

**ELS PLANS DE MILLORA I INNOVACIÓ
DE CENTRES COM ELEMENTS
AFAVORIDORS D'INSTITUCIONS QUE
AVANCEN VERS LA INCLUSIÓ
EDUCATIVA**

Josep Mª Andreu Calaf

Llicència d'estudis 2008-2009

**Supervisor: Joan Rué Domingo Departament de
Pedagogia Aplicada UAB**

I N D E X

1. INTRODUCCIÓ	4
2. MILLORA I INCLUSIÓ	8
2.1 Referents que defineixen el concepte	14
2.1.1 Recorregut del concepte i de la pràctica.....	14
2.1.2 Què contempla la normativa : LOE, Pacte Nacional E, LEC	18
3. CENTRES I SERVEIS TÈCNICS ON ES DESENVOLUPA L'ESTUDI	
3.1 Centres educatius	27
3.1.1 Centre IES A.....	27
3.1.2 Centre IES B.....	33
3.2 Serveis tècnics	39
3.2.1 Serveis Educatius de Zona de la Ciutat de L'Hospitalet . Generalitat de Catalunya (SEZ).....	39
3.2.2 Serveis tècnics de la Regidoria d'Educació . Ajuntament de L'Hospitalet	40
4. METODOLOGIA DE L'ESTUDI	41
4.1 Pautes d'observació : Comissió social.....	46
4.2 Qüestionaris i Panell- Col.loqui : Acció tutorial.....	48
4.2.1 Qüestionari al claustre.....	49
4.2.2 Panell- col.loqui a tutors i tutores.....	50
4.2.3 Qüestionari amb l'alumnat.....	51
4.3 Entrevista a les direccions.....	53
4.4 Entrevista i col.loqui amb SEZ i Regidoria Educació.....	54
5. RESULTATS DE L'ESTUDI	57

5.1 Resultats Centre A	57
5.1.1 Comissió social A.....	57
5.1.2 Professorat A.....	60
5.1.3 Tutories A.....	76
5.1.4 Direcció A.....	81
5.1.5 Alumnat A.....	83
5.2 Resultats Centre B	84
5.2.1 Comissió social B.....	84
5.2.2 Professorat B.....	87
5.2.3 Tutories B.....	99
5.2.4 Direcció B.....	109
5.2.5 Alumnat B.....	111
5.3 Resultats comparatius	112
5.3.1 Resultats comparatius de les comissions socials.....	112
5.3.2 Resultats comparatius dels qüestionaris al professorat.	120
5.3.3 Resultats comparatius de l'alumnat centre A i B.....	127
5.4 Resultats dels serveis tècnics	136
5.4.1 Serveis Educatius de la Ciutat de l'Hospitalet de la Generalitat de Catalunya : EAP,CRP,ELIC.....	136
5.4.2 Responsables tècnics de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat	141
6. DISCUSIO DELS RESULTATS	143
7. ANNEXES	149
8. BIBLIOGRAFIA	259

1. INTRODUCCIÓ

Des de fa uns anys el Departament d'Educació ha apostat per voler una institució educativa amb polítiques de millora que afavoreixin el principi d'una escola per a tots, sense exclusions.

Això es veu reflectit des del 2002 fins el 2008, en diferents moments en què la comunitat educativa s'ha pronunciat en aquests temes: la Conferència Nacional d'Educació (2002) va reclamar mesures per millorar la qualitat; el Pacte Nacional d'Educació (2006) on es manifesta a favor de polítiques orientades a millorar la qualitat i a facilitar l'accés a tothom a l'educació avançant vers una escola inclusiva; les Bases pel Pla d'Acció 2007-2010 "Aprendre junts per viure junts" on es vol potenciar l'accés a l'alumnat amb discapacitat a una educació inclusiva; i la voluntat d'una nova llei catalana encarada a unes polítiques de millora i innovació.

Així doncs, en un primer moment, es van donar passos per afavorir la iniciativa d'alguns centres a aplicar plans d'innovació i millora. Posteriorment s'ha facilitat una generalització a molts més centres intentant donar cabuda a la diversitat d'alumnat amb unes estratègies que superin cada cop més les barreres per a l'aprenentatge.

La finalitat de l'estudi és dinamitzar els agents implicats en l'assessorament i execució dels processos mitjançant la recerca-acció per disposar així d'eines i recursos afavoridors d'atenció a la diversitat amb paràmetres inclusius. Per això, caldrà donar a conèixer en quin grau els principis i les pràctiques inclusives estan presents en els processos i estratègies dels plans de millora i afavorir la seva implantació. Caldrà també donar un pas més i aportar elements psicopedagògics en els processos de millora relacionats amb l'atenció a la diversitat on els valors, les cultures i les pràctiques docents tendeixen a tenir en compte els factors humans implicats.

Les realitats i els models socials que en aquests moments circulen pel nostre entorn occidental marquen uns plantejaments de polítiques educatives amb fórmules noves que ens poden fer pensar més en un canvi d'època que en una època de canvis.

Els centres han anat seguint unes pautes centralitzades, marcades per una normativa molt pautada, amb un malestar de queixa burocratitzadora. Ara s'ofereix i s'impulsa, a partir d'una anàlisi i d'uns pactes amb les forces socials, i polítiques una organització i uns plantejaments de millora vers una autonomia de centres. Tot això gràcies a la voluntat d'una anàlisi de la pròpia institució dels punts forts i punts febles i de les amenaces i oportunitats que permeten plantejar objectius i actuacions molt properes a la realitat i necessitats dels centres (anàlisi DAFO).

Aquí hem d'afegir raons de canvi conceptual del pas d'una escola integradora que veu l'alumnat amb dificultats com un problema a una escola inclusiva on s'intenta superar les barreres per a l'aprenentatge: barreres organitzatives, metodològiques i socials que impedeixen avançar vers models de qualitat. Es parla d'una "escola per a tothom" i es viu en una escola molt diversa. Això és el que segurament impulsa una voluntat de construir un sistema educatiu, uns centres i unes aules capaces de donar cabuda qualitativa a tot l'alumnat sense excepcions. S'intueix que avançar vers aquest model d'escola implica un procés. Els centres no poden quedar-se en formes tradicionalment selectives i es veuen impulsats a buscar fórmules d'atenció diverses i significatives.

Aquest procés de canvi és, doncs, un veritable procés d'aprenentatge que cada centre ha de fer. Un procés singular de cada centre amb unes línies generals que li permetin desenvolupar les seves propostes. Per això és important veure si en les propostes de millora es té en compte aquesta vessant inclusiva, com la té en compte i si permet avançar en programes educatius i fórmules organitzatives de centre i d'aula que afavoreixin una atenció a la diversitat en termes de no exclusió.

Tot i la constatació de les dificultats a desenvolupar pràctiques educatives que afavoreixin la creació de cultures inclusives on tothom tinguin cabuda mobilitzant recursos organitzatius i curriculars, es plantegen les següents preguntes:

1. Fins a on els plans de millora intenten optimitzar els elements organitzatius facilitant l'atenció a la diversitat.
2. Com podem saber si el professorat i l'alumnat constaten que una part de la millora del centre consisteix en desenvolupar valors inclusius compartits mútuament.
3. De quina manera els plans de millora fomenten la participació de l'alumnat i el professorat augmentant la capacitat del centre per atendre la diversitat.
4. Fins on els processos de millora i innovació faciliten l'optimització dels recursos amb la finalitat de superar barreres per l'aprenentatge.

En síntesi, la finalitat de l'estudi és afavorir, mitjançant la recerca, el coneixement, l'autoreflexió i la millora d'actuacions dels centres des d'on s'aplicarà el projecte; aportar elements pedagògics; personalment poder aportar l'experiència professional i trobar eines que puguin afavorir l'avenç en la línia endegada i poder difondre els resultats.

El marc referencial teòric pel que fa a l'organització i autonomia de centres es basen en les línies iniciades per Fullan(1999), Hopkins (1997), Stoll i Fink (1999), i represes per Antúnez, Gairin (2005) referent la gestió participativa i autònoma dels centres, així com també per Pedró i Puig (1998) referent a les polítiques de reformes educatives. . Pel que fa a l'escola inclusiva qui marca la pauta en els moments actuals són Mel Ainscow i Toni Booth (2002) que han aportat unes línies d'intervenció en el document "L'Index per a la inclusió escolar: Guia per a l'avaluació i millora de l'educació inclusiva." (2002). Aquests dos marcs teòrics i pràctics són els puntals entorn els quals pivota l'estudi.

Qui ha intentat lligar la millora del centre amb plantejaments de participació en tot l'alumnat , i l'optimització dels recursos organitzatius ha estat el programa *Improving the Quality of Education for All* (IQEA) desenvolupat per Hopking, West i Ainscow (1994). Podem també rescatar els 11 factors relacionats amb escoles eficaces en Sammons, Hillman i Mortimore (1995)

Ainscow ha desenvolupat *l'Index for Inclusion* a una setantena de centres anglesos en el marc d'un programa d'investigació-acció juntament amb Tony Booth liderant el moviment de l'escola inclusiva. Basats en aquests treballs han iniciat un camí de promoure canvis en els centres educatius per tal de poder respondre a les necessitats de tot l'alumnat amb més d'una cinquantena de països entre ells Catalunya.

2. INCLUSIÓ I MILLORA

En la primera part del document “Índex per la inclusió “ (Ainscow i Booth , 2004) ens trobem amb una invitació a la lectura i reflexió del contingut amb un encapçalament que entronca perfectament amb l'objectiu d'aquest estudi ‘Un enfocament inclusiu per la millora dels centres educatius’ . Podríem dir que en el concepte de millora inclou el de la inclusió ; sense aquesta és ben difícil aquella. El dret a l'educació comporta la garantia de ser educat en una igualtat de condicions de tots els nens i les nenes. No qualsevol educació sinó aquella que s'entén de qualitat amb igualtat d'oportunitats superant tota forma de discriminació . Els indicadors de qualitat i millora d'un centre són precisament aquells que es troben sota pràctiques inclusives. (Echeita i Duk 2008).

En la pràctica educativa ens trobem sovint amb una realitat , sense entrar si és inherent o afegida als impulsos humans , de resistència i barrera. Barreres personals que tenen que veure amb el convenciment intern dels propis valors ,actituds i representacions com a posicions universals. Si això hi adjuntem les barreres del sistema que tenen a veure amb elements organitzatius, curriculars, formatius i metodològics , ens trobem amb unes dificultats molt sèries per la millora educativa.

És impossible doncs millorar, amb intencionalitat volguda, allò que l'impuls i la cultura imperant tendeix a imposar ? Es pot tenir el convenciment que en educació hi ha poques coses que són impossible ja que el ser humà és l'animal més moldejable pel context l'ambient i la cultura..La tasca educativa de tots i per a tots requereix una dosi de voluntat de canvi del concepte d'educació individual vers una de col·lectiva on la convivència , el respecte i la participació són l'eix del progrés , benestar i felicitat.

Ens trobem doncs en què l'arrel de la millora i de la inclusió no és quelcom que ens ve donat únicament des de fora per un marc normatiu, acompanyat d'articulacions, lleis i recursos sinó també i fonamentalment per la conquesta de petits canvis aconseguits amb voluntat i perseverança. Aquestes actituds, volgudes pel concepte de respecte i d'acceptació del divers , possiblement

també adquirit en els nuclis més ancestrals de l'educació infantil rebuda, són les que facilitaran i permetran la convivència i l'enriquiment mutu. No té sentit definir des de fora del centre quina és o ha de ser la inclusió educativa si no es concreta i defineix el seu context, la seva història, el seu procés de debat democràtic i els seus condicionants econòmics, polítics culturals i humans. Dit d'una altra manera : l' ésser humà farà possible l'aprenentatge i l'apropiació de coneixements gràcies a fiar-se de l'altre (col·lega o jeràrquicament superior) com a no perillós , de qui puc aprendre encara que la seves diferències qüestionin i interpel·lin la seguretat d'allò ja adquirit. .Recordem allò de Laing (1972), impulsor de l'antipsiquiatria dels anys 70: "Tots hauríem de dedicar-nos sense parar a aprendre a desaprendre gran part del que hem après i a aprendre a aprendre el que no se'ns ha ensenyat "(1972 p58). Aprendre del dia a dia i de l'altre.

Per tant: fiar-se i deixar-se captivar per l'altre és el primer pas . Després ve el voler, acompanyat del sentit del respecte , la participació , el suport mutu. Són elements que faciliten la millora educativa i la inclusió . En una institució, sigui escolar o familiar, el que esdevé imprescindible és el lideratge , clau en els processos d'inclusió i millora. (Gonzalez Gonzalez, Mª Teresa : 2008 p82 " Diversidad e inclusion educativa : algunas reflexiones sobre el liderazgo en el centro escolar" en RICE).

Segons Echeita i Duk (2008: 8) no és el coneixement el que ens fa falta per avançar vers una educació més inclusiva , sinó determinació i coratge per vèncer la inèrcia de les rutines escolars , que mantenen l'estatus quo sense importar les repercussions que per molts alumnes tenen el mantenir pràctiques de marginació o exclusió educativa.. Així mateix és més important saber qui decideix i participa en els processos inclusius que definir 'què és la inclusió'. Es més important la implicació dels participants encara que el resultat sigui , en alguns aspectes , diferent de l'ideal .

No obstant això, sabem que l'evolució del concepte de la diferència al llarg dels anys ha anat canviant des de la seva acceptació integrada en les cultures dominants anomenades normals, amb tots els recursos per ser tractada com a tal, fins al concepte de la diferència com un element necessari per entendre el tot. Cada element és diferent i només igual a si mateix. I en

ser diferent porta la seva singularitat i la seva riquesa. Com més s'entén la diferència com una riquesa, més es vol.

Seria allò que, quan es parla de diversitat com *desigualtat*, cal combatre-la perquè ben segur que hi ha algú que està per damunt d'un altre. En canvi quan la diversitat és diferència, són necessaris tots els nostres esforços per protegir-la, perquè, en protegir-la, tots hi guanyem (Josep Mª Terricabres 1998),

“convé adonar-se que el terme "diversitat" amaga, tapa, dissimula, dos altres termes que convé discutir: aquests termes són "diferència" i "desigualtat". Certament, sovint parlem de “diversitat” per referir-nos, de manera indistinta a diferències o a desigualtats. Convindria, però, que no passéssim per sobre d'aquestes realitats amb indiferència, sinó que marquéssim bé el contrast que hi ha entre elles. Perquè, mentre les diferències entre els humans són allò que ajuda a distingir-los i a personalitzar-los, en canvi, les desigualtats entre ells són el resultat d'alguna acció social que ha pres partit a favor dels uns i en contra dels altres. Per això, la diversitat que és mera diferència de sexe, de raça, d'edat, de costums, d'objectius o d'idees és una diversitat que pot ser aplaudida i apreciada. En canvi, la diversitat que revela desigualtat en el tracte o en l'evolució personal o col·lectiva, aquesta no pot ser tolerada ni estimada, almenys no en una societat que defensi principis democràtics d'igualtat i de solidaritat. La diversitat que respon a desigualtats forçades o imposades és una diversitat que s'ha de poder remoure i eliminar”. (Josep-Maria Terricabras. *Més enllà de la integració: l'educació en la diversitat* (fragment).^a

Què és sinó el que va dir Obama en el seu discurs de presa de possessió: “...perquè sabem que la nostra herència multicolor és una avantatge, no una debilitat. Som una nació de cristians, musulmans, jueus i hindús, i no creients. Som el que som per la influència de les llengües i totes les cultures de tots els indrets de la terra...”^b. Els sers humans som tots el que som perquè en ser diversos i diferents es dona complitud al que la mateixa naturalesa propicia: diferència i diversitat.

^a Conferència pronunciada dins el Màster de Pedagogia Terapèutica, a la Facultat de Ciències de l'Educació de la UdG, a Girona, el 20 de novembre de 1998. <http://www.terrincabras-filosofia.cat/docs/>

^b Obama, Washington 20-01-2009 Discurs d'investidura, segons la traducció del diari El País del 21-01-2009

Està ja superat el mite de Procut en què la mesura del bé-normal-acceptable era la mida del llit que tenia a casa seva? Tot vianant que passava per casa seva havia de jeure al seu llit, si sobrepassava li tallava les cames; si no hi arribava, l'estirava fins que tingués la mida del llit. Què fan moltes actituds davant la diversitat quan s'entén com a des-igualtats?. Més del mateix fins a tibar perquè tothom arribi a la fita establerta. No fos cas que la desviació posés en tela de judici el que sempre s'ha acceptat com a mesura intocable.

Aquí hi podríem trobar la profunda contradicció del sistema educatiu: escolarització per a tothom (diversitat) amb models organitzatius dominants regulats per unes pautes igualadores (estandarització)

“La propuesta de escolarización universal hasta los dieciséis años -de naturaleza inclusora- introduce des de la raíz el hecho de *la diversidad* (de intereses de situaciones de partida, de valoraciones sobre el hecho mismo de la formación, de preparación de ritmos de trabajo, de apoyo familiar, de salud, de recursos, etc.) como una piedra de toque del sistema educativo, como un elemento fundamental para comprender y entender a los escolares y sus necesidades. En un sentido distinto, la cultura docente dominante, comprendiendo por tal los modelos organizativos aceptados, los sistemas normativos que regulan todo acerca de la disciplina, del currículum, los sistemas docentes, los tipos de recursos infraestructurales y materiales, todo ello, en nuestro país, tiende a la lógica de *la estandarización*, cuya raíz es de naturaleza excluyente.” (Rué, J 2006, 14-15)

L'art està en equilibrar la diversitat i l'estandardització. Dos aspectes evidenciats , per no xocar, han de fluir en una mútua acceptació en constant modificació mentre es va creixent en el context social

Sortosament la fidelitat a la natura, que és intrínsecament diversa , permet avançar vers unes pràctiques que responen a una visió més àmplia : la superació dels processos d'exclusió , actituds clarament en defensa de la diversitat de capacitats, gènere, ètnies, races etc...Això parteix de la creença que l'educació és un dret humà , bàsic i el fonament d'una societat més justa (Ainscow: Ponència del 18è Congrés Internacional per la Millora i l'Efectivitat de l'Escola ICSEI Barcelona 2005)

No es pot oblidar el factor i el significat social de la inclusió. Hi ha una justificació social, de caràcter humanista que defensa la idea que si tots els nens i les nenes aprenen junts en les escoles inclusives, canviaran les actituds vers la diferència i això afavorirà una societat més justa i no discriminatòria on no hi caben els processos d'exclusió. En aquest sentit és important la sensibilització de la opinió pública pel que fa les polítiques socials, el paper de les associacions i de les famílies en la difusió de les pràctiques inclusives. (Moliner (2008: 29).

La millora es considera com un terme tècnic i científic però cal un concepte clar en l'àmbit de l'educació per poder-lo diferenciar d'altres que són semblants mantenint les seves característiques singulars conceptualment parlant. Els termes propers al concepte genèric de millora amb significació diferent podrien ser: canvi, innovació i reforma. Cal doncs un procés d'especialització semàntica.

Seguint les línies establertes per Javier Murillo (2002) del Centre d'Investigació y Documentació Educativa podria aclarir el següent quadre:

Quadre 1: Característiques conceptuals de canvi, innovació, reforma i millora

Termes	Característiques generals	Concepte
CANVI	-concepte general que n'engloba d'altres : innovació , reforma, millora, renovació (Hoyle, Smith) - propostes per ajudar els centres docents per aconseguir les fites mitjançant modificacions en estructures, programes o pràctiques (Fullan) - Procés més o menys planificat per introduir una millora per esdevenir més eficaç allò sobre el	<i>Qualsevol procés que comporta alteracions a partir d'una alteració inicial, modificacions que poden ser intencionals gestionades y planificades com naturals; igualment són canvis els resultats d'aquests processos, és a dir cadascuna de les diferències i alteracions en si mateixes</i>

	que es vol incidir (González i Escudero)	
INNOVACIÓ	- un procés de canvi que requereix uns objectius i un pla d'acció. No és espontani ni asimètric sinó intencional i planificat(González i Escudero; Landsheere) - processo particulars per impulsar canvis més generalitzats (Fullan) - processos en què s'aprèn i es genera una nova cultura amb la finalitat de provocar una millora de la pràctica educativa	<i>Procés intencionat de canvi realitzat per un professor o un grup de docents que modifiquen continguts, introdueixen noves metodologies o utilitzen nous recursos o noves tecnologies en el procés d'ensenyar on el lloc natural és l'aula.</i>
REFORMA	-canvis estructurals que incideix en les escoles i en el sistema educatiu en general (Coronel) -es un procés que ve donat per una pressió exterior -activar o suprimir polítiques educatives en funció de determinades prioritats ideològiques, econòmiques, socials i polítiques	<i>Canvi en el sistema educatiu , intencional i profund que respon a una política educativa determinada i que es realitza amb la intenció de perdurar, que prové de l'Estat o d'una autoritat regional educativa en competències plenes en matèria educativa i això s'ha reflectit en alguna normativa d'ordre superior (Eurydice)</i>
MILLORA	- ha anat prenent importància en la recerca i en la pràctica educativa - millora com a terme tècnic i científic i no com a ètic - increment del progrés de tots els alumnes tant en rendiment com en desenvolupament social, afectiu i moral (Stoll i Fink)	<i>Un esforç sistemàtic i continu dirigit a canviar les condicions de l'aprenentatge i altres condicions internes associades a una o més escoles amb la finalitat última d'arribar a metes educatives de manera més eficaç.</i> <i>Un canvi planificat i sistemàtic, coordinat i assumit pel centre educatiu que busca incrementar la qualitat del centre mitjançant una modificació tant dels processos d'ensenyar-aprendre com de l'organització del centre</i>

Pel que fa al concepte de la millora de l'escola hi ha unes condicions i requeriments:

- l'escola és el centre del canvi
- hi ha d'haver-hi un plantejament sistemàtic pel canvi
- el canvi ha de basar-se en condicions internes de l'escola
- a les metes educatives s'hi arriba de manera més eficaç
- es precisa una perspectiva multi nivell
- institucionalment s'ha de tendir a la participació de tot el professorat

Aquí és on hi trobem el concepte tan fonamental per Ainscow i Hopkins i West com el de la capacitat de l'escola per a gestionar i generar el canvi

2.1 Referents que defineixen el concepte

2.1.1 Recorregut del concepte i de la pràctica

El concepte que utilitza la Conferència Nacional d'Educació en el debat sobre el sistema educatiu català entorn a l'autonomia de centres és el de "la facultat per organitzar i desenvolupar l'acció educativa de manera particular i coherent amb els acords i les directrius explicitats en el projecte educatiu de cada institució "(Conferència Nacional d'Educació 2002 p15). Aquesta autonomia és entesa en la vessant acadèmica, administrativa i financera. Es constata que els plans estratègics constitueixen una bona iniciativa per assajar i avaluar possibilitats i limitacions. Es valora la importància dels equips directius per impulsar l'anàlisi de la tasca educativa que faciliti prendre decisions amb marges raonables de llibertat d'acció però també amb exigències de compromís i responsabilitats. S'albira la dicotomia entre el control de la llibertat d'acció i la garantia necessària del compromís.

En aquesta conferència es fan una sèrie de propostes que han facilitat el que en aquests moments s'ha denominat els Projectes per la Millora de la

Qualitat dels Centres Educatius (PMQCE) en els que s'ha respectat els principis de moviment i gestió de baix a dalt i de cada centre a cada territori amb la vinculació d'un pacte on s'ha realitzat l'anàlisi de la institució entorn als punts forts i els punts febles, les amenaces i les oportunitats generant estratègies de prevenció i d'atenció preferent així com també estratègies de creixement i millora.

Això ha permès proposar un mapa estratègic amb els objectius, processos i actuacions. Ha permès establir uns acords amb unes concessions, singularitats i finançaments. El seguiment assessor i avaluatiu possibilita la millora d'allò proposat i el compliment d'allò pactat: llibertat de proposta en funció de l'anàlisi amb compromís i responsabilitat per les dues parts: conselleria i centre educatiu.

El Departament d'Educació tenint en compte el que contemplava la LOGSE desplega un Decret 132/2001 de 29 de maig des d'on es fan diferents convocatòries per possibilitar plans estratègics. Posteriorment amb referències clares a la LOE i al Pacte Nacional per l'Educació propicia diferents convocatòries per desenvolupar nous plans estratègics de millora i qualitat (PMQCE) amb la finalitat de incrementar els resultats educatius i la cohesió social.

El rendiment i l'èxit escolar no depèn únicament de les competències i capacitats del subjecte-alumne i del subjecte-professor sinó també del sistema educatiu que els permet desenvolupar dins la institució educativa i del context social on estan immersos: realitats socials i familiars, polítiques del benestar, cohesió i equitat socials. No és en va que l'estudi PISA (Programme for International Student Assessment) proporciona tres tipus d'indicadors:

- indicadors de coneixements i competències adquirides per l'alumnat avaluat
- indicadors de context com els factors socioeconòmics i culturals dels estudiants que permeten comprendre algunes de les raons del seu èxit

o fracàs en els indicadors anteriors

- indicadors temporals que permeten observar l'evolució dels sistemes educatius en aquells aspectes avaluats

Cabdal importància té el context social i familiar. Recordem només l'informe Coleman de l'any 1966 a EUA i l'informe Plowden de l'any 1967 a Anglaterra on es conclou que el fracàs escolar afecta més directament les classes socials més baixes, les minories ètniques i grups marginals de la població. Els informes INCE del 2000 també afirmen que el nivell sociocultural de les famílies i el capital cultural són determinants per l'èxit i el fracàs fins al punt que al més alt nivell educatiu dels pares, majors són les expectatives dipositades en els fills per estudiar a la universitat (Generalitat de Catalunya " Informe per la millora dels resultats del sistema educatiu a Catalunya" 2007, 11-12)

Un estudi recent de l' Institut d' Infància i Món Urbà (CIIMU) ens mostra que adolescents amb nota mitjana de suspens provenen de famílies amb seguiment baix directament proporcional als ingressos baixos.(Gomez Granell et al 2008)^c

En aquest context només cal fer una ullada a les conclusions més rellevants dels informes oficials PISA (Ferrer Ferran 2009) , referides al conjunt de països participants en la darrera edició de l'enquesta internacional de la competència científica i a les conclusions i recomanacions emanades de la 48 reunió de la Conferència Internacional de Educació (CIE 2008), "L'educació inclusiva: un canvi cap al futur" :

-La conclusió 'e' de l'informe oficial PISA diu:

" El factor més determinant dels resultats dels alumnes és l'entorn socioeconòmic de la família de l'alumne . Dels resultats sembla reduir-se que els escoles no aconsegueixen el seu objectiu de reduir les desigualtats educatives dels alumnes; no proporcionen un repartiment equitatiu dels resultats. Això no obstant, alguns països sí que demostren que l'escola pot fer aquesta tasca molt millor que d'altres.

^c III informe CIIMU Malestars Infància, adolescència i famílies" Volum I p. 121-123.

Igualment les diferències entre les escoles vénen molt determinades pel perfil socioeconòmic de la població escolar que acullen “(FERRER, Ferran et al 2009, 25)

-La conclusions i recomanacions ‘2 i 3’ de la CIE als 153 estats membres de la UNESCO, 20 organitzacions intergovernamentals i 25 ONGs, diu :

“Que lluitin prioritàriament contra la desigualtat social i els nivells de pobresa, ja que constitueixen seriosos obstacles per l’aplicació de les polítiques i estratègies de l’educació inclusiva ; i que encarin aquests problemes en un marc de polítiques intersectorials”

“Que promoguin cultures i entorns escolars adaptats al nen, que propiciïn un aprenentatge efectiu i que integren tots els nens i nenes, que siguin saludables i protectors i que respectin la igualtat entre els gèneres; al mateix temps els recomanem que promoguin el rol actiu i la participació dels propis educands , llurs famílies i comunitats”. (CIE 2008, 4 punt 2 i 3)

Per tant tres conclusions expressades en claredat , tant per l’organisme d’avaluació reconegut mundialment PISA com per la UNESCO , que evidencien la importància de l’entorn socioeconòmic , la desigualtat social i els nivells de pobresa com a factors determinants per l’educació inclusiva, eficaç i equitativa .

Sense anar més enllà i com exemple: els resultats de les proves de 6è de primària realitzades el 6 de maig 2009 a 60.000 alumnes de Catalunya analitzades per nivells socioeconòmics , trobem que en català, castellà i matemàtiques hi ha entre un 40 i un 50% de suspesos en el nivell socioeconòmic baix , davant d’un 20 i un 30 % de suspesos en el nivell socioeconòmic mig i entre un 10 i un 20 % en el nivell socioeconòmic alt. (Generalitat de Catalunya .Departament d’Educació 2009)^d

^d Prova d’avaluació de 6è curs d’educació primària 2009. Avançament de resultats al 11-06-09 <http://www20.gencat.cat/portalsite/Educacio> . i al diari ‘El País’ del 14-6-2009 pag 1 de Catalunya).

Tot i això sabem que l'escola és un lloc pels aprenentatges de continguts bàsics on els conceptes factuais, procedimentals i actitudinals hi són presents. Esdevenen rellevants les relacions humanes, els compromisos, pactes, i estratègies que s'hi desenvolupen permetent transmetre sabers inestimables que possibiliten futures transformacions de la mateixa societat. Una societat infantil ben formada esdevé un revulsiu de molts desajustaments i desigualtats. L'escola és el germen i la saba que retroalimenta una societat amb moltes mancances, amb valors capgirats per interessos dels poders personals econòmics i polítics.

2.1.2 Què contempla la normativa i el pacte : LOE, Pacte Nacional d'Educació, LEC

En aquest estudi s'ha analitzat la normativa vigent, la Ley Orgánica de Educación, el Pacte Nacional per l'Educació i la Llei d'Educació Catalana sota la premissa que tota la filosofia i normativa, que es desprèn d'aquests documents, està plena del conceptes entorn a:

- la inclusió educativa i la diversitat
- la millora i la qualitat educativa
- l'autonomia de centres
- la inclusió educativa i diversitat conjuntament amb la millora i la qualitat educativa

S'ha fet una lectura recollint tots els articulats que ho contemplen. Les Introduccions, els Preàmbuls i els Motius d'aquests documents al no estar articulats s'han enumerat alfanumèricament donant un número per cada punt i a part entès com a paràgraf.

- Llei Orgànica d' Educació

Quadre 2: Què contempla la LOE: millora i inclusió

QUÈ CONTEMPLA LA NORMATIVA: **LEI ORGÀNICA DE EDUCACION**

EDUCACIÓ INCLUSIVA I DIVERSITAT	Preàmbul: paràgraf: 1; 20; 38; 43; 45; 46; 47; 54; 55; 56; Títol Preliminar. Cap I: art 1b,e, 1, ; 2.1b,f; Cap II: art 3.8; 4.3; 5.4; Títol I Cap I: art 14.6; Cap II: art 16.3; 17.d; 19.1 Cap III art 22.4,5,6,7; 23.c; 24.8; 25.3; 26.1 i 5; 27; 28.7 i 9; 30; 33.c; 40.c Cap IX art 67, 5.6.7; Títol II Cap I (tot) art 71 al 79 Cap II (tot) art 80 al 83 Cap III: art 84.1; 87 i 88 Títol IV Cap 1: art 110. 1 i 2 Cap II art 111.4 ; 112.3 i 5; Títol V Cap II art 121.2; 122.1 i 2 Títol VIII Art157.1e Disposició addicional 25
MILLORA I QUALITAT EDUCATIVA	Preàmbul: paràgraf: 16; 23; 34; 61; Títol Prel. Cap I: art 1 m,; 2.2; Cap IV: 10.1 Cap IX art 67.8 Títol II, Cap IV: art 90 Títol III, Cap I art 91.1 Cap IV art 105.2b; 106.1 Títol VI art 140.a
AUTONOMIA DE CENTRES	Preàmbul: paràgraf: 28; 59; Títol Prel. Cap I: art 1 i, Títol I Cap III art 22.4 Títol V Cap I art 118 Cap II art 120.1.2; 121.2; 123.5
EDUCACIÓ INCLUSIVA I DIVERSITAT + MILLORA I QUALITAT	Preàmbul: paràgraf: 5; 6; 12; Títol IV Cap 1: art 109.2 Títol V Cap II art 122.1

Tota la Lei Orgánica de Educación (LOE) està impregnada dels conceptes d'inclusió i d'atenció a la diversitat , a la millora de la qualitat educativa i a l'autonomia de centres.

Des del preàmbul ja es constata una manifestació d'intencions per la millora del nivell educatiu de tot l'alumnat i ho explicita en tres principis:

“El primero consiste en la exigencia de proporcionar una educación de calidad a todos los ciudadanos de ambos sexos, en todos los niveles del sistema educativo.....

El segundo principio consiste en la necesidad de que todos los componentes de la comunidad educativa colaboren para conseguir ese objetivo....

El tercer principio que inspira esta Ley consiste en un compromiso decidido con los objetivos educativos planteados por la Unión Europea para los próximos años..... la Unión Europea y la UNESCO se han propuesto mejorar la calidad y la eficacia de los sistemas de educación y de formación”.
(Preàmbul paràgrafs 16, 17 i 21)

Posteriorment es va desglossant en cada nivell educatiu la importància de l'atenció a la diversitat amb l'objectiu d'aconseguir una plena inclusió de tots:

En la etapa primaria se pone el énfasis en la atención a la diversidad del alumnado y en la prevención de las dificultades de aprendizaje, actuando tan pronto como éstas se detecten

La educación secundaria obligatoria debe combinar el principio de una educación común con la atención a la diversidad del alumnado, permitiendo a los centros la adopción de las medidas organizativas y curriculares que resulten más adecuadas a las características de su alumnado, de manera flexible y en uso de su autonomía pedagógica. (Preàmbul paràgrafs 45 i 46)

La adecuada respuesta educativa a todos los alumnos se concibe a partir del principio de inclusión, entendiendo que únicamente de ese modo se garantiza el desarrollo de todos, se favorece la equidad y se contribuye a una mayor cohesión social. La atención a la diversidad es una necesidad que abarca a todas las etapas educativas y a todos los alumnos. Es decir, se trata de contemplar la diversidad de las alumnas y alumnos como principio y no como una medida que corresponde a las necesidades de unos pocos. (Preàmbul pagrafs 55)

En l'articulat veiem una incidència molt alta en l'educació inclusiva sota els paràmetres d'atenció a la diversitat

“ sin perjuicio de que a lo largo de la enseñanza básica se garantice una educación común para los alumnos, se adoptará la atención a la diversidad como principio fundamental “ (art 4,3)

“La escolarización del alumnado que presenta necesidades educativas especiales se regirá por los principios de normalización e inclusión y asegurará su no discriminación (art73.1)

“Las administraciones educativas promoverán programas para adecuar las condiciones físicas, incluido el transporte escolar, y tecnológicas de los centros.....especialmente en el caso de personas con discapacidad, de modo que no se conviertan en factor de discriminación y garanticen una atención inclusiva y universalmente accesible a todos los alumnos.” (art 110.2)

En parlar de l'autonomia de centre estableix que el projecte d'autonomia tingui en comte el respecte al principi de no discriminació i inclusió educativa

“Dicho proyecto , que deberá tener en cuenta las características del entorno social y cultural del centro, recogerá la forma de atención ala diversidad del alumno y a la acción tutorial así como el plan de convivencia y deberá respetar el principio de no discriminación y de inclusión educativa como valores fundamentales.” (art.121.2)

L'explicitació pròpiament dita en tot l'articulat, per títols i capítols, pel que fa l'educació inclusiva, a la millora, qualitat i l'autonomia dels centres, pot veure's reflectit en el quadre 2.

- Pacte Nacional per l'Educació

Quadre 3. Què contempla el Pacte Nacional per l'Educació: Inclusió i Millora

QUE CONTEMPLA LA NORMATIVA. PACTE NACIONAL PER L'EDUCACIÓ

EDUCACIÓ INCLUSIVA I DIVERSITAT	Introducció: paràgrafs 2; 4; 20; Capítol II: 6.7; Capítol III: 1; 2.1; 2.6; 2.8; Capítol IV: 2,1b; 4.3 ^a ; Capítol VI: 2.5;	
MILLORA I QUALITAT EDUCATIVA	Introducció: paràgrafs 14; 15; 19; Capítol II: 2.3; Capítol V: 7, 1; 7.5; Capítol VI: 2.6 ^a ;	
AUTONOMIA DE CENTRES	Introducció: paràgrafs 20; 22; Capítol V: 7.6; Capítol VI tot;	
EDUCACIÓ INCLUSIVA I DIVERSITAT + MILLORA I QUALITAT	Introducció: paràgrafs 11; Capítol II: 2; 5.1; 6.2;	

En la introducció del Pacte s'exposa el ventall d'aspectes despleats en tot el text escrit on es donen les raons conceptuals i les finalitats del Pacte . Contempla entre altres requeriments la inclusió i la millora de la qualitat del sistema educatiu

“Tot això requereix engegar polítiques orientades a millorar la qualitat i l'eficàcia del nostre sistema educatiu, a facilitar l'accés de tothom a l'educació i a la formació permanent, a millorar el reconeixement i els estímuls professionals del professorat, tot i avançant vers una escola inclusiva i obrint l'educació i la formació a un món més ampli.” (Introducció: paràgraf 11)

Dins el desplegament dels acords relacionats amb el servei públic educatiu s'hi troben referències prou significatives a l'atenció amb igualtat d'oportunitats i amb la finalitat de la inclusió educativa que mereixem ser recollides:

“Per servei públic educatiu entenem el servei de l'educació escolar considerat com un servei essencial de la comunitat, destinat a fer que l'educació escolar sigui *accessible a tothom, sense distinció de cap classe, en condicions d'igualtat d'oportunitats*,”(Cap III,1)

“En aquest sentit, els centres que presten el servei públic educatiu han d'adequar la seva acció educativa per atendre la diversitat, les necessitats educatives específiques i *promoure la inclusió de tot l'alumnat*”.(CapIII 2.6)

En l'apartat destinat al professorat i altres professionals s'estableix el compromís d'impulsar millores educatives, de suport al professorat i a tot l'alumnat amb nous recursos i mesures:

“El govern impulsarà millores educatives i proporcionarà nous recursos als centres públics de totes les etapes educatives que permetin incrementar la seva qualitat i evitin els dèficits educatius més importants com el grau d'abandó escolar i el percentatge d'alumnat que no obté la titulació bàsica...”

–“Desdoblaments, agrupaments flexibles i suports a l'aula i organitzacions del currículum diversificades.

- Implantació de les aules obertes i altres mesures específiques....

– Millora progressiva dels recursos....

– En aquesta línia d'actuació adreçada als alumnes i centres amb més necessitats educatives,.....acordarà la reducció de ràtios

– Potenciar els plans d'acció tutorial dels centres,
“(CapV.7,5)

Tots els firmants del document consideren l'Autonomia de centres com una eina fonamental per la millora i qualitat dels centres docents avançant en la compensació de desigualtats

“El Govern de la Generalitat de Catalunya i els agents socials consideren que l'autonomia de centre és, alhora, un instrument i una estratègia per a la millora i la qualitat dels centres educatius i per avançar en la compensació de desigualtats i en l'equitat educativa.” (Cap.VI. 1)

El Departament d'Educació es compromet a preveure requisits perquè els centres puguin desenvolupar un currículum d'acord amb la realitat de cada centre tenint en compte l'educació inclusiva

“El Departament d'Educació preveurà els requisits necessaris perquè els centres públics puguin adaptar i elaborar una organització del currículum d'acord amb la seva realitat, sense que es produeixin desequilibris entre els

diferents àmbits i àrees de coneixement, i *faciliti una acció educativa inclusiva per a l'alumnat* "(Cap VI 2.a)

- Llei d'Educació de Catalunya

Quadre 4: Què contempla la LEC: inclusió i millora

QUE CONTEMPLA **LA LLEI D'EDUCACIÓ DE CATALUNYA**

EDUCACIÓ INCLUSIVA I DIVERSITAT	Preàmbul: 5,29,31 Títol Preliminar : art 2.1f Títol III.CapII: art 21.2a,i; art 22.2a Cap VI: art 41 Títol IV. Cap I : art 43.1e CapII: art 46.1, 2b; 48.1 Títol V. Cap I: art 52.2j CapII: art56.1,8; art 57.5; 60.5; 61.5; 62.9 Títol VI. Cap II: art. 77.1a,d; 79.1c; 81.1,2 Títol VII Cap I: art. 93.2 Cap II: art. 97,2,4 Títol XII Cap II: art202; 205. 10
MILLORA I QUALITAT EDUCATIVA	Preàmbul: 11, 17, 18, 19, 27, 38.3 Títol III. Cap II: art 21. 1 Títol IV. Cap I : art 43.2 Títol VII. Cap I: art. 90.3; 93.1,2 Cap II: art 98.2 Títol X. Cap IV: art. 166 Cap V: art . 171.5 Cap VII: art . 178.1c; 180.2 Títol XI Cap I: art 182.2a,3a Títol XII. Cap I: art196.2 Cap II: art 201.1 Disposició final segona
AUTONOMIA DE CENTRES	Preàmbul : 30, 31, 38.6, 38.7, 38.11 Títol preliminar: art. 2.3c Títol V. Cap I: art 53.1 Títol VII Cap I tot: del art 90 al 103 Títol X. Cap VII: art 179.2
EDUCACIÓ INCLUSIVA I DIVERSITAT + MILLORA I QUALITAT	Preàmbul : 10 Títol IV. Cap I: art 44.2

La LEC es manifesta en la línia expressada pel Pacte Nacional i per la LOE, pel que fa la inclusió, la millora i l'autonomia de centres. Es mostra però amb unes singularitats que cal tenir en compte. Podríem dir que és fruit i conseqüència del Pacte i de la Llei Orgànica. Aquesta permet i propicia que en cada comunitat autònoma pugui desenvolupar la seva llei en funció de les realitats properes de cada comunitat educativa. El Pacte és un acord entre els agents socials i la Generalitat en el que s'explicitava la necessitat de regular el sistema educatiu català amb una llei que contemplés entre altres els acords pactats. Un recorregut pel seu articulat ens ho pot mostrar

“Entre els objectius prioritaris de la Llei destaca el fet que els centres que presten el servei d'educació de Catalunya adequin llur acció educativa per atendre la diversitat, les necessitats educatives específiques, *promoguin la inclusió de l'alumnat* i s'adaptin millor al seu entorn socioeconòmic.

Per assolir aquest objectiu, la Llei dota d'autonomia els centres educatius. Aquesta mesura, entre altres que es puguin adoptar, té el propòsit de flexibilitzar el sistema i possibilitar la creació de xarxes d'escoles unides per projectes comuns i compromeses en la millora sistemàtica de l'educació. Implica també l'acceptació de la diversitat de centres i el rebuig de la uniformitat com a valor del sistema educatiu. (Preàmbul. Paràgrafs 30 i 31)

En l'article 2. que parla dels principis n'ha dos que són molt clars:

- el principi general art 2.1 f : “La inclusió escolar i la cohesió social.”
- el principi organitzatiu art 2.3 c: “L'autonomia de cada centre”

Parlant dels drets i deures de l'alumnat s'explicita en l'article 21, 2 f i 22.2 , a :

« els alumnes tenen dret a ser atesos amb *pràctiques educatives inclusives* i de compensació “

“els alumnes ...tenen els deures següents: respectar i *no discriminar* els membres de la comunitat educativa “.

Tant en l'Ordenació dels ensenyaments (títol V) com en la normativa dels centres educatius (títol VI) es contempla reiteradament la citació de practiques inclusives. Quan parla dels criteris per l'organització pedagògica dels centres destaca que ha de ser possible:

“la integració dels alumnes procedents dels diversos col·lectius en aplicació dels principis d'inclusió” (art 77.1a)

“l'adequació al ritme d'aprenentatge individual per mitjà de l'aplicació de les pèctiques pràctiques educatives inclusives i, si s'escau, de compensació i per mitjà de l'aplicació de

pràctiques d'estímul per l'assoliment de l'excel·lència" (art 77.1, d)

Quan parla de les necessitats educatives específiques (art 81) dona un criteri d'actuació ben clar : "L'atenció educativa de tots els alumnes *es regeix pel principi d'escola inclusiva*".

Fins i tot en el Títol VII que parla de l'autonomia dels centres dona plena competència a l'autonomia pedagògica establint que " L'autonomia pedagògica *no pot comportar en cap cas discriminació* en l'admissió d'alumnes" (art 97.2)

Pel que fa a la millora de la qualitat explícita clarament la necessitat de millorar el rendiment escolar, amb el compromís de millora amb l'objectiu d'equitat i excel·lència .Tot això en un marc estable i adequat estimulant la innovació i les bones pràctiques

"Les raons educatives es fonamenten en la necessitat de *millorar el rendiment escolar en l'educació bàsica i obligatòria*, d'estimular la continuïtat dels estudiants en l'etapa d'educació postobligatòria i d'adequar-se als requeriments de la societat del coneixement"

"El Pacte constitueix un referent ineludible de la Llei d'educació, que per mitjà del Servei d'Educació de Catalunya fa seu el *compromís de millora* que s'hi va plasmar, amb la voluntat concorde amb la societat catalana de fer possibles al mateix temps els objectius **d'equitat i d'excel·lència**."

"El propòsit de la Llei d'educació és *facilitar el marc institucional estable i adequat per a la millora sistemàtica de la qualitat del sistema educatiu català*. No pretén canviar novament l'ordenació educativa, sinó possibilitar que l'acció educativa es desenvolupi *en un marc que estimuli la innovació i consolidi les bones pràctiques*" (Preàmbul . Paràgrafs 11,17 i 18)

3. CENTRES EDUCATIUS I SERVEIS TÈCNICS ON ES DESENVOLUPA L'ESTUDI

Els centres educatius on es desenvolupa l'estudi són de secundària, dos IES de l'Hospitalet amb característiques semblants pel que fa al context social i al factor humà : centre A i centre B. Cadascun d'ells pertany a un barri diferent. Tots dos estan desenvolupant un Pla estratègic per la Millora de la Qualitat del Centre Educatiu (PMQCE). Els dos centres són de dues línies

3.1 Centre educatiu

3.1.1 Centre IES A

a) Característiques del centre

Es un centre que comença a existir en el curs 88/89 com a extensió del BUP compartint les instal·lacions amb el centre de primària . Després de cinc anys els alumnes són traslladats a altres centres de secundària i s'inicia la secció de FP branca administrativa . Després d'aquest any de transició en el curs 95/96 el centre va començar a definir la seva identitat i el seu futur coma IES. En l'actualitat ofereix estudis d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius. Entre els trets d'identitat que figura en el Projecte Educatiu de Centre del 2006 es poden destacar, en funció de l'estudi que es realitza, el següents:

- és una institució oberta a l'entorn i vinculada a ell, i amb la preocupació per esdevenir un punt de referència a la vida educativa , cultural i educativa del barri.
- Dins el programa d'autonomia de centres vol adaptar el sistema educatiu a la realitat de l'entorn i donar una oferta educativa amb flexibilitat per tal d'ajustar-se a les necessitats educatives canviants
- S'entén la diversitat com a la natural diferència entre les persones (capacitats, actituds, llengua, entorn social, cultural i econòmic), que porta riquesa als membres de la seva comunitat educativa

- Té la convicció que amb les activitats que proposa fomenta la relació i el respecte entre iguals i entre adults i ajuda a crear un clima de convivència i de treball amb valors.

Entre altres es considera amb la missió de desvetllar totes les potencialitats que els permetrà orientar-se i integrar-se a la societat actual, i amb la visió d'un alumnat que se senti integrat i actiu en la comunitat educativa, dins un bon ambient de treball amb la possibilitat de ser millors persones, bons ciutadans i conscients dels seus drets i responsabilitats. Valora la convivència, el respecte, la responsabilitat, la solidaritat, l'educació des de la llibertat, la igualtat, l'esforç, la transparència i l'objectivitat.

b) context social

El centre està ubicat en un barri on abans eren camps de conreu i que varen ser utilitzats per a la construcció de blocs que allotjarien la gran part de la població emigrant.. La seva densitat es va ,mantenir durant les dècades del 50 al 80 començant a perdre població arran de la crisi industrial. A partir de finals dels 90 la seva població ha passat de famílies treballadores immigrants interiors a famílies procedents d'altres països com Marroc, Paquistà, Xina, India i altres zones d'Amèrica del Sud i Africa Subsahariana i de població centreeuropea i d'ètnia gitana. La resta de la població autòctona es caracteritza majoritàriament per estar ocupada en llocs de treball amb poca qualificació amb una visió molt conformista de la realitat social i amb certes famílies desestructurades amb poques aspiracions professionals. Des del punt de vista sociolaboral s'hi troba una població majoritàriament treballadora amb baixa qualificació professional i amb uns nivells de renda per sota de la mitjana de la ciutat.

c) Factor humà

La composició del personal que intervé en el centre és el que figura en el següent quadre:

Quadre 5: Composició del personal del centre A

	alumnes	professorat	Pas	Altres professionals	
ESO	240	42	6	1 vetlladora	
BATX	70			1 TIS	
CFGM	35			1 TIC 3 dies/set	
CFGS	60			1 Infermera 1 dia/set	
				1 EAP “	
				1 LIC “	
Total	405	42	6	6	

d) Organització

Els aspectes organitzatius queden distribuïts segons l'òrgan de govern, els equips pedagògics i les comissions de treball

Quadre 6: Organització centre A

Organ de govern	1 Director 1 Cap d'estudis 1 Cap d'estudis adjunt 1 Coordinador Pedagògic 1 Secretari
Equips pedagògics	1 Equip de 1r Cicle ESO 1 Equip de 2n cicle ESO 1 Equip de Batxillerat 1 Equip de Formació Professional
Comissions de treball	1 Comissió social 1 Comissió de convivència 1 Comissió de competències bàsiques 1 Comissió d'hàbits

La Comissió Social està formada per personal intern i extern del centre. El personal del centre són: el coordinador pedagògic, la psicopedagoga, el tècnic d'integració social. El personal extern són: l'assessora psicopedagògica de l'EAP, l'educador de carrer del districte, la tècnica d'absentisme de l'Ajuntament del Pla d'entorn, la tècnica del Pla d'orientació de l'Ajuntament.

La comissió es reuneix cada setmana dues hores i el seu objectiu és analitzar les problemàtiques de l'alumnat, fer el seu seguiment, distribuir la tasca i els encàrrecs entre els tècnics, treballar amb les famílies de l'alumnat objecte d'atenció específica, coordinar els suports que poden rebre, analitzar i establir estratègies per tractar conflictes, expulsions i absentismes i aportar recursos educatius, socials i comunitaris. La comissió és coordinada pel Coordinador pedagògic i la psicopedagoga fa un recull escrit de tot allò tractat i decidit que serveix per tenir-ne constància i poder-hi recórrer en reunions posteriors.

La Comissió de convivència està formada per dues persones: el director i un professor. Inicialment es va intentar que hi hagués un representant de l'estament familiar però no va reeixir. Un representant de l'alumnat se'l convoca quan hi ha un tema important a analitzar. La seva funció és valorar les faltes de l'alumnat recollides pel professorat, es dona una puntuació segons la falta i en funció dels punts s'aplica una activitat compensadora de la falta (netejar el pati, fer una hora o deus de deures a d'institut segons la reincidència..) Es pren acta dels acords.

La Comissió d'hàbits intenta donar unes pautes d'actuació i unes normes que siguin factibles i treballables a les tutories. A partir de materials extrets de bones pràctiques s'elabora un material propi. Es tracta d'anar avançant a poc a poc en la consolidació d'hàbits parlat, elaborat i consensuat amb el professorat "es tracta de fer cosetes petites per després bellugar la sorra" segons l'expressió del director del centre. Es fa valoració a principi de curs i al final del trimestre i així es genera un debat entorn al tema.

La Comissió de competències bàsiques. El centre forma part de la "Xarxa de competències bàsiques del Departament d'Educació", pel qual

un centre tutoritza un altre en el tema de competències. Es una comissió en la que hi formen part un professor de cada departament. Es fan propostes i s'acorden mínims que s'han de treballar en cada departament. Les propostes un cop debatudes en cada departament són retornades a la comissió i finalment s'aproven en el departament i el claustre.

e) Serveis

La biblioteca és un aula-espai amb materials bàsics, lúdics i amb eines informàtiques on l'alumnat pot entrar , agafar llibres, jocs i utilitzar ordinadors. El concepte és de “Biblioteca oberta” en el sentit de poder agafar llibres lliurement i tornar-los un cop utilitzats en funció dels interessos i amb autonomia de gestió.

Es disposa d'uns *espais lúdics*. Són la mateixa biblioteca i el gimnàs. Es fan activitats controlades pel mateix alumnat tres cops per setmana: tennis de taula, bàdminton, boxa...

f) Programes i projectes en marxa

Pel que fa a *l'atenció a la diversitat*, tot el professorat ha de fer un full amb els alumnes que són subjectes d'aquesta atenció. Són els que repeteixen alguna assignatura i els que són atesos en espais i moments diversos i diferents de l'aula ordinària: grups de reforç, aula d'acollida i aula oberta . S'estableixen uns mínims que cada departament aprova. L'avaluació és el resultat ponderat entre la qualificació del grup no-aula i la de l'aula ordinària on s'han treballat els coneixements i els aprenentatges. L'alumnat de l'aula Oberta fa l'activitat externa d'aprenentatge taller -manipulatiu a “El llindar” de Cornellà. La distribució de l'alumnat per grups queda reflectida en el quadre 7.

Quadre 7: Distribució de grups ESO Centre A

1r Cicle ESO	De la doble línia es fa una distribució heterogènia en tres grups	
2n cicle ESO	3r	1 grup de 24 bons més conductuals 1 grup de 17 heterogeni més conductulas 1 grup de 16 heterogeni més conductuals
	4t	1 grup de 30 bons 1 grup de 20 normals-mig 1 grup d'Aula Oberta

El Pla d'Acció Tutorial està impulsat pels dos caps d'estudi: elaboració de dossiers, confecció de programes, transmissió d'objectius, conceptes i activitats per una part i control i seguiment de les dinàmiques de les tutories dia a dia per l'altra.

El centre s'ha adherit al programa GRODE d'atenció a la violència amb tècniques de sociograma i orientació a totes les tutories.

Cada professor disposa d'un programa informàtic i un servidor intern que permet mitjançant una PDA fer el seguiment del seu alumnat: incidències, absències, comunicació ràpida amb els mòbils de les famílies, informació puntual de la situació del grup etc...Es fan reunions quinzenals dels tutors de l'ESO per tractar problemes i informacions generals, situacions conflictives, nouvinguts, coordinacions, formacions.

A part del programa informàtic el coordinador del PAT utilitza el Moodle per penjar actes, normativa i materials de tutories, aula d'acollida i aula oberta, currículum i competències bàsiques, matèries optatives i pendants.

El Pla de Convivència Mediació Escolar que s'ha impulsat des del projecte d'autonomia i millora del centre segueix les línies de la mediació entre iguals. Està gestionat pels mateix alumnat que ha estat format ad hoc i, en casos greus, també hi participa un membre del professorat. Les mediacions es realitzen sempre per parelles.

Cada any hi ha formació de l'alumnat que s'implica entre els quals hi ha alumnat heterogeni pel que fa a la conducta.

S'està treballant amb un programa de coeducació ja que es detecta un camp d'actuació molt important en aquest tema. Està portat per la UB, la UAB i

l'associació de veïns del barri. Les actuacions de la UB es coordinen des de l'IES: es fan xerrades a 1r cicle d'ESO i a 3r. Les actuacions de la UAB es coordinen des de l'associació de veïns: es fa un taller de 3 sessions a quart d'ESO i unes xerrades per la post obligatòria.

El professorat rep un curs de formació i assessorament sobre la coeducació realitzat pel Departament d'Educació dins les activitats dutes a terme pel Pla Educatiu d'Entorn. En el mes de març estan programades activitats sobre la violència de gènere amb cine fòrum inclòs.

g) Documentació

La documentació utilitzada ha estat el Projecte Educatiu de Centre, El Pla d'acció Tutorial, El Pla estratègic per la Millora de la Qualitat i del servei educatiu, l'Avaluació Global Diagnòstica, les actes de les reunions de la comissió social.

h) Pla de Millora i Qualitat Educativa

El centre s'ha proposat un Mapa estratègic amb quatre grans objectius amb els seus corresponents processos i estratègies d'actuació: Millorar els resultats educatius, Millorar la cohesió social, Millorar la imatge del centre i aconseguir la continuïtat de l'escolarització de l'ESO. (Annex 1)

3.1.2 Centre IES B

a) Característiques del centre

Inicialment era un centre de Primària que es va suprimir per donar pas a estudis d'ESO en el curs 96-97. Per tant era un centre sense tradició de secundària. La mateixa estructura del centre i la visió dels veïns no s'associava a la imatge i referència de centre de secundària. Gràcies a l'esforç esmerçat pel professorat durant aquests últims dotze anys, actualment és una referència com a centre de secundària malgrat un edifici amb aules petites, amb manques d'espai i amb instal·lacions desajustades a la funció d'alumnat de secundària. Segons la verbalització de l'actual equip directiu ens donaria una imatge del que representa: "L'esforç dels quatre

equips directius que hi ha hagut des de l'inici ha sigut la de suplir aquestes dificultats amb imaginació, administrant recursos, aprofitant totes les oportunitats que el Departament i l'Ajuntament ens ofereix: cursos, programes POA, PROA, Bellvis, Projecte Zona-Nord, PUNTEDU, Mediació, Tutories compartides, atenció a la diversitat des de les C. Socials participar en el Pla de Millora i Suport... fent del centre un lloc el mes alegre i acollidor possible”.

L'IES és un centre educatiu públic que té com a objectiu la formació i el desenvolupament personal i actitudinal de l'alumnat per la plena integració a la societat. Es defineix com:

- *Pluralista*,: acull totes les persones sense fer distincions per raó de procedència, cultura, condició social, sexe, ideologia o llengua.
- *Renovador i de qualitat*: atén las formació integral de l'alumnat i vetlla perquè l'ensenyament-aprenentatge de tots els continguts assoleixi un nivell plenament satisfactori. Va integrant les noves tecnologies i els avanços pedagògics en tot el procés educatiu, tot procurant buscar la formació contínua del professorat.
- *Aconfessional*: és un centre que es manté al marge de tot tipus d'influència doctrinal i es manifesta independent de qualsevol condicionant religiós.
- *Democràtic*: L'IES s'insereix en una societat oberta, participativa, lliure i plural i prepara el seu alumnat per a viure-hi i col·laborar en la seva millora personal. Aquest és el model que es proposa, tant des del punt de vista dels valors que transmet com és de la seva pròpia gestió.
- *Català*: és fidel a la realitat del país i procura la integració de tots el seus al context de la cultura i de la realitat catalana dinàmica i pluralista , on s'interpreti la catalanitat com una porta oberta a la comprensió i apreciació d'altres cultures i comunitats.

b) Factor humà

La composició del personal que intervé en el centre és el que figura en el següent quadre:

Quadre 8: Composició personal centre B

	alumnes	professorat	pas	Altres professionals
ESO	300	43	4	1 Infermera 1 dia/set 1 EAP “ 1 LIC “ 1 punt d'informació1 dia/set
BATX	50			
Total	350	43	4	4

c) Organització

Els aspectes organitzatius queden distribuïts segons l'òrgan de govern, els equips pedagògics i les comissions

Quadre 9: Organització Centre B

Òrgan de govern	1 Directora 1 Cap d'estudis 1 Coordinadora Pedagògica 1 Secretari
Equips docents	1 Equip de 1r ESO 1 Equip de 2n ESO 1 Equip de 3r ESO 1 Equip de 4t ESO 1 Equip de Batxillerat
Coordinació de nivells	1 Coordinador per cada equip docent
Comissions	1 Comissió social 1 Comissió pedagògica 1 Comissió d'atenció a la diversitat

La Comissió Social està formada per personal intern i extern del centre. El personal del centre són: el coordinador pedagògic, la psicopedagoga, la Cap d'estudis

La Comissió pedagògica està formada pels caps de departament, la directora del centre i la cap d'estudis . Es troben periòdicament. L'objecte de treball són les programacions, la coordinació de les matèries, unificació de criteris, continguts i procediments, així com qüestions de participació/seguiment/valoració del Pla de Millora. La informació es passa als respectius departaments. Els temes que afecten tot el centre es passa al claustre. Els altres temes queden resolts per la mateixa estructura de coordinació i es pren acta perquè quedi constància.

La Comissió de la Diversitat es reuneix pels temes que afecten els grups d'adaptació curricular, quan sorgeix algun problema, en alguns casos abans de les avaluacions i per temes puntuals que requereixen una atenció especial com per exemple els Plans Individuals. És el tercer any que té aula oberta i hi participen 10 alumnes entre tercer i quart. L'activitat externa d'aprenentatge taller-maipulatiu es fa al centre "El Llindar" de Cornellà. La distribució dels grups de l'ESO que segons el centre són subjectes d'atenció diversificada figura en el quadre 10.

Quadre 10: Distribució de grups d'ESO Centre B

1r Cicle ESO	1r	. un grup sense dificultats importants . dos grups heterogenis
	2n	. dos grups sense dificultats importants . dos grups amb dificultats i adaptació curricular
2n cicle ESO	3r	. un grup sense dificultats importants . un grup sense dificultats importants amb alumnes d'aula oberta . un grup amb dificultats i adaptació curricular
	4t	. dos grup de bon nivell . un grup de nivell mig . un grup amb dificultats i adaptació curricular amb alumnes d'aula oberta

La Coordinació de nivells està formada pels coordinadors de cada nivell d'ESO. Es reuneixen setmanalment i la seva funció és impulsar, paular i coordinar les tutories de cada nivell.

d) Serveis

La biblioteca s'està ordenant i organitzant. El centre està realitzant dins els "Projectes d'innovació educativa " el programa de Biblioteca Escola Punt Edu. Està pactat com una activitat del Pla de Millora: formació, dedicació horària i dotació econòmica.. El centre s'ha proposat tres objectius: posar la biblioteca en marxa, dotar-la dels recursos adients, i dinamitzar-la perquè s'hi pugui accedir i utilitzar. Com que està en procés de catalogació i ordenació actualment es fan préstecs mitjançant el professorat, inici de préstecs individuals i puntuals per poder-ho generalitzar el proper curs , utilització de la xarxa informàtica i d'espais temàtics pels treballs de recerca del Batxillerat i pels projectes de recerca de 4t d'ESO i obertura d'una hora a la setmana en horari no lectiu, de 17 a 18 i un dia setmanal a l'hora del pati per préstec. El préstec el fa solament la professora encarregada de la biblioteca.

e) Programes i projectes en marxa

Els Tallers d'estudi són un programa-activitat que prové del Pla d'Entorn. Es fan quatre tallers: dos d'estudi i dos d'expressió.

Els tallers d'estudi són un espai de suport a l'aprenentatge de les matèries acadèmiques . L'alumnat escull i pacta la seva participació entre un i quatre cops per setmana. Segons el compromís establert haurà d'anar-hi els dies que pacta. Normalment són dos. És una activitat fora de l'horari lectiu .

Els tallers d'expressió són una activitat per treballar la convivència , les relacions interpersonals, interculturals mitjançant el llenguatge artístic.

Tant un taller com l'altre estan portats per educadors que no formen part de l'equip docent del centre.

El programa de mediació. És un programa que es posa en marxa durant el tercer trimestre del curs 2007-08, després d'un període de formació. Hi participen professorat voluntari del centre i alumnat de 3r d'ESO. Durant el curs 2008-09 es continua la formació de nous mediadors durant els dos primers trimestres en la matèria optativa de 3er d'ESO .En el tercer trimestre els que són més aptes són seleccionats. Els casos arriben a la coordinadora de mediació. (que a la vegada és la professora que imparteix enguany la

formació) Un cop acceptada la mediació voluntària per part dels implicats s'assignen dues persones mediadores: una del grup del professorat i una altra de l'alumnat. S'apliquen uns criteris : alumnes de diferent tutoria i professorat que no coincideixi en les classes dels que són objecte de mediació. El sistema de difusió és un tríptic, murals, vídeo i un crèdit variable optatiu. En aquest centre intervé també un servei de mediació externa que treballen amb l'alumnat de primer amb qui es fa un treball de conscienciació . Donat que s'han fet només 4 mediacions hi ha la intenció pel proper any de treballar la demanda.

Punt Edu. És una activitat de reordenació, classificació del material escrit i llibres de la biblioteca. El programa comporta un pla de lectura de ½ hora diària repartida cada dia en una assignatura diferent. Comporta una activitat específica de lectura més enllà del que s'hagi de llegir habitualment en cada matèria. No s'ha pogut posar en marxa fins aquest últim trimestre i per ara és solament per a primer i segon d'ESO. El curs vinent serà per a tota l'ESO.

Visual i plàstica en anglès. A 4art d'ESO una de les hores setmanals de classe es fa en anglès. Per la qual cosa hi ha unes professores que es formaran amb una estança a Escòcia i a Anglaterra per tal de preparar material i millorar el nivell de llengua.

f) Documentació

La documentació utilitzada ha estat el Projecte de direcció del centre , El Pla d'acció Tutorial, El Pla estratègic per la Millora de la Qualitat i del servei educatiu , l'Avaluació Global Diagnòstica del Pla

g) Pla de Millora i Qualitat Educativa

El centre s'ha proposat un Mapa estratègic amb tres grans objectius amb el seus corresponents processos i estratègies d'actuació : Millorar els resultats educatius, Millorar la cohesió social i Millorar la imatge del centre . (Annex 1)

3.2 Serveis tècnics

3.2.1 Serveis Educatius de Zona de la Ciutat de l'Hospitalet de la Generalitat de Catalunya

El Servei Educatiu de Zona (SEZ) està relacionat amb els àmbits de l'estudi, ja que un dels objectius de la seva intervenció és: "millorar els resultats acadèmics i la cohesió social dels centres del sector". Entre els àmbits d'actuació dels serveis del curs 2008-2009 destaquem:

- Assessorar, orientar, promocionar, impulsar i donar suport a les iniciatives d'inclusió educativa.
- Donar suport i assessorar els projectes de centre: processos de millora, d'innovació i de recerca educativa.
- Valoració de l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Facilitar recursos per treballar la cohesió social i la relació famílies-centre (Generalitat de Catalunya Pla d'actuació dels SE de la Ciutat de l'Hospitalet curs 2008-2009 p13)

Aquest és el segon any que el SEZ forma part de les comissions de seguiment dels plans de millora i es constata la importància de poder disposar d'instruments i recursos que afavoreixin l'assessorament in situ de les actuacions objectivades en els plans de millora, tenint en compte plantejaments de no exclusió i de superació de barreres per l'aprenentatge..

La comissió tècnica del SEZ ha considerat molt oportú fer una aportació a l'estudi ja que els objectius i la tasca assessora dels tècnics dels EAP, ELIC i CRP pot millorar amb aquest enfocament comú de la innovació i la inclusió.

La intervenció del dia a dia dels tècnics, les propostes i els plans de treball pactats en els centres de l'Hospitalet traspugen tots ells l'interès per la millora de l'atenció a la diversitat en un context inclusiu.

3.2.2 Serveis tècnics de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de L'Hospitalet

La Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de l'Hospitalet amb el seu Programa d'Acció Municipal (PAM) ha intentat coordinar i unificar una sèrie de programes de la seva competència relacionats amb l'ajuda a la millora de la qualitat educativa dels centres. Alguns d'ells han estat dissenyats i desenvolupats des de la pròpia Regidoria i d'altres s'han gestat i desenvolupat amb estructures organitzatives de gestió conjuntament amb el Departament d'Educació com el Pla Educatiu d'Entorn. Els últims 5 anys s'estan donant moltes actuacions de mútua col.laboració entre l'entitat municipal i el Departament d'Educació.

Com que hi ha programes i actuacions que van encaminades vers uns mateixos objectius de millora de la qualitat i de la inclusió educativa ha semblat adequat incloure les seves aportacions en l'estudi.

4.METODOLOGIA DE L'ESTUDI

La metodologia de la recerca és bàsicament de caràcter qualitatiu i quantitatiu. S'utilitza la recerca-acció en el que es donen tres passos : en el primer ens preguntarem què passa i per què passa, en el segon què hi podem fer i com millorar i, en el tercer, com ho apliquem.

Aquests passos es desenvolupen mitjançant un procés de triangulació en el que es dóna una reflexió entre: les evidències, dades del context, conductes observades i fets; les opinions i les valoracions dels agents ; el context, la seva organització i configuració.

L'elecció d'aquesta metodologia es fonamenta en la convicció que els processos d'inclusió i millora tenen més a veure en la decisió voluntària del que es vol i, per tant, té a veure més en aspectes qualitatius que són contrastats amb la implicació dels agents que s'hi troben immersos .

Els centres concrets a partir dels quals es realitzarà la recerca són dos centres de L'Hospitalet que es troben immersos en plans de millora : IES del barri de La Florida de L'Hospitalet de Llobregat amb un PAC 05 (Pla d'Autonomia de Centres corresponent al 2005)) que l'anomenarem A i un altra IES del barri de Can Serra amb un PAC 06 que l'anomenarem B. La implicació dels Serveis Educatius en les tasques d'assessorament és també una organització des de la que es recullen aportacions . L'opinió de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament hi és també present en els seus programes actuals i en la seva visió de futur.

El que es vol obtenir es:

- o quina és l'opinió del professorat :
 - . respecte en quin grau el pla de millora afavoreix l'escola inclusiva
 - . quines són les prioritats a tenir en compte per la millora i la inclusió

- quina és l'opinió de l'alumnat referent als punts més febles detectats pel professorat en els que hi són implicats
- quina és l'opinió dels directors referent als plans de millora , avantatges i inconvenients i la seva relació amb l'escola inclusiva
- quines són les aportacions que fan els referents-assessors dels SEZ pels plans de millora
- quina és la visió dels responsables dels programes de la Regidoria d'Educació l'Ajuntament pel que fa a la millora de la qualitat i d'inclusió educativa.

Els instruments que s'han utilitzat per l'estudi són:

- pautes d'observació en les comissions socioeducatives dels centres
- qüestionari als claustres de professors
- panell-col.loqui amb els tutors
- panell-col.loqui amb els delegats de curs
- panell-col.loqui amb els referents assessors dels SEZ
- entrevista pautada amb les direccions dels centres
- entrevista pautada amb els responsables del programes de l'Ajuntament

El procediment de la intervenció mitjançant la recerca-acció en els dos IES s'ha realitzat seguint un feed-back en la negociació de les actuacions proposades.

S'han realitzat dues entrevistes inicials per centre de posta a punt amb les corresponents direccions. La primera reunió ha consistit en l'explicació del projecte incidint sobretot en els objectius de la recerca , les possibles actuacions i la metodologia de recull de dades. S'ha demanat i s'ha estat receptor de la documentació relacionada directament amb el Pla de Millora : plantejament , anàlisi inicial de la institució amb els punt forts i febles, acords d'aplicació i les corresponents addenda dels Plans de Millora del curs 2008-2009. També s'ha valorat la possibilitat de conèixer la documentació que es tingués relacionada amb la inclusió. En aquesta reunió s'informa que l'estudi es realitzarà en els dos centres de l'Hospitalet . Tant un centre com l'altra mostren interès per l'estudi i disponibilitat de col·laboració, sabent que l'estudi pot repercutir positivament en la millora de la pràctica educativa . Un

cop estudiada la documentació dels dos centres s'han mirat els punt de coincidència dels dos plans de millora .

La segona reunió ha consistit en posar-se d'acord en quines activitats es centraria l'estudi . Els Plans de millora que els centres pacten amb el Departament tenen un format idèntic, els objectius poden variar de nombre , mantenint la mateixa formulació . Així per exemple, mentre el centre A ha proposat 4 objectius , el centre B n'ha proposat 3.(quadre 11)

Quadre 11: Objectius del Pla de Millora Centre A i B

Centre	Objectius			
A	1. Millorar els resultats educatius	2. Millorar la cohesió social	3. Millorar la imatge del centre	4. Aconseguir la continuïtat d'escolarització a l'ensenyament post obligatori
B	1. Millorar els resultats educatius	2. Millorar la cohesió social	3. Millorar la imatge del centre	

Les estratègies i activitats varien en la formulació adaptades a la realitat de cada centre i a la proposta que faci el centre. (Annex 1)

Cadascun dels processos (estratègies) es desglossa en una sèrie d'activitats mitjançant les quals s'incideix en la millora .

Així doncs valorats els objectius estratègies i activitats s'ha pactat en cada centre aquells àmbits en els que les actuacions objecte d'estudi fossin coincidents.

Quadre 12: Estratègies i activitats coincidents Centre A i B

Estratègies i activitats coincidents en el centre A i el Centre B

CENTRE A		CENTRE B	
COMISSIÓ SOCIAL	2.1 Reducció de l'índex d' absentisme i millora de la convivència (*)	2.1 Aconseguir millor implicació de les famílies en el procés educatiu dels seus fills i filles	Millora de la Cohesió social
	2.1.1 Reunions setmanals de la comissió social del centre	2.1.5 Continuar la coordinació dels diferents serveis nen el marc de la Comissió social del centre	
MEDIACIÓ	2.1 Reducció de l'índex d' absentisme i millora de la convivència	2.4 Programa de mediació	Millora de la Cohesió social
	2.1.1 Aplicació del programa de mediació 1.4.1 Desenvolupament del PAT i programa de mediació	2.4.1 Ús i difusió de la mediació per la resolució dels conflictes 3.3.1 Participar en programes d'innovació educativa del Dep. d'Educació: resolució conflictes	
PAT	1.4 Millora de l'ambient a l'aula	2.5 Revisió i potenciació de l'acció tutorial	Millora dels resultats educatius
	1.4.1 Desenvolupament del PAT i programa de mediació	2.5.1 Actualització del PAT mitjançant grups de treball	
	1.2.3 Treball dins el PAT		
ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	1.5 Adquisició d'estratègies per la millora de l'atenció a la diversitat	1.2 Aplicació de mesures organitzatives per atendre la Diversitat	Millora dels resultats educatius
	1.5.1 Adaptació del currículum 1.5.2 Adequació del material, metodologia i les agrupacions de l'alumnat (AO)	1.2.1 Creació de Aula Oberta (Pla d'entorn) al 2on cicle 1.2.2 Grups redits amb adaptació curricular	

(*) la numeració i el redactat correspon als Plans de Millora de cada centre

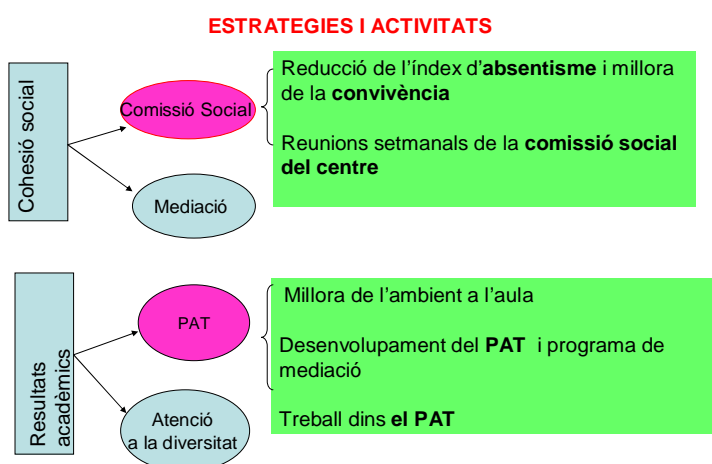
El centre A ha tingut especial interès en treballar l'estudi des de la Comissió Social, ja que considera que és l'eix vertebrador de la major part de les decisions relacionades amb la millora i la inclusió. El centre B ha optat per l'àmbit del PAT. Tant un centre com l'altre els ha semblat bé assumir l'àmbit prioritzat que ha elegit cada centre.

Així doncs la incidència de l'estudi de tots dos centres ha estat :

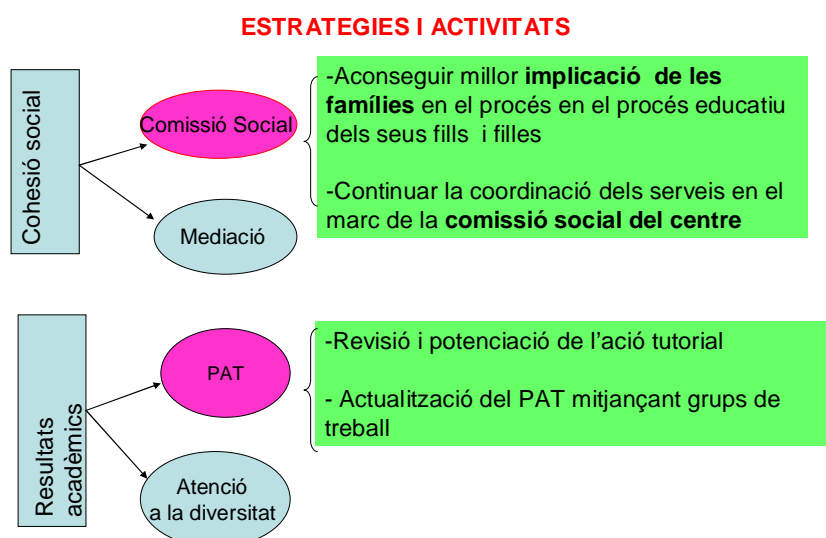
- en la Comissió Social , pel que fa la millora de l cohesió social
- en l'Acció Tutorial . pel que fa a l'objectiu de la millora en els resultats acadèmics (quadres 13 i 14)

Quins indicadors d'escola inclusiva circulen en el centre dins l'àmbit de la comissió social i com el centre, el professorat i l'alumnat en les seves actuacions encaminades a la interrelació conjunta contempnen els indicadors d'escola inclusiva.

Quadre 13: Estratègies i activitats centre A, segons el Pla de Millora

Quadre 14 : Estratègies i activitats centre B, segons el Pla de Millora

4.1 Pautes d'Observació a la Comissió Social

Les comissions socials tenen la finalitat de resoldre situacions personals de l'alumnat amb la coordinació dels diferents serveis que intervenen en el centre , coordinar formes de suport externes i internes del centre , intentar analitzar les conseqüències de les expulsions del centre i millorar l'absentisme amb la col·laboració familiar .

La tècnica que s'ha emprat per la recollida de dades ha estat la que ens pogués permetre reduir de manera sistemàtica i intencionada la realitat social que volíem estudiar. Així hem utilitzat la tècnica basada en l'observació. Donada la proximitat de l'observador amb el centres com a persona coneguda i a més assessora en els anys anteriors , es va demanar que en alguns moments es pogués participar. Així ha estat i ha permès la comprensió dels fenòmens amb més profunditat. Ha permès una aproximació a les persones i als serveis col·laboradors participants en les comissions . També ha permès conèixer situacions socials generant coneixements que han possibilitat millorar i transformar algunes de les realitats exposades. (Latorre, 2006)

En aquest sentit s'han buscat uns indicadors relacionats amb aquestes finalitats. El referent teòric relacionats amb els indicadors d'escola inclusiva han estat trets de Ainscow i Booth (2002) (Annex 2).

- Dos indicadors pertanyen a l'àmbit de Crear Cultures inclusives relacionats amb Construir comunitat

- Tres indicadors pertanyen a l'àmbit de Generar polítiques inclusives relacionades amb organitzar el suport d'atenció ala diversitat

- Un indicador pertany a l'àmbit de desenvolupar pràctiques inclusives relacionades amb mobilitzar recursos

Aquests sis indicadors abans de seleccionar-los com a ítems per ser observats en les reunions de la Comissions Socials han estat contrastats pels membres dels Equips d'Assessorament Psicopedagògic que intervenen en els centres. La pauta que ha permès el recull de dades mitjançant l'observació és la que figura en el quadre 15.

Quadre 15. Indicadors d'inclusió observats en les comissions socials

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL	
CREAR CULTURES INCLUSIVES A.1 Construir comunitat	A1.5 Hi ha col·laboració entre professorat i famílies (*)
	A1.7 Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre
GENERAR POLÍTIQUES INCLUSIVES B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat	B2.1 Es coordinen totes les formes de suport
	B2.7 Es redueixen les expulsions per disciplina
	B2.8 Es redueix l'absentisme escolar
Desenvolupar pràctiques inclusives C2 Mobilitzar recursos	C2.4 Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat

(*) la numeració correspon a la donada a l'Índex per la Inclusió d'Ainscow de l'annex 2

El recull de les observacions s'ha realitzat en la majoria de sessions de manera directe. S'han anotat les observacions a mesura que van apareixent al llarg de la sessió. Cadascun dels indicadors del quadre 15 ha estat desglossat amb subindicadors més concrets. Aquests subindicadors han estat trets de les preguntes que Ainscow (2002 p54-97) formula per cadascun dels indicadors (quadre 16) De tal manera que cada observació posteriorment ha estat classificada segons els indicadors més concrets

Quadre 16: Subindicadors a partir de les preguntes d'Ainscow

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL		
CREAR CULTURES INCLUSIVES A.1 Construir comunitat	A1.5 Hi ha col·laboració entre professorat i famílies	-Respecte mutu -Comunicació i informació -Oportunitat de col·laboració en la presa de decisions -Oportunitat de reunions
	A1.7 Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre	-El centre implica les institucions -El centre s'implica en les institucions -Recursos compartits -Participació de col·lectius d'immigrants
GENERAR POLÍTIQUES INCLUSIVES B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat	B2.1 Es coordinen totes les formes de suport	-Coordinació d'actuacions -Suport dirigit a superar les barreres -Es coordinen iniciatives d'inclusió participativa -Política de retorn al suport ordinari
	B2.7 Es redueixen les expulsions per disciplina	-Oportunitat de disminuir l'expulsió amb alternatives -Mesures rehabilitadores -Política de minimitzar expulsions llargues i formals -Informació regular de les expulsions
	B2.8 Es redueix l'absentisme escolar	-Coordinació entre l'escola i altres institucions -Anàlisi de les barreres que impedeixen l'assistència -Actuacions amb les famílies -Disminueixen les faltes no justificades
Desenvolupar pràctiques inclusives C2 Mobilitzar recursos	C2.4 Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat	-Actualització regular dels recursos -Col·laboració de professionals de la comunitat

4.2 Qüestionaris i Panell-Col.loqui . Acció tutorial

L'estudi de l'acció tutorial que ha estat acceptada pels dos centres s'ha desenvolupat a partir d'una anàlisi més àmplia que l'estrictament relacionada amb els programes i plans d'acció tutorial . Tant un centre com l'altre els va

semblar millor prendre el pols del nivell d'inclusió viscut , pensat i actuat pel col·lectiu de docents tenint com a marc de fons el Pla de Millora.

Aquesta anàlisi s'ha desenvolupat a partir d'unes reunions amb el coordinador i la coordinadora de tutories dels respectius centres on es va perfilar la metodologia de recull de dades mitjançant la tècnica d'anàlisi quantitativa i qualitativa a la vegada mitjançant un qüestionari al claustre , un panell-col·loqui amb els tutors i tutores i un qüestionari obert amb alumnes delegats/des de curs .

4.2.1 Qüestionari als claustres

En el qüestionari d'indicadors d'escola inclusiva passat als claustres . s'hi contempen ítems tancats amb respostes de creueta i ítems oberts amb possibilitat d'explicitació lliure. Els ítems tancats corresponen als indicadors d'escola inclusiva d'Ainscow (2002). No han estat tots tal com s'expliciten en l'Índex d'inclusió . A partir d'una anàlisi dels ítems amb els coordinadors de tutories i una passassio pilot s'han ajustat suprimit 6 indicadors i s'ha ajustat la redacció d'alguns d'ells. Al final del qüestionari s'hi ha inclòs les preguntes obertes relacionades amb les prioritats que consideren més adient pel centre les que s'haurien de desenvolupar en les tutories. (Annex 3)

En el qüestionari (quadre 17) queda clar que es demana l'opinió del professorat en els termes del grau d'acord o desacord pels quals el Pla de Millora pot afavorir la inclusió educativa segons els indicadors exposats.

Quadre 17 : Grau d'acord en que el Pla de Millora afavoreix la inclusió

1. Manifesta fins a quin punt penses que el Pla de Millora del teu centre afavoreix la inclusió educativa segons els següents indicadors

	<i>Si us plau marca amb una creu el quadre que millor representi la teva opinió</i> El Pla de Millora del meu centre <u>afavoreix en què</u>:	En desacord	Parcialment d'acord	Bastant d'acord	Totalment d'acord

També es dona clarament la possibilitat d'expressar-se obertament (quadre 18) en el que considerin prioritari per la millora del centre i pel desenvolupament de les tutories

Quadre 18: Preguntes obertes del qüestionari

2. Exposa el que consideris més adient pel que fa a la millora del centre tenint en compte la inclusió educativa
3. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en el centre   1. _____   2. _____   3. _____
4. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en les tutories   1. _____   2. _____   3. _____
5. Del qüestionari contestat exposa aquells temes que voldries tenir més informació

4.2.2 Panell-col.loqui amb tutors i tutores

A partir dels resultats del qüestionari s'ha vist quins són els punts més forts i els més febles relacionats amb la inclusió educativa, segons l'opinió dels professorat. Un cop recollits i analitzats els resultats per cadascun dels equips directius s'ha elaborat un guió per fer un panell-col.loqui amb els tutors (Annex 7 i 12). En aquest debat s'han donat els punts a discutir pantant-los de manera indirecta segons els interrogants i les qüestions que el mateix Ainscow i Booth formulen en l'Índex. entorn els indicadors inclusius.

Es demana a què s'atribueix el problema i què es podria fer per millorar (quadre 19).

Tant en un centre com en l'altre s'han donat les pautes prèviament perquè en la reunió es vingui ja preparat. En el centre A s'ha fet la reunió dels tutors i tutores en una sola sessió. En el centre B a causa de l'organització horària s'han fet tres sessions: una amb els tutors de 1r, una altra amb els tutors de 2n i una altra amb els tutors de 3r i 4t.

Quadre 19 . Atribucions del professorat pels desacords Pla Millora-Inclusió i actuacions possibles

EL PLA DE MILLORA AFAVOREIX LES PRACTIQUES INCLUSIVES

1. Es constata **un cert desacord** en que el Pla de Millora afavoreix que el professorat i l'alumnat es tractin mútuament amb respecte

- a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per afavorir un tracte mutu amb respecte

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . es demana l'opinió de l'alumnat sobre com es pot millorar el centre?*
- . els punts de vista de l'alumnat s'utilitzen per millorar el centre ?*
- . l'alumnat té oportunitats (temps i espai) per debatre qüestions escolars ?*
- . quan els ho demanen , els alumnes ajuden el professorat ?*
- . davant d'un conflicte entre alumne i professor s'esgota el diàleg ?*
- . altres suggeriments*

4.2.3 Qüestionari obert amb representats de l'alumnat.

De manera semblant a les raons per les quals s'ha demanat l'opinió del professorat tutor , també ha semblat oportú recollir l'opinió de l'alumnat. S'han elaborat un qüestionari obert a fi de recollir les aportacions de l'alumnat. Amb el coordinador i la coordinadora de les tutories dels respectius centres i la

col·laboració dels assessors psicopedagògics s'han elaborat unes preguntes (quadre 20) que han estat les mateixes pels dos centres a fi de poder contrastar les línies de debat de l'alumnat dels dos centres. També amb les coordinacions de les tutories s'ha vist més factible un recull de dades a partir de delegats/des de curs instant-los a respondre per ells i intentant aportar les opinions dels seus companys.

-Les tres primeres preguntes estan relacionades amb els conflictes i respecte entre l'alumnat i el professorat.

-Les tres següents estan relacionades amb la mútua col·laboració entre l'alumnat i el treball cooperatiu .

-Les dues últimes estan relacionades amb les expectatives que té l'alumnat per l'aprenentatge

Quadre 20 : Qüestionari obert als delegats de curs

Punts de qüestionari amb representants de l'alumnat del centre

1. Fins a quin punt a classe hi ha, entre professorat i alumnat, amabilitat i interès d'escoltar-se mútuament
2. Davant d'un conflicte entre alumne/a i professor/a com creus que s'hauria de resoldre?
3. Hi ha oportunitats (temps i espai) per debatre qüestions escolars? Com es podria fer?
4. Us ajudeu els uns als altres quan us encalleu en alguna tasca?
5. Creus que el treball en grup és una bona manera d'aprendre? Saps com fer-ho?
6. Què li demanaries al professorat perquè tu et poguessis organitzar i aprendre millor?
7. Creus que pots aprendre si t'ho proposes? Què ho afavoreix i dificulta.
8. Creus que ets valorat quan t'has esforçat per aprendre? (per la família, pel professorat i pels companys).

4.3 Entrevista a les direccions

El lideratge i la figura del director en els centres és de cabdal importància. No solsament per la seva capacitat de gestió sinó també i de manera especial per liderar l'organització promovent , articulant i cultivant les creences, les actituds i els sentiments dels seus companys docents. Els que treballen en contexts on predomina la diversitat de l'alumnat un paper important per promoure i cultivar nous conceptes de diversitat amb participació de tota la comunitat ; lideratge pedagògic per promoure pràctiques inclusives i reforçar connexions entre el centre i la comunitat social del seu municipi o barri (Gonzalez Gonzalez Mª Teresa 2008 p89-90)

L'entrevista s'ha desenvolupat entorn a 6 punts (Quadre 21): evolució del Pla de Millora, avantatges i inconvenients, canvis , paper del l'equip directiu , atribucions i percepcions d'allò detectat en el qüestionari d' aspectes positius i millorables .

Quadre 21: Qüestions entorn a l'entrevista amb el director del centre

Entrevista director/a
1. Com ha estat l'evolució del Pla de Millora en el vostre centre des que es va posar en marxa fins ara?
2. Pots parlar-me dels avantatges i inconvenients en els que us heu trobat ?
3. A partir del Pla de Millora quins canvis perceps en el centre pel que fa a la cultura, a la política i a les pràctiques inclusives?
4. Quin paper li atribueixes a l'equip directiu en tot aquest procés ?
5. En el qüestionari que s'ha passat hi ha un grau de percepció que el Pla de Millora afavoreix la inclusió educativa . A què ho atribueixes ? Si creus que és positiu, què es podria fer per mantenir-ho?
6. En el qüestionari que s'ha passat hi ha un grau de percepció d'uns punts més aviat febles pel que fa la inclusió educativa . A què ho atribueixes? Si creus que poden millorar, què es podria fer ?

4.4 Entrevista i col·loqui amb Serveis Educatius de Zona i Regidoria d'Educació.

El recull de dades que s'ha realitzat amb els serveis tècnics ha tingut dos moments: En primer lloc s'ha realitzat una entrevista amb els coordinadors dels serveis a fi d'establir l'objectiu, la finalitat i el procediment. En tots dos serveis s'ha donat una excel·lent disponibilitat i col·laboració.

Amb els Serveis Educatius de Zona s'ha fet un panell-coloqui a partir d'unes pautes amb els professionals referents de tots els centres de l'Hospitalet que desenvolupen un Pla de Millora. S'ha fet amb model panell perquè els serveis (EAP B17, EAP B33, CRP, ELIC) tot i tenir una sola coordinació mantenen una direcció diferenciada per cadascun d'ells

Les preguntes del panell queden reflectides en el quadre 22.

Quadre 22: Pautes pel Panell-col·loqui amb els tècnics dels SEZ

PANEL·COL·LOQUI DELS PROFESSIONALS REFERENTS DE LES COMISSIONS DE SEGUIMENT DELS PLANS DE MILLORA I QUALITAT DE CENTRE DEL SERVEI EDUCATIU DE L'HOSPITALET
- Creus que el Pla de Millora propicia <u>cultures inclusives</u> ?- Quines creus que poden ser les més fàcils i les més difícils de potenciar ?- Què ho afavoreix i/o què ho dificulta que es puguin donar cultures inclusives ?   - Creus que el Pla de Millora propicia <u>polítiques inclusives</u> ?- Quines creus que poden ser les més fàcils i les més difícils de potenciar ?- Què ho afavoreix i/o què ho dificulta que es puguin donar polítiques inclusives ?   - Creus que el Pla de Millora propicia <u>pràctiques inclusives</u> ?- Quines creus que poden ser les més fàcils i les més difícils de potenciar ?- Què ho afavoreix i/o què ho dificulta que es puguin donar pràctiques inclusives ?

Amb els responsables tècnics de la Regidoria d'Educació l'Ajuntament s'ha fet una entrevista col·lectiva a partir d'uns punts relacionats amb el tema del programes que porten a terme, la seva implicació amb la millora de la qualitat inclusió educativa . Els punts de l'entrevista (quadre 23)s'han basat en

els principis de millora i inclusió entorn les polítiques municipals , als programes engegats , a les novetats i al seu desenvolupament , així com també a la mútua col·laboració amb el Departament d'Educació.

Quadre 23: Punts per l'entrevista amb els responsables tècnics de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament

**PAUTES PER UNA ENTREVISTA AMB LA REGIDORIA D'EDUCACIÓ DE
L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET**

1. Podries parlar de les polítiques municipals que afavoreixen la inclusió i la qualitat educativa pel que fa a la cohesió social i l'aprenentatge ?
2. Com avalueu la incidència dels programes educatius engegats per l'Ajuntament (POA, PONT, BELLVIS, BLOCS D'APRENTATGE , INSERCOP.....) pel que fa a la millora de la qualitat i la inclusió educativa ? (grau d'èxit, problemàtica)
3. Quin paper hi juga el Pla Educatiu d'Entorn en la millora de la qualitat i la inclusió educativa?
4. En aquests programes engegats, quines novetats, coincidències, llacunes o solapaments s'hi troben amb el model educatiu de cohesió social i inclusió que reben els ciutadans a les escoles?
5. Quina valoració actual en faries d'aquests programes i com podrien millorar en el futur?
6. L'Ajuntament col·labora o hauria de col·laborar en actuacions educatives dels Plans de Millora pactats entre el Departament d'Educació i els centres educatius ? Per què?

En resum l'estudi s'ha realitzat amb 142 participants de:

- 2 IES de L'Hospitalet centrat en els elements organitzatius de:
Comissió social, claustre, tutors d'ESO, delegats de curs, directors;
 - Els Serveis Educatius de Zona del Departament d'Educació: referents pla de Millora
 - La Regidoria d'Educació de l'Ajuntament: Responsables de programa
- Segons el quadre següent:

Quadre 24: Instruments de recull de dades i participants

Institució	Elements organitzatius								Total
		Comissió social	Claustre	Tutors	Delegats de curs	Directors	Assessors serveis E	Responsables Ajuntament	
IES A	Instrument	Pautes observació	Qüestionari	Panell-colloqui	Qüestionari obert	Entrevista indiv.			
	Participants	7	38	9	11	1			66
IES B	Instrument	Pautes observació	Qüestionari	Panell-colloqui	Qüestionari obert	Entrevista indiv.			
	Participants	9	28	14	13	1			65
Serveis Educatius Zona	Instrument						Panell-colloqui		
	Participants						7		7
Regidoria Ajunt.	Instrument							Entrev. Col·lectiva	
	Participants							4	4
Total		16	66	23	24	2	7	4	142

5.RESULTATS DE L'ESTUDI

Els resultats de l'estudi s'aniran exposant centre per centre, seguint el mateix ordre : *Observacions realitzades en les comissions socials; qüestionari al professorat dels indicadors de cultures, polítiques i pràctiques inclusives preguntes obertes de prioritzacions; panell-col.loqui amb els tutors i tutores ; qüestionari obert amb els delegats i delegades de curs ; entrevista individual pautada amb la direcció.*

5.1 Centre A

5.1.1 Comissió social A

“Amb l'alumne C vàrem fer un recordatori de qui eren els seus referents : hi ha gent a l'esplai, hi ha gent a l'Insitut, als Serveis Socials , les persones que sempre estan al darrere i si té un problema pot acudir a qualsevol d'aquestes persones . Tindrà una resposta positiva i no serà de jutjat : què podem fer per canviar la situació... per millorar .. i ell ho va acceptar”
(Tècnic d'Integració Social TIS)

El Centre A s'ha reunit setmanalment. S'han fet 12 observacions continuades.

Quadre 25: membres, freqüència i sessions de la Comissió Social . centre A

	Membres	Freqüència	Sessions observades
Centre A	-Coordinador Pedagògic - Psicopedagoga del centre -Tècnic d'Integració Social del centre -Assessora EAP - Educador de carrer ajuntament -Tècnica d'absentisme Ajuntament - Tècnica POA Ajuntament	Setmanalment	-12 sessions

El total de les observacions classificades es poden trobar en l'annex 4
Podem veure quins són els resultats a partir de les classificacions per indicadors d'inclusió en el quadre 26

Quadre 26: Resultats observacions dels indicadors d'inclusió de les Comissions Socials

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL
<u>La millora de la cohesió social</u> que ve donada per l'indicador inclusiu de <u>la col·laboració entre el professorat i les famílies</u> :   - Informació i la comunicació entre els dos estaments. (1)^e- Aquesta comunicació fa que la família i vingui al centre (2)- Agraïment per part de les famílies no solament per la informació sinó també pel procediment que s'utilitza . (3)- Aquesta informació no s'entén unilateralment sinó que els contactes es tenen en compte en el protocol d'expulsions com element educatiu i de compartir autoritat i responsabilitat. (4)- Importància que la família sigui un referent a tenir en compte en les preses de decisions (5)- Es dona oportunitat de reunions i de implicació i cabuda del fill o filla (6)- Es prioritza la singularitat "carpe diem" (7)- S'afavoreix l'orientació i la presa de decisions (8)
<u>La millora de la cohesió social</u> que ve donada per l'indicador inclusiu de <u>la implicació de les institucions locals amb el centre</u> :   - la fluïdesa de presència de les institucions a la comissió social (1)- les actuacions que les institucions fan en el centre (2)- la determinació d'un referent de serveis socials i de cadascun dels serveis institucionals (3)- la mútua implicació de les institucions amb el centre i del centre amb les institucions (4)- la constatació satisfactòria i positiva , per part de l'alumne/a que rep acompanyament del centre a les institucions externes (5)- compartir recursos socials, sanitaris (6)- compartir coneixement dels alumnes entre els tutors i les institucions que realitzen en els programes externs (7)- compartir la informació dels diferents serveis entrevinents (8)- s'alerta de l'excessiva i múltiple intervenció com element dispersador (9)

^eEl numero de la categorització correspon a la observació feta amb el mateix número que es troba en l'annexa 4

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de **la coordinació de les formes de suports:**

- circulació de la informació i treball conjuntament entre els diferents professionals (1)
- coneixement de les organitzacions internes del centre que faciliten la distribució i tipus de tasques (2)
- propostes de superar les barreres burocràtiques de l'administració (3)
- intent de superar les barreres facilitant llibres als que s'han quedat sense (4)
- disponibilitat de coordinació conjunta amb altres serveis que intervenen en l'educació dels alumnes (5)
- respecte per part dels serveis externs dels acords presos entre docents i alumnat (6)
- coordinació de la informació per evitar repetició d'actuacions (7)
- coordinació entre el suport intern del centre i el recurs extern (8)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de **reduir de les expulsions per disciplina:**

- s'apliquen mesures prèvies abans de l'expulsió a casa (1)
- es parla amb els pares abans i després de l'expulsió (2)
- s'apliquen mesures i es busquen alternatives : contactes amb serveis d'ajut, es fa seguiment i acompanyament (3)
- s'analitza la situació amb el subjecte (4)
- s'apliquen mesures rehabilitadores (5)
- s'elabora i s'aplica un protocol amb mesures participatives i de seguiment (6)
- s'intenten expulsions curtes (7)
- s'analitza i es treballa conjuntament les dades de les expulsions (8)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de **la reducció de l'absentisme escolar :**

- s'analitzen els casos entre l'IES i el servei tècnic d'absentisme de l'ajuntament (1)
- s'analitzen els casos i què és el que impedeix que assisteixin al centre (2)
- s'estableixen mesures de retorn progressiu (3)
- es mira de contactar amb els pares telefònicament o per carta o per altres contactes si tenen germans petits en altres centres(4)
- es busquen alternatives per alumnat de 4t (5)

La millora de la cohesió social s'afavoreix per l'indicador inclusiu de mobilitzar recursos coneixent i aprofitant els de la comunitat

- es prioritzen els recursos dins la xarxa pública (1)
- s'informa dels recursos existents (2)
- s'informa dels serveis que s'han suprimit (3)
- es constaten dificultats en els serveis a resultes de la crisi (4)
- intent dificultós de col·laboració amb algun centre educatiu del barri quan hi ha alumnat amb problemes (5)
- s'aprofiten els recursos de formació per la formació-acció (6)

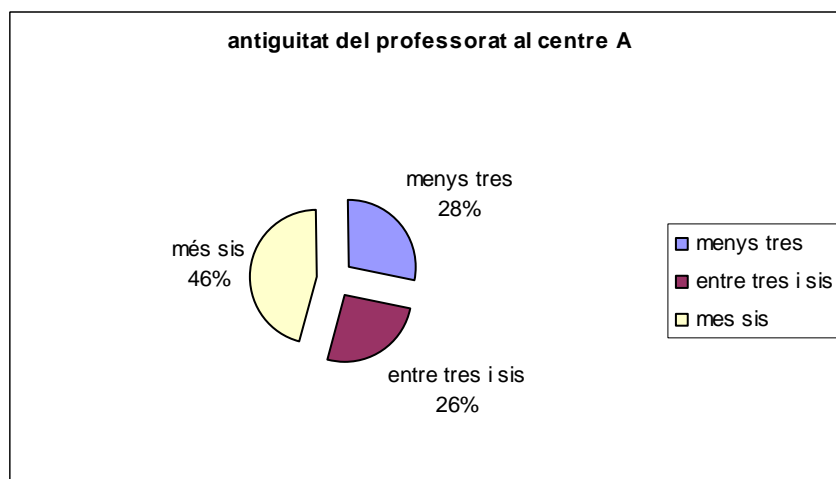
5.1.2 Professorat A

S'han recollit les dades mitjançant un qüestionari que ha estat repartit i respost en una sessió de claustre . Les dues variables que s'han tingut més en compte han estat el càrrec de tutors i l'antiguitat en el centre.

L'han respost 38 persones: 14 tutors i 24 no tutors .La variable dels tutors s'ha tingut en compte en els promitjos comparatius (quadre 53 i gràfic 9)

L'antiguitat queda reflectida en el gràfic 1. Com podem veure hi ha un 72% dels enquestats compresos entre 3 i més anys que estan al centre. Amb aquest percentatge es donen com suficientment significatives les dades escollides

Gràfic 1:Antiguitat del professorat en el centre A

Les dades estadístiques queden recollides en l'annex 5

A continuació s'exposarà la posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord del PLa de Millora afavoreix la cultura, la política i la pràctica inclusiva:

-- Posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord el Pla de Millora afavoreix la cultura inclusiva

El quadre 27 exposa els ítems proposats sobre els indicadors de les cultures inclusives entorn als quals s'ha demanat el grau d'acord

Quadre 27 Ítems del qüestionari d'indicadors de **cultures inclusives**

1. Manifesta fins a quin punt penses que el Pla de Millora del teu centre afavoreix la inclusió educativa segons els següents indicadors

	En desacord	Parcialment d'acord	Bastant d'acord	Totalment d'acord
<i>Si us plau marca amb una creu el quadre que millor representi la teva opinió</i> El Pla de Millora del meu centre <u>afavoreix en que:</u>				
CULTURES INCLUSIVES	Construir Comunitat			
	A 1. Tothom se sent acollit			
	A 2. Els/les alumnes s'ajuden els uns als altres			
	A 3. El professorat col·labora entre elles			
	A 4. Els/les professors/es i l'alumnat es tracten mútuament amb respecte			
	A 5. Hi ha col·laboració entre el professorat i les famílies			
	A 6. El professorat i els membres del consell escolar treballen conjuntament			
	A 7. Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre			
	Establir valors inclusius			
	-A 8. Les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat			
	A 9. La comunitat educativa comparteix els valors de l'educació inclusiva			
	A 10. Tots els alumnes i totes les alumnes són igualment valorats			
	A 11 El professorat intenta eliminar totes les barreres a l'aprenentatge i a la participació en el centre.			
A 12. El centre s'esforça per reduir qualsevol forma de Discriminació				

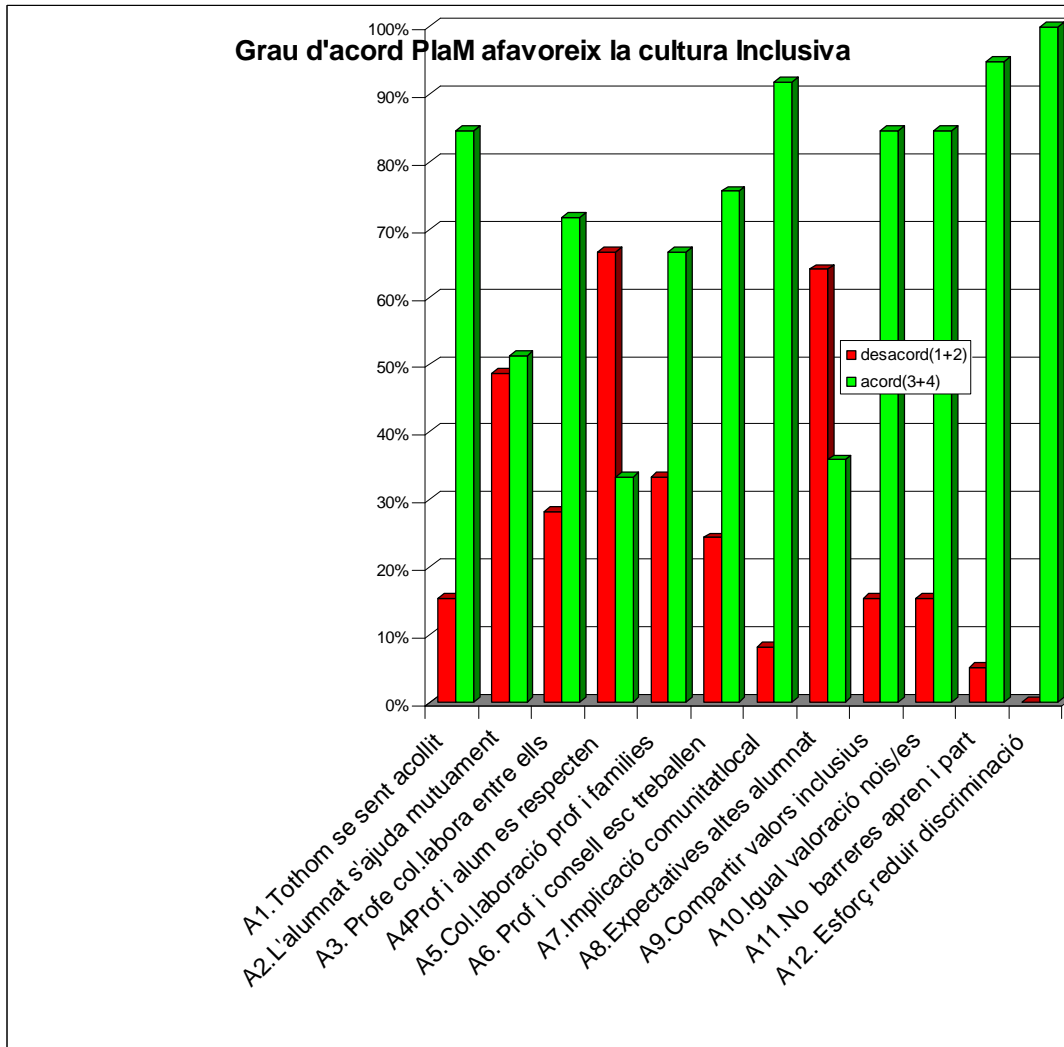
Els valors que es donen segons l'opinió són:

En desacord	1
Parcialment d'acord	2
Bastant d'acord	3
Totalment d'adord	4

Els resultats manifestats de l'àmbit de les **cultures inclusives** són els següents :

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12
1Desacord	0	1	0	3	2	0	0	8	1	1	0	0
2Parcialment d'acord	6	18	11	23	11	9	3	17	5	5	2	0
3Bastant d'acord	24	19	20	12	22	15	19	13	28	15	22	7
4Totalment d'acord	9	1	8	1	4	13	15	1	5	18	15	32
desacord(1+2)	15%	49%	28%	67%	33%	24%	8%	64%	15%	15%	5%	0%
acord(3+4)	85%	51%	72%	33%	67%	76%	92%	36%	85%	85%	95%	100%

Gràfic 2: Grau d'acord: el Pla de Millora afavoreix **la cultura inclusiva** Centre A

Els punts forts, tendents a forts i punts febles , tendents a febles són:

Quadre 28: Punts forts i febles de **les cultures inclusives** Centre A

FORTS		FEBLES	
Forts	Tendent a forts	Febles	Tendent a febles
A 1. Tothom se sent acollit A 3. El professorat col·labora entre elles A 5. Hi ha col·laboració entre el professorat i les famílies A 6. El professorat i els membres del consell escolar treballen Conjuntament A 7. Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre A 9. La comunitat educativa comparteix els valors de l'educació inclusiva A 10. Tots els alumnes i totes les alumnes són igualment valorats A 11 El professorat intenta eliminar totes les barreres a l'aprenentatge i a la participació en el centre. A 12. El centre s'esforça per reduir qualsevol forma de discriminació	A 2. Els/les alumnes s'ajuden els uns als altres	A 4. Els/les professors/es i l'alumnat es tracten mútuament amb respecte A 8. Les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat	

Segons aquests resultats s'evidencia una clara posició a favor que el Pla de Millora afavoreix les cultures inclusives. Dels 12 Items només n'hi ha 2 que són febles :

A 4. Els/les professors/es i l'alumnat es tracten mútuament amb respecte

A 8. Les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat

Si analitzem amb més detall aquests resultats veiem, mitjançant la percepció del professorat, una cultura inclusiva mes forta on la voluntat dels adults actua per acollir, per tractar amb igualtat , per eliminar barreres, per relacionar-se entre ells i per afavorir les relacions institucionals. En canvi, aquesta cultura, segons la percepció del professorat, queda tocada quan hi juguen les actuacions amb implicació més directe de l'alumnat.

-- Posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord el Pla de Millora afavoreix les polítiques inclusives

Quadre 29: Ítems del qüestionari d'indicadors de polítiques inclusives

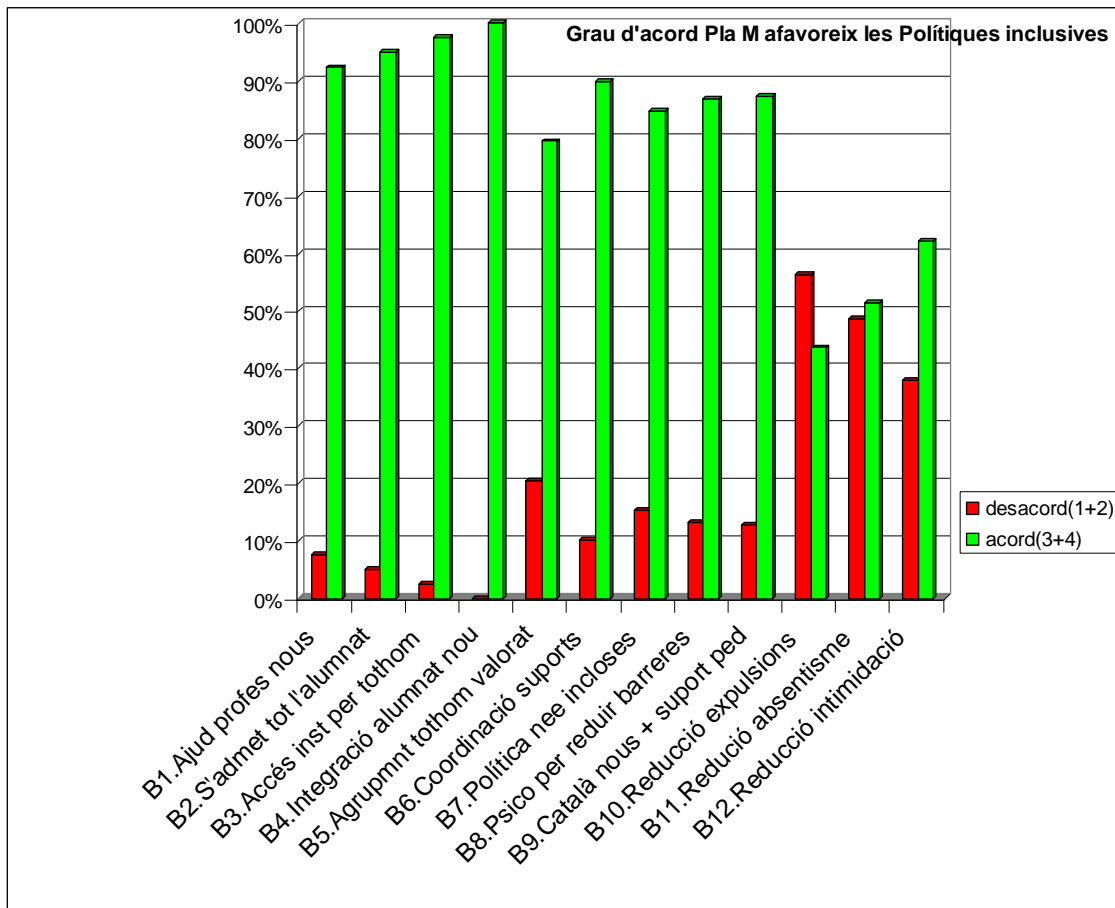
1. Manifesta fins a quin punt penses que el Pla de Millora del teu centre afavoreix la inclusió educativa segons els següents indicadors

	Si us plau marca amb una creu el quadre que millor representi la teva opinió	En desacord	Parcialment d'acord	Bastant d'acord	Totalment d'acord
	El Pla de Millora del meu centre <u>afavoreix en que:</u>				
POLÍTiques INCLUSIVES	Promoure una escola per a tothom				
	B 1. S'ajuda el professorat nou a integrar-se al centre				
	B 2. El centre intenta admetre tot l'alumnat del barri				
	B 3. Les instal·lacions del centre són accessibles a tothom				
	Organitzar el suport d'atenció a la diversitat				
	-B 4. S'ajuda l'alumnat nou a integrar-se en el centre				
	B 5.. El centre fa els agrupaments de l'alumnat de manera que tothom se senti valorat				
	B 6. Es coordinen totes les formes de suport				
	B 7. Les polítiques sobre les necessitats educatives especials afavoreixen la inclusió				
	B 8. El suport psicopedagògic s'utilitza per reduir les barreres a l'aprenentatge i a la participació de tot l'alumnat				
	B 9. El suport que es dona a l'alumnat de incorporació tardana, que no coneixen el català, es coordina amb els altres suports pedagògics				
	B 10.. Es redueixen les expulsions per indisciplina				
	B 11. Es redueix l'absentisme escolar				
B 12. Es redueix la intimidació					

Els resultats manifestats de l'àmbit de les **polítiques inclusives** són els següents :

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12
1Desacord	0	0	1	0	2	0	1	2	0	6	6	3
2Parcialment d'acord	3	2	0	0	6	4	5	3	5	16	13	11
3Bastant d'acord	16	15	15	17	21	24	14	16	18	13	13	18
4Totalment d'acord	20	22	23	22	10	11	19	17	16	4	7	5
desacord(1+2)	8%	5%	3%	0%	21%	10%	15%	13%	13%	56%	49%	38%
acord(3+4)	92%	95%	97%	100%	79%	90%	85%	87%	87%	44%	51%	62%

Gràfic 3: Grau d'acord: Pla de Millora afavoreix les **Polítiques inclusives** Centre A

Els punts forts, tendents a forts i punts febles , tendents a febles són:

Quadre 30 : Punts forts i febles de **les polítiques inclusives** Centre A

FORTS		FEBLES	
Forts	Tendent a forts	Febles	Tendent a febles
B 1. S'ajuda el professorat nou a integrar-se al centre B 2. El centre intenta admetre tot l'alumnat del barri B 3. Les instal·lacions del centre són accessibles a tothom B 4. S'ajuda l'alumnat nou a integrar-se en el centre B 5.. El centre fa els agrupaments de l'alumnat de manera que tothom se senti valorat B 6. Es coordinen totes les formes de suport B 7. Les polítiques sobre les necessitats educatives especials afavoreixen la inclusió B 8. El suport psicopedagògica s'utilitza per reduir les barreres a l'aprenentatge i a la participació de tot l'alumnat B 9. El suport que es dona a l'alumnat de incorporació tardana, que no coneixen el català , es coordina amb els altres suports pedagògics	B 11. Es redueix l'absentisme escolar B 12. Es redueix la intimidació		B 10.. Es redueixen les expulsions per indisciplina

Segons aquests resultats s'evidencia una clara posició a favor que el Pla de Millora afavoreix les polítiques inclusives. Segons la percepció del professorat no hi ha cap punt feble "estrictu sensu". Tendeix a feble les reduccions de les expulsions per indisciplina .

El tema de les expulsions aquest centre l'està tractant de manera específica amb l'elaboració d'un protocol a fi d'implicar a tots els estaments que s'hi relacionen (veure comissió social annex 4 Generar polítiques inclusives B.2 Organitzar suport d'atenció ala diversitat B2.7 Es redueix es expulsions per indisciplina)

"L'expulsió no l'afavoreix. Ha de seguir el protocol de tothom". La comissió es posa d'acord. -

- "Ha d'estar tot lligat. S'ha de fer protocol d'expulsions "

- *No es pot fer canvi de cromos, però no és el cas (Psi)*
- S'elabora protocol factible pel possible procés d'expulsió
- Es revisa el protocol d'expulsions i cadascú diu la seva opinió.
- Es comenta : *“El protocol cal que sigui factible, curt i eficient. Un protocol que doni cabuda a la majoria . Amb possibilitat que sigui una mica obert. Cal una norma que es pugui complir i el tutor ha d'intervenir”*
- .- Es parla de les expulsions del “separats temporalment del centre
- “Les expulsions ara són de 2 ó 3 dies , ja no n’hi ha de 10 o 15 dies . Son expulsions cautelars”*

De la mateixa manera s'està bastant d'acord en el El Pla de Millora afavoreix la reducció de l'absentisme i la reducció de la intimidació.

-- *Posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord el Pla de Millora afavoreix les pràctiques inclusives*

Quadre 31: Ítems del qüestionari d'indicadors de pràctiques inclusives

1. Manifesta fins a quin punt penses que el Pla de Millora del teu centre afavoreix la inclusió educativa segons els següents indicadors

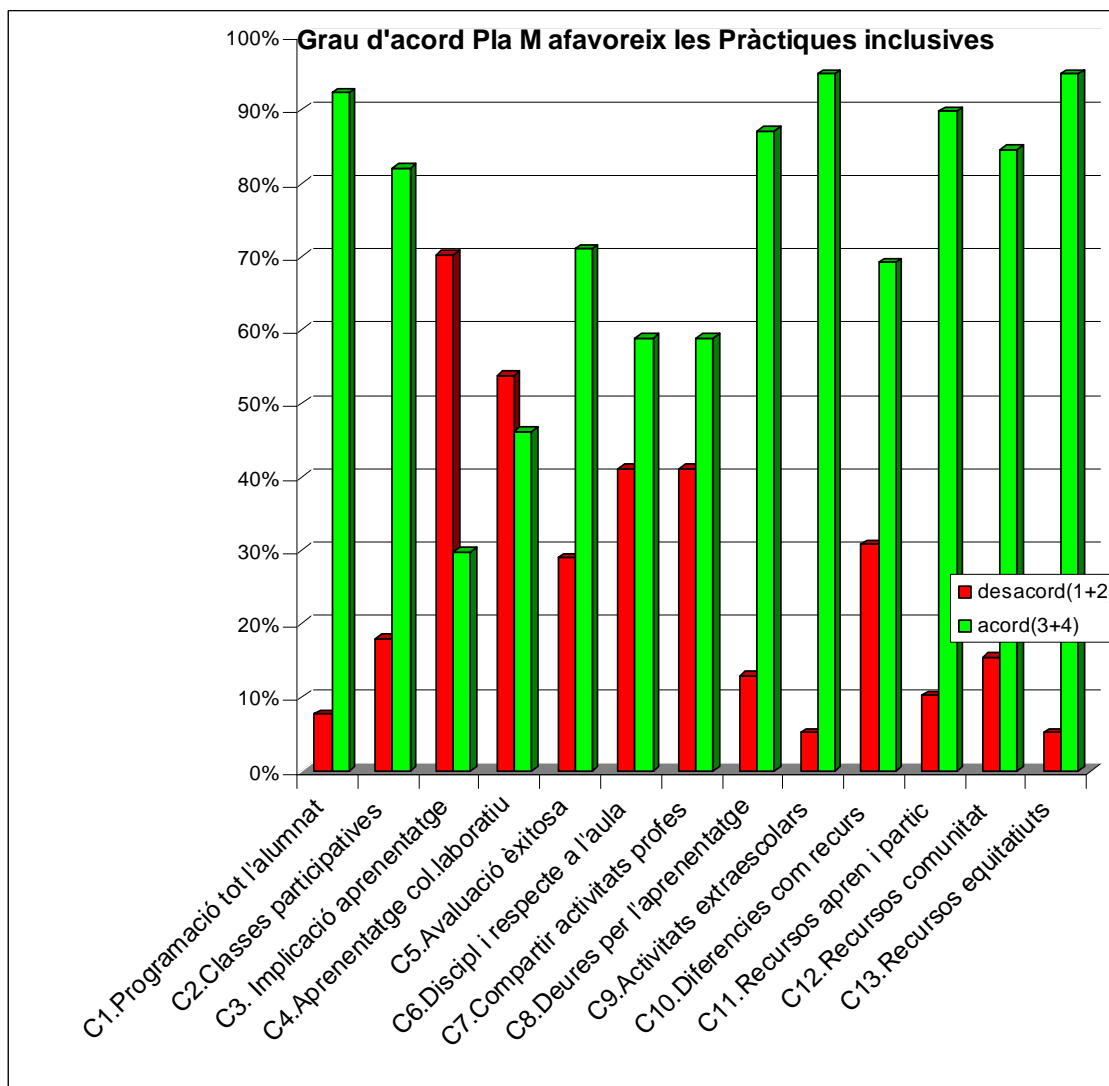
	Si us plau marca amb una creu el quadre que millor representi la teva opinió	En desacord	Parcialment d'acord	Bastant d'acord	Totalment d'acord
	El Pla de Millora del meu centre <u>afavoreix en que:</u>				
PRÀCTIQUES INCLUSIVES	Orquestrar l'aprenentatge				
	C 1. Es programa pensant que tot l'alumnat aprengui				
	C 2. Les classes promouen la participació de tot l'alumnat				
	C 3. L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge				
	C 4. Els/les alumnes aprenen col.laborativament				
	C 5. L'avaluació fomenta el progrés i l'èxit de tot l'alumnat				
	C 6. La disciplina a l'aula es basa en el respecte mutu				
	C 7. El professorat ensenya compartint activitats docents amb altres professors/es				

C 8. Els deures contribueixen a l'aprenentatge de tot l'alumnat				
C 9. L'alumnat pot participar en activitats extraescolars				
Mobilitzar recursos				
-C 10. Les diferències entre els alumnes es fan servir com un recurs per l'ensenyament i l'aprenentatge				
C 11. El professorat desenvolupa recursos per donar suport a l'aprenentatge i a la participació.				
C 12. Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat				
C 13 Els recursos del centre es distribueixen equitativament per donar suport a la inclusió				

Els resultats manifestats de l'àmbit de les **pràctiques inclusives** són els següents :

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13
1Desacord	0	0	2	1	0	4	2	0	2	0	0	0	0
2Parcialment d'acord	3	7	24	20	11	12	14	5	0	12	4	6	2
3Bastant d'acord	20	16	9	16	18	8	21	23	8	21	25	23	15
4Totalment d'acord	16	16	2	2	9	15	2	11	29	6	10	10	22
desacord(1+2)	8%	18%	70%	54%	29%	41%	41%	13%	5%	31%	10%	15%	5%
Acord(3+4)	92%	82%	30%	46%	71%	59%	59%	87%	95%	69%	90%	85%	95%

Gràfic 4: Grau d'acord: Pla de Millora afavoreix **les pràctiques inclusives** Centre A

Quadre 32: Punts forts i febles de les pràctiques inclusives Centre A

FORTS		FEBLES	
Forts	Tendent a forts	Febles	Tendent a febles
C 1. Es programa pensant que tot l'alumnat aprengui C 2. Les classes promouen la participació de tot l'alumnat C 5. L'avaluació fomenta el progrés i l'èxit de tot l'alumnat C 8. Els deures contribueixen a l'aprenentatge de tot l'alumnat C 9. L'alumnat pot participar en activitats extraescolars C 10. Les diferències entre els alumnes es fan servir com un recurs per l'ensenyament i l'aprenentatge C 11. El professorat desenvolupa recursos per donar suport a l'aprenentatge i a la participació C 12. Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat C 13 Els recursos del centre es distribueixen equitativament per donar suport a la inclusió	C 6. La disciplina a l'aula es basa en el respecte mutu C 7. El professorat ensenya compartint activitats docents amb altres professors/es	C 3. L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge	C 4. Els/les alumnes aprenen col.laborativament

Segons aquests resultats s'evidencia una clara posició a favor que el Pla de Millora afavoreix les cultures inclusives. Dels 13 Items només n'hi ha 1 considerat feble :

C 3. L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge

El fet que l'alumnat no s'impliqui de manera activa en el propi aprenentatge va molt lligat amb la metodologia emprada com pot ser el treball cooperatiu , per això pot tendir a feble el treballar col.laborativament . Compartir i col.laborar són elements que poden millorar, tant pel que fa a l'alumnat com al professorat.

Es retorna al tema de la disciplina a l'aula basada en el respecte mutu com un element tendent a fort i per tant amb percepció positiva.

D'aquestes evidències manifestades pel professorat les recollirem en el quadre 33 que ens permetrà fer un col·loqui amb els tutors dels punts que hi ha un desacord/parcial acord (apartat 5.1.3).

Quadre 33: Punts de desacord/parcial acord en que el PM afavoreix l' Inclusió Centre A

ITEMS EN ELS QUE HI HA DESACORD/PARCIAL ACORD EN QUE EL PLA DE MILLORA AFAVOREIX L'INCLUSIÓ -centre A

	Índex d'Ainscow	Acord/Bastant acord	Descord/Parcial acord
		%	%
Cultures Inclusives			
A 4. Els/les professors/es i l'alumnat es tracten mútuament amb respecte	A1.4	33	67
A 8 Les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat	A2 1	36	64
Pràctiques inclusives			
C 3 L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge	C1.4	30	70

Un cop recollides les dades quantitatives de les preguntes tancades del qüestionari es passarà a recollir les dades qualitatives de les preguntes obertes

Preguntes obertes del qüestionari

El segon apartat del qüestionari correspon a les preguntes obertes i amb recull de dades de caràcter qualitatiu. Les preguntes obertes són les següents :

- **Exposa el que consideris més adient pel que fa a la millora del centre tenint en compte la inclusió educativa**
- **Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en el centre**
- **Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en les tutories**
- **Del qüestionari contestat exposa aquells temes que voldries tenir més informació**

Les respostes s'han recollit tal com han estat expressades pel professorat entorn a les 5 preguntes (annex 6):

Pel que fa a les prioritats a tenir en compte:

- les prioritats en el centre s'han categoritzat entorn a 10 apartats : alumnat , professorat, famílies, organització, aprenentatge, diversitat, valors, currículum, comunitat educativa i administració
- les prioritats en les tutories s'ha distribuït en funció dels objectius contemplats en el PAT del centre.: orientació personal, orientació acadèmica, orientació professional. (quadre 34).

Quadre 34: categorització de les preguntes obertes del qüestionari. Centre A

CATEGORITZACIÓ DE LES PREGUNTES OBERTES DEL QÜESTIONARI Centre A

	El que es considera més adient tenint en compte la inclusió educativa
Alumnat	- Motivació - Mancances sociofectives - Assistència al centre
Professorat	- Major poder i autoritat - Major implicació del professorat
Famílies	- Dificultats de relació amb les famílies per la diferència cultural - Implicació de les famílies en l'educació
Organització	- Comissió social - Cotutories - Agrupaments per coneixements sense discriminació - Equip directiu estable - Tarannà de la direcció
Aprenentatge	- Hàbits d'estudi - Millorar l'activitat d'aprenentatge - Noves maneres de fer pedagògicament motivadores - Treballar la cooperació i l'amor a l'estudi
Diversitat	- Grups reduïts en alguns nivells i assignatures - Orquestrar l'aprenentatge - Mes professorat de suport per atendre millor a l'alumnat amb nee - Més hores d'atenció a la diversitat: un professor del grup disposi d més hores pels que els costa més - Agrupaments diversos: Aula Oberta, aula d'acollida, aula d'estudi
Valors	- Respecte mutu - Convivència i mediació en la resolució de conflictes - Crear un ambient agradable i equilibrat entre tots: professors, alumnes i famílies - Millora del clima de la convivència - Disciplina a l'aula - Relacions socials - Voluntat de la comunitat educativa
Curriculum	- Coherència educativa - Interrelació entre les diferents matèries
Comunitat educativa	- Activitats extraescolars - Xarxa local i institut
Administració	- Major suport de les institucions en quant als recursos econòmics

Prioritats a desenvolupar en el centre	
Alumnat	- Nivell acadèmic dels alumnes - Millorar el coneixement de l'alumnat
Professorat	- Nivell docent dels professors - Millorar la coordinació dels equips docents
Famílies	- Treball social amb alumnes i famílies
Organització	- Millor del manteniment dels espais comuns - Aplicar al màxim els òrgans de control i disciplina - Elecció de tutors segons les ganes d'implicació - Control del personal docent - Mediació escolar - A les reunions d'equips educatius tractar més de qüestions didàctiques i d'alumnes que de qüestions administratives i organitzatives i de coordinació no pedagògica
Aprenentatge	- Treball en equip - Reforçar les competències bàsiques - Millorar el nivell educatiu i l'aprenentatge - Implementar noves maneres pedagògiques a l'aula - Més reflexió sobre què ensenyar i com - Metodologia a l'aula
Diversitat	- Atendre les mancances de diferents índoles: personals, acadèmics, d'integració perquè els alumnes se sentin acollits - Afavorir la inclusió - Acceptació de l'alumnat segons formació prèvia - Potenciar el reforç en matèries per alumnes que ho necessitin - Millorar l'atenció a la diversitat - Reduir l'absentisme - Reduir les expulsions de classe - Adaptació al nivell base de l'alumnat de l'ESO
Valors	- Fomentar el respecte ++++++ (*) - Respecte al professorat - Respecte versus autoritarisme - Millorar la disciplina i el respecte entre alumnes i entre alumnes i professors - Respecte a les persones , professorat i companys - Obtenir un clima de treball i respecte mutu entre alumnes i professors - Amor a la cultura - Sentir que el centre es part de tu - Possibilitat real de poder sancionar les conductes més negatives i que distorsionen el funcionament dins l'aula-classe - Comportament a les escales i patis - Hàbits i educació familiar - Disciplina +++++ - Disciplina i hàbits - Disciplina en el compliment de normes - Valor de l'estudi - Potenciar la pertinença - Manténir el dinamisme en el funcionament
Curriculum	- Coherència educativa - Ensenyament de les llengües - Llengua oral i parlar - Valoració de saber escriure
Comunitat educativa	
Administració	- S'hauria de tenir més recursos per tenir més mitjans i professors

(*) El signe + es refereix a les vegades que ha estat repetit

PRIORITATS QUE S'HAURIEN DE DESENVOLUPAR EN LES TUTORIES

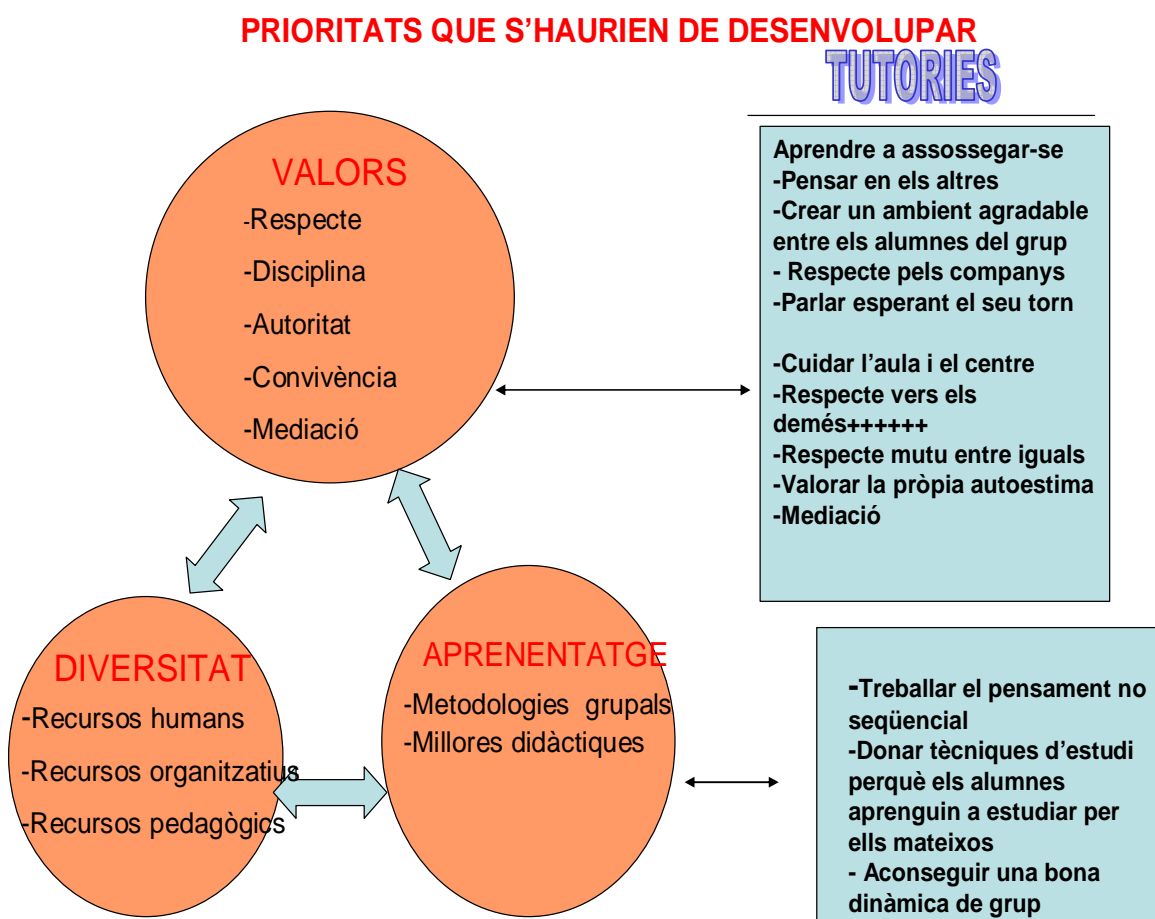
	PAT DEL CENTRE	PRIORITATS MANIFESTADES		
		Alumnes	Professors	Família
ORIENTACIÓ PERSONAL	-Coneixement personal de l'alumne -Participació dels pares en el procés educatiu dels alumnes	-Aprendre a assossegat-se -Pensar en els altres -Crear un ambient agradable entre els alumnes del grup - Respecte pels companys -Parlar esperant el seu torn -Cuidar l'aula i el centre -Respecte vers els altres ++++++ -Respecte mutu entre iguals -Valorar la pròpia autoestima -Mediació -Assistència i puntualitat	-Més temps de dedicació -Portar un bon registre de tot el que afecta l'alumne - Afavorir les bones relacions professors-alumnes -Coneixement de totes les activitats que es donen en el centre -Prevenició de riscos -Parlar individualment amb cada alumne/a -Disciplina ++ -Menys burocràcia i més vincles amb l'alumnat - Detectar problemàtiques individuals i grupals	-Intensificar contacte periòdic amb les famílies -Seguiment de les incidències i contacte amb les famílies -Treballar amb les famílies - Conèixer les famílies
ORIENTACIÓ ACADÈMICA	-Dinamització del grup classe -Implicació en el procés d'aprenentatge - Facilitar estratègies i tècniques d'estudi i aprenentatge	-Hàbits de l'alumnat : educació i estudi +++ -Aprendre en valors -Deures	-Treballar el pensament no seqüencial -Donar tècniques d'estudi perquè els alumnes aprenguin a estudiar per ells mateixos - Aconseguir una bona dinàmica de grup	
ORIENTACIÓ PROFESSIONAL	-Facilitar la tria dels itineraris del currículum -Facilitar l'opció d'opcions professionals			

La visió global de les aportacions ens indica un ampli ventall de múltiples aspectes que es poden millorar .Els aspectes que sobresurten més com a prioritats que s'haurien de desenvolupar en:

- valors són: respecte, disciplina, autoritat, convivència i mediació
- diversitat són: recursos humans, recursos organitzatius i recursos pedagògics
- Aprentatges són : metodologies grupals, millores didàctiques

Cal remarcar (quadre 35) però alguns aspectes que sobresurten més per la insistència i per l'afinitat del concepte:

Quadre 35: Prioritats que s'haurien de desenvolupar en el centre A

Un bon treball seria que l'equip directiu , amb les dades aquestes pogués veure quines prioritzacions es podrien recollir per ser contemplades en el Pla de Millora del proper curs , proposar-ho als equips docents i assumir-ho entre

tots . L'entrevista feta amb la direcció (quadre 38) ens pot mostrar quines són les intencions de millorar i a tenir en compte :

- Millorar la convivència a l'aula
- Millorar l'aprenentatge
- Implicació del professorat i alumnat en propostes de participació factibles
- Potenciar el treball cooperatiu

5.1.3 Tutories A

“Preguntes si han estudiat i només respon 1 que ha estudiat. Són nanos que els agrada aprendre però no els agrada estudiar. Hi ha una diferència entre: no m'agrada estudiar o no m'agrada aprendre” (Tutora 2 d'ESO)

El col·loqui amb les tutories es va preparar amb el coordinador de tutories. Els punts han estat seleccionats des de la recerca a partir dels resultats quantitatius del qüestionari passat. L'infraestructura de la sessió l'ha realitzat el coordinador de tutories. En el col·loqui hi havien 9 persones : 4 tutors , 4 tutores i el coordinador .

Els punts de debat i les pautes pel col·loqui estan en [l'annex 7](#)

S'explica l'objectiu del col·loqui i es demana la prioritització dels punts a tractar . Es decideix fer-ho en l'ordre que apareix en el present recull i es decideix ajuntar els punts 2 i 3 per la seva afinitat.

1. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que el professorat i l'alumnat es tractin mútuament amb respecte

- a. a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- b. Què es podria fer per afavorir un tracte mutu amb respecte ?

Inicialment es pregunta què és el que s'entén per respecte . Es diferencia molt clarament entre un desaire a l'autoritat vers les coses que s'han de fer i un altra actitud que està al voltant d'un insult com que algú de l'alumnat s'encari a l'adult i li digui “ets un fill de puta”. Aquesta es considera una falta

molt greu de respecte. El respecte que el professorat pot tenir amb l'alumnat s'entén que el professorat ha de tenir la última paraula, però ha de buscar mecanismes de consens. La relació mútua entre el professorat i l'alumnat ha de tenir un punt d'igualtat com a persones i l'única diferència seria la posició de cadascú al seu lloc.

Es constata que hi ha diferència entre una part, el 80%, que sí que té un respecte i una altra el 20% amb qui és molt complicat tenir una relació. D'aquest 20% n'hi ha

- un 10% que no hi ha manera d'encabir-lo en les activitats. Malgrat fer el que es faci no hi ha manera d'establir un lligam.
- L'altra 10% està en la conflictivitat de 1r i 2n d'ESO molt difícil de sostenir.

Es constata que l'entorn sociocultural és el que marca i defineix les actituds, el respecte i el tracte més o menys normal.

En general l'alumnat de primer cicle és molt variable i sobretot a segon és molt difícil de trobar un lligam. Els que no tenen empatia fan molt mal als altres. Tenen un pes que distorsionen.

- Es constata que la normativa actual es tradueix en quelcom que no ajuda: "cap llei ens afavoreix".
- A 3r no són tan infantils. Hi ha més o menys 5 alumnes que no fan cas i que s'hagi d'incidir molt repetitivament.
- Hi ha respostes d'insolència i respostes encarades al professor com "esto és una mentira", tractant de mentider al professor /a
- Això els passa perquè no tenen pensament seqüencial: "No veuen més enllà del nas."

Un altra element a tenir en compte és el context familiar en el que no s'ha fomentat l'educació.

-què es pot fer ?

Pel que fa algunes estratègies que podrien afavorir i millorar la relació i el respecte podrien ser:

- treballar amb el context que es té, utilitzant el pacte
- tenir una habilitat de manejar les situacions
- tantejar i anar negociant en funció del moment
- procurar de no desencadenar situacions confrontades.
- Intentar sorprendre i intervenir en moments inesperats
- Tractar de no perdre els papers
- Buscar estratègies pròpies i col·lectives “nosaltres ens ho hem de muntar”

2. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que l'alumnat s'impliqui de manera activa en el propi aprenentatge

- a. A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- b. Què es podria fer per que l'alumnat s'impliqui d'una manera més activa en el propi aprenentatge ?

3. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que l'alumnat aprèn col.laborativament

- a. A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- b. Què creus que es podria fer perquè l'alumnat pugui aprendre de manera col·laborativa: quins aspectes competeixen a l'alumnat i quines al professorat?

En general a l'alumnat els falta perspectiva . No tenen clar el seu futur i no saben on van . Els de 4t saben més bé que si es treballa poden superar , aprovar i treure's el graduat. Saben que si no treballen no passen. “Els de 1r i 2n no hi veuen més lluny del moment “.

Es comenta que un grup important d'alumnat no arriben al nivell instrumental oral o escrit mínim. Si han de fer un escrit els costa molt . Es limiten a una o dues frases i prou. Depèn de la matèria , en unes matèries es pot treballar col.laborativament de manera puntual i en d'altres no tant, per exemple “en els crèdits de síntesi treballen més col.laborativament”.

S'apunta doncs a la desorientació, a la imminència dels resultats i les conseqüències, al nivell instrumental baix i a les característiques del que s'ensenya i aprèn.

- *què es pot fer?*

Referent al que es podria fer per un treball amb més implicació i col.laboració , podria ser:

- utilitzar eines i tècniques de treball cooperatiu que fomenti la col.laboració
- treball en grups
- afavorir el treball en grups heterogenis
- potenciar la participació de l'alumnat en l'avaluació de la matèria i del docent
- afavorir l'explicitació valorativa en aspectes positius i negatius

4. Es constata un cert desacord en què el Pla de Millora afavoreix que les expectatives educatives i professionals siguin altes per tot l'alumnat

- a. A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- b. Què es podria fer perquè les expectatives educatives i professionals siguin més altes per tot l'alumnat ?

- Es constata que l'alumnat no dóna importància a l'estudi i fins i tot davant dels suspensos s'ho prenen com una proesa entenent que actuen així com si fos una pantalla. Aquest alumnat transmeten la idea de voler aprovar sense treballar . "Els preguntes si han estudiat i només respon 1 que ha estudiat.". Són alumnes que no tenen inclosa la significació de l'estudi ni de les qualificacions . Els falta una auto reflexió de les activitats relacionades amb l'estudiar i l'aprendre "Són nanos que els agrada aprendre però no els agrada estudiar. Hi ha una diferència entre : no m'agrada estudiar o no m'agrada aprendre"

Molts pares no s'interessen pel que fan els seus fills ni per les notes ni pel seu rendiment. L'alumnat que li interessa ja fa els possibles per estudiar i passar de curs , sobretot els de 4t.

- *què es pot fer ?*

S'apunta alguna cosa que es podria fer:

-afavorir una reflexió de les activitats relacionades amb l'estudiar i l'aprendre

5. Es constata un gran acord en que el Pla de Millora afavoreix que tothom se senti acollit

- a. a què ho atribueixes?
- b. Què creus que es pot fer per mantenir aquesta actitud?

Es considera que una raó important que hi hagi un clima en què tothom se senti acollit té que veure amb la cohesió, impuls i lideratge positiu del l'equip directiu .

Una altra raó consideren que és un centre petit i que quan hi va haver una allau de nouvinguts es van elaborar i aplicar uns protocols dins d'un pla general d'acollida que ho va afavorir molt i que ara ja s'ha implantat i s'ha acceptat aquesta actitud com normal .

resum

-Pel que fa al respecte es considera necessari buscar mesures de consens entre persones que tenen els seus drets amb funcions diferents . Saber manejar situacions, utilitzar el pacte i mantenir-se en la funció d'educador i docent amb autoritat.

-El context sociocultural de l'educació i de la influència familiar és el que marca les actituds.

-Hi ha la vivència d'una tasca difícil amb l'alumnat ja que es troba desorientat amb uns nivells baixos , acostumats a tenir respostes ràpides i poc reflexives

-A l'alumnat li agrada aprendre però no estudiar . Per això la reflexió sobre el propi aprenentatge , sobre el què i el com s'aprèn pot ser cabdal per mobilitzar actituds .

-La mobilització de didàctiques més grupals i cooperatives pot ser una eina molt útil pel professorat i per l'alumnat

-A part de la importància de les actituds de diàleg i disponibilitat per iniciar didàctiques cooperatives , l'important en el centre és la cohesió i l'impuls i el lideratge de l'equip directiu

5.1.4 Direcció A

“ Tenim un alumnat immigrant i això és una cosa inqüestionable . D'aquest alumnat, el professor n'ha d'estar el més content que pugui, perquè és el que el farà treballar més a gust “(Direcció centre A)

“ Estem treballant, per un cantó la convivència a l'aula i per l'altre la millora de l'aprenentatge” (Direcció centre A)

El recull de dades de la direcció s'ha realitzat mitjanant una entrevsita . La transcripció de l'entrevista es troba a l'annex 8

El resum dels aspectes relacionats amb el Pla de Millora , la implicació amb la inclusió , les obertures i fluïdeses, les barreres i entorpiments en què s'han trobat i els projectes que tenen pel futur immediat són els següents

Quadre 36: Resum d'aspectes relacionats amb la millora i inclusió .Direcció centre A

Aspectes relacionats amb la millora	Aspectes relacionats amb la inclusió
- Interès i voluntat pel canvi - Inici amb molts projectes amb limitacions posteriors - Reforços i falques per sostenir l'engegat - Suport de l'autoritat administrativa del Departament d'Educació - Valoració positiva per la integració en el barri. - Decisions del claustre prèviament treballades i consensuades - Canvi d'imatge del centre	- Replantejament de la política de la diversitat i de les pràctiques inclusives - Cohesió social per l'acolliment dels nouvinguts - Actuacions inclusives de cara al professorat i alumnat - Acolliment de pares - Protocol d'acolliment dels nouvinguts facilitador del mutu coneixement competencial i actitudinal - Treball amb els primers d'ESO amb organització heterogènia i homogènia.

Quadre 37: Resum de fluïdeses i barreres . Direcció centre A

Obertures i fluïdeses	Barreres i entorpiments
- Possibilitat la realització de programes pendents des de feia temps - Treballar amb entitats externes al barri - Intencionalitat de canvi més enllà de possibles suports - Recolzament econòmic - Resposta positiva de la majoria de departaments	- Presses inicials - Limitada sensibilització per nous programes d'alguna àrea - Voler fer salts qualitius massa allunyats del factible - Canvis de professorat

Quadre 38: Propostes a desenvolupar el proper curs . Direcció centre A

Propostes iniciades per desenvolupar el proper curs
- Millorar la convivència a l'aula- Millorar l'aprenentatge- Implicació del professorat i alumnat en propostes de participació factibles- Potenciar el treball cooperatiu

5.1.5 Alumnat A

“Si tienes una asignatura que lo has hecho mal i el profesor, en vez de decir “ponte las pilas y tal”, se pone borde.....Te lo tiene que decir con más psicología. Si te dice “aquí tienes la nota i ahí te quedas, eso es lo que te mereces” a mi eso no me motiva , a mi me pone peor, sabes? Si tengo un profe que me dice “venga va, poco a poco, yo sé que tú lo puedes aprobar...”eso a mi me motiva , eso hace que yo ponga más las pilas con esa asignatura” (alumna de 3r d'ESO)

El recull de dades de l'alumnat s'ha realitzat mitjançant en qüestionari obert de 8 preguntes (quadre 20). Les dades s'han recollit de manera conjunta en l'apartat de resultats comparatius *5.3.3 Resultats comparatius de l'alumnat centre A i B.*

La transcripció està en l'annex 14

5.2 Centre B

5.2.1 Comissió social B

-.: “Vaig insistir en la mare quan no volia que la molestessin. Tot i així vaig tenir l'entrevista i vàrem establir compromisos”
(Tutora 2n ESO)

El Centre B s'ha reunit amb una freqüència inicialment quinzenal i posteriorment mensual . S'han fet 8 observacions continuades.

Quadre 39: membres, freqüència i sessions de la Comissió Social . centre B

	Membres	Freqüència	Sessions observades
Centre B	-Cap d'estudis -Coordinador Pedagògic - Psicopedagoga del centre -Coordinadora tutories 1er - Coordinadora tutories 2n -Assessora EAP - Educadora de carrer ajuntament -Tècnica d'absebtisme Ajuntament - Tècnica POA Ajuntament	Inicialment quinzenal i posteriorment mensual	- 8 sessions

El total de les observacions classificades es poden trobar en l'annex 9
Podem veure quins són els resultats a partir de les classificacions per indicadors d'inclusió:

Quadre 40: Resultats de les observacions dels indicadors d'inclusió de la Comissió Social.
Centre B

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL
<u>La millora de la cohesió social</u> que ve donada per l'indicador inclusiu de la col·laboració entre el professorat i les famílies :   - Disponibilitat de parlar amb les famílies i aplanar el terreny en cas de conflicte (1)^f

^f El número de la categorització correspon a la observació feta amb el mateix número que es troba en l'annexa 9

- Es busca el consens amb les famílies (2)
- S'insisteix en tenir entrevista amb els pares tot i haver-hi resistències (3)
- S'entrevista els pares i els familiars propers implicats (germans) (4)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de la implicació de les institucions locals amb el centre :

- Es comenten casos conjuntament amb Centre/EAP/Educadors de carrer i es disposa la preocupació a l'entitat local. (1)
- Els serveis externs fan aportacions per trobar solucions conjuntes (2)
- Davant d'un cas d'assetjament es valora l'oportunitat de compartir el problema i es distribueixen les actuacions entre els serveis externs i el centre (3)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de la coordinació de les formes de suports:

- La decisió de la utilització d'un recurs mixte es valora conjuntament entre coordinadora de nivell, cap d'estudi, coord pedagògica, agents socials (1) (5)
- Les compromisos de les gestions fetes es posen en comú (2)
- Es posa en comú el coneixement que se'n té del cas (3)
- Hi ha coordinació entre serveis socials, centre i Ampa pel subministrament de llibres pels que es troben en necessitats econòmiques. (4)
- Es respecten les mesures en les que s'implica els S Socials i el centre (6)
- Es coordinen i es replantegen les mesures de les activitats que s'han de fer a casa. (7)
- Es debat el model de la tutoria de l'Aula Oberta (8)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de reduir de les expulsions per disciplina:

- Es valora mantenir un alumne en el centre quan la família el vol canviar (1)
- Abans d'una 'expulsió definitiva es busquen recursos per evitar-la (2)
- Es fa expulsió cautelar en espera d'un expedient. (3)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de la reducció de l'absentisme escolar :

- Es busquen recursos per reconduir l'absentisme (1) (3)
- S'és flexible en la limitació dels recursos per evitar absentismes (2)
- S'analitza possibles causes que dificulten l'assistència al centre (4)
- Es treballa la implicació de la família en l'absentisme des del centre i des dels Serveis Socials(5)

La millora de la cohesió social s'afavoreix per l'indicador inclusiu de mobilitzar recursos coneixent i aprofitant els de la comunitat

- S'informa de recursos existents (1)
- S'informa de recursos existents i el centre en posa en pràctica potenciant responsabilitat i implicació en la societat. (2)
- S'oferten recursos de fora de la població si és necessari (3)
- Es busquen serveis dins a i fora del municipi (4)
- S'utilitzen els recursos més eficients (5)

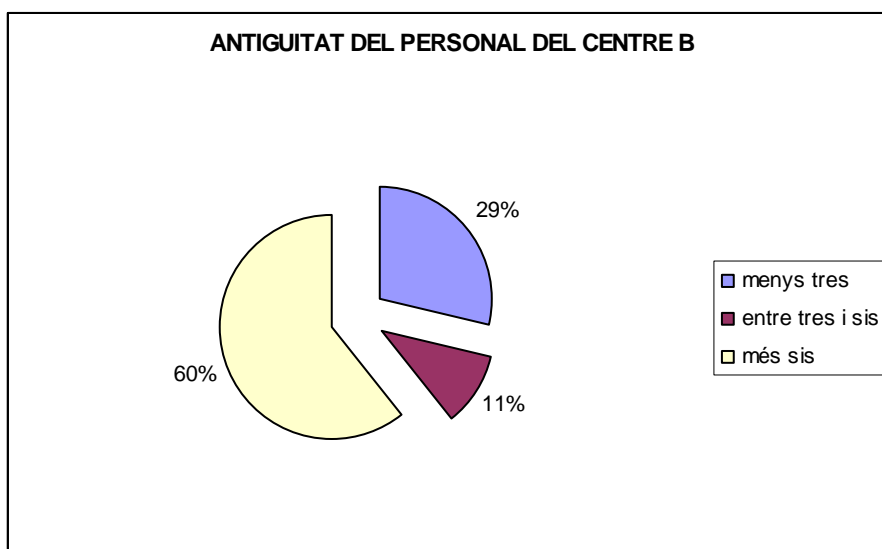
5.2.2 Professorat B

El qüestionari ha estat explicat i repartit en el claustre de final de primer trimestre. Es va recollir al llarg del mes de gener. Les dues variables que s'han tingut més en compte han estat el càrrec de tutors i l'antiguetat en el centre.

L'han respost 28 persones: 12 tutors i 16 no tutors. La variable dels tutors s'ha tingut en compte en els promitjos comparatius (quadre 54 i gràfic 10)

L'antiguitat queda reflectida en el gràfic 5. Com podem veure hi ha un 71% dels enquestats compresos entre 3 i més anys que estan al centre. Amb aquest percentatge es donen com suficientment significatives les dades acollides

Gràfic 5: Antiguitat del professorat en el centre B

El recull de les dades estadístiques queden recollides en l'annex 10
A continuació s'exposarà la posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord del PLa de Millora afavoreix la cultura, la política i la pràctica inclusiva:

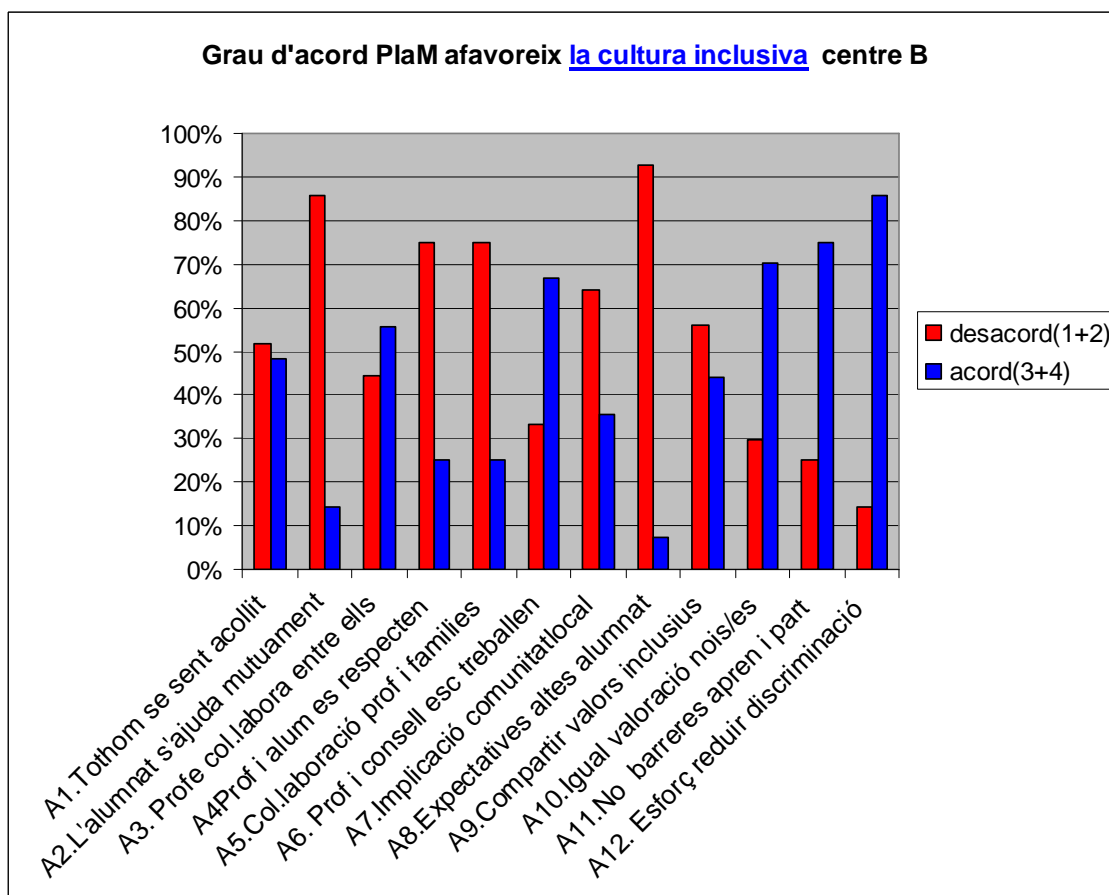
-- Posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord el Pla de Millora afavoreix la cultura inclusiva

Els ítems del qüestionari són els mateixos que s'han exposat anteriorment pel centre A (quadre 27)

Les dades recollides són les següents :

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12
1Desacord	1	7	1	10	8	2	1	12	5	0	1	0
2Parcialment d'acord	13	17	11	11	13	7	17	13	9	8	6	4
3Bastant d'acord	10	3	13	6	5	16	10	2	11	12	17	11
4Totalment d'acord	3	1	2	1	2	2	0	0	0	7	4	13
desacord(1+2)	52%	86%	44%	75%	75%	33%	64%	93%	56%	30%	25%	14%
acord(3+4)	48%	14%	56%	25%	25%	67%	36%	7%	44%	70%	75%	86%

Gràfic 6: Grau d'acord: Pla de Millora afavoreix la cultura inclusiva Centre A

Quadre 41: Punts forts i febles de la cultura inclusiva

FORTS		FEBLES	
Forts	Tendent a forts	Febles	Tendent a febles
A 6. El professorat i els membres del consell escolar treballen Conjuntament	A 3. El professorat col·labora entre elles	A 2. Els/les alumnes s'ajuden els uns als altres A 4. Els/les professors/es i l'alumnat es tracten mútuament amb respecte A 5. Hi ha col·laboració entre el professorat i les famílies A 7. Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre -A 8. Les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat	A 1. Tothom se sent acollit A 9. La comunitat educativa comparteix els valors de l'educació inclusiva
A 10. Tots els alumnes i totes les alumnes són igualment valorats			
A 11 El professorat intenta eliminar totes les barreres a l'aprenentatge i a la participació en el centre.			
A 12. El centre s'esforça per reduir qualsevol forma de discriminació			

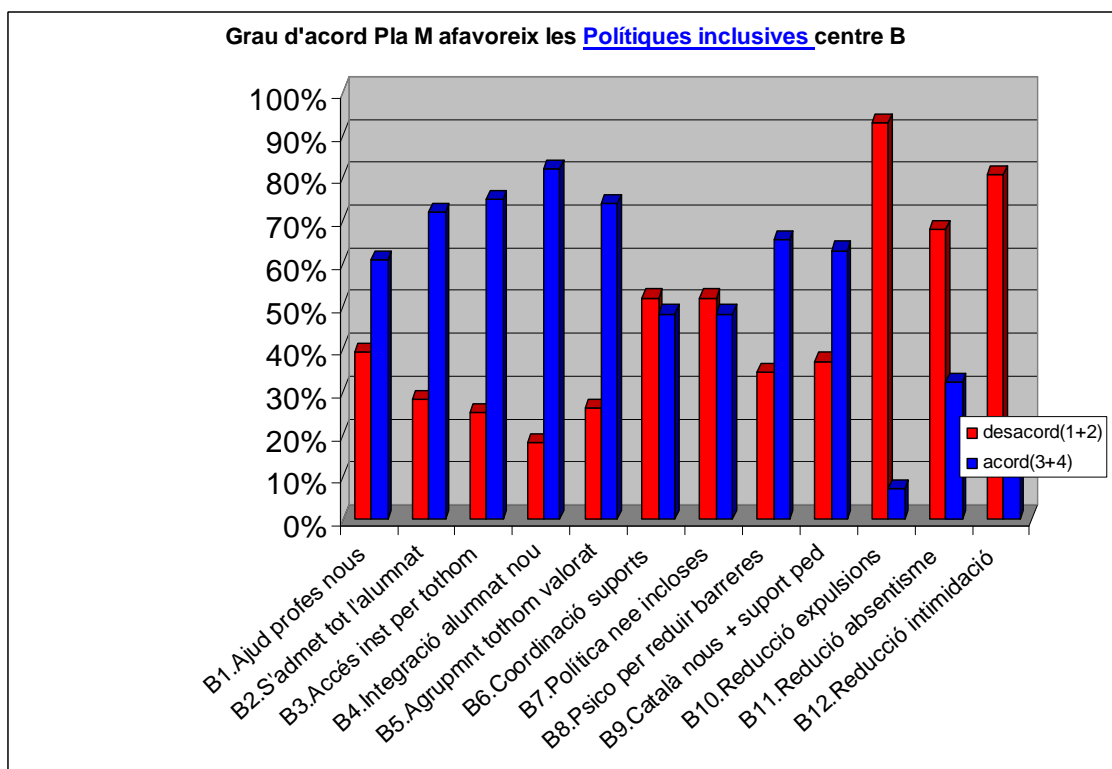
Dels 12 ítems indicadors de cultura inclusiva veiem que n'hi ha 5 més febles en els que el professorat mostra un parcial acord/desacord en el Pla de Millora afavoreix la inclusió . Aquests cinc ítems estan en els paràmetres en els que un dels subjectes participants de la inclusió és l'alumnat , les famílies i les institucions de la comunitat. . En canvi en els punts forts és el professorat el subjecte agent .

--Posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord el Pla de Millora afavoreix les polítiques inclusives

Les dades recollides són les següents:

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12
1Desacord	3	1	2	0	0	2	2	2	2	8	8	12
2Parcialment d'acord	8	6	5	5	7	12	12	7	8	18	11	9
3Bastant d'acord	11	9	14	18	15	12	8	11	13	2	8	4
4Totalment d'acord	6	9	7	5	5	1	5	6	4	0	1	1
desacord(1+2)	39%	28%	25%	18%	26%	52%	52%	35%	37%	93%	68%	81%
acord(3+4)	61%	72%	75%	82%	74%	48%	48%	65%	63%	7%	32%	19%

Gràfic 7: Grau d'acord: Pla de Millora afavoreix les polítiques inclusives Centre B

Quadre 42: Punts forts i febles de les polítiques inclusives

FORTS		FEBLES	
Forts	Tendent a forts	Febles	Tendent a febles
B 1. S'ajuda el professorat nou a integrar-se al centre B 2. El centre intenta admetre tot l'alumnat del barri B 3. Les instal·lacions del centre són accessibles a tothom B 4. S'ajuda l'alumnat nou a integrar-se en el centre B 5.. El centre fa els agrupaments de l'alumnat de manera que tothom se senti valorat B 8. El suport psicopedagògica s'utilitza per reduir les barreres a l'aprenentatge i a la participació de tot l'alumnat B 9. El suport que es dona a l'alumnat de incorporació tardana, que no coneixen el català, es coordina amb els altres suports pedagògics		B 10.. Es redueixen les expulsions per indisciplina B 11. Es redueix l'absentisme escolar B 12. Es redueix la intimidació	B 6. Es coordinen totes les formes de suport (=) B 7. Les polítiques sobre les necessitats educatives especials afavoreixen la inclusió (=)

(=) L'acord i el desacord són molt semblants

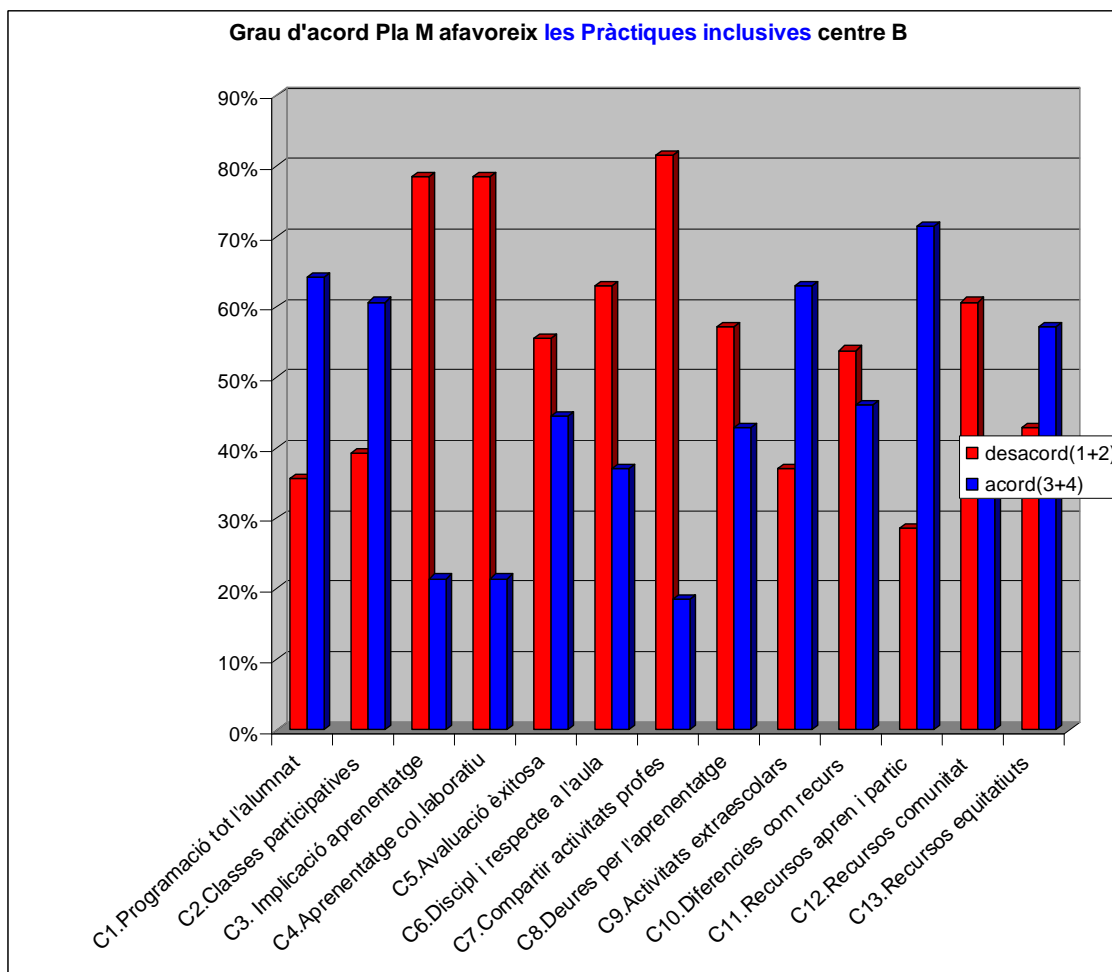
El professorat es decanta clarament d'acord en que el PM afavoreix polítiques inclusives remarcant especialment les instal·lacions adaptades (s'han fet rampes i ascensor) , l'ajud al nou vingut i unes agrupacions que faciliten una valoració equitativa de l'alumnat . Dins dels ítems valorats com febles n'hi ha tres relacionats amb la conducta i els valors de l'alumnat i les conseqüències d'aquestes prou importants com són les expulsions , l'absentisme i la relació intimidadora .

-- *Posició del centre entorn a quin grau d'acord o desacord el Pla de Millora afavoreix les pràctiques inclusives*

Les dades recollides són les següents :

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13
1Desacord	2	1	7	5	6	9	5	5	2	4	1	2	2
2Parcialment d'acord	8	10	15	17	9	8	17	11	8	10	7	15	10
3Bastant d'acord	14	11	4	6	12	8	4	8	5	12	19	11	11
4Totalment d'acord	4	6	2	0	0	2	1	4	12	0	1	0	5
desacord(1+2)	36%	39%	79%	79%	56%	63%	81%	57%	37%	54%	29%	61%	43%
acord(3+4)	64%	61%	21%	21%	44%	37%	19%	43%	63%	46%	71%	39%	57%

Gràfic 8: Grau d'acord: Pla de Millora afavoreix les pràctiques inclusives Centre B

Quadre 43: Punts forts i febles de les pràctiques inclusives

FORTS		FEBLES	
Forts	Tendent a forts	Febles	Tendent a febles
C 1. Es programa pensant que tot l'alumnat aprengui C 2. Les classes promouen la participació de tot l'alumnat C 9. L'alumnat pot participar en activitats extraescolars C 11. El professorat desenvolupa recursos per donar suport a l'aprenentatge i a la participació.	C 13 Els recursos del centre es distribueixen equitativament per donar suport a la inclusió	C 3. L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge C 4. Els/les alumnes aprenen col.laborativament C 6. La disciplina a l'aula es basa en el respecte mutu C 7. El professorat ensenya compartint activitats docents amb altres professors/es	C 12. Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat C 5. L'avaluació fomenta el progrés i l'èxit de tot l'alumnat (=) C 8. Els deures contribueixen a l'aprenentatge de tot l'alumnat -C 10. Les diferències entre els alumnes es fan servir com un recurs per l'ensenyament i l'aprenentatge (=)

El resultat ens mostra que el professorat té la percepció que s'ha millorat en la programació , que s'intenta una participació de l'alumnat i una distribució de recursos que facilitin la inclusió.

Per contra la percepció que l'alumnat no s'implica ni individualment ni cooperativament i que l'actitud de manca de respecte són elements desfavoridors per una millora de l'aprenentatge . Hi ha uns ítems que possiblement amb una certa alerta i reflexió potser podrien ser valorats més positivament com l'aprofitament dels recursos de la comunitat, l'avaluació i l'acceptació de les diferències com element positiu.

D'aquestes evidències manifestades pel professorat les recollirem en el quadre 44 que ens ajudarà a passar al proper apartat. En cop vistos els punts en els que hi havia un desacord manifest s'ha passat a fer un panell-col·loqui amb els tutors (aparat 5.2.3)

Quadre 44: Punts de desacord/parcial acord en que el PM afavoreix l' Inclusió Centre B

ITEMS EN ELS QUE HI HA **DESACORD/PARCIAL ACORD EN QUE EL PLA DE MILLORA AFAVOREIX L'INCLUSIÓ --centre B**

	Índex	Acord/Bastant acord	Descord/Parcial acord
		%	%
Cultures Inclusives			
A 2. Els/les alumnes s'ajuden els uns als altres	A1 2	14	86
A 4. Els/les professors/es i l'alumnat es tracten mútuament amb respecte	A1.4	25	75
A 5. Hi ha col·laboració entre l'alumnat i les famílies	A1 5	25	75
A 7. Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre	A1 7	36	64
A 8 Les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat	A2 1	7	93
Polítiques inclusives			
B 10.. Es redueixen les expulsions per indisciplina	B2.7	7	93
B 11. Es redueix l'absentisme escolar	B2 8	32	68
B 12 Es redueix la intimidació	B2 9	19	81
Pràctiques inclusives			
C 3 L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge	C1.4	21	79
C 4 Els alumnes aprenen col.laborativament	C1.5	21	79
C 6 La disciplina a l'aula es basa en el respecte mutu	C1.7	37	63
C 7 El professorat ensenya compartint activitats docents amb altres professors	C1.8	19	81

De la mateixa manera que s'han exposat pel centre A, s'esposen a continuació les aportacions fets de la segona part del qüestionari del centre B. Són les preguntes obertes relacionades amb les prioritats pel centre en general i per les tutories, en concret. El recull de les dades està en l'annex11. La categorització de les preguntes obertes que reflectida en el quadre 45

Quadre 45: categorització de les preguntes obertes del qüestionari. Centre B

CATEGORITZACIÓ DE LES PREGUNTES OBERTES DEL QÜESTIONARI Centre A	
	<i>El que es considera més adient tenint en compte la inclusió educativa</i>
<i>Alumnat</i>	– Millorar les relacions entre l'alumnat
<i>Professorat</i>	–
<i>Famílies</i>	–
<i>Organització</i>	– Inclusió dels alumnes de l'aula d'acollida a la classe ordinària – Coordinació a tots nivells : acció tutorial i interdisciplinarietat – Treballar més la coordinació des dels equips docents – L'adaptació dels espais a les necessitats de la feina educativa
<i>Aprenentatge</i>	
<i>Diversitat</i>	– - Potenciar més el treball cooperatiu i en equip – Les activitats integradores ajuden en les relacions amb els nouvinguts . En l'aula d'acollida podrien implicar-se alumnes amb un caràcter apropiat
<i>Valors</i>	– La disciplina és absent – Disciplina en el centre++ (*) – -Respecte i cura de l'entorn (centre i professorat) – Respecte mutu – S'hauria de reduir el nivell de violència , tan verbal com física, perquè l'ambient fos còmode per a tothom
<i>Currículum</i>	– Caldria treballar les matèries tenint més en compte les competències bàriques – Treballar més el PAT – Activitats de reforç
<i>Comunitat educativa</i>	– Potser no podem parlar de veritable cohesió perquè l'alumnat no és socialment heterogeni. El % d'immigrants actualment supera el 70% – Elevar el % d'alumnes catalans – Centre inserit en la societat
<i>Administració</i>	– Fan falta més recursos a l'aula, especialment recursos de noves tecnologies ○ Hauríem de tenir (instituts amb més risc social com el nostre) més recursos de tot tipus i subvencions – per adquirir-los fins i tot s més dotació de personal professorat per una atenció més personal i directe per – 'alumnat) Donar suport (per part d'educació) en materials didàctics i formació de professorat – Al ser un centre amb tanta diversitat: cultural, econòmica..., fa que es necessitin més recursos humans, sobretot professorat adient per atendre aquest alumnat

(*) el signe + es refereix a les vegades que s'ha manifestat

PRIORITATS QUE CREUS S'HAURIEN DE DESENVOLUPAR EN EL CENTRE

	<i>Prioritats a desenvolupar en el centre</i>
<i>Alumnat</i>	- Millorar les relacions alumnat-professorat-famílies - Implicació de l'alumnat amb el seu propi aprenentatge - Millora d'hàbits de treball de l'alumnat - Millora de l'ordre als passadissos, moviments de classe - Reducció de la violència
<i>Professorat</i>	- Mètodes i recursos per motivar els alumnes a l'estudi - Millorar les relacions alumnat-professorat-famílies - Saber diferenciar els papers dels alumnes de la ESO del paper de Batxillerat - Ser mes estrictes amb les promocions - Tècniques d'estudi - Premiar i valorar l'esforç
<i>Famílies</i>	- Fomentar el treball amb les famílies - Millorar les relacions alumnat-professorat-famílies
<i>Organització</i>	- Donar més "publicitat" al projecte de convivència - Establiment d'un sistema de "càstigs" comú i clar de cara a diversos aspectes - Aconseguir més recursos a l'aula (llibres, TIC...) - Coordinació equips docents - -Pla de règim intern
<i>Aprenentatge</i>	
<i>Diversitat</i>	- Cohesió de grup - Aconseguir disminuir ràtio alumnes per classe - - Millorar (disminuir) el nombre de nens immigrants - Disminuir l'absentisme + + + + - -El reforç de les instrumentals
<i>Valors</i>	- Criteris de convivència al centre + - Respecte entre els alumnes - Disciplina + + + + + - Millora de la convivència del centre - Hem sobrepassat els límits de la tolerància - Respecte disciplina-coherència - Fomentar el diàleg
<i>Currículum</i>	- Treballar competències bàsiques mínimes generals - -Treballar estructures comunes; expressió i comprensió oral i escrita; les instrumentals - Millorar els resultats acadèmics - -El reforç del català - -Les assignatures comunes en detriment de l'optativitat - -Treballar l'expressió escrita i oral com prioritat -
<i>Comunitat educativa</i>	-
<i>Administració</i>	-

PRIORITATS QUE S'HAURIEN DE DESENVOLUPAR EN LES TUTORIES

	PAT DEL CENTRE	PRIORITATS MANIFESTADES		
		Alumnes	Professors	Família
ORIENTACIÓ PERSONAL	- Coneixement personal de l'alumne- - Participació dels pares en el procés educatiu dels alumnes	- Respecte mutu Prof/alumne ++ - Millorar la convivència del centre - Millorar les relacions entre l' alumnat ++ - Importància de les relacions humanes entre els companys - Diàleg - Esforç i hàbits de treball +++ - Disciplina +++ - Normes	- Respecte mutu Prof/alumne - Treballar activitats de resolució de conflictes - Mediació - Tractament de temes com el bulling - Millorar la cohesió de grup - La comunicació tutor-alumnes - Distribució de l'alumnat per tasques	- Millorar el contacte directe amb les famílies - Comunicació tutor-pares
ORIENTACIÓ ACADÈMICA	- Dinamització del grup classe - Implicació en el procés d'aprenentatge - Facilitar estratègies i tècniques d'estudi i aprenentatge	- Hàbits d'estudi +++ - Treball cooperatiu ++	- Hàbits d'estudi +++ - Treball cooperatiu ++ - Coordinació entre els diferents nivells educatius - Educació sexual - Educació sobre la convivència - PAT treballat entre els diferents nivells educatius - coordinar 4art d'ESO - Afavorir el treball de grup	
ORIENTACIÓ PROFESSIONAL	- Facilitar la tria dels itineraris del currículum - Facilitar l'opció d'opcions professionals	- Orientació professional	- Orientació professional	

Es constata una atomització de prioritats .

Es poden remarcar com a més significatives les que estan entorn a

- valors : respecte, disciplina, convivència i diàleg
- atenció a la diversitat : treball cooperatiu, disminució de l'absentisme, disminució de les ràtios, reforç de les instrumentals
- es centra més el concepte de currículum que el d'aprenentatge: conceptes bàsics , suport a la lectoescriptura
- es vol reforçar l'Organització mitjançant una coordinació entre

els valors, l'atenció a la diversitat i el currículum.

Pot quedar reflectit en el següent quadre 46

Quadre 46 : prioritats a desenvolupar en el centre B

Un bon treball seria que l'equip directiu , amb les dades aquestes pogués veure quines perioditzacions es podrien recollir per ser contemplades en el Pla de Millora del proper curs , proposar-ho als equips docents i assumir-ho entre tots . L'entrevista feta amb la direcció (quadre 49) ens pot mostrar quines són les intencions de millorar i a tenir a compte :

- Adaptar-se al medi
- Buscar actuacions viables i vinculants a partir del professorat estable
- Implicació del professorat en les decisions
- Ampliar la programació interdepartamental
- Veure la possibilitat de les tutories compartides
- Afavorir les dinàmiques d'aprenentatge cooperatiu

5.2.3 Tutories B

“Hi ha algunes activitats que afavoreixen el treball cooperatiu com per exemple ‘la setmana de la dona’...no s'està gaire acostumat a aquest tipus de treball cooperatiu. El treball cooperatiu pot afavorir l'aprenentatge i millorar la relació entre professorat i alumnat” (tutors de 1 ESO)

El debat se ha realitzat amb 14 persones corresponents als tutors de l'ESO i la coordinadora pedagògica. A iniciativa del centre s'han fet tres debats:

- un amb els tutors de primer (4 persones)
- un altra amb els tutors de segon (4 persones)
- una tercera amb els tutors de tercer i quart conjuntament. (6 persones)

Els debats han durat una hora i s'han realitzat en dies diferents corresponents als dies de reunió de les diferents coordinacions de tutories. Els punts de debat han estat consensuats amb la coordinadora pedagògica en funció dels resultats del qüestionari passat.

La pauta pel debat està en l'annex 12

Les aportacions s'han ajuntat en el següent resum

1. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que el professorat i l'alumnat es tractin mútuament amb respecte

- a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per afavorir un tracte mutu amb respecte

Tutors 1r ESO	Tutors 2n ESO	Tutors 3r i 4t
Es manifesta la necessitat de disposar de més informació relacionada amb el Pla de Millora . El diàleg és important però és massa tou . S'hauria de ser més estricte . S'hauria de perfilar què s'entén per respecte . Potser hi ha un tracte massa proper i això pot afavorir alguna falta de respecte.. S'actua per intuïció però seria necessari rebre formació . Es considera també que la massificació de les aules pot provocar situacions de falta de respecte per part d'algun noi o noia " Fora de la classe tot canvia . No hi ha tanta exigència i no hi ha tants conflictes ". Es constata que s'han d'adaptar a situacions que s'haurien de donar.. El concepte d'autoritat i de justícia ha canviat "El profe era el profe i l'alumne era l'alumne. Ara els tractes són massa propers". "Els veuen injust el que nosaltres veiem just".	El Pla de millora no s'ha explicat prou per la gent nova .Un 50% de la gent és nova i no té la informació que caldria, això provoca una descoordinació de les actuacions i els alumnes s'aprofiten. Davant de determinats comportament conflictius s'ha posat en marxa la mediació i s'ha contactat amb mediadores comunitàries.. No es veu el resultat immediat però S'està sembrant la llavor. A més ambient de respecte més actuacions respectuoses. Hi ha sentiment d'imptència i és com un "virus que s'expandeix ". Una part s'atribueix al fet que hi ha alumnat que ve de països on hi ha una gran disciplina i autoritarisme i davant una pedagogia del diàleg no se sap com actuar.	No es demana l'opinió de l'alumnat per millorar el centre. Les reunions que es fan amb els delegats són més aviat informatives. L'oportunitat per poder parlar són les tutories, tot i així no hi ha gaire temps . Quan es parla en privat és millor que quan es parla amb tota la classe. La major part de l'alumnat ve d'unes altres cultures que són més represives i aquí s'és més permissiu . L'alumnat té la sensació que pot fer el que vol . Hi ha una manca de respecte entre ells mateixos . Els tutors no creuen que hi hagi una falta de respecte mutu, sinó més aviat des de l'alumnat vers el professorat.

Què es pot fer		
-S'hauria de marcar més els límits -Es precisa formació i ajut extern assessorament de com actuar pel que fa al tracte amb l'alumnat Saber què és el que funciona -Utilitzar el temps de matèries que no serveixen i amb aquest temps fer educació emocional i ciutadania -Fer activitats de tutoria que toquin el tema. -Disminuir les ratios	-Més recursos externs i més organització interna -Ajut del Departament i de l'Ajuntament per l'alumnat i el professorat. -Cal més autoritat i una dinàmica de límits molt clars	-Caldria premiar-los i arribar a acords

2. Es constata un cert descord en què el Pla de Millora afavoreix que es redueixen les expulsions per indisciplina

- A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per que es redueixin les expulsions per indisciplina ?

Tutors 1r ESO	Tutors 2n ESO	Tutors 3r i 4t
No hi ha pautes clares per les expulsions. Cadascú fa la seva.. Es distingeix entre	L'any passat hi havia més expulsions. El nivell de tolerància és més alt . Han baixat les	No hi ha consens en la manera d'entendre les expulsions . Quan s'expulsa és perquè no hi

l'expulsió de classe i la del centre En les expulsions del centre sempre s'intenta un altra mena de càstig abans de l'expulsió. . Sempre hi ha mesures reparadores. L'expulsió del centre hauria de ser l'últim recurs. En les expulsions de classe n'hi ha que expulsen per treure's el noi/a de sobre. Es podria establir unes normes. Es un tema que se'n parla molt però no s'arriba a cap acord. Es constata una necessitat de fer seguiment de les expulsions .	expulsions . Hi ha més paciència i s'és més transigent . Però aquest nivell alt de tolerància ha repercutit negativament en el comportament . Hi ha nens que se senten incòmodes i les famílies estan preocupades . S'ha parlat a les tutories i amb les famílies i hi ha un cert desencant. S'ha fet un replantejament. I s'ha decidit un nivell de tolerància 0	ha més remei . S'intenten posar correccions abans de les expulsions , però es constata que és molt difícil controlar. Hi ha dificultats en l'autoestima i en l'acceptació de la pròpia identitat. Sobretot als de primer que els costa raonar . Els de quart ja han madurat més i entenen més les raons que s'exposen. Quan hi ha expulsions a casa moltes vegades les famílies no entenen el significat de l'educació . Algunes famílies no són conscients de l'expulsió "Si mi padre no me dice nada, tu que me vas a contar".
Què es pot fer		
<i>Equilibrar les expulsions amb el seguiment . Això podria funcionar Qui expulsa que assumeixi el seguiment de l'expulsió . No es pot deixar en mans del tutor Repartir uns quants alumnes per professor i fer el seguiment tutorial d'aquests podria disminuir les expulsions .</i>	<i>Canviar el procediment d'expulsió : "no serveix de res enviar a casa uns dies "</i> <i>-canviar el full d'expulsió</i> <i>-assegurar la informació als pares</i> <i>Cada professor/a que expulsa ha d'assumir tota la gestió</i> <i>Repartir uns 3 alumnes per ser autoritzats per cada professor</i> <i>Més implicació en la tutorització de l'alumnat</i> <i>Fer seguiment més proper dels casos difícils</i>	<i>S'han de posar límits</i>

	<i>Ampliar la formació d'educació emocional de l'alumnat</i> <i>Rebre formació d'educació emocional per part del professorat.</i>	

3. Es constata un cert descord en què el Pla de Millora afavoreix que hi hagi col·laboració entre el professorat i les famílies

- a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per millorar la col·laboració entre professorat i famílies ?

Tutors 1r ESO	Tutors 2n ESO	Tutors 3r i 4t
La majoria de pares estan molt ocupats .. Hi ha problemes socials i els nanos estan molt sols. Hi ha famílies que es preocupen i no poden i famílies que no es preocupen. La majoria es preocupen però estan desbordades. Molts pares no saben dir que no i que els facin sentir més segurs en les seves decisions. Hi ha un grau de llibertat fronterera amb l'abandó.	Es constata que les famílies passen per molts problemes de treball, de relacions de parella, no poden amb els seus fills.... Quan es convoquen als pares a l'inici de curs només venen 1/3. Pels nous n'inguts es fa un tracte personalitzat , però els altres depèn de les trobades col·lectives d'inici de curs.	A causa de les situacions socials i econòmiques és difícil que participin les famílies. En convocatòries col·lectives la resposta es quasi bé inexistent. Venen molts pocs pares. En canvi vénen quan s'ha de parlar de cada cas . Es constata que la col·laboració pares-professorat sempre resulta ser positiva .Si hi ha entesa llavors funciona. La fermesa del professorat és importantíssima. L'alumnat ha de saber les coses que pot fer i les que no. Els primers dies són fonamentals

Què es pot fer		
- <i>Estaria bé tenir uns pocs alumnes tutoritzats. Això podria afavorir l'aproximació</i>	<i>Donar eines als pares per saber relacionar-se amb els seus fills</i> - <i>Fomentar entrevistes amb els pares</i> - <i>Aprofitar l'inici d'escolarització i de curs per establir relacions, acords i pactes amb els pares.</i>	- <i>Reforçar la funció del tutor sobretot a primer. Els tutors de 1er. Haurien de tenir més hores de tutoria.</i> - <i>Abans de començar l'escolarització al CENTRE caldria assegurar la informació amb reunions: - establir normes, reflexió i mentalització, línees de comportament, possibles problemes...</i> <i>Substituir les reunions col·lectives per entrevistes individuals</i>

4. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix la reducció de l'absentisme escolar

- a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per reduir l'absentisme?

Tutors 1r ESO	Tutors 2n ESO	Tutors 3r i 4t
No es constata que hi ha problemes d'absentisme excepte en algun cas concret que ja està encaminat per la comissió social Es porta registre d'assistència del petit absentisme	S'ha controlat bastant, però encara falta millorar les entrades a les aules (del matí, tarda i pati). Gràcies a l'acció urbana del carrer es constata que ha disminuït molt la presència de gent forànea a les valles. Falta més control pels passadissos. És constatat que se surt molt de les aules	Hi ha absentisme en alguns casos de nouvinguts afavorit per la mateixa família per viatges al seu país. Si cal s'ha de sancionar i dir a les famílies que es "donarà parte"

Què es pot fer		
	<i>Que el professorat estigui més pendent i vigilant en les entrades i sortides del centre , de les aules i del pati.</i>	<i>Utilitzar els serveis socials de l'ajuntament Rebre formació de com tractar a les famílies dels absentistes</i>

5. Es constata un cert desacord en què el Pla de Millora afavoreix que l'alumnat aprèn col.laborativament

- A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què creus que es podria fer perquè l'alumnat pugui aprendre de manera col·laborativa: quins aspectes competeixen a l'alumnat i quines al professorat?

Tutors 1r ESO	Tutors 2n ESO	Tutors 3r i 4t
Hi ha algunes activitats que afavoreixen el treball cooperatiu com per exemple "la setmana de la dona". Es constata que no s'està gaire acostumat a aquest tipus de treball cooperatiu. Es constata que el treball cooperatiu pot afavorir l'aprenentatge i millorar la relació entre professorat i alumnat . Amb un treball cooperatiu l'alumnat treballa més i està més motivat.	S'ha iniciat en treball cooperatiu en algunes celebracions institucionals com el dia de la dona . S'ha constatat que és una millora i es valora positivament . Això pot fer incidir l'actuació col·laborativa i cooperativa en les dinàmiques de les classes	Entre ells no s'avenen. Moltes vegades se sent a dir "con este no quiero ir". Una cosa és treballar en grup i una altra és que entre ells s'ajudin . Entre ells hi ha molta competència com un reflex de la societat. Es constata que el problema de treballar en grups és la marginació del que no fa res. En els crèdits de síntesi uns treballen i els altres s'ho copien. Treball cooperatiu és positiu ja que serveix per la vida : sentir-se membres d'un grup, aprendre competències socials, ...

Què es pot fer		
-S'haurien de fer treballs per projectes - Promoure l'avaluació entre els alumnes i l'ajuda mútua. - Promoure activitats i aprenentatge col·laboratiu. - Es poden treballar alguna unitat del programa.	- Potenciar el treball cooperatiu fent un esforç de guiatge per part del professorat. - Per fer un treball cooperatiu cal una cooperació entre el professorat.	- Per afavorir el treball en grup i col·laboratiu s'ha de preparar, organitzar i programar activitats -Seria positiu fer cada trimestre un o dos treballs en cooperació

6. Es constata un gran acord en què el Pla de Millora afavoreix que el professorat desenvolupi recursos per donar suport a l'aprenentatge i a la participació

- a què ho atribueixes?
- Què creus que es pot fer per mantenir aquesta actitud?

Tutors 1r ESO	Tutors 2n ESO	Tutors 3r i 4t
	Al professorat li agrada la feina, s'adapta i s'ha de continuar adaptant a les noves situacions de l'alumnat . Les classes magistrals ja no serveixen i s'ha de ser cada vegada més didàctic. El ritme d'adequació és un procés que avança de mica en mica	Es constata que sempre hi ha col·laboració entre el profesrat quan es busca . El clima de participació és acceptable i satisfactori.
Què es pot fer		
	Oferir informació sobre recursos Fer formació dins el centre per disposar de recursos interns.	

Resum

D'aquests debats podem resumir el següent

-Es important que el professorat estigui ben informat de tots els processos de millora que es fan en el centre, sobretot pels nous professors.

-Es reflexiona entorn al concepte d'autoritat i la preocupació per mantenir-la..Tot i entendre la importància d'un ambient de respecte mutu es considera més aviat una falta de respecte de l'alumnat vers el professorat.Faria falta donar espais a l'alumnat perquè poguessin tenir un lloc i una opinió.

- Hi ha preocupació entorn a les expulsions . La coherència interna entorn a les expulsions com una mesura última amb mecanismes reparadors previs és bàsica per treballar el tema. Pel tema de les expulsions caldria una coordinació i una cohesió entre el centre i les famílies.

- Es constata una certa distància entre el centre i les famílies i es busquen estratègies d'aproximació sobre tot en els primers cursos

- Es constata una necessitat de formació entorn estratègies de relació , tracte i convivència

- El control dels casos d'absentisme està millorant.

-El treball col·laboratiu i cooperatiu és constata positiu per afavorir els aprenentatges i cal incrementar-los .

-Es constata un clima d'ajut i participació entre el professorat i això pot ajudar a un canvi de metodologia de classes magistrals a altres més participatives.

5.2.4 Direcció B

“ Si no haguéssim tingut el Pla de Millora que ens obliga a anar-nos trobant amb el grup impulsor , amb contacte amb els departaments, potser no hauríem trobat aquest espai de reflexió per a fer aquestes coses noves.” (Direcció centre B)

La transcripció de l'entrevista es troba en l'annex 13

El resum dels aspectes relacionats amb el Pla de Millora , la implicació amb la inclusió , les obertures i fluïdeses, les barreres i entorpiments en què s'han trobat i els projectes que tenen pel futur mediat són els següents

Quadre 47: Resum d'aspectes relacionats amb la millora i inclusió .Direcció centre B

Aspectes relacionats amb la millora	Aspectes relacionats amb d'inclusió
- El Pla de Millora és molt positiu - La informació i els aspectes positius s'han fet palesos sobre la marxa - Es contempla el grup impulsor com organització participativa - Satisfacció per possibilitar canvis	- Adaptació curricular en cadascun dels nivells - Inici del treball cooperatiu en projectes puntuals - Acceptació institucional d'una majoria d'alumnat amb problemes d'hàbits i d'aprenentatge - La mediació com un element afavoridor d'inclusió

Quadre 48: Resum de fluïdeses i barreres. Direcció centre B

Obertures i fluïdeses	Barreres i entorpiriments
- Possibilitat de tenir més recursos - Possibilitat de poder accedir a projectes d'innovació - Facilitar la participació dels departaments - Formació del professorat - Espais de debat i reflexió	- Poca informació inicial - Poca fluïdesa comunicativa entre instituts que tenen PMQC - Presses inicials - Mobilitat del professorat: 2/3 - La flexibilització de les jornades: 2/3 de mitges jornades

Quadre 49: Propostes a desenvolupar proper curs . Direcció centre B

Propostes per desenvolupar el proper curs
- Adaptar-se al medi - Buscar actuacions viables i vinculants a partir del professorat estable - Implicació del professorat en les decisions - Ampliar la programació interdepartamental - Veure la possibilitat de les tutories compartides - Afavorir les dinàmiques d'aprenentatge cooperatiu.

5.2 .5 Alumnat B

“Si juntas el que no trabaja con el que trabaja. Lo que va a hacer es copiar-se . Si pones a dos que no trabajan , tienen que moverse y espabilarse. Si se hacen grupos de diferentes niveles, a ti te vamos a pedir algo más fuerte y a ti más flojo, entonces vale” (alumna de 3 ESO)

El recull de dades de l'alumnat s'ha realitzat mitjançant un qüestionari obert de 8 preguntes. (quadre 20).Les dades s'han recollit de manera conjunta en l'apartat de resultats comparatius *5.3.3 Resultats comparatius de l'alumnat centre A i B.*

La transcripció està en l'annex 14

5.3 Resultats comparatius

En aquest capítol es recullen les dades dels centres A i B i es fa un estudi comparatiu:

- de les observacions realitzades en les comissions socials,
- de les dades aportades pel professorat mitjançant el qüestionari
- de les dades aportades per l'alumnat.

S'han recollit les dades comparatives d'aquests tres àmbits per la seva significació de cara a la millora i inclusió educativa.

Es fa un anàlisi de les dades constatant evidències i aportant reflexions que serviran posteriorment en l'apartat 6 de discussió de resultats.

5.3.1 Resultats comparatius de les comissions socials dels centres A i B

El recull de les aportacions de les comissions socials són les que marquen la pauta de les conclusions que se'n dedueixen. Així doncs veiem quines són aquestes aportacions a la millora de la cohesió social des dels indicador

- Hi ha col·laboració entre professorat i famílies
- Hi ha implicació de les institucions locals amb el centre
- Hi ha coordinació de les formes de suport
- Es redueixen les expulsions per disciplina
- Es redueix l'absentisme escolar
- Es mobilitzen recursos coneixent i aprofitant els de la comunitat

Quadre 50: Indicadors d'inclusió de les comissions socials centre A i B

DICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL		
	CENTRE A	CENTRE B
Hi ha col·laboració entre professorat i famílies	-Informació i comunicació entre els dos estaments. (1) [§] -Aquesta comunicació fa que la família vagi al centre (2) -Agraïment per part de les famílies no solament per la informació sinó també pel procediment que s'utilitza . (3) -Aquesta informació no s'entén unilateralment sinó que els contactes es tenen en compte en el protocol d'expulsions com element educatiu i de compartir autoritat i responsabilitat. (4) -Importància que la família sigui un referent a tenir en compte en les preses de decisions (5) -Es dóna oportunitat de reunions i d'implicació i cabuda del fill o filla (6) -Es prioritza la singularitat "carpe diem" (7) -S'afavoreix l'orientació i la presa de decisions (8)	- Disponibilitat de parlar amb les famílies i aplanar el terreny en cas de conflicte (1) - Es busca el consens amb les famílies (2) - S'insisteix en tenir entrevista amb els pares tot i haver-hi resistències (3) - S'entrevista els pares i els familiars propers implicats (germans) (4)

D'aquests indicadors deduïm la importància de la comunicació , de la implicació de la família en les decisions i la mútua confiança en aquestes decisions. Aquesta implicació mútua pren una característica molt valorada com és compartir autoritat i responsabilitat. Adonar-se que la família no és únicament el pare, la mare i el fill , sinó també el sistema familiar entès com l'extensibilitat dels membres, tots ells amb influència educativa.

[§] Els números en parèntesi corresponen a les observacions numerades de l'annexes 4 i 9 realitzades en cada indicador d'inclusió

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL		
	CENTRE A	CENTRE B
Totes les institucions de la comunitat estan implicades en el centre	-la fluïdesa de presència de les institucions a la comissió social (1) -les actuacions que les institucions fan en el centre (2) -la determinació d'un referent de serveis socials i de cadascun dels serveis institucionals (3) -la mútua implicació de les institucions amb el centre i del centre amb les institucions (4) -la constatació satisfactòria i positiva , per part de l'alumne/a que rep acompanyament del centre a les institucions externes (5) -compartir recursos socials, sanitaris (6) -compartir coneixement dels alumnes entre els tutors i les institucions que realitzen en els programes externs (7) -compartir la informació dels diferents serveis entrevinents (8) -s'alerta de l'excessiva i múltiple intervenció com element dispersador (9)	-Es comenten casos conjuntament amb Centre/EAP/Educadors de carrer i es diposita la preocupació a l'entitat local. (1) -Els serveis externs fan aportacions per trobar solucions conjuntes (2) -Davant d'un cas d'assetjament es valora l'oportunitat de compartir el problema i es distribueixen les actuacions entre els serveis externs i el centre (3)

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL		
	CENTRE A	CENTRE B
Es coordinen totes les formes de suport	-Circulació de la informació i treball conjuntament entre els diferents professionals (1) -Coneixement de les organitzacions internes del centre que faciliten la distribució i tipus de tasques (2) -Propostes de superar les barreres burocràtiques de l'administració (3) -Intent de superar les barreres facilitant llibres als que s'han quedat sense (4) -Disponibilitat de coordinació conjunta amb altres serveis que intervenen en l'educació dels alumnes (5) -Respecte per part dels serveis externs dels acords presos entre docents i alumnat (6) -Coordinació de la informació per evitar repetició d'actuacions (7) -Coordinació entre el suport intern del centre i el recurs extern (8)	- La decisió de la utilització d'un recurs mixt es valora conjuntament entre coordinadora de nivell, cap d'estudi, coord pedagògica, agents socials (1) (5) - Els compromisos de les gestions fetes es posen en comú (2) - Es posa en comú el coneixement que se'n té del cas (3) - Hi ha coordinació entre serveis socials, centre i Ampa pel subministrament de llibres pels que es troben en necessitats econòmiques. (4) - Es respecten les mesures en les que s'implica els S Socials i el centre (6) - Es coordinen i es replantegen les mesures de les activitats que s'han de fer a casa. (7) - Es debat el model de la tutoria de l'Aula Oberta (8)

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL		
	CENTRE A	CENTRE B
Es redueixen les expulsions per disciplina	- s'apliquen mesures prèvies abans de l'expulsió a casa (1) - es parla amb els pares abans i després de l'expulsió (2) - s'apliquen mesures i es busquen alternatives : contactes amb serveis d'ajut, es fa seguiment i acompanyament (3) - s'analitza la situació amb el subjecte (4) -s'apliquen mesures rehabilitadores (5) - s'elabora i s'aplica un protocol amb mesures participatives i de seguiment (6) - s'intenten expulsions curtes (7) - s'analitza i es treballa conjuntament les dades de les expulsions (8)	- Es valora mantenir un alumne en el centre quan la família el vol canviar (1) - Abans d'una expulsió definitiva es busquen recursos per evitar-la (2) - Es fa expulsió cautelar en espera d'un expedient. (3)

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL		
	CENTRE A	CENTRE B
Es redueix l'absentisme escolar	-s'analitzen els casos entre l'IES i el servei tècnic d'absentisme de l'ajuntament (1) -s'analitzen els casos i què és el que impedeix que assisteixin al centre (2) -s'estableixen mesures de retorn progressiu (3) - es mira de contactar amb els pares telefònicament o per carta o per altres contactes si tenen germans petits en altres centres(4) - es busquen alternatives per alumnat de 4t (5)	-Es busquen recursos per reconduir l'absentisme (1) (3) - S'és flexible en possibles càstigs per evitar absentismes (2) - S'analitza possibles causes que dificulten l'assistència al centre (4) - Es treballa la implicació de la família en l'absentisme des del centre i des dels Serveis Socials(5)

IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL		
	CENTRE A	CENTRE B
Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat	- es prioritzen els recursos dins la xarxa pública (1) - s'informa dels recursos existents (2) - s'informa dels serveis que s'han suprimit (3) - es constaten dificultats en els serveis a resultes de la crisi (4) - intent dificultós de col·laboració amb algun centre educatiu del barri quan hi ha alumnat amb problemes (5) - s'aprofiten els recursos de formació per la formació-acció (6)	- S'informa de recursos existents (1) - S'informa de recursos existents i el centre en posa en pràctica potenciant responsabilitat i implicació en la societat. (2) - S'oferten recursos de fora de la població si és necessari (3)

- constatacions i reflexions

Com podem observar en els resums exposats totes les aportacions observades estan en la línia dels indicadors de la inclusió educativa i social. Això no vol dir que aquests centres, pel que es desprèn de les comissions

socials, es trobin en un nivell de constatació absolutament inclusiva. Però sí que s'hi tendeix amb un esforç per incloure diferents estaments socials que van des de la família fins als organismes i recursos socials des d'una concepció centralitzada a una més inclusiva (quadre 52), amb una variabilitat progressiva segons el centre.

Es pot afirmar que hi ha col·laboració i el treball conjunt entre tots els implicats . Un treball respectuós amb les actuacions dels professionals que intervenen tenint clar la necessitat de referents . Això pot assegurar les relacions transferencials i afectives , així com també el respecte a la subjectivitat, en tant que són éssers humans. La intervenció és el resultat d'una interacció entre subjectes que va més enllà de la relació d'objectes. En aquesta línia cal remarcar la importància de les actuacions interpersonals per sobre de la burocratització.

-Orientacions

En funció de les observacions realitzades i dels indicadors escollits segons les pautes de l'índex d'inclusió podem mostrar les possibles orientacions (Quadre 51) afavoridores de qualitat i inclusió educativa .

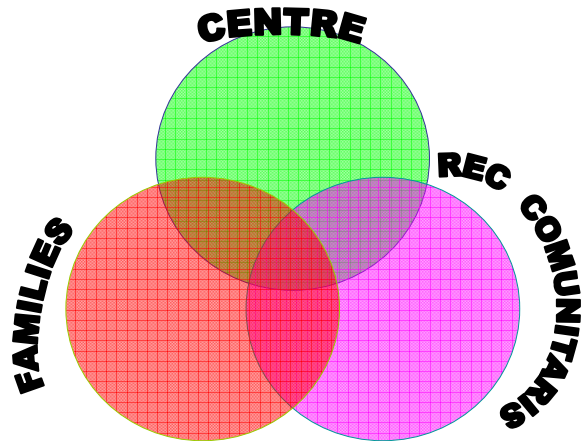
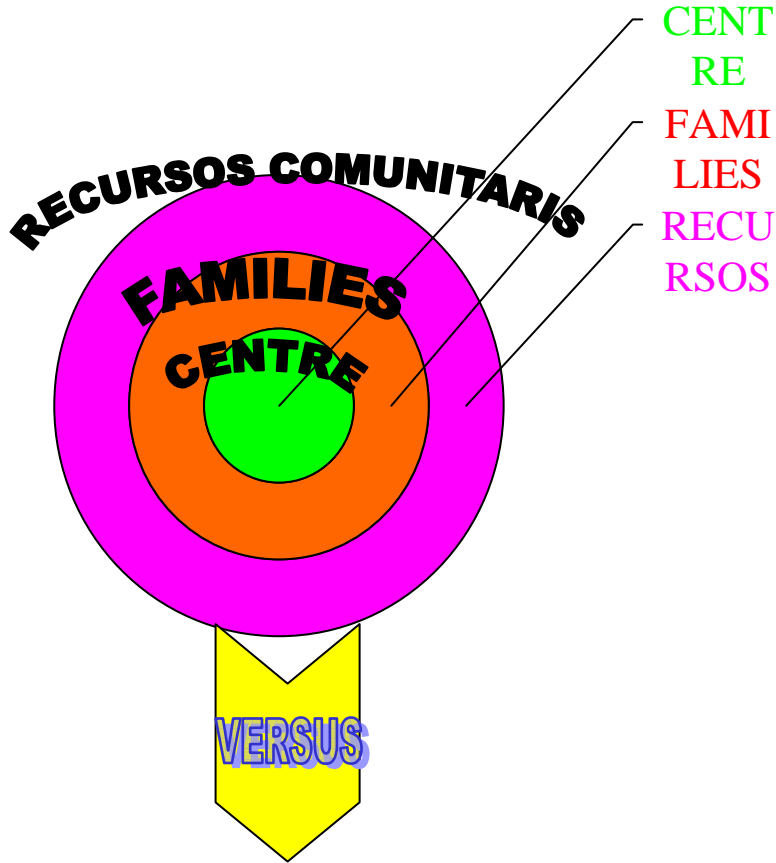
Quadre 51: Orientacions per afavorir la qualitat i la inclusió

ORIENTACIONS PER AFAVORIR LA QUALITAT I LA INCLUSIÓ EDUCATIVA DERIVADES DE L'ACTUACIÓ DE LA COMISSIO SOCIAL	
Relació Professorat - Famílies	- Compartir informació i comunicació - Compartir autoritat i responsabilitat - Referenciar a les famílies en la presa de decisions - Fer participant i incloure al fill en les decisions - Treball conjunt en situacions d'indecisió - Tenir en compte la família extensiva
Implicació de la comunitat	- Donar espai a les institucions locals - Establir referents externs i interns al centre

	- Acompanyament puntual de l'alumnat a les institucions externes per part del referent del centre - Compartir coneixement i informació entre el centre i les institucions externes - Evitar intervencions disperses. - Respectar decisions i compartir compromisos
Organització del suport a l'atenció a la diversitat	- Treballar conjuntament i coordinadament entre els diferents professionals que intervenen - Presència dels professionals amb informació real en les preses de decisions - Prioritzar l'actuació a la burocràcia - Respectar les decisions que s'han pres en les institucions més properes a l'alumnat - Evitar la repetició d'actuacions - Aplicar mesures alternatives i prèvies a l'expulsió - En els conflictes tenir més en compte el subjecte que les seves actuacions - Analitzar amb els serveis externs el context dels casos d'absentisme - Prioritzar recursos interns - Establir en les expulsions mesures de retorn progressiu - Implicar els pares en casos d'absentisme i expulsió - Singularitzar les intervencions tenint en compte l'edat
Mobilització de recursos comunitaris	- Facilitar la informació dels recursos existents - Coneixement proper de les variacions internes dels serveis externs i la posta al dia - Establir xarxes de col·laboració

Quadre 52: Implicació centralitzada versus inclusiva

PARTICIPACIÓ CONCÈNTRICA VERSUS PARTICIPACIÓ INCLUSIVA

5.3.2 Resultats comparatius del qüestionari al professorat del centre

A i B

Preguntes si han estudiat i només respon 1 que ha estudiat. Són nanos que els agrada aprendre però no els agrada estudiar. Hi ha una diferència entre: no m'agrada estudiar o no m'agrada aprendre” (Tutora 2 d'ESO)

“S'hauria de reduir el nivell de violència tant verbal com física perquè l'ambient fos còmode per a tothom “ (Professor d'ESO)

Analitzarem dos elements comparatius : el grau d'acord general dels centres en el Pla de Millora-Inclusió i el grau d'acord dels indicadors de cada dimensió

--Grau d'acord en Pla de Millora-Inclusió

Un dels aspectes a estudiar és el grau d'acord que el centre constata en què el Pla de Millora afavoreix la inclusió educativa. Per aquesta dada s'han elaborat el promig de les respostes donant el valor de 1 a 4 segons el desacord: 1 punt , parcialment d'acord : 2 punts ; bastant d'acord: 3 punts ; totalment d'acord: 4 punts. L'opinió s'ha distribuït entre els tutors, no tutors i tots junts. Els quadres estadístics 53 i 54 i els gràfics 9, 10 i 11 corresponents, reflecteixen les dades

Quadre 53: promitjos del grau d'acord PM-inclusió centre A

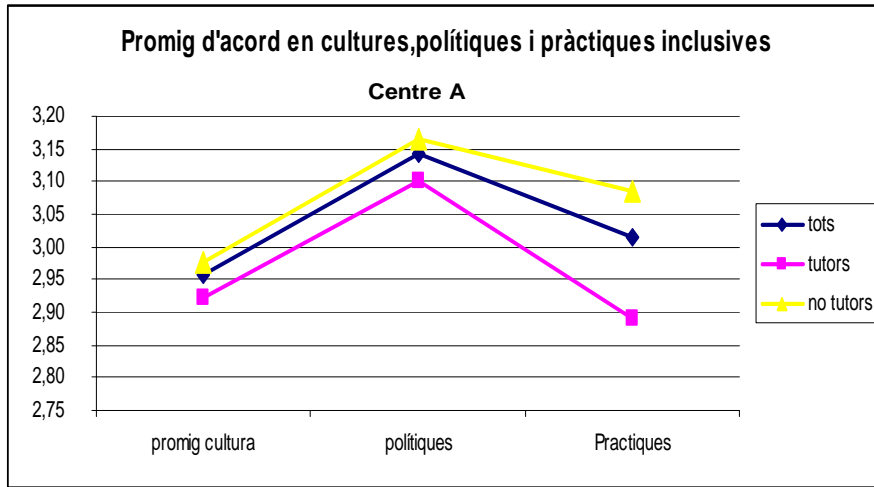
	promig cultura	polítiques	Pràctiques
tots	2,96	3,14	3,01
tutors	3,01	3,15	3,02
no tutors	2,93	3,14	3,01

Quadre 54: promitjos del grau d'acord PM-inclusió centre B

	promig cultures	Promig polítiques	Promig pràctiques
tots	2,437	2,589	2,418
tutors	2,339	2,511	2,332
no tutors	2,511	2,647	2,483

Gràfic 9: Promig d'acord Pla de Millora-dimensions Inclusió centre A

QÜESTIONARI

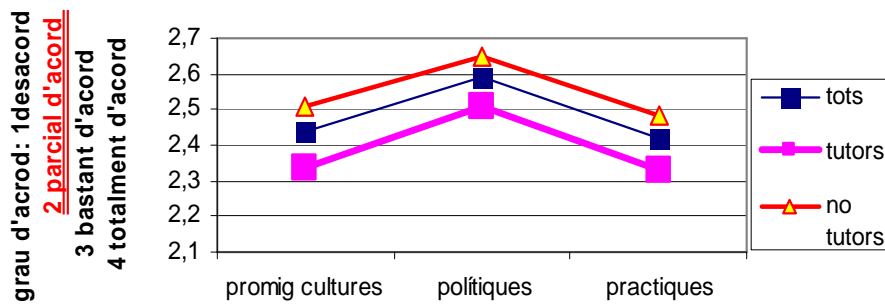

- Grau d'acord: 1 desacord
 2 parcial d'acord
 3 bastant d'acord
 4 totalment d'acord

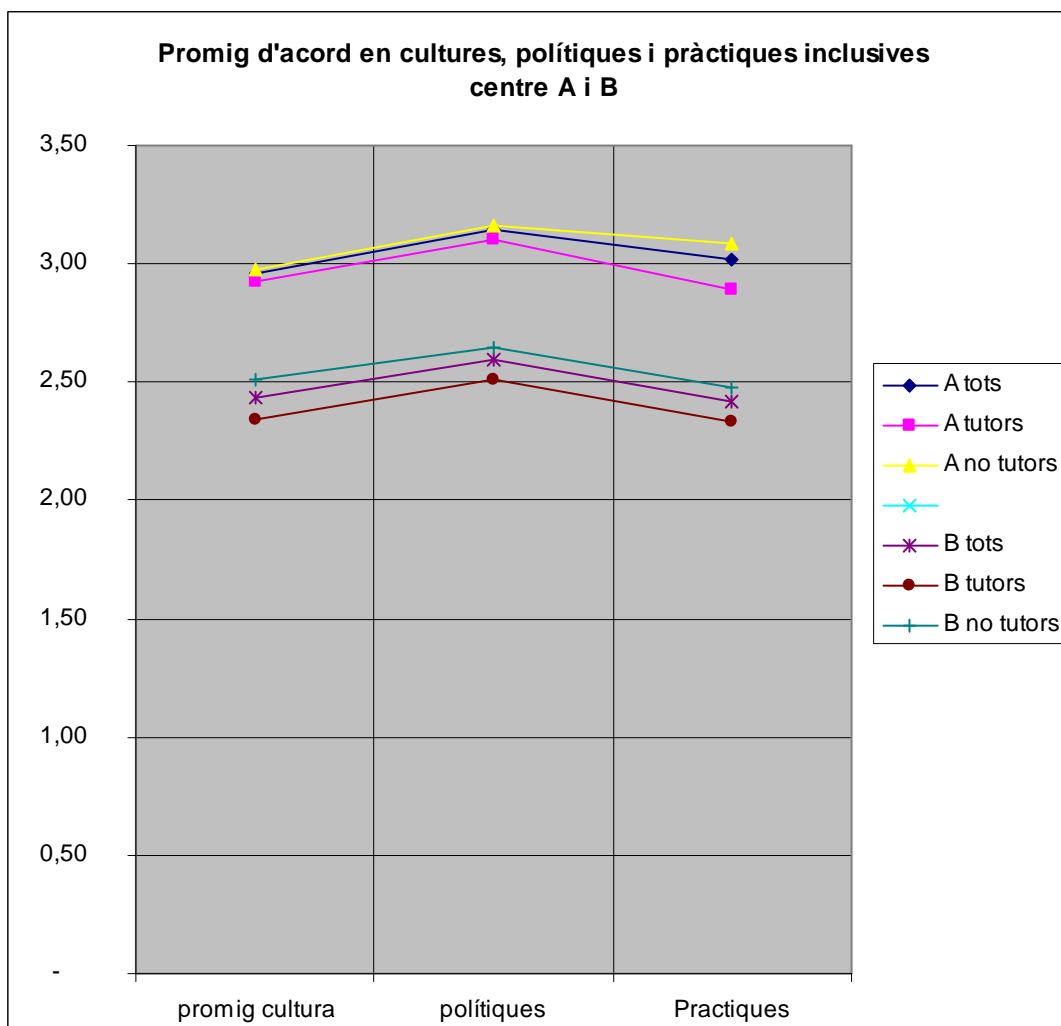
Gràfic 10: Promig d'acord: Pla de Millora-dimensions Inclusió centre A

QÜESTIONARI

Promig d'acord en cultures, polítiques i pràctiques inclusives Centre B

Gràfic 11: Comparatiu del promig d'acord : Pla de Millora-dimensions Inclusió centre A i B

El que podria remarcar dels gràfics és el següent::

1. el promig de les respostes estan en la franja del bastant d'acord del centre A i parcialment d'acord del centre B
2. la valoració de no tutors i tutors és bastant equidistant, sent aquests més estrictes en la valoració
3. hi ha una inflexió a remarcar en que les cultures i les pràctiques baixen unes dècimes per sota de les polítiques.

Referent al primer punt cal dir que tant un centre com l'altre hi ha un grau d'acord dins d'un procés evolutiu . Mentre que el centre A té una

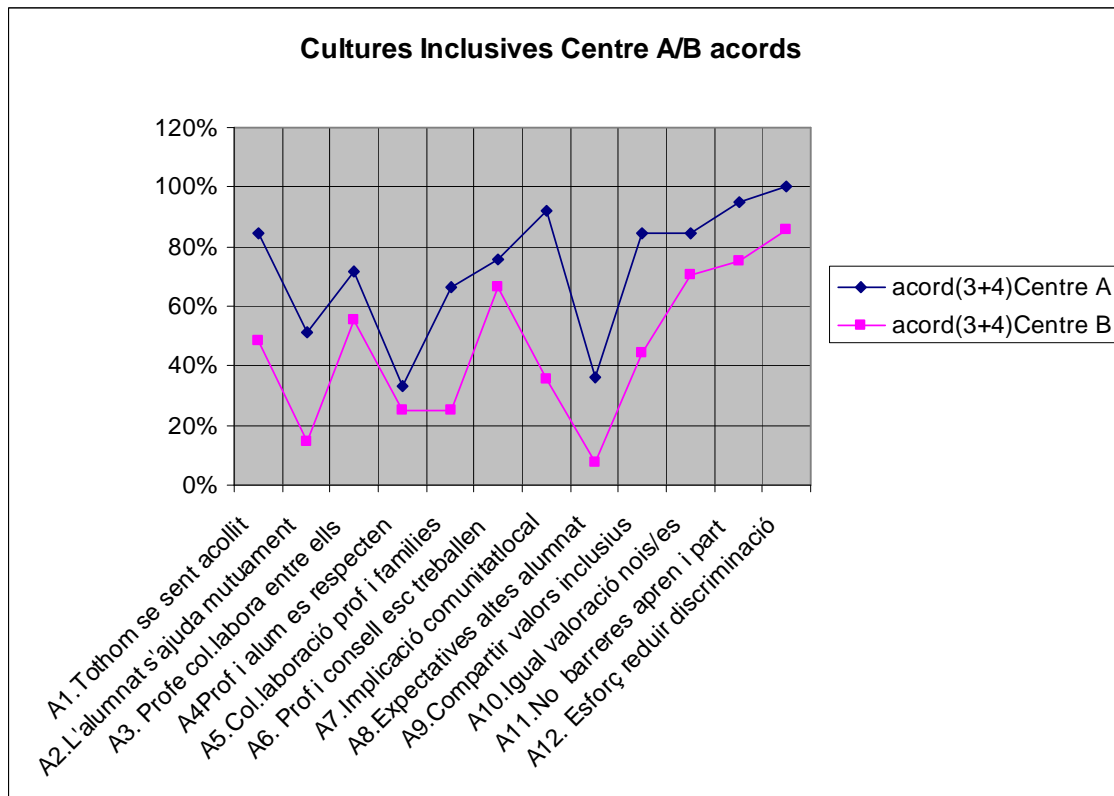
percepció alta que el Pla de Millora afavoreix la inclusió el centre B té una percepció més baixa. Això no vol dir que un centre estigui a favor i l'altre estigui en contra. Vol dir que són moments diferents amb percepcions diferents i que sens dubte tant l'un com l'altre estan en el carro de la millora i de la inclusió , però el centre A mostra una valoració més positiva entre el Pla de Millora i la Inclusió .

Cal fer una reflexió sobre el tercer punt entorn a les dimensions de cultura, polítiques i pràctiques inclusives , tenint en compte el que diu Ainscow i Booth en l'Index “les cultures són un punt clau de la millora escolar Aquesta dimensió tracta sobre la manera de crear una comunitat segura, acollidora, col·laboradora i estimulante en la qual tothom se senti valorat i que constitueixi el fonament per aconseguir els nivells més alts d'èxit per a tots els estudiants.”.I referent a les pràctiques: “Es fomenta que els estudiants s'impliquin activament en tots els aspectes de la seva educació, la qual parteix dels seus coneixements previs i de les experiències fora del centre” (Ainscow i Booth (2002 p 15-16). Possiblement la tasca més concreta per aconseguir nivells més alts d'èxit relacionats amb la implicació dels estudiants es vegi que pot millorar dins d'una concepció de política general de canvi més assumida pel centre .

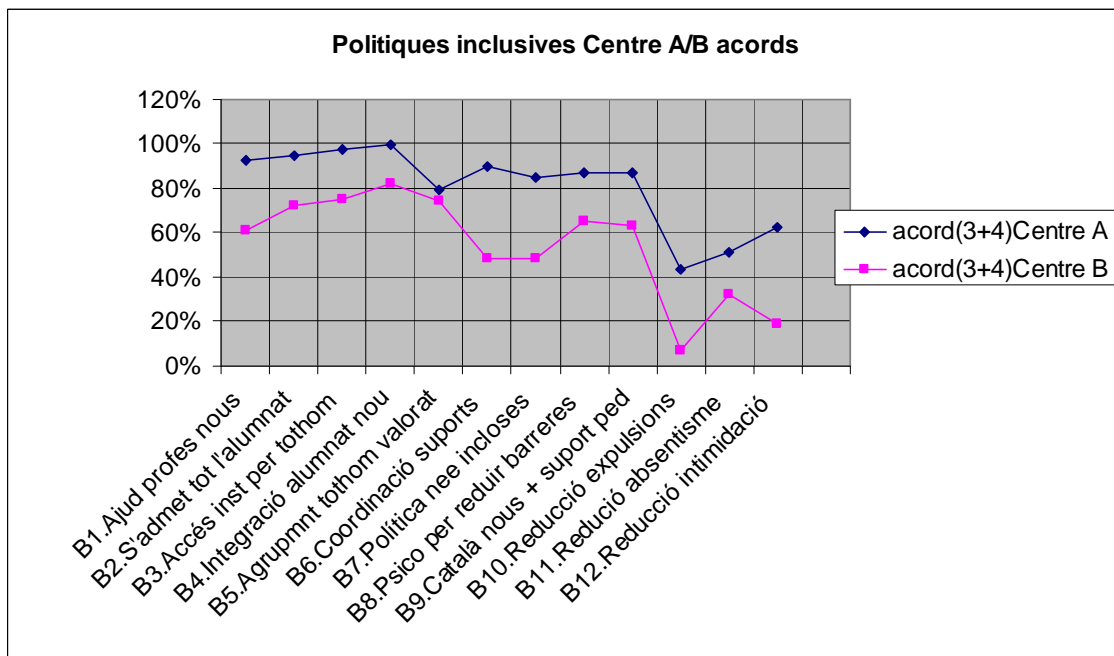
--Grau d'acord dels indicadors de cada dimensió

Un altra anàlisi que pot portar a una reflexió entorn als indicadors de cada dimensió són les gràfiques comparatives dels dos centres

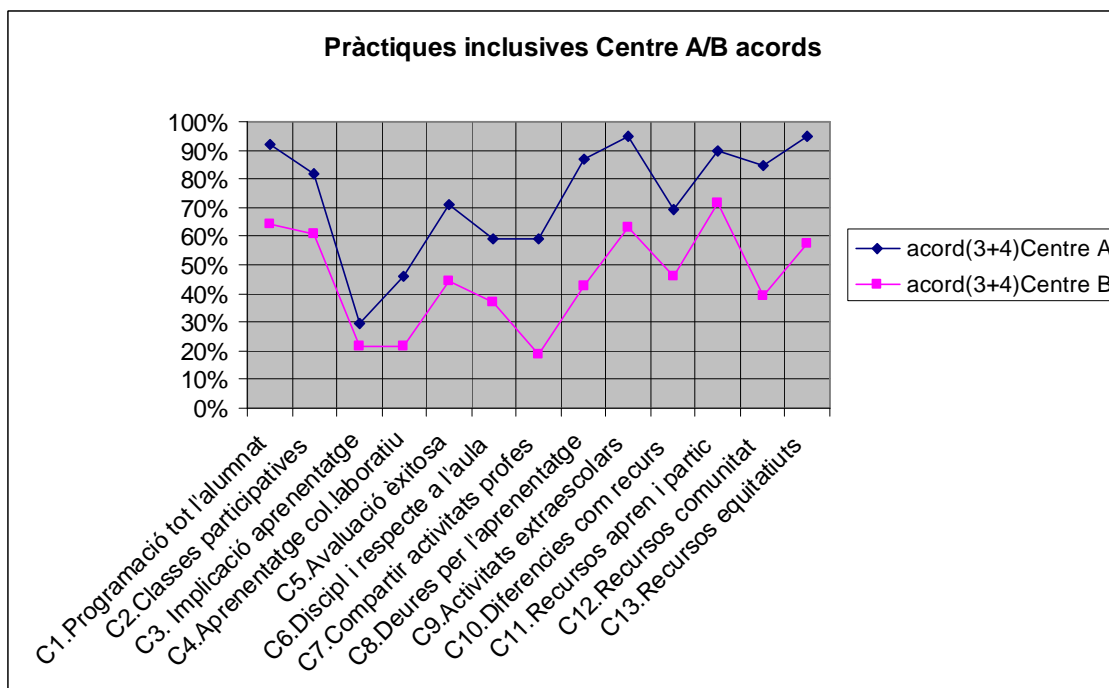
Gràfic 12: Comparativa de **cultures inclusives** centre A i B

Gràfic 13: Comparativa de **polítiques inclusives** centre A i B

Gràfic 14: Comparativa de **pràctiques inclusives** centre A i B

- **constatacions i reflexions**

Com podem veure les tres dimensions es mostren en una mateixa variabilitat És a dir , en general els indicadors dels dos centres es mostren bastant semblants pel que fa a la tendència. Són dos gràfiques bastant paral·leles mantenint el que ja hem comentat anteriorment: el centre A mostra una apreciació més alta de coincidència entre el Pla de millora i la inclusió .

No obstant això observem en alguns indicadors diferències de 40 punts amb tendència divergent:

Cultures inclusives :

A 5. Hi ha col·laboració entre el professorat i les famílies

A 7. Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre

Polítiques inclusives :

B 6. Es coordinen totes les formes de suport

B 7. Les polítiques sobre les necessitats educatives especials afavoreixen la inclusió

B 12. Es redueix la intimidació

Aquests podrien ser els indicadors que diferencien més significativament les singularitats de cada centre

Hi ha alguns ítems pràcticament coincidents en el percentatge d'apreciació:

B 5.. El centre fa els agrupaments de l'alumnat de manera que tothom se senti valorat

C3. L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge

Es podria deduir que el fet d'agrupar l'alumnat per nivell de competències dóna l'apreciació que l'alumnat accepti que és el seu lloc, i per tant se senti ben valorat? El professorat considera que els agrupament per nivells de competències és la millor manera de transmetre a l'alumnat que se'l valora adequadament?. L'alumnat se sen ben valorat? El professors transmeten satisfacció d'aquest agrupament en tant que els permet valorar millor segons les competències dels alumnes?

L'apreciació que l'alumnat no s'implica de manera activa en el propi aprenentatge s'ha treballat en el debat entre els tutors i entre els mateixos alumnes i , com veurem, en els corresponents capítols hi manquen més estratègies de treball cooperatiu tot i que ja s'estan iniciant segons la opinió dels tutors (apartats 5.1.3 i 5.2.3) i segons la opinió de l'alumnat (apartat 5.3.3) .

5.3.3 Resultats comparatius del qüestionari de l'alumnat dels centres A i B

S'exposen les característiques en les que s'ha donat el col·loqui del qüestionari en cadascun dels centres, es fa un resum de les aportacions de l'alumnat per cadascuna de les 8 preguntes i s'intenta categoritzar els aspectes a tenir en compte vers una escola inclusiva. (quadre 55)

Les transcripcions dels debats de cadascun dels grups d'alumnes del centre A i B queden recollides en l'annex 14

-centre IES A

Al col·loqui hi participen 11 alumnes : 6 noies i 5 nois

S'ha valorat prèviament amb l'equip directiu la participació en el col·loqui dels delegats de curs. Es va donar uns dies abans del col·loqui les preguntes entorn a les que es parlaria. Tot i les explicacions prèvies venen a la reunió una mica descol·locats sense saber amb precisió la finalitat de la reunió. Es donen les explicacions prèvies i la motivació perquè puguin parlar amb tota llibertat dels temes amb la finalitat de millorar la convivència, els aprenentatges i l'acceptació entre tots. Se'ls demana sinceritat, que reflecteixin la seva opinió i la dels seus companys.

S'incentiva que parlin es comuniquen, raonin, critiquin aportin idees i expressin els seus desitjos.

Al disposar d'una hora es dedicar un temps d'explicació i més o menys uns 5 minuts per qüestió. Estan d'acord en que es gravi. Prefereixen expressar-se en castellà

-centre IES B

Al col·loqui hi participen 13 alumnes : 4 noies i 9 nois

S'ha valorat prèviament amb l'equip directiu la participació en el col·loqui dels delegats i delegades de curs. Es va donar uns dies abans del col·loqui les preguntes entorn les que es parlaria. Agraeixen tenir una pauta i fer-la servir pel debat. Es donen les explicacions prèvies i la motivació perquè puguin parlar amb tota llibertat dels temes

amb la finalitat de millorar la convivència , els aprenentatges i l'acceptació entre tots
Se'ls demana sinceritat , que reflecteixin la seva opinió i la dels seus companys .

S'incentiva que parlin es comuniquen, raonin, criticuin aportin idees i expressin els seus
desitjos.

Al disposar d'una hora és dedica un temps d'explicació i més o menys uns 5 minuts per
qüestió. Estan d'acord en que es gravi . Prefereixen expressar-se en castellà

Quadre 55: Resum de les aportacions de l'alumnat del centre A i B

APORTACIONS DE L'ALUMNAT ENTORN AL COL·LOQUI REALITZAT AMB ELS DELEGATS DE CURS CENTRE A I B

PREGUNTES QÜESTIONARI	APORTACIONS DE L'ALUMNAT CENTRE IES A	APORTACIONS DE L'ALUMNAT CENTRE IES B	ASPECTES A TENIR EN COMPTE VERS UNA ESCOLA INCLUSIVA Centre A	ASPECTES A TENIR EN COMPTE VERS UNA ESCOLA INCLUSIVA Centre B
1.Fins a quin punt a classe hi ha, entre professorat i alumnat, amabilitat i interès d'escoltar-se mútuament	- Depèn del caràcter del professor i de l'alumne - Depèn del temps i el moment del dia - La diferència de caràcter dificulta la relació - Es necessària la paciència mútua davant els caràcters forts -La manca de paciència pot desencadenar actituds de rebeldia i bronca -El professor com adult hauria de tenir més temprança (paciència i cap) -L'escolta i la confiança mútua actuen en proporció directa	- Hi ha amabilitat quan hi ha confiança mútua - Hi ha interès i amabilitat quan t'interesses pel que li passa a l'altra - Depèn del moment: després del pati hi ha més desconcert - Escoltar-se mútuament és fonamental. - Hauria d'haver-hi més confiança mútua	Acceptar les diferències Escolta mútua Respecte mutu Control de la impulsivitat Confiança	Interès per l'altra Escolta mútua Respecte mutu

2, Davant d'un conflicte entre alumne/a i professor/a com creus que s'hauria de resoldre?	-Parlar i escoltar -Davant la desigualtat , l'alumne està en inferioritat de condicions -Es millor el diàleg que la rigidesa i la imposició -La manca de diàleg pot degenerar en conflicte : rebeldia-bronca -La paciència i la calma són valors previs per no generar conflicte	- Parlar i escoltar - Parlar sense cridar - Parlar i escoltar-se abans de les expulsions - Afavoreix la disminució de conflictes el respecte mutu - Resoldre els conflictes en privat i personalment - Anar a mediació	Dialogar Superar les desigualtats Flexibilitzar posicions Autocontrol	Dialogar Respecte mutu Mediació Autocontrol
3. Hi ha oportunitats (temps i espai) per debatre qüestions escolars? Com es podria fer?	-El lloc natural és la tutoria on hi són tots -Uns llocs especials serien: el pati i hores de guàrdia -El debat en petit comitè afavoreix la llibertat d'expressió i la fluïdesa	-El lloc natural és la tutoria -Es necessari programar temes per parlar -A les tutories es necessari un clima de debat,, i participació i diàleg -Es positiva i necessària la vehiculització dels temes parlats a qui pugui ser-ne receptor , p.e. la Cap d'estudis. -Els temes reclamats per parlar són: festes, obertura biblioteca, millora dels lavabos.	Informació oberta a tothom Que tothom pugui participar	Informació oberta a tothom Que tothom pugui participar Organitzar el debat Vehicular demandes
4.Us ajudeu els uns als altres quan us encalleu en alguna tasca?	-Els alumnes s'ajuden fora de l'aula -Es demana més ajut mutu al segon cicle -Únicament hi ha ajuda mútua per voluntat de l'alumnat que vol aprendre.	-Susceptibilitats que l'ajuda pot disminuir la responsabilitat de l'ajudat. - Si hi ha companyia i amistats , l'ajut és més factible -En alguns casos depèn del clima de les	Afavorir l'ajut dins l'aula Impulsar l'ajut a tots els nivells Intencionar l'ajut per a tothom	Afavorir l'ajut dins l'aula L'ajut es més un valor que una explotació. Intencionar l'ajut

		classes		per a tothom
5. Creus que el treball en grup és una bona manera d'aprendre? Saps com fer-ho?	-El treball en grup és positiu per l'aprenentatge mutu -El treball en grup és negatiu quan no es equitatiu en la cooperació -El treball en grup és una bona manera d'aprendre -Es constata una bona disponibilitat al treball en grup	-El treball en grup es viu com una utilització del més competent -Hi ha confusió en la finalitat del treball en grup -Hi ha tendència a defensar més el treball en grup per nivells homogenis competencials. -En general no es veu clar que el qui sap pugui ajudar al qui no sap. -Es generalitza el concepte de que el qui no sap és per vagància -El treball segons les competències de cada subjecte podria ser acceptat si es valorés l'esforç. -S'accepten diferents activitats per una finalitat.	Potenciar el treball cooperatiu Vetllar per l'equitat Sostenir la bona disponibilitat pel treball en grup	Potenciar el treball cooperatiu Vetllar per l'equitat El treball cooperatiu disminueix les desigualtats
6. Què li demanaries al professorat perquè tu et poguessis organitzar i aprendre millor?	-Disposar d'un temps per poder-se organitzar dins la classe. -S'apunta l'avaluació com una eina d'aprenentatge -Es valora positivament l'ajut del professor per entendre i comprendre -Es reclama un temps-espai individual amb el professor per aclarir conceptes i dubtes.	- L'Ordre i el control a la classe és el principal i primordial per poder aprendre a la classe. - Si hi ha ordre es pot treballar més i millor - Es reclama espais d'explicació d'allò que no s'ha comprès - Es valora i es veu necessària l'escolta de la demanda d'aclariments de dubtes i conceptes.	Organització del temps Espais pedagògics perquè tot l'alumnat aprengui Avaluació-aprenentatge com valor pedagògic Repensar activitats d'aprenentatge dins l'aula	Organització i ordre permeten les activitats diverses Espais pedagògics per assegurar que tot l'alumnat aprengui

	-El professorat 'es vist, en general com disposat a escoltar i ajudar en els aprenentatges. -Es demana una organització horària amb les tardes no lectives -Lligat a les tardes lliures es valora una redistribució del temps de les classes: . hora completa, començar i acabar puntuals, . fer activitats d'aprenentatge a dins la classe . supressió de deures a casa excepte treballs i estudi	- Que no li sàpiga greu al professorat tornar-ho a explicar i de bomna gana.		
7 .Creus que pots aprendre si t'ho proposes? Què ho afavoreix i dificulta?.	-Falta voluntat per aprendre -La peresa dificulta la decisió per posar-se a treballar -Afavoreix l'aprenentatge l'ajut d'una persona adulta que impulsi i motivi	-Si un s'ho proposa pot aprendre però necessita temps i ganes -Pot dificultar l'acumulació de matèries en els dies dels exàmens i l'acumulació de deures -Els companys que molesten dificulten l'aprenentatge -Un classe tranquil·la o distorsionada pot afavorir o dificultar -La peresa dificulta el posar-se a treballar -A casa costa més treballar -Facilita l'aprenentatge les explicacions prèvies de com es fan als exercicis	Ajut diferenciat i seguiment proper	L'organització i l'ordre afavoreix l'aprenentatge de tots Ajut i seguiment proper

8.Creus que ets valorat quan t'has esforçat per aprendre? (per la família, pel professorat i pels companys).	-Hi ha un bon concepte de la valoració positiva -Hi ha resposta positiva de l'alumnat si hi ha valoració positiva del professorat -Es reclama tracte i ajut positiu davant la falta, el fracàs o la mala nota -Es valora positivament el donar oportunitats, confiança i predisposició positiva -L'educació i la sostenibilitat familiars és millor que la valoració positiva puntual.	- Són valorats pels tutors i pels professors , però més pels tutors - Són poc valorats per les famílies . - Els companys de l'etapa de l'ESO no donen mostres de valoració positiva quan es treuen bones notes	Obrir portes Superar les barreres del prejudici Col·laboració amb les famílies per sostenir els aprenentatges Potenciar l'autoestima Valoració positiva en funció del subjecte	Superar les barreres del prejudici Col·laboració amb les famílies per sostenir els aprenentatges Potenciar l'autoestima Valoració positiva des de tots per a tots

- constatacions i reflexions

Les aportacions de l'alumnat podrien concloure amb 4 reflexions:

1. L'alumnat és molt sensible a les relacions que es donen entre ells i el professorat. Mostra d'això és la defensa clara i sense embuts de l'acceptació de les diferències, de l'escolta i el respecte mutu amb un clima de confiança.

L'alumnat reclama, davant del conflicte, parlar i escoltar. Evidentment sense cridar, amb calma i paciència, sense rigideses ni imposicions, tot i que l'actitud per l'escolta, moltes vegades és difícil ja que requereix estar en disponibilitat d'entrar en el món intern que l'altra li brinda.

També s'accepta l'ajuda terciada de la mediació. Aquesta actitud de defensa de la parla, que és el bé exclusiu dels éssers humans, es fa extensiu no solsament en la resolució dels malestars, sinó també en la prevenció d'aquests. Es reclamen espais per parlar de temes on, al ser-hi presents s'hi sentirien més implicats amb participació àmplia i oberta, i amb circulació i vehiculització de les aportacions. Aquest parlar i escoltar també pot tenir una part de privacitat per temes que requereixen un tracte més íntim.

2. Pel que fa als aprenentatges es valora l'ajuda mútua, però hi ha susceptibilitats en front de qui se n'aprofita. Es valora la sinceritat i l'equitat entre iguals. Es constata una tensió entre el valor de la cooperació i el sentir-se utilitzat. Per un cantó hi ha disponibilitat i es valora d'ajut i col·laboració i per l'altra s'exigeix esforç mutu en aquest intercanvi.

Confessen que els falta voluntat i decisió per posar-se a treballar i reclamen l'ajut de l'adult que els impulsi i els guiï.

3. El que se li demana al professorat és ajut per entendre i comprendre, al mateix temps que autoritat per controlar i guiar eficaçment la classe , és a dir, els espais d'aprenentatge.

En general , al professorat se'l veu disposat a ajudar a tots els qui ho precisen. Disponibilitat que, si és transmesa de bon rotllo, facilita l'aprenentatge i la necessària captivació per liderar-lo.

4. I per últim, una part de la motivació per l'autoestima i el rendiment pot venir per la valoració positiva del que es fa, obrint oportunitats i confiança , encara que hi hagi fracàs, falta o mala nota. Aquest valoració positiva és més probable que es rebi des del professorat que no pas de les famílies i esdevé necessària per no posar al noi o la noia en perill de tirar la tovallola.

5.4 Resultats dels Serveis Tècnics

S'exposen els resultats:

- del *panell-col·loqui dels Serveis Educatius* amb una descripció i un resum de 16 punts
- de l'entrevista amb els *responsables de programes de la Regidoria* amb una categorització de la transcripció entorn als conceptes de millora, inclusió i aspectes a millorar.

5.4.1 Serveis Educatius de la Ciutat de l'Hospitalet de la Generalitat de Catalunya: EAP,CRP,ELIC

El debat s'ha realitzat entorn a la consideració de si els plans de Millora propicien cultures, polítiques i pràctiques inclusives .

La sessió s'ha realitzat amb 7 membres dels serveis educatius : 2 són membres dels EAP B17, 1 és membre de l'EAP B33, 2 són membres del LIC i 2 ho son del CRP. S'ha donat prèviament una pauta (Annex 15) i s'ha incentivat a intercanviar l'opinió dels professionals. Es recullen les aportacions més significatives.

En general el seguiment que es fa dels Plans de Millora és sota els paràmetres de millora dels resultats acadèmics i programacions de competències Els aspectes relacionats amb la cohesió social i amb les pràctiques educatives del centre no apareixen en els elements quantificadors. Hi ha poc espai per parlar de la cohesió social. Els indicadors d'aquest apartat s'estan elaborant.

El Pla de millora per sí sol no modifica , és una eina més que sens dubte ajuda i mobilitza. El que compta, però, són uns sectors interns del centre amb un paper important de l'equip directiu que s'ha cregut una sèrie de coses i ha impulsat la dinàmica del centre en maneres de treballar i organitzar . El Pla de Millora ha anat molt bé pels recursos que comporta, però per sí sol , si no hi ha aquest impuls no serveix per modificar. Els plantejament de les pràctiques inclusives responen més a la voluntat i actitud dels del centre. Forçar uns resultats acadèmics pot portar a pràctiques segregadores.

El Pla de millora pot afavorir les pràctiques inclusives si hi ha algú que veu que la pràctica ha d'anar en aquest sentit. Els grups tancats per nivells de rendiment estan molt extesos .

Moltes vegades el PM és posterior al projecte que tenia el centre però ha servit per poder cohesionar i tirar endavant les idees que ja es tenien prèviament. El PM respon positivament a un projecte de centre .

Les realitats dels centres són ben diferents, tant pels plantejaments com per les actuacions, com pels mateixos plans que tiren endavant. Alguns, pocs, han volgut els PM i la majoria se'ls ha invitat a desenvolupar-lo. El tema de la inclusió s'organitza diferent si és de primària que si és de secundària. A secundària apareix la complexitat d'un currículum que es considera més exigent que a primària . A primària no se'ls acut de dividir els grups per nivells competencials, en canvi a secundària està admès i és habitual.

Es constata que hi ha un convenciment previ sense que hi hagi una necessitat estricta del Pla de Millora per les pràctiques inclusives . Els centres estan en un procés d'avançar en pràctiques inclusives. Els és més fàcil quantificar els rendiments acadèmics però també van incloent aspectes inclusius i de cohesió social. Els centres estan més per treballar els punts fort o febles, fruit de l'anàlisi DAFO, més que no pas els aspectes d'inclusió. No és que no ho vulguin fer sinó que el temps s'esgota en aspectes més de control dels indicadors que s'han proposat de rendiment i de canvis d'imatge. Els aspectes de cohesió i inclusió pràcticament no s'hi ha arribat. Es demanen les millores en funció de les tipologies dels centres qualificades en A,B,C. ^h

Hi ha dues maneres d'entendre l'assoliment dels objectius : uns que veuen els objectius per millorar i s'hi treballa per arribar-hi i d' altres que al no poder assolir-los tindrien tendència a modificar-los.

Hi ha bastants pràctiques inclusives que es realitzen en els centres que no surten en els Plans de Millora i els centres constaten que les fan sense

^h Són qualificacions que fa el Departament d'Educació en funció de les necessitats educatives

tenir en compte el Pla de Millora. Pràctiques relacionades amb treball cooperatiu o altres sobre la diversitat no figuren en els PM. S'avança amb programació i avaluació per competències però els indicadors d'inclusió i cohesió social han estat difícils de trobar i s'ha optat per dir "ja els trobarem"

Els centres ens els que l'equip directiu s'ho ha cregut s'ha impulsat i s'ha tirat endavant el P M i ha estat molt positiu . La inclusió s'afavoreix o es dificulta segons la mentalitat del professorat . La política inclusiva va molt unida a si el professorat s'ho creu o no.

En els centres on hi ha estabilitat afavoreix les pràctiques i l'organització . Si s'escull un bon grup impulsor les estratègies proposades poden funcionar. També hi ha centres amb una mobilitat molt gran de professorat però si hi ha una direcció molt potent que informi, pauti i organitzi de manera molt concreta i detallada , llavors es pot assegurar també una actuació de millora amb pràctiques de cohesió i inclusió. Si l'equip directiu ho impulsa i incentiva i si el claustre n'està ben informat els plantejaments de millora es van assolint.

En general els PM han afavorit un procés de reflexió sobre la pròpia praxis . Potser no hi ha hagut una actuació directament encaminada a les pràctiques inclusives , però sí que ha afavorit una reflexió sobre les cultures i les polítiques . Una part de la dotació econòmica finalitzada en eines informàtiques(PDA) pel control de l'absentisme ha repercutit indirectament en la reducció d'aquest i un suport a l'acció tutorial.

Es constata que amb molts dels centres amb PM s'ha afavorit la participació de les famílies , la mobilització de recursos, l'organització interna. Hi ha singularitats a tenir en compta : en un s'ha avançat de l'aula d'acollida a un centre d'acollida, en un altra s'ha fet el pas de treballar la utilització de la biblioteca del barri com a recurs de la comunitat o també d'utilització d'una escola de música del barri.

Un altre aspecte molt positiu, fruit del Pla de Millora relacionat amb la inclusió ha estat la dotació, en alguns centres del Tècnic en Integració Social. El problema està en la continuïtat del recurs.

En alguns centres és veu més fàcil treballar els indicadors de :

- la implicació de la comunitat local en el centre ,
- la participació en activitats extraescolars,
- el coneixement i la utilització dels recursos extraescolars,l'admissió de tot l'alumnat .

El que es constata més difícil per caminar vers una escola inclusiva seria:

- la valoració equitativa de l'alumnat
- l'eliminació de les barreres per l'aprenentatge i la participació i una avaluació que fomenti el progrés i l'èxit.
- programar pensant que tot l'alumnat aprengui
- recursos humans per l'actuació directe en una reorganització de les tutories i pràctiques en atenció a la diversitat.

S'ha fet una autoanàlisi del perquè els serveis educatius estan presents en els PM del centres. S'ha vist com un fet puntual en un moment que s'engegaven aquests processos. Tot i així no es veu clara la seva funció amb les característiques actuals. El fet d'anar als centres un cop per setmana amb molts altres objectius d'assessorament més urgents no permet sumar-hi una activitat més. Potser una presència més continuada podria permetre una actuació més encertada pel que fa a l'assessorament psicopedagògic dels PM.

Resum

El resum del debat amb els assessors dels serveis educatius referents dels plans de millora de l'Hospitalet queda reflectida en els següents 16 punts.

Quadre 56: Resum del panel-col.loqui amb els assessors/es dels Serveis Educatius de Zona

1. El PM és una eina d'ajut, mobilització i canvi sempre i quan el lideratge intern del centre sintonitzi amb els objectius proposats.
2. El PM respon positivament quan ha estat posterior a un projecte ja existent
3. El plantejament de les pràctiques inclusives responen més a la voluntat i actitud del centre que no pas a l'objectivació teòrica.
- 4 En els PM es fa un seguiment més exhaustiu dels paràmetres i els indicadors dels resultats acadèmics i programacions de competències que no pas els d'inclusió i cohesió social. .
- 5.En els punts forts i febles, fruit de l'anàlisi DAFO, que es treballen en el centres hi ha pocs indicadors relacionats amb la inclusió educativa
6. En l'assoliment dels objectius dels PM s'observa una doble tendència :
 - la de desenvolupar estratègies per millorar i aconseguir els objectius proposats, com un indicador d'un procés consolidant
 - la tendència a modificar-los , com un indicador de dificultat d'aquest procés.
7. Moltes de les pràctiques inclusives que es fan en els centres , no figuren de manera explícita en els PM .
8. Els indicadors d'inclusió i cohesió social estan en procés d'elaboració
9. En la qualitat i millora del centre , el que compta, més enllà de l'estabilitat del professorat, és un equip directiu i impulsor que organitzi, pauti i marqui.
- 10 En general en els PM potser no hi ha hagut una actuació directament encaminada a les pràctiques inclusives , però sí que ha afavorit una reflexió sobre les cultures i les polítiques
11. Els PM, en general, han afavorit la participació de les famílies ,la mobilització de recursos i la organització interna com uns elements indicatius d'inclusió.
12. Les tutories són un element clau per la millora de l'aprenentatge i la cohesió social . La mobilització del recurs s'hauria de consolidar en una dotació ampliada i

organitzativament estable.

13. La dotació d'un Tècnic en Integració Social ha estat un element molt positiu per la inclusió i cohesió social. Es tem per la seva continuïtat ja que no és una dotació estructural sinó contextual.

14. Els indicadors d'inclusió de caràcter social es veuen més fàcils d'assolir que no pas els directament relacionats amb els processos d'avaluació i aprenentatge.

15. El salt del PMQE a una Autonomia de Centre requeriria una audàcia, un seguiment i un ajut molt proper de l'Administració

16. La participació dels SSEE en els PM podrien ser molt més útils si es plantegessin les actuacions més continuades i estretament vinculades als centres

5.4.2 Responsables tècnics de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de L'Hospitalet

L'Ajuntament des de fa molts anys incideix a les escoles amb programes educatius que reverteixen en la millora de la qualitat i en la cohesió social. Ha semblat oportú que en aquest estudi es pugui incloure la seva visió sobre el tema.

L'entrevista s'ha realitzat amb quatre tècnics, tots ells responsables directes de les actuacions de diferents programes educatius.

- Responsable de l'Ajuntament Cap del Programa del Pla Educatiu d'Entorn de l'àmbit d'absentisme, acompanyament educatiu de les famílies
- Responsable de l'Ajuntament Cap dels programes d'Educació Especial i del pas de l'educació obligatòria al món adult.
- Responsable de l'Ajuntament de la coordinació del Pla Educatiu d'Entorn dels barris de Pubilla Cases i Can Serra
- Responsable de l'Ajuntament de la coordinació del Pla Educatiu d'Entorn de la Florida.

La transcripció de l'entrevista està a l'annex 16

Quadre 57: Resum entrevista col·lectiva amb responsables de programes i coordinacions de l'àrea d'educació l' Ajuntament L'Hospitalet

Resum de l'entrevista col·lectiva amb l'Ajuntament de l'Hospitalet tenint en compte la millora i la inclusió educativa	
Millora	Inclusió
-Projecte col·legiat dirigit a professorat, famílies i territori - Escoltar per interactuar -Evitar la parcel·lació com una condició d'èxit - Treballar conjuntament, consolida i modifica en positiu. -Els programes estables mobilitzen i possibiliten canvis -Les comissions socials possibiliten l'anàlisi conjunt i la mobilització d'estructures. -El valor de treballar conjuntament facilita la confiança per obtenir millors resultats - Assumir com a propi el que fa el centre - La millora de la qualitat s'entén amb la implicació interna dels docents i externa de la societat	- Treball complementari i conjunt de les administracions . - Remoure obstacles i estructures - Intenció que tota la ciutadania estigui immersa en la política educativa -Actuacions conjuntes en Plans integrals i PEE per cohesionar i ordenar - Integar en les estructures dels centres els programes i els recursos -Es proposen objectius i es donen eines per treballar en la línia de inclusió i cohesió social. -Els programes lligats al currículum d'Educació per la Ciutadania faciliten l'acollida , la convivència i la participació ciutadana. -El valor de treballar conjuntament faciliten els processos d'inclusió
Aspectes a millorar	
- Posar-se d'acord les dues administracions en els projectes - Normativa per la convivència amb indicacions més diversificades - La distribució de l'alumnat vetllant per evitar la marginació i l'exclusió - Treballar la Interculturalitat per evitar grups identitaris tancats i el malestar de la des ubicació - Acollida de nouvinguts i el retorn dels absentistes i expulsats amb una actuació continuada i integrada al sistema.	

6. DISCUSSIÓ DELS RESULTATS

La convicció que els centres que s'impliquen en el Pla de Millora són centres que aposten per una educació inclusiva, ha impulsat l'estudi en els nuclis més significatius dels centres i serveis que hi incideixen, proporcionant unes dades per anar-ho verificant: fins a quin punt s'optimitzen les pràctiques educatives i els elements organitzatius vers una educació inclusiva i com el professorat i l'alumnat constaten que una part de la millora del centre incideix en aquests valors inclusius.

A partir de l'estudi exposat i detallat anteriorment es pot arribar a les següents reflexions i conclusions:

Generals

1. Els Plans de Millora són uns compromisos de doble direcció entre el centre i l'administració realitzats amb satisfacció i interès i amb voluntat de canvi. Tan un centre com l'altre accepta el compromís i pacta proposant objectius i estratègies de millora amb el corresponent seguiment per part de l'administració amb contrapartides de recursos humans i econòmics. Les direccions dels centres manifesten aquest interès i satisfacció. Segons el professorat, amb més o menys intensitat, veu que aquest canvi ha repercutit en un plantejament de les pràctiques inclusives i cohesió social tendint a acceptar l'alumnat en la seva diversitat.
2. Els Plans de Millora, en general, han afavorit la participació de les famílies, la mobilització de recursos i l'organització interna com uns elements indicatius d'inclusió observats en les comissions socials.
3. Les pràctiques inclusives estan en un procés de millora progressiva i cada centre es troba en moments particulars fruit de la seva història i cultura. Mentre un centre es manifesta que està bastant d'acord en què el Pla de Millora afavoreix la inclusió en un promig entre el 2,9 i el

3,15 en una variació de 1 a 4 , l'altra centre es manifesta que està parcialment d'acord entre el 2,3 i el 2,6 .

4. D'un model de participació concèntrica en què tots els recursos i les famílies estan al servei del centre es camina vers un model d'interrelació on l'acció educativa es reparteix entre els implicats donant-se dins i fora del centre. L'alumnat en aquest model té més possibilitats de sentir-se un ésser que aprèn i s'educa en una societat que s'interessa per ell, l'ajuda i l'accepta. Pel que fa a l'aprenentatge i a la interrelació dels implicats ho veiem en els indicadors de la cultures inclusives. Hi ha la percepció, per part del professorat (gràfic 12), que el Pla de Millora afavoreix que:

- tots els alumnes són igualment valorats en un 80% (A10) ,
- el professorat intenta eliminar totes les barreres a l'aprenentatge i participació en el centre en un 80% (A11),
- el centre s'esforça per reduir qualsevol forma de discriminació en un 90% (A12)
- professorat i membres del consell escolar treballen conjuntament en un 75% (A6).

5. El lideratge intern, les voluntats i les actituds són més significatius per la inclusió i millora que no pas la planificació estandarditzada d'un programa, tot i que aquest ajudi a la sostenibilitat administrativa i econòmica.

Així ho constaten:

- les direccions :

“el que hem aportat són ganes de fer coses i ganes de canviar”

“això va comportar que molta gent es plantejés coses que fa molt temps volien fer però no podien”

“aquí hi dono una part important al grup impulsor, moltes activitats han sortit del grup impulsor que va movent tot això”

- els tutors

“una raó important que hi hagi un clima en què tothom se senti acollit té que veure amb la cohesió, impuls i lideratge positiu de l'equip directiu”

- els serveis educatius :

“el centre en els que s’ho ha cregut l’equip directiu ha impulsat i ha tirat endavant el Pla de Millora i ha estat molt positiu. La inclusió s’afavoreix o es dificulta segons la mentalitat del professorat. La política inclusiva va molt unida a si el professorat s’ho creu o no”,

- els serveis municipals

“si tot el que s’ha fet ens ho fem nostre (del professorat) , segur que continuarà en el temps . Si ha sobrevingut com una cosa més , desapareixerà. Els projectes actuals val a dir que ja són nostres. No són del departament ni de l’ajuntament “.

6. Els plantejament de millora i inclusió educativa és millor que parteixin d’una unificació d’esforços sent fruit d’un treball conjunt de centres, famílies i administració central-autonòmica i local. Els recursos per donar suport a qui vol millorar i no excloure han d’ésser conjunts, respectant els processos evolutius de les institucions educatives més properes als subjectes.
7. La inclusió educativa entesa com un ideal i com una radicalitat a aconseguir en l’ésser humà pot ser un revulsiu que mobilitzi barreres i actituds , però també cal entendre-la com un procés evolutiu i que, tibant massa l’exigència, pot barrar el camí d’arribar-hi. En aquesta línia s’expressa la direcció d’un dels centres *“Hi ha gent desenganyada que vol marxar, perquè creu que fora hi ha la panacea. La panacea no hi és. Això passa a tot arreu. No sé com fer arribar que els alumnes que tenim són aquests i amb aquests s’ha de treballar. No somiar violes... que fent no sé quina mena de coses ens vindran d’altres alumnes . Aquests són els que hi ha . Això costa. Això és adaptar-se al medi.”*
8. Moltes de les pràctiques inclusives que es fan en els centres no figuren de manera explícita en els PM., però sí que ha afavorit una reflexió sobre les cultures i les polítiques i s’ha actuat en molts àmbits tenint en compte la inclusió .
9. Els elements més rellevants de millora i inclusió vistos des del municipi (quadre 57) requereix :

- treballar conjuntament evitant parcel·lacions
- implicació interna dels docents i externa de la societat
- assumir com a propi el que fa el centre
- un treball conjunt ja que així es facilita els processos d'inclusió.
- un currículum d'educació per la ciutadania que facilitin l'acollida, la convivència i la participació ciutadana.

Conclusions particulars dels centres i serveis educatius

10. Els centres tenen la percepció que el Pla de Millora afavoreix la inclusió.

La percepció es troba en un procés evolutiu:

- un centre està d'acord o bastant d'acord en un 94% en que el Pla de millora afavoreix la inclusió: de 37 indicadors només en 3 hi ha desacord o parcial acord. (quadre 33)
- l'altre centre hi està en un 76%: de 37 indicadors en 12 hi ha desacord o parcial acord. (quadre 44)

Són constatacions diferents en funció de les característiques singulars de cada centre, però tant l'un com l'altre estan en la línia de la millora i la inclusió.

11. El professorat entén les característiques d'un centre amb cultures, polítiques i pràctiques inclusives però es troba en una diversitat d'alumnat tan ampla que li resulta difícil la tasca educativa. Tot i així es planteja "què es pot fer". Sobresurt l'intent de buscar mecanismes de control i millorar en metodologia :

"s'hauria de marcar més els límits"

"fer seguiment proper dels casos difícils i de les expulsions"

"utilitzar eines i tècniques de treball cooperatiu que fomenti la col·laboració"

"afavorir treball en grups heterogenis" "treballar per projectes".....

12.L'alumnat es manifesta en defensa de la parla i l'escolta. Per ells el diàleg pot ajudar a flexibilitzar posicions i a superar desigualtats. La informació ha d'esser de tot i oberta a tots. Hi ha disponibilitat de treball en grup però se'ls hi ha d'ensenyar . Els costa entendre que es puguin ajudar mútuament quan s'han donat abusos de confiança i desigualtats aprofitant-se uns del altres . Reclamen ordre i autoritat.

13.Les direccions valoren positivament els Plans de Millora. Hi veuen obertures i fluïdeses en el sentit d'ampliar recursos i possibilitar canvis pedagògics amb actitud d'acceptació de la diversitat cultural i la cohesió social. Fan propostes de canvis i millora amb replantejament de pràctiques inclusives. També hi han vist inconvenients: poca informació inicial, poca comunicació entre els centres que tenen PMQCE, presses, salts qualitatis poc factibles.(Quadres 36,37,38 i 47,48,49)

14.Els indicadors d'inclusió que queden més en entredit i que el pla de millora incideix en un grau baix són:

- l'alumnat s'ajuda els uns als altres
- el professorat i l'alumnat es tracta mútuament amb respecte
- les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat
- es redueixen les expulsions per indisciplina
- l'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge i s'aprèn col.laborativament.

15.Les prioritats que es constaten en els centres i que s'haurien de contemplar en els Plans de Millora són les relacionades amb els valors: respecte, disciplina, convivència, diàleg i autoritat; les metodologies i recursos pedagògics: treball cooperatiu i grupal, competències bàsiques, reforç a les àrees instrumentals. Un altre tema seria com valorar aquestes millores.

16. La participació dels Serveis Educatius en els Plans de Millora podrien ser molt més útils si es plantegessin les seves actuacions més continuades i estretament vinculades als centres.

Entre altres coses es remarca:

- que hi ha pocs indicadors explícitament relacionats amb la inclusió educativa ,
- que els indicadors de inclusió i cohesió social estan el procés d'elaboració,
- que els PM han afavorit la participació de les famílies , la mobilització de recursos i l'organització interna
- que els indicadors d'inclusió directament relacionats amb els processos d'avaluació i aprenentatge són més difícils constatar.
- Que les tutories són un element clau per la millora de l'aprenentatge i la cohesió social

Interrogants que es poden plantejar

17. La millora de la qualitat pot quedar limitada si no es fa el salt a l'autonomia dels centres? Requeriria això una audàcia, un seguiment i un ajut molt proper de l'Administració?

18. Més enllà dels estris que s'haurien de disposar per una millora versus autonomia , existeix la voluntat per governar els centres en plena autonomia?

19. L'administració i els centres volen la implicació i la participació de tota la societat (pares, ajuntaments, mitjans de comunicació, poders polítics...) per una millora de qualitat versus autonomia ? Si és així , quines estratègies s'haurien de començar a posar en marxa?

20. Existeix el somni, la il·lusió, el projecte, el lideratge i el reclam per una educació de qualitat per a tothom superant tot tipus de barreres dins i fora dels centre?.

7. ANNEXES

Annexes generals

Annex 1: Objectius del Pla de Millora i Qualitat Educativa dels Centres A i B

Annex 2: Índex per a la Inclusió de Mel Ainscow i Tony Booth

Annex 3: Qüestionari als claustres del centres IES A i B

Annexes relacionats amb el centre A

Annex 4: Recull de dades de les pautes d'observació a les Comissions Socials del centre A

Annex 5: Plantilla de recull de dades quantitatives del qüestionari del centre A

Annex 6: Plantilla de recull de les aportacions qualitatives del qüestionari del centre A

Annex 7: Panell col·loqui dels punts a debatre i pautes de reflexió amb el tutors del centre A

Annex 8: Transcripció de l'entrevista amb la direcció del centre A

Annexes relacionats amb el centre B

Annex 9: Recull de dades de les pautes d'observació a les Comissions Socials del centre B

Annex 10: Plantilla de recull de dades quantitatives del qüestionari del centre B

Annex 11: Plantilla de recull de les aportacions qualitatives del qüestionari del centre B

Annex 12: Panell col·loqui dels punts a debatre i pautes de reflexió amb el tutors del centre B

Annex 13: Transcripció de l'entrevista amb la direcció del centre B

Annex relacionat amb l'alumnat dels centres A i B

Annex 14: Transcripció del qüestionari obert amb l'alumnat delegat dels centres A i B

Annexes relacionats amb els SEZ i Regidoria Ajuntament

Annex 15: Plantilla del panell col·loqui amb els assessors del SEZ referents dels PMQE

Annex 16: Transcripció de l'entrevista col·lectiva amb els responsables tècnics de la Regidoria

ANNEX 1

Centre	Objectiu			
A	1. Millorar els resultats educatius	2. Millorar la cohesió social	3. Millorar la imatge del centre	4. Aconseguir la continuïtat d'escolarització a l'ensenyament post obligatori
	Processos (estratègies)			
	1.1 Millora de l'assoliment dels hàbits de treball i relació amb les famílies amb l'aplicació de les tutories compartides	2.1 Reducció de l'índex d'absentisme i millora de la convivència	3.1 Millora de l'aspecte físic del centre	4.1 Garantir l'orientació professional i acadèmica dels nostres alumnes
	1.2 Adquisició i ús de tècniques d'estudi	2.2 Consolidació de les activitats musicals	3.2 Millora de la imatge externa del centre en el nostre barri	4.2 Experimentació i descobriment d'oficis diferents per part dels alumnes que no acreditaran. Programa PONT
	1.3 Treball en el camp de les CCBB: Millora de la comprensió lectora i hàbit de la lectura. Millora de l'adquisició del càlcul i estratègies de resolució de problemes	2.3 Desenvolupament del programa esport-escola	3.3 Potenciació de la relació del nostre institut amb les entitats del barri. Millora de les comunicacions entre els membres de la comunitat educativa	4.3 Iniciació d'un treball dins d'una empresa virtual. Programa SEFES
	1.4 Millora de l'ambient de l'aula	2.4 Millora de la participació dels pares en les activitats desenvolupades per la comunitat educativa	3.4 Consolidació de l'escola de pares i mares del centre	4.4 Orientació de l'alumnat del batxillerat en les diferents opcions acadèmiques per a continuar la seva formació.
1.5 Adquisició d'estratègies per millorar l'atenció a la diversitat en les matèries no instrumentals i treball en el camp de les adaptacions curriculars metodològiques i utilització dels recursos TIC	2.5 Potenciació de l'espai Biblioteca oberta, monitoritzada per alumnes. Potenciar l'ús del català.	3.5 Potenciació d'aspectes relacionats amb el medi ambient i la sostenibilitat. Conservació del medi, estalvi de l'aigua i energia i reducció i tractament de la producció de residus (Àmbit agenda 21)		

Centre	Objectius			
B	1. Millorar els resultats educatius	2. Millorar la cohesió social	3. Millorar la imatge del centre	
	Processos (estratègies)			
	1.1 Reforç dels punts febles detectats en l'avaluació de les competències bàsiques	2.1 Aconseguir una major implicació de les famílies en el procés educatiu dels seus fills i filles.	3.1 Manteniment de la pàgina Web del centre	
	1.2 Aplicació de noves estructures per atendre la diversitat	2.2 Potenciar l'ús social de la llengua catalana	3.2 Gestió i ús de la biblioteca	
	1.3 Intensificació de la coordinació interdepartamental	2.3 Activitats extrascolars per l'alumnat i les seves famílies	3.3 Participació en programes de innovació o intercanvi	
	1.4 Foment de diferents metodologies de treball a l'aula, amb aplicació de les TIC	2.4 Mediació escolar	3.4 Difusió dels projectes pedagògics ja existents (bones pràctiques)	
	1.5 Adquisició i/o creació de material per atendre la diversitat	2.5 Revisió i potenciació de l'acció tutorial	3.5 Dotació de material i recursos didàctics	

ANNEX 2

Annex 2

[Índex per a la inclusió] Mel Ainscow i Tony Booth

Guia per a l'avaluació i millora de l'educació inclusiva

Indicadors

Dimensió A. **Crear CULTURES Inclusives**

A.1 Construir comunitat

- A.1.1 Tothom se sent acollit.
- A.1.2 Els alumnes s'ajuden els uns als altres.
- A.1.3 Els professors col·laboren entre ells.
- A.1.4 El professorat i els alumnes es tracten mútuament amb respecte.
- A.1.5 Hi ha col·laboració entre el professorat i les famílies.
- A.1.6 El professorat i els membres del Consell Escolar treballen conjuntament.
- A.1.7 Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre.

A.2 Establir valors inclusius

- A.2.1 Les expectatives són altes per a tots els alumnes.
- A.2.2 La comunitat educativa comparteix els valors de l'educació inclusiva.
- A.2.3 Tots els alumnes són igualment valorats.
- A.2.4 El professorat i l'alumnat són tractats com a persones, independentment del seu rol.
- A.2.5 El professorat intenta eliminar totes les barreres a l'aprenentatge i a la participació en el centre.
- A.2.6 El centre s'esforça per reduir qualsevol forma de discriminació.

Dimensió B. **Generar POLÍTIQUES Inclusives**

B.1 Promoure una escola per a tothom

- B.1.1 Els nomenaments i les promocions del professorat són justos.
- B.1.2 S'ajuda el professorat nou a integrar-se al centre.

B.1.3 El centre intenta admetre tot l'alumnat de la localitat.

B.1.4 Les instal·lacions del centre són accessibles a tothom.

B.1.5 S'ajuda l'alumnat nou a integrar-se al centre.

B.1.6 El centre fa els agrupaments de l'alumnat de manera que tothom se senti valorat.

B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat

B.2.1 Es coordinen totes les formes de suport.

B.2.2 Les activitats de formació ajuden el professorat a atendre la diversitat de l'alumnat.

B.2.3 Les polítiques sobre les necessitats educatives especials afavoreixen la inclusió.

B.2.4 El suport psicopedagògic s'utilitza per reduir les barreres a l'aprenentatge i a la participació de tot l'alumnat.

B.2.5 El suport que es dona a l'alumnat d'incorporació tardana, que no coneix el català, es coordina amb altres suports pedagògics.

B.2.6 Els programes d'orientació educativa i de suport a problemes de conducta es vinculen al currículum i a les mesures de suport a l'aprenentatge.

B.2.7 Es redueixen les expulsions per indisciplina.

B.2.8 Es redueix l'absentisme escolar.

B.2.9 Es redueix la intimidació.

Dimensió C. Desenvolupar PRÀCTIQUES Inclusives

C.1 Orquestrar l'aprenentatge

C.1.1 Es programa pensant que tot l'alumnat aprengui.

C.1.2 Les classes promouen la participació de tot l'alumnat.

C.1.3 El treball a classe promou una comprensió més gran de la diferència.

C.1.4 L'alumnat s'implica activament en el seu propi aprenentatge.

C.1.5 Els alumnes aprenen col·laborativament.

C.1.6 L'avaluació fomenta el progrés i l'èxit de tot l'alumnat.

C.1.7 La disciplina de l'aula es basa en el respecte mutu.

C.1.8 El professorat utilitza la docència compartida.

C.1.9 El professorat de suport es preocupa de facilitar l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat.

C.1.10 Els deures contribueixen a l'aprenentatge de tot l'alumnat.

C.1.11 L'alumnat pot participar en activitats extraescolars.

C.2 Mobilitzar els recursos

C.2.1 Les diferències entre els alumnes es fan servir com un recurs per a l'ensenyament i l'aprenentatge.

C.2.2 L'experiència del professorat s'aprofita plenament.

C.2.3 El professorat desenvolupa recursos per donar suport a l'aprenentatge i a la participació.

C.2.4 Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat.

C.2.5 Els recursos del centre es distribueixen equitativament per donar suport a la inclusió.

ANNEX 3

QÜESTIONARI

A resultes de la llicència d'estudis retribuïda, concedida pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Resolució EDU/2276/2008, de 9 de juliol (DOGC núm. 5176 18/07/2008)) *“Els plans de millora i innovació de centres com elements afavoridors d'institucions que avancen vers la inclusió educativa. Pautes i guies per optimitzar l'atenció a la diversitat”*, que estic realitzant, l'objectiu d'aquest qüestionari és recollir unes dades que poden aportar elements per la millora de la qualitat educativa de tot l' alumnat.

M'adreço a tu sabent que la teva aportació anònima és d'un valor inestimable pel fet de ser professor/a de l'IES _____ que porta a terme un Pla de Millora

Moltes gràcies per la teva col·laboració i pel temps que dedicaràs a respondre (12 minuts).

Josep Mª Andreu Calaf

Home

Dona

Sóc professor/a del centre des de fa

menys de 3 cursos	☐
entre 3 i 6 cursos	☐
més de 6 cursos	☐

Sóc tutor/a d'un grup

1. Manifesta fins a quin punt penses que el Pla de Millora del teu centre afavoreix la inclusió educativa segons els següents indicadors

	<i>Si us plau marca amb una creu el quadre que millor representi la teva opinió</i>	En desacord	Parcialment d'acord	Bastant d'acord	Totalment d'acord
	El Pla de Millora del meu centre <u>afavoreix en què:</u>				
CULTURES INCLUSIVES	Construir Comunitat				
	A 1. Tothom se sent acollit				
	A 2. Els/les alumnes s'ajuden els uns als altres				
	A 3. El professorat col·labora entre elles				
	A 4. Els/les professors/es i l'alumnat es tracten mútuament amb respecte				
	A 5. Hi ha col·laboració entre el professorat i les famílies				

		En desacord	Parcialment d'acord	Bastant d'acord	Totalment d'acord
	A 6. El professorat i els membres del consell escolar treballen conjuntament				
	A 7. Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre				
	Establir valors inclusius				
	-A 8. Les expectatives educatives i professionals són altes per a tot l'alumnat				
	A 9. La comunitat educativa comparteix els valors de l'educació inclusiva				
	A 10. Tots els alumnes i totes les alumnes són igualment valorats				
	A 11 El professorat intenta eliminar totes les barreres a l'aprenentatge i a la participació en el centre.				
	A 12. El centre s'esforça per reduir qualsevol forma de discriminació				
POLÍTIQUES INCLUSIVES	Promoure una escola per a tothom				
	B 1. S'ajuda el professorat nou a integrar-se al centre				
	B 2. El centre intenta admetre tot l'alumnat del barri				
	B 3. Les instal·lacions del centre són accessibles a tothom				
	Organitzar el suport d'atenció a la diversitat				
	-B 4. S'ajuda l'alumnat nou a integrar-se en el centre				
	B 5.. El centre fa els agrupaments de l'alumnat de manera que tothom se senti valorat				
	B 6. Es coordinen totes les formes de suport				
	B 7. Les polítiques sobre les necessitats educatives especials afavoreixen la inclusió				
	B 8. El suport psicopedagògic s'utilitza per reduir les barreres a l'aprenentatge i a la participació de tot l'alumnat				
	B 9. El suport que es dona a l'alumnat de incorporació tardana, que no coneixen el català, es coordina amb els altres suports pedagògics				
	B 10.. Es redueixen les expulsions per indisciplina				
B 11. Es redueix l'absentisme escolar					

		En desacord	Parcialment d'acord	Bastant d'acord	Totalment d'acord
	B 12. Es redueix la intimidació				
PRACTIQUES INCLUSIVES	Orquestrar l'aprenentatge				
	C 1. Es programa pensant que tot l'alumnat aprengui				
	C 2. Les classes promouen la participació de tot l'alumnat				
	C 3. L'alumnat s'implica de manera activa en el propi aprenentatge				
	C 4. Els/les alumnes aprenen col.laborativament				
	C 5. L'avaluació fomenta el progrés i l'èxit de tot l'alumnat				
	C 6. La disciplina a l'aula es basa en el respecte mutu				
	C 7. El professorat ensenya compartint activitats docents amb altres professors/es				
	C 8. Els deures contribueixen a l'aprenentatge de tot l'alumnat				
	C 9. L'alumnat pot participar en activitats extraescolars				
	Mobilitzar recursos				
	-C 10. Les diferències entre els alumnes es fan servir com un recurs per l'ensenyament i l'aprenentatge				
	C 11. El professorat desenvolupa recursos per donar suport a l'aprenentatge i a la participació.				
	C 12. Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat				
C 13 Els recursos del centre es distribueixen equitativament per donar suport a la inclusió					

2. Exposa el que consideris més adient pel que fa a la millora del centre tenint en compte la inclusió educativa

(segueix a l'altra pàgina)

3. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en el centre

4. _____

5. _____

6. _____

4. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en les tutories

7. _____

8. _____

9. _____

5. Del qüestionari contestat exposa aquells temes que voldries tenir més informació

Moltes gràcies per la teva col·laboració

ANNEX 4

Comissió social Centre A

Centre A			
IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Crear Cultures inclusives A.1 Construir comunitat			
A1.5 Hi ha col·laboració entre professorat i famílies			
RESPECTE MUTU	COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ	OPORTUNITAT DE COL·LABORACIÓ EN LA PRESA DE DECISIONS	OPORTUNITAT DE REUNIONS
- <i>“Si no hi ha coixí no es podran complir les orientacions . No es pot orientar allò que no es pot fer “</i> Psi (8) (*)	- <i>Se li van donar recursos PQPI</i> - Es donen orientacions i recursos - <i>He enviat per e-mail a la família la constància que el nen ha faltat. La coordinació amb la família ha fet que vingui (2)</i> - Es contacta amb els pares per informar de les sessions de l'aula d'estudi. <i>“Els pares agraeixen i la seva resposta és molt bona . Agraeixen que es facin control i una informació “</i> Psi (3) - El TIS fa reunió amb els pares biològic i amb la nova parella se'ls informa de la importància de no faltar l'alumna i que hi ha una graella on	-<i>Vaig parlar amb la germana i li vaig posar requisits (comprar material, anar uns dies a la guarderia) (1)</i> - Es parla de 5 casos en els que sempre s'implica la família -<i>“Avui farem una entrevista amb el pare de.....amb l'objectiu de treballar que estigui més per ell, que pugui ser el referent de la família i que vagi a la UEC quan el cridin” (1) (Psi)</i> - En el protocol de les expulsions es contempla que es tinguin tres contactes amb les famílies : 1 quan es comunica la expulsió, 2 acompanyament quan està expulsat, 3 al retorn de l'alumne al centre . Es considera important la presència dels pares en aquest procés com element educatiu i de compartir	-<i>A la segona part de l'entrevista va entrar el nen i es va fer conjuntament amb la mare</i> - Es prepara la reunió de pares . <i>“S'intenta que vingui el pare/mare/ i tota la família (enfoc col·lectiu)”(6) (Psi)</i> - Es presenta un pare sense haver-ne concertat entrevista però altament requerit. . El cas es singularitza i s'atén sortint de la comissió els especialistes (Psi i EAP) . La resistència del pare s'ha superat accedint a reprendre el contacte amb els serveis psicològics. (7)

	l'alumna ha de firmar - <i>“La família sap que s'està disposat a col·laborar i poden recórrer al centre, a l'EAP. Cal no obstant vigilar a l'alumna” CP</i>	autoritat i responsabilitat (4) - S'explica una reunió amb la família . Entrevista fluida en la que s'accepta la coordinació amb el CSMIJ (8)	- En la segona part de l'entrevista hi participa l'alumna (6) i es manifesta agraïment per l'atenció rebuda (3)

(*)El text en cursiva correspon a la transcripció literal. S'ha intentat respectar el registre formal dels interlocutors

PSI: Psicopedagoga

CP: Coordinador Pedagògic

TIS: Tècnic en Integració Social

ED Carrer : Educador de Carrer

EAP: Equip d'Assessorament Psicopedagògic

POA: Programa d'Orientació i Acompanyament

TA: Tècnica Absentisme

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de la col·laboració entre el professorat i les famílies :

- Informació i la comunicació entre els dos estaments. (1)
- Aquesta comunicació fa que la família vagi al centre (2)
- Agraïment per part de les famílies no solament per la informació sinó també pel procediment que s'utilitza . (3)
- Aquesta informació no s'entén unilateralment sinó que els contactes es tenen en compte en el protocol d'expulsions com element educatiu i de compartir autoritat i responsabilitat. (4)
- Importància que la família sigui un referent a tenir en compte en les preses de decisions (5)
- Es dóna oportunitat de reunions i de implicació i cabuda del fill o filla (6)
- Es prioritza la singularitat “carpe diem” (7)
- S'afavoreix la orientació i la presa de decisions (8)

Centre A			
IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Crear Cultures inclusives			
A.1 Construir comunitat			
A1.7 Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre			
EL CENTRE IMPLICA A LES INSTITUCIONS	EL CENTRE S'IMPLICA EN LES INSTITUCIONS	RECURSOS COMPARTITS	PARTICIPACIÓ DE COL·LECTIUS D'IMMIGRANTS
Ve el professional de l'EAIÀ a la comissió i se li dona l'espai per valorar i fer seguiment d'un cas (1) Es presenta la Professional del DIRCES i explica la seva tasca (1) Vénen les educadores de la Florida de medi obert (1) Qualsevol cas difícil en què hi hagi família coneguda per S socials es determina el referent de Socials (3) Es presenten dues	-S'explica la reunió conjunta que s'ha fet amb la UEC a fi d'evitar que l'alumne no estigui al carrer - El TIS acompanya a un noi amb perill d'abandonament de la institució educativa i dels recursos pels diferents serveis perquè no els abandoni (Esplai, futbol, UEC) --TIS : <i>“ A la setmana passada abans de Nadal el Maïke va abandonar tot. El dimecres passat el vaig agafar jo (TIS) per la mà, em vaig reunir amb ell, vam pactar amb tot varem rotar i acompanyar per tot arreu: varem anar a l'esplai altra vegada , continuant al futbol i després varem trucar al responsable de la UEC i varem valorar amb el noi com s'havia de parlar amb la UEC, li va portar un justificant que no s'havia trobat bé i es va tornar a vincular amb l'Esclat “</i> -- Psi <i>“Molt bé això és una bona notícia”</i> -- TIS: <i>“Vaig trucar també a l'esplai i el noi i va i brut de pintura provinent de l'Esclat”</i> --EAP: <i>“Està clar que el que funciona és l'acompanyament personal i més amb nanos tan carenciats com el pobre C.”</i> --POA : <i>“ I també tot el que està lligat a coses que no són</i>	- <i>La idea és treballar en regim obert</i> -Es fan sessions formatives de prevenció a tutors de 1er i 2on d'ESO (2) - Es demana si hi ha algú que hagi de comentar incidències .S'aporten 3 constatacions: un nen que després d'unes col·laboracions de S socials s'ha posat a treballar a classe; una mare que finalment ha acceptat d'anar al CAID; un altre en que s'han realitzat una sèrie de gestions de caràcter social. (4) - Es demana la col·laboració de la infermera per un cas de consum de droga: apareix el tema dels adolescents adults pel	

professionals del Programa de Mediació comunitària i expliquen en què fan : tallers adreçats a 1r d'ESO sobre cohesió i habilitats socials; medien en dos casos implicant a les famílies (2) (1) - Es considera que el SATEF en un cas concret és un referent per la família (1) - Ve la infermera del CAP i explica les actuacions . Es valora molt positivament la tasca que realitza i s'informa del cas d'una alumna embarassada (1)	<i>tan acadèmiques”</i> -- <i>PSI: “ Justament se li ofereix allò que no té, estimació. La demostració del que importa és que tu li vares dedicar tot el dia, tota la tarda o tot . Això vol dir ‘importa’.</i> -- <i>TIS: “No hi ha cap referent familiar ni emotiu” .</i> -- <i>EAP: “El referent afectiu pel C és la base. Quan li dones la mà l’agafa”</i> -- <i>TIS: Vàrem fer un recordatori de qui eren els seus referents . Hi ha gent a l’esplai, hi ha gent a d’Institut, als Serveis S... i les persones que sempre estan al darrere i si tens un problema pots acudir a qualsevol d’aquestes persones . Tindrà una resposta positiva i no serà de jutjat : què podem fer per canviar la situació... per millorar .. i ell ho va acceptar” (3) (5)</i> -- L’ajuntament té interès en què es conegui el programa POA en el centre, és per això que hi envia la TeleVisióHospitalet (TVH) per fer una entrevista a la comissió. S’accepta la filmació en el sentit de col.laboració i implicació en els programes municipals .(1)	qual s’ha d’informar als pares quan es pren una decisió (consulta de drogues o la pastilla postcoital etc...). (6) - La responsable del POA farà reunió amb els tutors de 4rt i es demanen les característiques dels candidats (conductes, dèficits d’aprenentatge, problemàtica familiar) (7) -S’informa que s’està treballant en un cas on intervenen amb informació compartida entre EAIA/IES/EA per la derivació a n centre d’acollida. Tot i ser compartida la informació Es constata que hi ha masses intervencions: “<i>Moltes intervencions i poca coordinació</i>” . Es valora que hi hagi menys intervenció de gent. . (8) (9)	

La millora de la cohesió social que ve donada per l’indicador inclusiu de **la implicació de les institucions locals amb el centre :**

- la fluïdesa de presència de les institucions a la comissió social (1)
- les actuacions que les institucions fan en el centre (2)
- la determinació d’un referent de serveis socials i de cadascun dels serveis institucionals (3)

- la mútua implicació de les institucions amb el centre i del centre amb les institucions (4)
- la constatació satisfactòria i positiva , per part de l'alumne/a que rep acompanyament del centre a les institucions externes (5)
- compartir recursos socials, sanitaris (6)
- compartir coneixement dels alumnes entre els tutors i les institucions que realitzen en els programes externs (7)
- compartir la informació dels diferents serveis entrevinents (8)
- s'alerta de l'excessiva i múltiple intervenció com element dispersador (9)

Centre A IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Generar polítiques inclusives			
B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat			
B2.1 Es coordinen totes les formes de suport			
COORDINACIÓ D'ACTUACIONS	SUPORT DIRIGIT A SUPERAR LES BARRERES	ES COORDINEN INICIATIVES D'INCLUSIÓ PARTICIPATIVA	POLÍTICA DE RETORN AL SUPORT ORDINARI
(a cada sessió es reparteix la documentació dels casos i temes tractats en el dia anterior) (1) - <i>La nena no canviarà . Si ens posem tots d'acord, sí</i> Circula la informació de diferents professionals (1) - <i>Ha d'haver-hi un temps per posar-se d'acord qui fa què</i> -Per poder agilitzar les vacunes es té en compte la infermera del programa Salut Escola -L'educador de carrer informa de les gestions fetes del dia anterior -S'intercanvia informació d'un cas TIS/Absentisme/Coord Ped/POA -S'informa d'incorporacions a l'aula d'acollida S'informa del servei d'"observatori de la violència" en el que s'utilitza el sociograma (1) --<i>Que marquin l'hora ells (UEC) i el lloc " CP</i> -Hi ha una demanda feta a l'EAP de part d'una tutora per una	-Informació de l'aula d'estudi. S'analitzen les incidències . Es dota de llibres. Hi ha 40 assistents. <i>El guiatge es clau, l'important és que vinguin</i> (4) -La preocupació de la demanda d'inspecció de 100 ACI (PI) enceta un debat sobre l'atenció a la diversitat .Es veu molt difícil i es busquen solucions . Es proposa resoldre-ho amb possibles optatives més enllà d'informes(3)	-Es lliura full de coordinació de les sessions de l'espai treball/estudi, coordinació entre tutors i educadors : hi ha objectius generals, actuacions, registre d'activitats amb seguiment dels pares -<i>"Si es pot fer una reunió conjunta (UEC, Inspecció, IES, EAP, DAM) estem a la disposició de fer-la</i>	Es redacta fitxa pel coneixement del cas a l'aula d'acollida i aula ordinària . <i>Valoro molt la cohesió dins l'aula i en què es pugui fer la mateixa material graduada</i> -<i>La DAM opina que és millor en un centre de medi obert" Educ de carrer</i> -<i>Per què no fem una reunió conjunta per evitar una situació més -deteriorada del noi " EAP (5)</i> - En un altra cas: -" jo

redistribució horària per atendre un cas i l'EAP ho reconduïx a la comissió perquè el Coord Ped i la Psicopedagoga ho valorin . “A la Olga li sobre unes hores perquè ha acabat el crèdit variable i poden servir per treballar amb les nenes magrebins” (2) – El CP informa d'un cas que es tingui en compte que hi haurà una entrevista familiar. -Es contrasten casos entre EAP-TIS-PSI-Tècnica Absebtisme. (1) -S'analitza un cas d'expulsió que està sota llibertat vigilada per tràfic d'estupefaents i que ha reincidit en un robatori de diners de bolso i diners d'una professora, tirant posteriorment el bolso a un contenidor .Es pòsen d'acord en la coordinació de diferents serveis interns i externs al centre Hi ha denúncia de la professora amb expedient obert al centre i denúncia als mossos per part de la professora i també hi haurà denúncia per par del centre. Es reclama l'ajut de l'educadora de carrer perquè faci una acció de seguiment durant els 10 dies d'expulsió i faciliti la possibilitat d'obertura al diàleg ja que es nega rotundament a parlar de res amb el professorat del centre (TIS,PSIC,CEstudis). S'informa a la infermera perquè es tingui en compte si és atès pel CAP. Es un noi per ser atès en derivació a la UEC; es para el procés en espera de com evolucioni el procés de denúncia i el seguiment de l'educador de carrer perquè vagi fent les activitats escolars a casa i faciliti el pont. S'ha parlat amb el pare i aquest mostra moltes dificultats de col·laboració (1) (5) (6) -Es coordina la informació d'un cas entre la Psicopedagoga, el tutor, la comissió d'orientació i la comissió social i es constata que no cal repetir la valoració del cas. (7) - Hi ha dos casos que es treballen conjuntament amb la infermera en el programa Salut-escola : un cas de xantatge i un cas de reclam d'atenció per la via masoquista (1)	-S'analitza un cas de mutisme sel.lectiu amb rebuig del subjecte a tots els membres del grup.Davant l'eventualitat d'un canvi de grup es decideix que continuï al grup i es convenci el pare de reprendre el tractament a l'Hospital de Dia on ja havia anat. (8) -	“ CP (5) - Es valora la possibilitat de fer un seguiment de l'Aula Oberta i s'aprecia la col·laboració de la tècnica del POA per les sortides de la post obligatòria : ..” Farem una coordinació específica però igualment nosaltres fem un seguiment setmanal” (POA) (5) Es fa llistat de candidats al POA (La Psi diu els casos i la POA en pren nota).Es respecten els acords presos : ha algun cas que s'havien pres acords amb els tutors-TIS-alumne i aquests acords passen al davant de	<i>no li puc dir al nano 'vine aquí' o 'vine allà' o 'no et moguis', això no és manera. Es millor que el treballi el TIS i el tutor quan vingui (ara està de baixa)” CP</i> Es valora la possibilitat de distribuir un temps d'atenció a la diversitat d'entrar a l'aula o fer crèdits flexibles en un horari ajustat que no portes dificultat. S'opta per la segona possibilitat en la línia de resoldre els PI d'una manera col·lectiva. Si s'ha de fer alguna activitat individual que sigui de preparació perquè puguis fer l'activitat de grup. : “Fer comprensió lectora dels mateixos texts que es trobarà en l'aula ordinària”

		les propostes . (6)	EAP (2)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de **la coordinació de les formes de suports:**

- circulació de la informació i treball conjuntament entre els diferents professionals (1)
- coneixement de les organitzacions internes del centre que faciliten la distribució i tipus de tasques (2)
- propostes de superar les barreres burocràtiques de l'administració (3)
- intent de superar les barreres facilitant llibres als que s'han quedat sense (4)
- disponibilitat de coordinació conjunta amb altres serveis que intervenen en l'educació dels alumnes (5)
- respecte per part dels serveis externs dels acords presos entre docents i alumnat (6)
- coordinació de la informació per evitar repetició d'actuacions (7)
- coordinació entre el suport intern del centre i el recurs extern (8)

Centre A IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Generar polítiques inclusives			
B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat			
B2.7. Es redueixen les expulsions per indisciplina			
OPORTUNITAT DE DISMINUIR L'EXPULSIÓ AMB ALTERNATIVES	MESURES REHABILITADORES	POLÍTICA DE MINIMITZAR EXPULSIONS LLARGUES I FORMALS	INFORMACIÓ REGULAR DE LES EXPULSIONS
- "Si hi ha mesures establertes poden disminuir les expulsions" - El més còmode seria : 3 faltes i després expulsió. Però s'han de buscar alternatives: trucar el servei de psicologia i fer coordinació; fer seguiment amb acompanyament de material que porta; treball a classe amb actuacions puntuals; reunió de seguiment amb la família)(Psi)(3) - "Esperem provar alguna cosa abans de l'expulsió (1)	- S'estableixen mesures prèvies a l'expulsió (venir alguna tarda, cridar als pares..) (1) <i>Què més podem fer per ajudar-la?(EAP)</i> - "S'ha de dignificar la sala d'expulsats " CP(5) <i>"S'han de plantejar coses que siguin viables</i> <i>"S'ha de tenir la possibilitat els encàrrecs escolars a casa"</i> Es parla del protocol de les expulsions. S'exposa d'interès per part de S Socials però també la dificultat de fer seguiment a tots els alumnes "el problema són els recursos humans"(SS). Es puntualitza que no serà per tots sinó únicament per casos d'expulsió llarga i que poden ser al llarc	- "L'expulsió no l'afavoreix. Ha de seguir el protocol de tothom". La comissió es posa d'acord. - - "Ha d'estar tot lligat. S'ha de fer protocol d'expulsions " - No es pot fer canvi de cromos, però no és el cas (Psi) S'elabora protocol factible pel possible procés d'expulsió - Es revisa el protocol d'expulsions i cadascú diu la seva opinió. Es comenta : "El protocol cal que sigui factible, curt i eficient. Un protocol que doni cabuda a la majoria . Amb possibilitat que sigui una mica obert. Cal una norma que es pugui complir i el tutor ha d'intervenir" .- Es parla de les expulsions	- No hi ha expulsions, això funciona (CP - -S'analitzen 5 expulsions (No voler treballar, insultar un profe, - "Va muntar un pollo" Hi ha dos profes que no poden" CP - " La família indignada perquè se'ls crida. Es nota que el noi tingui el comportament que té" PSI - La cosa està bastant continguda " CP - "No hi ha més expulsions " - Es planteja de fer una reunió per presentar el protocol (equip directiu, tutors, educadors etc) -- Hi ha l'opinió que aquest protocol és una experiència pilot i que és una cosa de tots . Es constata que el protocol en el cas aplicat inicialment funciona bé . S'aplica a un noi expulsat 4 dies que davant les mesures internes s'encara a una professora dient-li: "no

S'analitza el problema d'un noi "in situ" es a dir amb la seva presència . No ha volgut complir la norma de sortir de classe per greu comportament. Se li dona la oportunitat : complir amb l'autoritat del profe o perdre la plaça de l'Aula Oberta (4) - "La norma de treballar a la sala d' expulsats s'ha de complir . Si la noia compleix continuarà al centre, sinó s'anirà a casa."(1) - " Es nega a fer treballs a la sala d' expulsats. Se li diu que vagi amb el director i es nega. S'avisava als pares, ve la mare i s'aconsegueix que el noi actui"(CP (2) - " es crida als pares de dos nois amb expulsió d'un dia perquè hi hagi compromís de complir un horari" CP. (2) - Es repassa el protocol	de l'any d'uns 10 casos i no tots al mateix moment. "S'ha d'evitar l'expulsió , si s'expulsa està bé que porti un treball i que hi hagi un seguiment extern, cosa que ara no existeix. Pot fer més o menys feina. La tendència és que no faci feina Estar expulsat és algo més que sortir d'aquí : s'incordia a la família, s'ha de fer una activitat...és una cosa excepcional. No són dies de vacances i si algú de l'ajuntament el crida per dir-li ep! Tu! Que això no funciona bé, tu formes part com a ciutadà d'aquesta població i no estàs funcionant bé... el plantejament és un altre. També és bo que la família que sempre parla amb l'escola , parli amb l'ajuntament ... hi ha d'haver algú per sobre l'escola que els reuneixi en un altra lloc i digui 'tu has estat expulsat'Això es experimental i anirem provant .(6) CP -Es constata que en un cas es compleix i funciona el protocol	del "separats temporalment del centre "Les expulsions ara són de 2 ó 3 dies , ja no n'hi ha de 10 o 15 dies . Son expulsions cautelars"(7) (CP) . S'adreça un alumne dues hores a casa a rel d'una actuació molt impulsiva (7) -- CP: Jo ja li he dit a la germana: si és primari ,se li imposa un càstig primari : que estigui a casa i escrigui mil vegades 'no insultaré al professor'. Només pel cansament de fer això ja no ho tornarà a fer-ho Tothom hi ha parlat i ell no té sensació de que fa malifetes. És molt difícil si no té consciència : 'què he hecho de malo'. Hi ha interès per solventar-ho ,.... --EAP: Amb aquest nano no es podria articular el protocol que vàrem definir de l'acompanyament. És un nen que se l'ha d'ajudar a pensar: no és tant com	sabes nada" "vete a la mierda" "deja de joder" es parla amb la família (mare), hi ha una problemàtica familiar important tractada per SATEF. L'escola, seguint el protocol li dona feina i el primer dia la fa i la retorna , al segon dia i al tercer ja no compareix. I aquí és on es veu la importància de fer un seguiment des d'una instancia externa. (6) - S'analitza un cas d'expulsió que està sota llibertat vigilada per tràfic d'estupefaents i que ha reincidit en un robatori de diners de bolso i diners d'una professora, tirant posteriorment el bolso a un contenidor .Es poden d'acord en la coordinació de diferents serveis interns i externs al centre Hi ha denuncia de la professora amb expedient obert al centre i denúncia als mossos per part de la professora i també hi haurà denuncia per part del centre. Es reclama l'ajut de l'educadora de carrer perquè faci una acció de seguiment durant els 10 dies d'expulsió i faciliti la possibilitat d'obertura al diàleg ja que es nega rotundament a parlar de res amb el professorat del centre (TIS,PSIC,CEstudis). S'informa a la infermera perquè es tingui en compte si és atès pel CAP. Es un noi per ser atès en derivació a la UEC; es para el procés en espera de com evolucioni el procés

del dia anterior i es perfila . S'inclou : “ <i>Millorarà si els pares poden venir el dia que torna al centre</i> “(2)	ja ve cada matí a la primera hora ,un expulsat de 15 dies amb expedient, a portar els treballs encomanats (6)	<i>no poder com no voler . Ja li està bé ser impulsiu ‘bueno vale’ al final t’ho reconeix.</i> --CP: <i>Era únicament per unes hores i el protocol és per expulsions més llargues. Ara ja està a classe. Aquest any hem de treballar aquest protocol. Ara ja el tenim muntat (7)</i>	de denúncia i el seguiment de l'educador de carrer perquè vagi fent les activitats escolars a casa i faciliti el pont. S'ha parlat amb el pare i aquest mostra moltes dificultats de col·laboració (2) (4) (6) - El CP lliura a l'EAP un document d'estudi entorn a les expulsions a resultes del tema treballat en el seminari d'hàbits, a fi de poder-lo treballar conjuntament. (8)

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de **reduir de les expulsions per indisciplina:**

- s'apliquen mesures prèvies abans de l'expulsió a casa (1)
- es parla amb els pares abans i després de l'expulsió (2)
- s'apliquen mesures i es busquen alternatives : contactes amb serveis d'ajud, es fa seguiment i acompanyament (3)
- s'analitza la situació amb el subjecte (4)
- s'apliquen mesures rehabilitadores (5)
- s'elabora i s'aplica un protocol amb mesures participatives i de seguiment (6)
- s'intenten expulsions curtes (7)
- s'analitza i es treballa conjuntament les dades de les expulsions (8)

Centre A IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Generar polítiques inclusives			
B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat			
B2.8 Es redueix l'absentisme escolar			
COORDINACIÓ ENTRE L'ESCOLA I ALTRES INSTITUCIONS	ANÀLISI DE LES BARRERES QUE IMPEDEIXEN L'ASSISTÈNCIA	ACTUACIONS AMB LES FAMÍLIES	DISMINUEIXEN LES FALTES NO JUSTIFICADES
Es fa una gestió amb la tècnica d'absentisme per resoldre tres casos perquè es parli amb la família (1) - S'analitzen els casos i s'envia cartes als pares de bastants d'ells informant i consensuant amb el servei d'absentisme de l'ajuntament (1)	Es valoren casos que inicien retards - <i>“surt de casa amb motxilla no ve. No hi ha manera. La família diu que sí però res.o dissimula”</i> <i>“vaig trucar a tota la família i a tots els telèfons (un altra cas que no ve). No respon . No hi ha cap autoritat. Fa el que vol i la mare li consenteix. La mare diu que no tornarà a l'escola . Ha despreciat totes les ofertes(entre altres es va oferir la UEC). Millor que no vingui. Esperaré la setmana més”</i> (2) (CP) Es fa unes actuacions en un cas perquè es vagi incorporant encara que sigui progressivament . S'analitza que ha de tenir llibres, ja que només ve a les classes que no fan falta els llibres (ordinadors, ...) (3) -S'elabora i es mostra un full d'absentismes en diferents graduacions . preocupa l'arribada al centre d'una hora més tard -el que diuen els que arriben tard quan es parla amb ells: <i>“bon dia” “me he dormido” “no ha</i>	<i>Vaig cridar als pares i els vaig dir ‘que vingui quan vulgui, no hi haurà cap sanció però no es pot fugar’.</i> CP. - Hi ha un cas amb problemes d'assistència : <i>“es truca a la família i penja i no agafa el telèfon. S'enviarà una carta a la família i es decidirà que es fa segons les dades que tingui el tutor”</i> CP - . El fet de contactar amb els pares d'una nena , tant en el propi centre com en el centre de primària (mitjançant el membre de 'EAP que va al centre de primària) on porta un germà petit , fa que la mare prengui mesures perquè no falti la seva filla. (4) - S'envien cartes a qui arriba tard complint el compromís establert en sessions anteriors. En la carta s'argumenta que faltar 1 hora al dia, al cap de 1 'anys, vol dir faltar un mes de classe - Es contacta amb les famílies evidenciant informacions incorrectes, reconduint el cas .	

	<i>sonado el despertador” “mi madre no me ha levantado”. Truco als pares i no hi donen massa importància a aquests retards d’una hora (TIS): diuen els pares “no nos hemos levantado nos hemos dormido” “bueno tampoco pierde mucho por una hora solo (2)</i> <i>- un cas d’absentisme de noi de 4art es mira de trobar-li una alternativa tipus formació laboral (5)</i> <i>- Es valora l’oportunitat de parlar amb la infermerad’un cas d’absentisme per por a difondre l’embaràs a fi de poder reconduir el cas .(2)</i>	Errors com pensar que el fill comença a les 9’15 i en realitat comença a les 8’15 (4) - Es fan passos per la recuperació d’un noi que no vol anar a l’IES: Es un noi “xantatgista”, “manipulador” “amb continus atributs de sexe a la boca (malparlat)”.El noi provoca i no es vol entrar en el joc. S’és molt estricte amb el tema . S’intenta recuperar a partir d’entrevistar-se amb la mare. Es busca l’autoritat i no es troba en la família a causa de la patologia d’aquesta . (2).	

La millora de la cohesió social que ve donada per l’indicador inclusiu de la reducció de l’absentisme escolar :

- s’analitzen els casos entre l’IES i el servei tècnic d’absentisme de l’ajuntament (1)
- s’analitzen els casos i què és el que impedeix que assisteixin al centre (2)
- s’estableixen mesures de retorn progressiu (3)
- es mira de contactar amb els pares telefònicament o per carta o per altres contactes si tenen germans petits en altres centres(4)
- es busquen alternatives per alumnat de 4t (5)

Centre A IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL	
Desenvolupar pràctiques inclusives C2 Mobilitzar recursos	
C2.4 Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat	
ACTUALITZACIÓ REGULAR DELS RECURSOS	COL·LABORACIÓ DE PROFESSIONALS DE LA COMUNITAT
Es reprèn l'orientació d'un alumne. S'orienta un PQPI . Es consulta i es té en compte la normativa - <i>Aleshores què fem?</i> - <i>Hem trobat un recurs (perruqueria) a Esplugues. . S'hi han enviat altres noies. També n'hi ha d'altres pagant La família té diners</i> - <i>Primer s'ha de buscar dins la xarxa CP</i>". (1) - Es reparteixen informacions : llibres de la OME, tríptics Associació Catalana contra l 'Anorèxia i bulímia... -Es fa seguiment d'un cas de PQPI. S'adapten a les instruccions del departament -Es fa seguiment d'un cas de major de 16 anys que ja està fora del centre i es vetlla perquè es pugui tenir sortida -S'informa del servei del CAID -S'informa d'un servei de Psicologia gratuït de Barcelona (Labor) (2)	. - Els S socials constaten que hi ha un problema general arrel de la crisi i no saben com abordar-lo: . -<i>"joves sense feina i sense diners que estan al carrer. No sabem què fer"</i> ED Carrer . -<i>"Això recorda els banlieue de Paris"</i> Psi " Ed Carrer <i>"La prevenció és efectiva durant un temps després hi ha desesperació "</i> Psi)(4) - - Es coneixen els recursos d'una escola concertada del barri i es constata que no volen problemes i es treuen de sobre els casos amb incidències socials : <i>" (aquest centre)Està fent de centrifugadora... ens han vingutg d'ells 4 alumnes complicats . La política que fa és treure-se'ls de sobre ... Però els tenim aquí i ja està. Va dir: con estas condiciones no los podríamos</i>

.-“El servei de DRECERA de l’Ajuntament ja no funciona. Els nanos ja no hi anaven perquè no trobaven resposta. Els recursos que es troben són més preventius que de reinserció.” S’informa d’un seminari sobre orientació on es parlarà de “les experiències més innovadores de Catalunya i es lliurarà documentació” (3) (Ed de Carrer) - La membre del POA informa de l’existència de PQPI de perruqueria amb l’aclariment que no és gratuït , però que el primer any està subvencionat i que existeixen beques a per mitjà d’una fundació. (1) .-. S’informa de les especialitzacions que ofertarà el servei d’INSERCOOP i del concepte de formació prelaboral de 2 mesos : administratiu, monitor de temps lliure, mecànica, fusteria , pladur. (2) - S’aclareix quins són els serveis de logopèdia que es fan en CAP per casos de trastorns clarament físics. (2) -	atender i lo correcto es que fuesen a l’IES .CP.(5) . POA informa de la convocatòria dels implicats en l’aula oberta + equip directiu + la UEC (2) - S’explica el servei de “preinfant” : una ONG que fa acompanyament de mares adolescents acompanyant-les durant i després de l’embaràs . Es cita com a possible col·laboració per un cas d’alumna embarassada (2) -S’aprofita un curs de formació del PFZ per establir-se com a comissió de treball d’hàbits i de competències bàsiques (6)

La millora de la cohesió social s’afavoreix per l’indicador inclusiu de mobilitzar recursos coneixent i aprofitant els de la comunitat

- es prioritzen els recursos dins la xarxa pública (1)
- s’informa dels recursos existents (2)
- s’informa dels serveis que s’han suprimit (3)
- es constaten dificultats en els serveis a resultes de la crisi (4)
- intent difícil de col·laboració amb algun centre educatiu del barri quan hi ha alumnat amb problemes (5)
- s’aprofiten els recursos de formació per la formació-acció (6)

ANNEX 5

QUESTIONARI INDEX INCLUSIÓ CENTRE A

Enquesta	sexe	antiguetat	tutor	Cultures inclusives												Polítiques inclusive												Pràctiques inclusive												Orquestrar aprenentatge										Recu
				construir comunitat						valors inclusius						tothom				organizar suport Atencio Div																														
				A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10													
5	1	3	2	4	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	2	2	2	4	4	2	3	2	3	4	3	3	3	2	3	1	2	3													
18	2	3	2	3	2	4	2	3	4	4	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	4	3	2	2	2	4	3	3	3	4	3													
32	2	3	2	3	2	4	2	4	4	4	2	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	2	3	3	4	4	4	2	3	3	4	3	3	4	4	3														
38	2	3	2	4	3	2	1	2	4	4	1	3	4	4	4	3	4	4	3	4	4	1	1	3	4	4	4	1	1	4	3	2	2	2	4	4	3													
2	2	3	2	3	3	2	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3													
3	2	3	2	3	3	3	2	2	3	2	2	3	4	4	4	4	3	4	3	3	3	4	2	3	2	2	4	4	2	2	4	4	4	4	4	3														
4	2	3	2	2	2	3	3	3	4	4	2	4	1	3	3	4	4	1	4	2	3	3	3	4	4	4	4	3	2	4	2	2	4	3	3	4	3													
8	1	3	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	4	4	4	2	3	4	4	2	3	3	4	2	2	2	3	4	2	2	3	2	2	3	4	2														
11	2	3	2	3	3	4	2	3			2	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	2	2	2	2	1	3	2	3	3														
12	2	3	2	4	3	3	2	3	3		2	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	4	3	2	3	3	4	3	3	3	4	4	2	4	4	4														
15	2	3	2	3	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3	4	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2														
20	1	3	2	4	3	4	3	2	4	3	2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	2	3	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4	4														
27	2	3	2	3	3	4	2	3		4	2	3	3	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	4	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3														
31	2	3	2	3	2	2	2	2	2	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	1	1	3	4	2	2	3	4	2	3	4	4	2														
33	2	3	1	4	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	3	2	2	1	2	2	4	2													
36	1	3	1	3	2	3	2	3	4	3	2	3	2	3	3	4	4	4	3	3	4	4	3	2	2	3	4	2	2	2	2	2	1	2	4	2														
37	1	3	1	3	2	3	2	2	3	3	2	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	4	2	2	3	3	2	2	2	2	1	2	3	4	4														
39	1	3	1	3	2	3	1	3	4	3	1	1	4	3	4	4	3	4	1	3	3	2	2	3	4	3	1	1	3	1	2	3	4	3	4	3														
13	2	2	1	3	3	3	2	2	3	4	3	3	3	3	4	3	4	3	3	1	2	3	3	2	2	3	2	2	3	2	2	3	3	4	3	3														
14	1	2	1	2	1	2	2	1	2	3	1	3	3	4	4	4	3	4	4	4	3	3	2	2	2	1	1	4	4	2	2	2	4	2	3	4	3													
21	2	2	1	3	3	2	1	3	2	3	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	3	4	3	3	4	1	4	4	2	3	3	4	2	4	4	3														
25	2	2	1	3	2	3	2	3	2	3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	3	2	3	4	4	4	4	3	3	3	3	4	2	2														
10	2	2	1	3	2	2	2	3	2	3	1	2	3	2	4	4	3	4	4	2	3	2		3	1	3	2	2	1	2	3	2	3	4	1	2														
22	1	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	3	4	4	3	3	2	2	2	2	2	3	4	2	2	3	4	3	2	3	3	3														
24	2	2	1	3	2	3	2	2	3	3	2	2	2	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	2	2	3	2	3	3	3	3	2														
28	2	2	1	4	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3	3	2	4	4	3	4	4	3														

34	1	2	1	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	4	3	3	3	3	4	4	3	4	4	3		
35	2	2	1	4	3	4	3	3	4	3	1	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	2	3	3	4	3	4	4	4
1	2	1	1	4	3	3	3	3	3	4	1	3	3	3	4	3	3	4	4	3	2	3	3	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	4	
9	2	1	1	3	4	2	2	3	3	3	2	3	3	3	4	3	2	3	3	2	3	4	1	2	3	3	3	3	3	2	2	3	2	1	3	3	2
16	1	1	1	3	3	2	2	1	3	4	3	3	4	4	4	2	4	3	4	3	4	4	4	4	4	4	2	4	3	2	3	3	4	4	3	4	3
17	2	1	1	3	2	3	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	3	4	4	3	3	4	4	4	3	3	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	3
23	2	1	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	4	4	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	3	4	2
26	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	3	2	3	3	3
6	2	1	1	3	2	2	2	2	4	4	2	3	3	3	3	3	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	4	4	2	2	3	4	3
7	2	1	1	2	2	3	2	4	3	4	1	3	4	4	4	3	4	4	4	1	3	4	3	3	2	1	4	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
19	1	1	1	4	2	4	2	3	4	4	2	3	4	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2	3	2	2
29	2	1	1	3	3	4	4	3	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	2	2	3	4	4	4	2	3	4	4	4	4	4	3
30	2	1	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2	2	3	4	2	3	4	3	3	3	3	3	3	1	1	2	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3
				A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10

Sexe: 1 Home; 2 Dona

Antiguetat. 1:menys de 3 anys; 2: entre 3 i 6; 3: mes de 6 anys

Tutor: 1: no tutor; 2: tutor

ANNEXE 6

Aportacions qualitatives Centre A

2. Exposa el que consideris més adient pel que fa a la millora del centre tenint en compte la inclusió educativa

- Crec que s'hauria d'implicar més al professorat (per part d'ells)
- Crec que les relacions amb les famílies costen molt d'establir , atès la cultura social d'altres cultures
- El suport d'atenció a la diversitat i l'orquestrar l'aprenentatge considero que són pilars bàsics per obtenir una millora en l'educació del nostre alumnat, tant en els aspectes acadèmics com socials.
- Considero que el més important és crear un ambient agradable i equilibrat entre tots: professors , alumnes i famílies, pas.
- L'alumnat té unes mancances sociofctives molt grans i resulta difícil treballar a vegades . S'ha de treballar la cooperació i l'amor per l'estudi
- L'alumnat hauria de tenir una aula pròpia .
- Respecte mutu
- Hàbits d'estudi
- Atenció a la diversitat
- El més adient seria un major suport de les institucions quan a recursos econòmics i major poder o autoritat del professorat
- Motivar els alumnes per tal que les seves expectatives educatives i professionals siguin més altes
- Mes interrelació entre les diferents matèries o assignatures
- La millora en el clima de convivència
- El bon funcionament de la comissió dels dimarts (comissió social)
- La implicació d'una part del professorat i l'alumnat en tasques de mediació p.ex.
- La disciplina a l'aula es basa en el respecte mutu
- L'alumnat pot participar en activitats extraescolars
- La coherència educativa caldria que fos la base de tot
- Fer cotutories
- Poder tenir grups més reduïts, en alguns nivell i en algunes assignatures
- Tenir hores en ue un professor del mateix grup pogués agafar els alumnes que els costa més
- Millorar l'activitat de l'alumnat
- Caldria més professorat de suport per atendre més bé l'alumnat amb necessitats educatives especials
- Assistència dels alumnes a l'IES
- Aula oberta
- Aula d'acollida
- Aula d'estudi
- Comissió social
- La xarxa local/Institut
- Noves maneres de fer pedagògicament motivadores
- La mediació per la resolució de conflictes
- El tarannà de la direcció
- Els agrupaments de l'alumnat per grau de coneixements sense discriminació
- Tenir equips directius més estables
- La voluntat de tota la comunitat educativa
- La inclusió de les famílies en l'educació i el foment del respecte a les persones
- Les activitats (Música, extraescolars, etc...)

3. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en el centre

- Respecte al professorat
- Amor a la cultura
- Sentir que el centre es part de tu
- Haurien de tenir més recursos per tenir més mitjans i professors, desdoblats etc...
- Obtenir un clima de treball i respecte mutu al centre entre alumnes i professors
- Fomentar activitats culturals que elevin les expectatives i el nivell del nostre alumnat
- Atendre les mancances de diferents indoles : personals , acadèmics , d'integració per tal que els

alumnes se sentin acollits .

- Fomentar encara més el respecte de l'alumnat envers el professorat
- Possibilitat real de poder sancionar les conductes més negatives i que distorsionen el funcionament dins l'aula-classe
- Millora del manteniment dels espais comuns
- Comportament a les escales i pati
- Treball en equip
- Hàbits i educació familiar
- Aplicar al màxim els òrgans de control i disciplina
- Disciplina i hàbits (ja es fa)
- Reforçar les competències bàsiques (ja es fa)
- Afavorir la inclusió (Ja es fa)
- Acceptació de l'alumnat segons formació prèvia
- Elecció dels tutors segons les ganes d'implicació
- Millorar el nivell educatiu
- Millorar l'aprenentatge
- Coherència educativa
- Respecte versus autoritarisme
- Control del personal docent
- Mediació escolar
- Ensenyament de les llengües
- Parlar oral de la llengua
- Valoració de "saber escriure"
 - Disciplina en el compliment de normes
 - Fomentar respecte
 - Potenciar el reforç en matèries per alumnes que ho necessitin
 - Actituds de l'alumnat i millorar progressivament continguts
 - Millorar la disciplina i el respecte entre alumnes i entre alumnes i professors
 - Millorar l'atenció a la diversitat
 - A les reunions d'equips educatius tractar més de qüestions didàctiques i d'alumnes que de qüestions administratives i organitzatives i de coordinació no pedagògica
 - Nivell acadèmic dels alumnes
 - Nivell docent dels professors
 - Treball social amb els alumnes i famílies
 - Implementar noves maneres pedagògiques de fer a l'aula
 - Reduir l'absentisme
 - Reduir les expulsions de classe
 - Afavorir les bones maneres
 - Millor coneixements de l'alumnat
 - Millora coordinació dels equips educatius
 - Més reflexió sobre què ensenyar i com
 - Adaptació Al nivell base de l'alumnat de l'ESO
 - Disciplina
 - Valor d'estudi
 - Metodologia a l'aula
 - Potenciar la pertinença
 - Respecte a les persones, professorat i companys
 - Les actuals, el funcionament és dinàmic

4. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en les tutories

- Aprendre a assossegat-se
- Pensar en els altres
- Haurien de disposar de més temps per poder dedicar-se millor
- Coneixement personal de l'alumnat
- Intensificar el contacte periòdic amb les famílies
- Portar un bon registre de tot el que afecti cada alumne.

- Crear un ambient agradable entre els alumnes del grup
- Afavorir les bones relacions professors-alumnes
- Seguiment de les incidències i contacte amb les famílies.
- Respecte pels companys
- Parlar esperant el seu torn
- Cuidar l'aula i el centre
- Hàbits de l'alumnat (educació i estudi)
- Respecte vers els altres
- Respecte mutu entre iguals i pro-grup
- Coneixement de totes les activitats que es donen en el centre
- El respecte entre professors i alumnes
- El respecte entre els alumnes
- Aprendre en valors
- Valorar la pròpia autoestima
- Prevenció de riscos
- Treballar el pensament con seqüencial
- Parlar individualment amb cada alumne/a
- Mediació
- Hàbits d'estudi
- Disciplina
- Respecte alumne-alumne, alumne-professor
- Donar tècniques d'estudi perquè els alumnes aprenguin a estudiar per ells mateixos i tinguin bons hàbits d'estudi
- Potenciar els valors de respecte entre els alumnes
- Assistència i puntualitat
- Deures
- Respecte entre alumnes i entre alumnes i professorat
 - Hàbits d'estudi
 - Assistència i comportament dins l'IES
 - Relació amb les famílies
 - Hàbits d'estudi
 - Menys burocràcia i més vincle amb l'alumnat
 - Treballar amb les famílies
 - Conèixer els alumnes prou bé
 - Conèixer les famílies
 - Aconseguir una bona dinàmica de grup
 - Detector problemàtiques grupals
 - Detectar problemàtiques individuals
 - Ajustar les perspectives personals dels alumne amb l'esforç per aconseguir-ho
 - Disciplina
 - Esperit d'estudi
 - Reconèixer més la feina tutorial des de l'administració
 - Reconeixement més gran de la tasca
 - Les actuals , el funcionament del PAT és dinàmic.

5. Del qüestionari contestat exposa aquells temes que voldries tenir més informació

- Dels resultats i comentari dels companys
- Coordinació professorat
- Interessant tenir una llicència d'estudis retribuïda
- Els valors inclusius
- Establir valors inclusius
- Considero que tinc informació suficient
- M'agradaria saber com es mesuren els plans de millora, jo ni en tinc coneixement
- Orquestrar l'aprenentatge

ANNEX

Punts a debatre en el col·loqui entorn al tema :

EL PLA DE MILLORA AFAVOREIX LES PRACTIQUES INCLUSIVES

1. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que el professorat i l'alumnat es tractin mútuament amb respecte

- A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per afavorir un tracte mutu amb respecte ?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . es demana l'opinió de l'alumnat sobre com es pot millorar el centre?
- . els punts de vista de l'alumnat s'utilitzen per millorar el centre ?
- . l'alumnat té oportunitats (temps i espai) per debatre qüestions escolars ?
- . quan els ho demanen , els alumnes ajuden el professorat ?
- . davant d'un conflicte entre alumne i professor s'esgota el diàleg ?

- . altres suggeriments

2. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que les expectatives educatives i professionals siguin altes per tot l'alumnat

- a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per que les expectatives educatives i professionals siguin més altes per tot l'alumnat ?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . Es fomenta que tot l'alumnat tingui aspiracions altes d'aprenentatge?
- . Es mostra a tot l'alumnat que pot aprendre si s'ho proposa?
- . Es valora el rendiment dels alumnes en funció de les pròpies possibilitats?
- . Es fomenta que tots els alumnes se sentin orgullosos del seu rendiment ?
- . El professorat intenta contrarestar opinions negatives dels que tenen un rendiment alt i dels que tenen dificultats d'aprendre?

- . altres suggeriments

3. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que l'alumnat s'impliqui de manera activa en el propi aprenentatge

- A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per que l'alumnat s'impliqui d'una manera més activa en el propi aprenentatge ?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . *L'ambient de l'aula , l'organització els recursos contribueixen a un aprenentatge autònom?*
- . *El desenvolupament de les programacions permet que l'alumnat pugui incidir en un treball més ràpid o més profund?*
- . *S'ensenya a l'alumnat a organitzar-se en el seu treball (prendre notes, presentar escrits , fer resums , explicar-se oralment?)*
- . *Es consulta a l'alumnat el suport que precisa i la satisfacció de les classes?*
- . *Es permet a l'alumnat elegir activitats?*
- . *s'identifiquen els interessos de l'alumnat en el desenvolupament del currículum?*
- . *altres suggeriments*

4. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que l'alumnat aprèn col.laborativament

- a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què creus que es podria fer perquè l'alumnat pugui aprendre de manera col.laborativa: quins aspectes competeixen a l'alumnat i quines al professorat?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . *l'alumnat sap que ajudar els altres companys és una forma efectiva d'aprendre?*
- . *s'ensenya l'alumnat a treballar en col.laboració amb els seus companys?*
- . *les activitats de grup permeten que els alumnes es reparteixin les tasques i comparteixin el que han après?*
- . *s'estableixen normes perquè l'alumnat aprengui a esperar el torna l'hora de parlar, escoltar els altres companys i el*

professor/a?
*. s'utilitza de forma regular mètodes d'aprenentatge cooperatiu:
tutoria entre iguals, ensenyament recíproc, treball en puzzle...?*
*. l'alumnat es corresponsabilitza d'ajudar a superar les
dificultats que alguns alumnes tenen durant la classe?.*
. altres suggeriments

5. Es constata un gran acord en que el Pla de Millora afavoreix que tothom se senti acollit

- A què ho atribueixes?
- Què creus que es pot fer per mantenir aquesta actitud?

ANNEX 8

Entrevista amb la direcció centre A

Es realitza una entrevista amb la direcció entorn al Pla de Millora i Qualitat del Centre i la seva relació amb la Inclusió Educativa

P. Com ha estat l'evolució del Pla de Millora en el vostre centre des que es va posar en marxa fins ara?

R. Sota el nostre punt de vista l'evolució ha estat molt positiva ja que amb el PM hem pogut endegar moltes activitats i aquestes han estat dotades de recursos. Això ha generat ganes de fer coses i que aquestes coses puguin ser realitzables . Durant aquests 5 anys ,que portem en el pla, ens ha permès implementar conceptes d'imatge, més que no pas econòmics. Es necessitava integrar-se en el barri i en les entitats i moltes altres activitats , que comentarem més endavant ,com estratègies de millora d'aula, d'hàbits etc..Ha estat molt positiu per nosaltres , tant des del punt de vista de l'equip directiu com des de la participació de l'alumnat i del professorat amb les mateixes activitats i estratègies.

P. Com va sorgir el fet d'apuntar-vos al Pla de Millora

R. A l'any anterior al Pla de Millora vàrem entrar com equip directiu nou i ens varem proposar de posar en ordre una sèrie de factors i elements. Aleshores vàrem rebre una trucada d'inspecció on ens van proposar d'entrar en els Plans de Millora . Ens van dir per què servia i vàrem veure que aquelles coses, que nosaltres volíem fer i implantar en el centre, era un Pla de Millora com a tal . També ens va dir que tindríem el recolzament econòmics, de materials i de formació per part de la Conselleria. Això ens va permetre fer el salt endavant

En un primer moment ens vàrem llançar a fer moltes coses, el qual va ser un inconvenient fer tantes coses de cop. La nostra idea era , en un principi, fer un pas molt accelerat i posteriorment no afegir-hi gaires coses noves . Després es tractaria d'anar tancant i reduint . Els projectes que hem anat fent sempre han estat petites potes per reforçar el que s'estava fent. El salt gran va ser el primer any. Després ja no ha estat cap inconvenient.

P. Amb aquesta situació segurament us heu trobat amb avantatges i inconvenients.

R. Com avantatge diré una frase , que potser algú no li agrada “nosaltres anem a fer innovacions educatives i projectes , i ningú ens podrà dir que ‘por dinero no serà’”. Això va ser un avantatge, el fet de tenir un recolzament econòmic .

Vàrem proposar que tots els departaments que volguessin fer qualsevol tipus de innovació el centre el dotava d'un milió de pessetes . Això va comportar que molta gent es plantegés coses que fa molt temps volien fer però no podien No tothom va proposar coes , van haver-hi departaments que van acabar gastant tres milions de pessetes. Això va permetre posar en marxa situacions del centre molt defectuoses. Per exemple a naturals no hi havia una formació pràctica de laboratori, hi havia una formació teòrica. Aquest departament va dir que per poder fer un salt endavant es necessitava dotar d'un laboratori com cal. Hem passat a un laboratori on s'ha fet una fitxa de treball en la qual es demostra la utilitat: quan a les hores que es fa a la setmana , què es fa, quin material s'utilitza , quina experiència es fa....Això ha generat un canvi molt concret en el tema de laboratoris .

Com inconvenients hi ha hagut alguns projectes que han esdevingut irrealitzables perquè no s'ha donat ni la programació per part nostra ni la sensibilitat per part de tots de portar-ho a terme. Per exemple en el tema d'idiomes moderns no hem sabut fer el salt cap a la implantació d'una assignatura amb llengua estrangera. Aquest era un dels objectius de fer el salt de qualitat a poc a poc . Ens hem quedat a menys.

Un altre inconvenient ha estat que les presses ens ha portat que la primera experiència no fos totalment positiva . Per exemple, el primer any de l'aula d'estudi la vàrem llançar molt ràpida i després vàrem haver de fer un replantejament de moltes coses, sense treure l'aula d'estudi per tornar-la a dinamitzar d'una forma positiva i que no fos una sortida fàcil.

Ens ha anat molt bé i positiu, treballar amb entitats externes al centre, però totes del barri . Ens han donat la seva visió del tema.

Un altra inconvenient que en algun moment hem tingut ha estat el tema d'alguna moguda de professorat,. Gent que funcionava molt bé , per interessos seus o del Departament ens han deixat. Això ens ha portat petits desequilibris.

P. Ara passem al tema de la inclusió . Has percebut que el Pla de Millora ha provocat algun canvi pel que fa a la cultura, a la política i a les pràctiques inclusives?.

R. Posaré un exemple, que per nosaltres ha estat el més important: en el moment en què entrem en el centre com equip directiu , els primers d'ESO no s'omplen i durant dos mesos ens arriben els primers nous de fora. Si tenim en compte que tenim 66 nens matriculats a primer en el mes de desembre i en el mes de setembre en teníem 17, ens trobem que aquests 50 són tots nous . Això va comportar replantejar tota la política del tractament de la diversitat, tota la política de l'aula d'acollida . Varem decidir que els alumnes de primer no farien aula d'acollida , sinó que tots els de primer serien 'aula d'acollida' . L'aula d'acollida pròpiament dita seria pels altres cursos. Els de primer serien atesos amb unes formes de potenciació de les pràctiques inclusives .

Amb el 78% d'alumnes immigrants , molts d'elles recent vinguts amb un o dos anys a Catalunya, amb alguns desplaçats de la península, no nascuts a Espanya i amb processos migratoris diferents, varem haver de considerar que d'Institut havia de tenir una sèrie de potes per recolzar-se: una d'elles havia de ser l'entorn, una altra la realitat i la tercera era com treballar aquestes coses . Varem haver d'activar pràctiques inclusives ,: que el professorat nou se sentís acollit , que alumnes nous que venien se sentissin també acollits pels alumnes antics , que els equatorians i els dominicans no es miressin malament. Intentar encaixar tot això.

Un dels punts del Pla de millora va ser la cohesió social. Varem plantejar de treballar-la des de dins i des de fora, amb l'entorn i amb el centre .

P. Quin paper hi atribueixes a l'equip directiu amb tot aquest procés?

R. Jo ho dividiria en dos apartats: en el primer moment en què entrem en l'equip directiu hi ha una sèrie de professorat que promet que ens recolzarà en el treball. Érem 5 en l'equip directiu i 10 al darrera., això va anar bé per afrontar coses. El que hem aportat és les ganes de fer coses i les ganes de canviar. L'altra cosa dins aquestes ganes de canvi és el que sempre havíem dit "ens podem equivocar i fer les coses molt malament, però ningú ens podrà dir que no intentem fer les bé". Això ha creat una dinàmica de treball molt positiva en el centre. Ganes i després demostrar que després vols fer les coses.

P. En el qüestionari que s'ha passat hi ha un grau de percepció que el Pla de Millora afavoreix la inclusió educativa . A què ho atribueixes ? Si creus que és positiu, que es podria fer per mantenir-ho?

R. Jo crec que és positiu, sinó no estaríem aquí treballant . Creiem que és important poder-ho mantenir i després comentaré un parell de coses que crec són bàsiques per poder-ho mantenir.

A què ho podem atribuir? Nosaltres vàrem intentar que la part inclusiva havia de ser als dos nivells: al nivell de professorat i a nivell de l'alumnat. A nivell de professorat hem intentat que la gent estigués el més a gust possible en el centre . Posaré un exemple : renovar la sala de professors . Abans era una sala amb armaris trencats i coses així.

Una altra era que els professors rebessin els pares en un espai agradable perquè la persona que vingés en el centre s'hi sentís a gust . Qualsevol pare que ve a parlar amb l'equip directiu , quan acaba la xerrada, se l'acompanya fins a la porta de l' institut i se'l despedeix: pot ser un pare, pot ser un comercial o pot ser l'inspector, encara que aquest ja no vol perquè es considera de la casa i no cal que l'acompanyem . Això és una forma de començar, les maneres. Professorat nou que arribava, hem millorat cada any. Ara tenim un dossier més o menys ben fet : professor que arriba nou, com se'l rep, què se li dona , en què treballarà, en què no treballarà. Ja tenim un protocol que ens permet tot això. Tots els temes que han estat aprovats pel claustre sempre han estat participats primer pel

professorat, discutits i prèviament i treballats en quatre reunions prèvies en equips educatius , amb caps de departament, amb tots els departaments. Així la gent han tingut les decisions com una més seva .

Amb l'alumnat. Tenim un alumnat immigrant i això és una cosa inqüestionable . D'aquest alumnat , el professorat n'ha d'estar el més content que pugui, perquè és el que el farà treballar més a gust . Per tant es tracta de treballar i coordinar tot el tema de l'arribada dels nanos nous. D'aquí va venir tot el protocol dels nouvinguts i que els pares se sentin més integrats a l'escola . Tot pare nou que vingui, sigui immigrant o d'un altre centre , primer té una entrevista amb un membre de l'equip directiu . Després, si és nouvingut té una entrevista amb un representant del claustre , que en aquest cas és la psicopedagoga . Se segueix un protocol i es treuen unes conclusions i s'envien a cada tutor i si és important s'envia a l'equip educatiu. L'alumne nou, quan arriba, sabem com és , com era el seu lloc on estava estudiant. El projecte CICERONE també ens va bé per integrar els que hi són i els que hi eren . El que hi és torna a fer tot el procés de com ajudar al que no ho era. Això seveix molt.

Hi ha, però, alguns exemples que enfonsen tot això : que vingui una T V, tele 5 , i a l'emigrant li diguin “el machu pichu”. És clar que hem de lluitar des d'aquí que als alumnes nous no se'ls pot dir “machu pichu”, encara que quedi molt bé , ja que en aquella sèrie no té un to totalment pejoratiu . Però hi ha uns elements que hi hem de lluitar i tenir-los presents de què està passant a fora.

A tot això hi adjuntem que en els primers cursos treballem homogeneïa i heterogeneïament els grups també ens permet treballar una mica més el tema.

P. En el qüestionari que s'ha passat hi ha un grau de percepció d'uns punts més aviat febles pel que fa la inclusió educativa . A què ho atribueixes? Si creus que poden millorar, què es podria fer ?

R. Aquí és on hem de centrar part del nostre treball. Hem de centrar en mantenir coses que funcionen i també centrar en allò que no funciona . Intentem millorar tot el tema de la convivència en l'aula, professorat i alumnat . Tothom està presentant unes propostes i d'idees que poden funcionar bé .

Això ens pot ajudar a millorar la part dels punts febles si creem un ambient comú entre tots amb el que ens funciona i amb el que no ens funciona . Per altre cantó nosaltres tenim un alumnat amb unes mancances molt importants d'aprenentatge, degut al procés de la immigració . Creiem que un factor que ens pot ajudar externament a millorar ràpidament és l'equilibri entre el nouvingut i l'alumnat de primària . Cada any com més alumnes de primària ens pugen , hi ha una sèrie d'elements que estan més equilibrats. Si un nano ha estat dos anys a primària no és el mateix que si arriba de nou aquí.

Estem intentant treballar, per un cantó la convivència a l'aula i per l'altra la millora de l'aprenentatge . Són els dos centres d'interès que aquest any estem treballant . L'any que ve mirarem si comencem a potenciar el tema del treball cooperatiu com element de poder millorar . Amb El Cap d'estudis estem mirant com comencem a treballar tot això

Comissió social centre B

Centre B			
IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Crear Cultures inclusives A.1 Construir comunitat			
A1.5 Hi ha col·laboració entre professorat i famílies			
RESPECTE MUTU (*)	COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ	OPORTUNITAT DE COL·LABORACIÓ EN LA PRESA DE DECISIONS	OPORTUNITAT DE REUNIONS
	S'implica la família en l'emplaçament i presència d'un alumne a la UEC (2) - La tutora ha parlat amb el pare i la mare: "Vaig tenir una entrevista llarga amb la mare i amb la germana"(Tutora) (4)	-En un cas d'assetjament la família de la víctima en violència física rebota contra l'escola : "les voy a denunciar (referint-se al centre)".Una tutora que treia el cotxe i es receptora del malestar de la mare , para el cotxe , el torna a aparcar atén a la mare i li diu que "<i>no sé de que va, venga que tenemos que hablar (1)</i>" -.: "Vaig insistir en la mare quan no volia que la molestessin. Tot i així vaig tenir l'entrevista i varem establir compromisos" (Tutora) (1)	-Es cita a la família i s'insisteix quan hi ha resistències per connectar.: "Vaig insistir en la mare quan no volia que la molestessin. Tot i així vaig tenir l'entrevista (3)

(*) el text en cursiva correspon a la transcripció literal. S'ha intentat respectar el registre no formal dels interlocutors

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de la col·laboració entre el professorat i les famílies :

- Disponibilitat de parlar amb les famílies i aplanar el terreny en cas de conflicte (1)
- Es busca el consens amb les famílies (2)

- S'insisteix en tenir entrevista amb els pares tot i haver-hi resistències (3)
- S'entrevista els pares i els familiars propers implicats (germans) (4)

Centre B			
IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Crear Cultures inclusives			
A.1 Construir comunitat			
A1.7 Totes les institucions de la comunitat local estan implicades en el centre			
EL CENTRE IMPLICA LES INSTITUCIONS	EL CENTRE S'IMPLICA EN LES INSTITUCIONS	RECURSOS COMPARTITS	PARTICIPACIÓ DE COL·LECTIUS D'IMMIGRANTS
Es comenten dos cassos en els que intervenen EAP/CP/Ed de carrer. Un d'ells és de desaparició de la noia durant el cap de setmana i la seva possible relació amb bandes. Hi ha la constatació que es pot fer poca cosa des del centre . Han intervingut els mossos. Hi ha un cas de pressió a un noi i a la seva família per part d'una banda organitzada el lema de la qual és "prisión, hospital o muerte". Es diposita la preocupació als represntats de l'entitat local . No saben massa	Serveis socials parla del projecte CICERONE , un servei d'acompanyament realitzat per alumnes que fa un temps que són aquí encaminat a alumnes nouvinguts que el centre ja l'està engegant en els alumnes de 3r Tots els serveis externs fan aportacions per trobar solucions buscant actuacions conjuntes amb el centre: "<i>S'hauria de consensuar amb el tutor què és el que es pot treballar fins a fi de curs i quin pacte s'estableix amb</i>	S'intercanvien informacions sobre diversos casos d'actuacions realitzades des de diferents serveis -"<i>Si no es pot abordar el cas (assetjament) en el centre potser s'hauria d'intervenir comunitàriament</i>" (Absen) (Cas d'assetjament) Es distribueixen les tasques : la tècnica d'absentisme i el tutor conjuntament treballaran la família i la nena per superar la por , (3) S'excusen dos membres de l'ajuntament : Educadora de carrer i POA -"<i>Plantejaré a la meva cap la situació del dèficit alimentari</i>" (Ed carrer). Des de S Socials es	

tampoc què fer .(1) Es valora un cas amb dèficits alimentaria on s'implica els SSocials i aquests estan en disponibilitat d'actuar: “Parlarem (la tutora) amb la mare i si no podem fer res et (educadora de carrer) trucarem (1)	<i>l'alumne</i>” (T Absentisme) (2)	donern orientacions per veure què es pot fer (2)	

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de **la implicació de les institucions locals amb el centre :**

- Es comenten cassos conjuntament amb Centre/EAP/Educadors de carrer i es diposita la preocupació a l'entitat local. (1)
- Els serveis externs fan aportacions per trobar solucions conjuntes (2)
- Davant d'un cas d'assetjament es valora l'oportunitat de compartir el problema i es distribueixen les actuacions entre els serveis externs i el centre (3)

Centre B IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Generar polítiques inclusives			
B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat			
B2.1 Es coordinen totes les formes de suport			
COORDINACIÓ D'ACTUACIONS	SUPORT DIRIGIT A SUPERAR LES BARRERES	ES COORDINEN INICIATIVES D'INCLUSIÓ PARTICIPATIVA	POLÍTICA DE RETORN AL SUPORT ORDINARI
Es valora conjuntament (coordinadora de nivell, cap d'estudi, coord pedagògica, agents socials) si donar de baixa uns alumnes de l'aula oberta (1) S'informen de gestions fetes en casos tractats en sessions anteriors (2) En un cas es demana implicació de tothom (S Socials, IES, família) S'analitza un cas i s'aporta el coneixement acadèmic	Es decideix donar una oportunitat amb un compliment mínim mentre estan en l'IES. Es debat el tema del materials de llibres , la relació amb l'AMPA i el banc de llibres. Es constata que falten alguns alumnes amb llibres. Quan el banc de llibres està esgotat es contacta amb SSocials per poder tenir alguna ajuda (4) Després de pactar amb ells la possibilitat de millora amb data límit per continuar amb el recurs o retirar-lo , es valora conjutament amb SS que és difícil prendre la decisió i s'aplaça uns dies més per donar oportunitat de no perdre el recurs educatiu , tot i que n'hi han d'altres que es beneficiarien al seu lloc. (5) “ és una llàstima que estigui al carrer; es	S'analitza el cas d'assetjament : mediació amb tres alumnes implicats (víctima i agressors), no es resolt i continuen moments d'agressió i es reprenen altres mesures on s'impliquen centre i agents socials (6)	- Es debat el tema de les dificultats i carències de una part important de l'alumnat de fer deures o activitats d'aprenentatge quan són a casa: “s'ha de canviar de xip, les activitats s'han de fer al centre “ “S'ha d'explicar què és un dossier . S'ha de treballar molt això. S'ha de treballar com presentar un dossier” (Coordinadora tutoria) (7) - Es debat sobre el model de l'Aula Oberta : els 10 alumnes estan dins de les tutories ordinàries a diferència de l'any passat que estaven en un grup a part . Funciona bé excepte per dos alumnes que els és molt difícil un mínim de seguiment (8)

i social que es té del cas (3) S'analitza un cas mirant les característiques de la dinàmica familiar des de S socials i des de la tutoria.: hi ha dies en que no porta la llibreta i no se li pot treure l'entrellat; (3)	podria salvar ja que per la part afectiva es pot guanyar”(tutora). “S’ajudarà amb un programa d’acció directe i s’activaran els recursos mèdics” (Ed carrer) (6)		

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de la coordinació de les formes de suports:

- La decisió de la utilització d'un recurs mixt es valora conjuntament entre coordinadora de nivell, cap d'estudi, coord pedagògica, agents socials (1) (5)
- Les compromisos de les gestions fetes es posen en comú (2)
- Es posa en comú el coneixement que se'n té, del cas (3)
- Hi ha coordinació entre serveis socials, centre i Ampa pel subministrament de llibres pels que es troben en necessitats econòmiques. (4)
- Es respecten les mesures en les que s'implica els S Socials i el centre (6)
- Es coordinen i es replantegen les mesures de les activitats que s'han de fer a casa. (7)
- Es debat el model de la tutoria de l'Aula Oberta (8)

Centre B IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Generar polítiques inclusives			
B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat			
B2.7. Es redueixen les expulsions per disciplina			
OPORTUNITAT DE DISMINUIR L'EXPULSIÓ AMB ALTERNATIVES	MESURES REHABILITADORES	POLÍTICA DE MINIMITZAR EXPULSIONS LLARGUES I FORMALS	INFORMACIÓ REGULAR DE LES EXPULSIONS
- l'equip directiu expedienta als altres implicats en l'agressió . S'ha valorat no seguir la tendència de la família de voler portar la nena a un altre centre . Es valora mantenir-la en el centre i treballar en aquesta línia (1)	-(Cas d'assetjament) Es distribueixen les tasques : la tècnica d'absentisme i el tutor conjuntament treballaran la família i la nena per superar la por , l'equip directiu expedienta als altres implicats en l'agressió .	El centre prepara un expedient d'un cas amb proposta d'expulsió definitiva . S'implica també (dos professors i la cap d'estudis) amb la possibilitat del recurs de la UEC amb un treball amb la mare (àrab) i es troben moltes resistències. Portaran el noi a veure la UEC. (2) - Es fa expulsió cautelar en espera d'un expedient. (3) S'ha valorat no seguir la tendència de la família de voler portar la nena a un altre centre . Es valora mantenir-la en el centre i treballar en aquesta línia	-

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de **reduir de les expulsions per disciplina:**

- Es valora mantenir un alumne en el centre quan la família el vol canviar (1)
- Abans d'una 'expulsió definitiva es busquen recursos per evitar-la (2)
- Es fa expulsió cautelar en espera d'un expedient. (3)

Centre B IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL			
Generar polítiques inclusives B.2 Organitzar el suport d'atenció a la diversitat			
B2.8 Es redueix l'absentisme escolar			
COORDINACIÓ ENTRE L'ESCOLA I ALTRES INSTITUCIONS	ANÀLISI DE LES BARRERES QUE IMPEDEIXEN L'ASSISTÈNCIA	ACTUACIONS AMB LES FAMÍLIES	DISMINUEIXEN LES FALTES NO JUSTIFICADES
Assumeix el cas la tècnica d'Absentisme de l'ajuntament: <i>“Els absentistes on els col·loquem?. El CEMFO tampoc vol absentismes. Quan el CEMFO sap que són absentistes no els volen” “Ens sobrepassa i ha d'actuar la llei”(CE) (1)</i>	Es valora la continuïtat d'uns alumnes a l'aula oberta amb unes condicions aplaçant la decisió de retirar-los el recurs i es preveu com a variable , en cas de retirar el recurs que hi hagi absentisme si s'és massa estricte (2) Es treballa l'absentisme d'un cas d'assetjament ja que no vol venir per por S'exposen dos casos que no tenen llibres : el centre ha fet tot el que ha pogut . Tot i que es fan fotocòpies els alumnes no fan res -“ <i>Què pot fer el centre davant d'aquesta impotència?(Cap D'E)</i> ”- - “ <i>Nosaltres també ens trobem impotents (Absentisme)</i> ” - “ <i>Tots els professors tenim molta paciència (3)</i> ” “ <i>(Coordinadora de nivell)</i> - <i>Si no tenen llibres és més difícil que treballin...(EAP)</i>	La responsabilitat la té la família mentre és menor d'edat... (Abs2) -A vegades responsabilitzem l'Institut... i aquí clar....la família...(EAP) - Aquí la primera responsable és la família , claríssim (Abs2) -Què fa el nen quan no ve al centre.. la família ho sap.. no? Que està a casa jugant a l'ordinador.. -La família diu que no puc... que faig... que no tinc força... jo me'n vaig a treballar .No tinc manera de saber. La mare em va dir que ell anava a l'institut. Es pensava que ell assistia... i quan va rebre la notificació es va	

	Es constaten casos d'absentisme que no se sap massa què fer . Nois que se senten amenaçats fora del centre . S'explicita que no hi ha un xarxa sòlida a la societat que pugui redreçar aquest fenomen. (4) - S'analitza un cas en el que la família no s'assebenta. “<i>quan es truca s'hi posa el noi. El noi controla les trucades</i>” <i>Es pot parlar amb ell a veure què en pensa</i> “ (Abs) (4)	espantar molt ... li demanava les notes ...El controlava les trucades.. el telèfon de la mare el tenia ell i les notificacions de que no anava al centre ella no les tenia .. (Abs2) Tenim claríssim des de la Regiduria que s'ha d'implicar tothom i que la família és la primera en responsabilitzar-se en un jove que és menor d'edat. I que l'institut arriba fins on arriba (Abs 2) (5)	

La millora de la cohesió social que ve donada per l'indicador inclusiu de la **reducció de l'absentisme escolar :**

- Es busquen recursos per reconduir l'absentisme (1) (3)
- S'és flexible en la limitació dels recursos per evitar absentismes (2)
- S'analitza possibles causes que dificulten l'assistència al centre (4)
- Es treballa la implicació de la família en l'absentisme des del centre i des dels Serveis Socials(5)

Centre B IDICADORS D'INCLUSIÓ DE L'OBJECTIU ESTRATÈGIC: MILLORA DE LA COHESIÓ SOCIAL	
Desenvolupar pràctiques inclusives C2 Mobilitzar recursos	
C2.4 Es coneixen i s'aprofiten els recursos de la comunitat	
ACTUALITZACIÓ REGULAR DELS RECURSOS	COL·LABORACIÓ DE PROFESSIONALS DE LA COMUNITAT
Divendres aniran al centre unes mediadores comunitàries del servei de "Unitat d'Integració de la Nova Ciutadania" per explicar (1) Es coneix el projecte CICERONE i el centre l'utilitza formant a alumnes del seu centre de 3r . Es motiven per l'activitat i surten voluntaris i estan contents ja que es potencia la responsabilitat, es descobreixen nous recursos i s'impliquen en la societat. Es veu necessari una continuïtat dels que ho fan (2) - Es busca un servei per elaborar el dol d'un cas nouvingut: Es parla del servei SAPPPIR (Servei d'Atenció Psicològica i Psiquiàtrica a l'immigrant i al refugiat), de Sant Pere Claver però únicament atenen a partir del 17 anys .Es connectarà amb l'associació Atlàntida i amb un tècnic de l'Ajuntament per buscar el recurs. (4)	Es contacta amb els serveis del CSMIJ, Hospital de dia i Hospital de Sant Joan de Deu. -Els serveis socials oferten intervenció mediatadora de fora la població en cas d'esgotar els municipals. . (3) -. S'ofereix el servei PONT per part de la tècnica de l'ajuntament . És un projecte que va bé pels qui volen treballar (1) -S'utilitzaran els derivacions al CSMIJ via programa salut-escola ja que són més ràpides. (5) - Es connectarà amb l'associació Atlàntida d'àmbit supra municipal i amb un tècnic de l'Ajuntament per buscar el recurs. (4)

La millora de la cohesió social s'afavoreix per l'indicador inclusiu de mobilitzar recursos coneixent i aprofitant els de la comunitat

- S'informa de recursos existents (1)
- S'informa de recursos existents i el centre en posa en pràctica potenciant responsabilitat i implicació en la societat. (2)
- S' oferten recursos de fora de la població si és necessari (3)
- Es busquen serveis dins a i a fora del municipi (4)
- S'utilitzen els recursos més eficients (5)

ANNEX 10

QUESTIONARI INDEX INCLUSIÓ--centre B

Enquesta	sexe	antiguetat	tutor	Cultures inclusives											Polítiques inclusives												Practiques inclusive										
				construir comunitat					valors inclusius						tothom			organitzar suport Atencio Div									Orquestrar aprenentatge										
				A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10
1	1	3	2		2	2	2	3	2	2	2		3	3	3	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	1	3	2	2	2	2	1	2	3	3	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1		
3	2	3	2	2	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	3	2	3	2	3	4	2	2	3	3	2	4	4	4	4
5	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1	4	3	4	3	4	3	3	3	2	2	1	2	2	2	3	3	3	1	2	1	2	1	2	2	2
6	2	3	2	2	2	3	1	2	3	3	1	3	3	2	3	3	1	4	3	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2
7	2	3	2	2	2	2	2	1	3	2	1	1	2	3	3	1	3	2	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1	1
9	2	3	2	4	3	3	2	1	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	2	4	4
11	1	3	2	4	3	3	2	3	3	2	1	3	4	3	4	4	4	3	3	3	2	3	4	3	2	3	3	3	3	2	2	3	4	2	3	4	4
13	2	3	2	2	2	3	3	2	3	2	2	1	2	3	4	4	4	4	3	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	4	4
17	2	3	2	2	2	2	1	2	3	2	1	3	2	2	3	2	4	3	4	4	4	4	2	1	1	1	3	3	3	2	2	1	2	4	2	2	2
18	1	3	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2
19	2	3	2	3	2	2	1	1	2	2	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	1	1	2	3	3	3	2	3	1	1	2	4	4	4	4
21	2	3	1	2	1	2	1	1	3	2	1	2	3	3	2	2	3	2	2	1	3	2	1	1	1	1	3	3	2	1	1	1	3	3	3	3	3
22	2	3	1	3	2	4	3	4	4	3	2	2	3	3	4	4	4	3	3	4	4	2	3			4	4	2	2	3	2	4	4	4	4	4	4
26	2	3	1	3	2	3	3	2	3	3	2	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2	3	3	2	3	2	2	2
27	2	3	1	2	1	2	2	1		2				1	2	2	2	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	2	2	3	2	3	2	3	3	3
28	2	3	1	3	2	3	1	2	3	2	3	2	2	2	4	3	2	3	4	3	2	3	3	2	2	1	3	3	3	2	3	1	2	2	4	4	4
20	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	3	4	3	4	4	3	4	2	1	2	1	4	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	2
23	2	2	1	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	4	3	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	3	3	4	4
24	2	2	1	3	3	3	1	3	3	3	2		2	2	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3	2	2	2				2	3	3
4	2	1	1	3	2	3	2	2	3	2	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	2	1	1	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	4	4	4
10	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2		1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2
12	2	1	1	3	2	3	2	2	2	3	2	3	3	3	3	3	4	3	3	2	3	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3
14	1	1	1	2	2	3	3	2	1	2	2	2	2	3	3	2	3	4	3	3	2	2		2	3	3	1	3	3	2	2	3	3	1	3	4	4
15	2	1	1	3	2	3	3	2	3	3	2	3	4	4	4	3	4	4	3	3		4	4	3	2	2	2	4	4	2	3	3	3	2	4	4	4
16	1	1	1	3	1	1	1	1	1	2	1	2	4	3	4	1	4	1	3	3	1	2		2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1
25	2	1	1	1	1	#	1	1	3	2	1	1	3	2	4	1	4	3	4	4	4	3	2	1	1	1	1	3	3	2	1	1	1	1	1	1	4

Sexe: 1 Home; 2 Dona

Antiguetat. 1:menys de 3 anys; 2: entre 3 i 6; 3: mes de 6 anys

Tutor: 1: no tutor; 2: tutor

Aportacions qualitatives--- centre B

2. Exposa el que consideris més adient pel que fa a la millora del centre tenint en compte la inclusió educativa

- *Inclusió dels alumnes de l'aula d'acollida a la classe ordinària*
- *Potenciar més el treball cooperatiu i en equip*
- *Fan falta més recursos a l'aula, especialment recursos de noves tecnologies*
- *La disciplina és absent*
- *Les activitats integradores ajuden en les relacions amb els nousvinguts . En l'aula d'acollida podrien implicar-se alumnes amb un caràcter apropiat*
- *Disciplina en el centre*
- *Respecte i cura de l'entorn (centre i professorat)*
- *Hauríem de tenir (instituts amb més risc social com el nostre) més recursos de tot tipus i subvencions*
- *per adquirir-los (fins i tot més dotació de personal professorat per una atenció més personal i directe per alumnat)*
- *Caldria treballar les matèries tenint més en compte les competències bàsiques*
- *S'hauria de reduir el nivell de violència , tan verbal com física, perquè l'ambient fos còmode per a tothom*
- *Coordinació a tots nivells : acció tutorial i interdisciplinarietat*
- *Recolzament (per part d'educació) en materials didàctics i formació de professorat*
- *Treballar més en PAT*
- *Treballar més la coordinació des dels equips docents*
- *Potser no podem parlar de veritable cohesió perquè l'alumnat no és social,ment heterogeni. El % d'immigrants actualment supera el 70%*
- *Trobar espais i temps per treballar interdepartamentalment*
- *Al ser un centre amb tanta diversitat: cultural, econòmica..., fa que es necessitin més recursos humans, sobretot professorat adient per atendre aquest alumnat*
- *L'adaptació dels espais a les necessitats de la feina educativa*
- *Eleva el % d'alumnes catalans*
- *Fomentar les activitats de reforç que milloren les relacions entre els alumnes*
- *El centre no hauria de ser un món a part sinó que hauria d'assemblar-se més a la realitat de la societat. Això no significa però que renunciï a dur a terme aprenentatges més teòrics*

3. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en el centre

- *Criteris de convivència al centre*
- *Respecte entre els alumnes*
- *Disciplina*
- *Millora de la convivència del centre*
- *Fomentar el treball amb les famílies*
- *Mètodes i recursos per motivar els alumnes a l'estudi*
- *Donar més "publicitat" al projecte de convivència*
- *Establiment d'un sistema de "càstigs" comú i clar de cara a diversos aspectes*
- *Millorar les relacions alumnat-professorat-famílies*
- *Treballar competències bàsiques mínimes generals*
- *Hem sobrepassat els límits de la tolerància*
- *Saber diferenciar els papers dels alumnes de la ESO del paper de Batxillerat*
- *Ser més estrictes amb les promocions*
- *Implicació de l'alumnat amb el seu propi aprenentatge*
- *Cohesió de grup*
- *Tècniques d'estudi*
- *Aconseguir disminuir ràtio alumnes per classe*
- *Millorar (disminuir) el nombre de nens immigrants*
- *Aconseguir més recursos a l'aula (llibres, TIC...)*
- *Millora d'hàbits de treball de l'alumnat*

- *Millora de l'ordre als passadissos, moviments de classe ...*
- *Premiar i valorar l'esforç*
- *Reducció de la violència*
- *Disminuir l'absentisme*
- *Respecte disciplina-coherència*
- *-Coordinació equips docents*
- *-Pla de règim intern*
- *-Millorar la convivència*
- *Ensenyament i esforç*
- *Educació*
- *Disciplina*
- *-Treballar en grup*
- *Millorar la disciplina*
- *-Treballar estructures comunes; expressió i comprensió oral i escrita; les instrumentals*
- *Millorar la disciplina*
- *Millorar els resultats acadèmics*
- *-Reduir l'absentisme escolar*
- *-Disciplina*
- *-Absentisme*
- *-Reforç de la disciplina*
- *-Bon ambient de treball*
- *-Disciplina*
- *-El reforç del català*
- *-El reforç de les instrumentals*
- *-Les assignatures comunes en detriment de l'optativitat*
- *-Treballar l'expressió escrita i oral com prioritat*
- *Disciplina*
- *Recursos TIC*
- *Comunicació Profes-alumnes*
- *Reducció de la violència*
- *Més disciplina*
- *S'hauria de fomentar la convivència (no caure en l'insult)*
- *S'hauria de potenciar el diàleg interracial*

- **4. Prioritats que creus que s'haurien de desenvolupar en les tutories**
- *Respecte mutu Prof/alumne*
- *Hàbits d'estudi*
- *Treball cooperatiu*
- *Millorar la convivència del centre*
- *Treballar activitats de resolució de conflictes*
- *Mediació*
- *Tractament de temes com el bulling*
- *-Coordinació entre els diferents nivells educatius*
- *Acció tutorial per millorar les relacions entre l' alumnat*
- *Importància de les relacions humanes entre els companys*
- *Millorar el contacte directe amb les famílies*
- *-Educació sexual*
- *-Educació sobre la convivència (a millorar entre companys)*
- *Diàleg*
- *-Respecte*
- *-Esforç*
- *-Desmuntar conflictes*
- *Orientació professional*
- *-PAT treballat entre els diferents nivells educatius*
- *-Manca de coordinador de 4t d'ESO*

- *-Acollida de l'alumnat tot i que ja es fa , buscar noves formes de millorar-ho*
- *-Seguiment tutorial “ “ “ “*
- *-Orientació acadèmica i professional*
- *-Educació*
- *esforç*
- *-Cohesió de grup*
- *Hàbits de treball*
- *-Disciplina*
- *-Millorar el comportament grupal*
- *-Millorar la cohesió de grup*
- *-Afavorir el treball de grup*
- *-Disciplina*
- *-Hàbits de treball*
- *-Respecte mutu*
- *-Col·laboració*
- *-Fomentar l'esforç i els hàbits de treball*
- *-Hàbits de treball*
- *-La comunicació tutor-alumnes*
- *- “ tutor-pares*
- *- “ tutor- Ajuntament*
- *Cohesió de grup*
- *Disciplina*
- *Respecte mutu*
- *Més disciplina*
- *Que els alumnes tinguin classes de normes*
- *S'hauria de distribuir l'alumnat per tasques a l'aula*

5. Del qüestionari contestat exposa aquells temes que voldries tenir més informació

- *Mediació*
- *-Acció tutorial*
- *Educació inclusiva*
- *-Suport d'atenció a la diversitat*
- *Recursos per atenció a la diversitat*
- *m'agradaria saber més del funcionament del consell escolar*

ANNEX 12

Punts a debatre en el col·loqui entorn al tema :

Centre B

EL PLA DE MILLORA AFAVOREIX LES PRÀCTIQUES INCLUSIVES

1. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que el professorat i l'alumnat es tractin mútuament amb respecte

- A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per afavorir un tracte mutu amb respecte

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . es demana l'opinió de l'alumnat sobre com es pot millorar el centre?
- . els punts de vista de l'alumnat s'utilitzen per millorar el centre ?
- . l'alumnat té oportunitats (temps i espai) per debatre qüestions escolars ?
- . quan els ho demanen , els alumnes ajuden el professorat ?
- . davant d'un conflicte entre alumne i professor s'esgota el diàleg ?
- . altres suggeriments

2. Es constata un cert descord en que el Pla de Millora afavoreix que es redueixen les expulsions per indisciplina

- A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per que es redueixin les expulsions per indisciplina ?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . es veu l'expulsió disciplinària com un procés que es pot interrompre per intervenció educativa ?
- . es té en compte la relació entre la baixa autoestima i el desinterès amb la disciplina ?
- . s'han previst mesures rehabilitadores (tarda al centre, reparacions ..) ?
- . es considera l'expulsió com una pràctica excepcional seguida per una recuperació de la comunicació profe- alumne ?
- . es guarden informes i es dona informació regular de les expulsions ?
- . altres suggeriment

3. Es constata un cert descord en que el Pla de Millora afavoreix que hi hagi col·laboració entre el professorat i les famílies

- A què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per millorar la col·laboració entre professorat i famílies?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . les famílies i el professorat es respecten mútuament?
- . totes les famílies estan ben informades dels plantejaments i de les pràctiques del centre?
- . els pares i les mares coneixen les prioritats del pla de millora del centre?
- . es proporciona a totes les famílies l'oportunitat d'estar implicades en la presa de decisions sobre el centre?
- . hi ha ocasions diverses perquè les famílies comentin el progrés i les preocupacions dels seus fills?
- . els pares i les mares tenen clar el que poden fer per donar suport a l'aprenentatge dels seus fills a casa?
- . altres suggeriments

4. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix la reducció de l'absentisme escolar

- aA què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què es podria fer per reduir l'absentisme?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . s'analitzen tots les barreres que impedeixen o dificulten l'assistència al centre incloses les actituds de l'alumnat i llurs famílies?
- . hi ha un pla per millorar la cooperació entre el professorat i les famílies sobre l'absentisme?

- . hi ha una estratègia coordinada entre el centre i altres institucions?*
- . es porta un registre d'assistència de totes les classes?*
- . es considera alguna possibilitat que les faltes a una classe concreta facin pensar sobre el que o el com s'ensenya?*
- . altres suggeriments*

5. Es constata un cert desacord en que el Pla de Millora afavoreix que l'alumnat aprèn col.laborativament

- a què ho atribueixes i quines creus que són les causes?
- Què creus que es podria fer perquè l'alumnat pugui aprendre de manera col.laborativa: quins aspectes competeixen a l'alumnat i quines al professorat?

Pautes de reflexió i anàlisi:

- . l'alumnat sap que ajudar als altres companys és una forma efectiva d'aprendre?*
- . s'ensenya l'alumnat a treballar en col.laboració amb els seus companys?*
- . les activitats de grup permeten que els alumnes es reparteixin les tasques i comparteixin el que han après?*
- . s'estableixen normes perquè l'alumnat aprengui a esperar el torn a l'hora de parlar, a l'hora d'escoltar als altres companys i al professor/a?*
- . s'utilitza de forma regular mètodes d'aprenentatge cooperatiu: tutoria entre iguals, ensenyament recíproc, treball en trencaclosques...?*
- . l'alumnat es corresponsabilitza d'ajudar a superar les dificultats que alguns alumnes tenen durant la classe?.*
- . altres suggeriments*

6. Es constata un gran acord en que el Pla de Millora afavoreix que el professorat desenvolupi recursos per donar suport a l'aprenentatge i a la participació

- A què ho atribueixes?
- Què creus que es pot fer per mantenir aquesta actitud?

ANNEX 13

Entrevista direcció Centre B

Es realitza una entrevista amb la directora entorn al Pla de Millora i Qualitat del Centre i la seva relació amb la Inclusió Educativa

P 1. Con ha estat l'evolució del Pla de Millora en el vostre centre des que es va posar en marxa fins ara?

R. El Pla de Millora ens ha anat molt bé . Si algun centre que ja l'hagués començat, els del PAC 05, ens hagués fet cinc cèntims de veure quines pegues , quines coses van trobar ells, hauríem anat més guiats . Et diré el perquè: aquí quan es va començar hi havia una part del claustre una mica reacció ja que no sabia el que això comportava . I com que, com sempre t'has de decidir d'avui per avui , ens vàrem decidir després de parlar-ne, dient “avui o mai”, Si no t'agafes al carro ja no pots continuar o ves saber si et donaran els diners o si després t'afavorirà. I ens vàrem apuntar. Van començar dient que s'havia de tenir tot reflexionat, el DAFO i totes aquelles coses..... Jo crec que aquelles enquestes es van contestar amb poca reflexió. Una altra cosa que ens hem trobat és que, a poc a poc, hi hem anat entrant. Però no t'assebentes fins que no ha passat un any o un any i escaig quan vas començant a veure tot això Ara estem en un punt que la majoria de la gent comença a saber què comporta això i quines possibilitats ens dóna això.

P 2. Pots parlar dels avantatges i inconvenients en els que us heu trobat ?

R. L'avantatge principal és que et permet tenir més recursos de caire econòmic per poder comprar coses perquè la gent pugui tirar endavant els seus projectes . Després també ens permet puguem tenir un accés fàcil a projectes d'innovació que promou el Departament i que un dels punts que es té per poder-hi participar , i perquè t'ho concedeixin , és estar dins un Pla de Millora : el punt EDU, la mitja persona de diversitat per ciències socials , el programa PELE de llengües estrangeres és un programa que s'ha de fer durant tres anys des de la vessant de la llengua estrangera a l'aula. Participem en un subapartat que es diu AICLE que consisteix en donar en alguna assignatura, que no sigui de llengües ,

una part de l'assignatura o tota en anglès. Nosaltres ho fem des de visual i plàstica. Això es pot anar ampliant amb d'altres profes d'altres matèries. Això és una avantatge. Hi haurà, molt probablement, dues professores que aniran a Anglaterra a l'estiu. És probable també que l'any vinent ens donin un profe de conversa natiu. Tot això si no estiguéssim en un Pla de Millora no ho tindríem. Tot això t'ho van dient mentre hi ets, no és que ens ho haguessin dit abans. S'ha tirat endavant també el programa de Mediació i s'han iniciat les tutories compartides.

Com inconvenients ens vàrem trobar que el Pla el vàrem haver de fer a corre-cuita. No vol dir que estigui mal fet, però hi ha una sèrie d'objectius que no podem tocar. Podem tocar les activitats, però no els objectius ni les estratègies. Això fa que el claustre no s'hi hagi sentit prou identificat. Es va haver de fer amb l'equip anterior i a nosaltres ens hauria passat el mateix. Si podéssim modificar alguna activitat amb participació dels departaments ens sentiríem més implicats. Ara el què intentarem, de cara a l'any vinent, és que les activitats surtin des dels mateixos departaments, que es mirin les estratègies que no es podem modificar i mirin en quines coses hi poden participar més. De manera que sigui una cosa més conjunta.

P 3. Ara passem al tema del lligam entre el Pla de Millora i la inclusió. Has percebut que el Pla de Millora ha provocat algun canvi pel que fa a la cultura, a la política i a les pràctiques inclusives?.

R. Aquest centre té tradició de fer aquestes pràctiques. Vàrem ser un dels primers centres que vàrem tenir UAC, quan ningú les volia. Pel que fa als grups adaptats també vàrem ser dels primers. Som dels pocs que tenim un grup adaptat per cadascun dels nivells de l'ESO. Això comporta una gran despesa d'hores de profe en detriment de les guàrdies, per exemple, o de càrrecs. Tots anem més apretadets. Seguim aquesta línia. Això no vol dir que hàgim fet moltes novetats. No obstant s'intenta tirar endavant algunes activitats que abans no fèiem: celebrar el dia de la dona durant una setmana, de manera que els alumnes participin a nivell de grup i que facin coses diferents no tan individuals. S'hi ha apuntat bastants departament; treballar els hàbits d'estudi de manera consensuada; afavorir pràctiques que els nanos vagin tirant endavant. Si no haguéssim tingut el Pla de Millora que ens obliga a anar-nos trobant amb el grup impulsor, amb contacte amb els

departament, potser no hauríem trobat aquets espais de reflexió per fer aquestes coses noves. Això ho veig positiu.

El Pla de Millora ha afavorit la formació del professorat amb assistència nombrosa sobre la programació i com fer una unitat didàctica

P 4. En tot canvi l'equip directiu hi té un paper . Quin paper hi atribueixes a l'equip directiu amb tot aquest procés?

R. L'equip directiu anem molt a una ., Tothom sap el que fa cada part , el que anem fent ens ho expliquem tot. Aquí també hi dono una part important al grup impulsor. Moltes activitats han sortit del grup impulsor que va movent tot això. Més que quatre, són vuit persones . L'equip directiu hi dedica més hores però les altres persones del grup impulsor hi tenen un pes important..

Q 5 En el qüestionari que s'ha passat hi ha un grau de percepció que el Pla de Millora afavoreix la inclusió educativa . A què ho atribueixes ? Si creus que és positiu, què es podria fer per mantenir-ho?

R. Hem trobat uns espais que sempre fan falta en l'institut. Espais de reflexió que, tant si tenim Pla de Millora com no, s'han de seguir mantenint i consolidant allò que tenim com a bo. Mantenir però no insistir en el mateix, sinó ampliar. Aquests espais de reflexió a vegades hi ha gent que té la impressió que dóna feina . Jo penso que és positiu encara que hi hagi gent que ho vegi com més feina a fer. Tot i així tirem endavant perquè ho creiem . Pot ser que es tingui més feina però, a llarga, això reverteix en tenir-ne menys. Es veu la millora,. Aquesta última activitat els nenes ho varen valorar positivament com una cosa diferent .

P 6 En el qüestionari que s'ha passat hi ha un grau de percepció d'uns punts més aviat febles pel que fa la inclusió educativa . A què ho atribueixes? Si creus que poden millorar, què es podria fer ?

R. Aquí hi ha molta gent de pas . Hi ha 18 persones noves, molts acabats de començar . Es la primera o segona substitució que fan . També afecta molt que

tenim 2/3 de mitges jornades i gent de plantilla que s'implica poc. Això és un condicionant greu que no té res a veure amb el Pla de Millora.

L'any que ve també hi haurà 18 o 19 persones noves com a mínim i això és un greu problema . Això dificulta la consolidació de les tutories. Això fa que nosaltres hi haguem de dedicar més feina : explicar a la gent , més gent que no sap, més conflictes , feina extra difícil de gestionar.

Com a coses que podem fer l'any vinent. A final de curs els que quedem de plantilla és bàsic i imprescindible fer una reunió per veure com tirem això endavant . Està bé que tothom en el claustre pugui opinar , però vincular en el vot només pels que continuaran.

Hi ha gent que té la sensació que fem pràctiques inclusives pels que no van bé , però pels que van bé, que són menys , no ho fem tant. També que som molt permissius perquè expulsem poc.

Penso que canviar la mentalitat de la gent que aquesta no és la solució , això costa molt. Hi ha gent desenganyada que vol marxar, perquè creu que a fora hi ha la panacea. La panacea no hi és. Això passa a tot arreu. No sé com fer arribar que el públic, la clientela, els alumnes que tenim es aquest, i són amb aquests que s'ha de treballar. No somniar violes que fent no sé quina mena de coses en vindran d'altres (alumnes diferents) . Aquests són els que hi ha. Això costa . Es adaptar-se al medi. Hi ha gent que amaga el cap sota l'ala i no es volen adaptar al medi.

L'any vinent intentarem ampliar l'elaboració de més unitats didàctiques a partir de la formació rebuda en la línia de fer-ho interdepartamentament . Que cada departament digui com ho farà o com ho pot complementar. Intentarem també ampliar i crear noves dinàmiques de compartir i cooperar.

Sóc optimista i positiva. Hi ha no obstant professorat que, amb l'alumnat amb molts problemes i poc motivat, que és majoritari, veu que li costa avançar i no hi veu possibles solucions :”no hi ha res a fer” o “no fan res”... Aquest discurs que costa de dir be, sí ...és això...però..... hi podem fer alguna cosa ? Podem intentar alguna cosa perquè això sigui lleugerament diferent?. La idea és que per aconseguir una mica més això, és que tothom s'hi senti més implicat: quin projecte vols? què necessites per tirar endavant aquest projecte? I gastem els diners i posem l'esforç en això !!

ANNEX 14

S'exposa a continuació la transcripció dels debats amb delegats i delegades de curs dels centres A i B

TRANSCRIPCIÓN DE COL·LOQUI AMB ELS DELEGATS/DES DE CURS

Centre IES A

1. Fins a quin punt a classe hi ha, entre professorat i alumnat, amabilitat i interès d'escoltar-se mútuament

Alumne 1. Depende del profesor, del alumno, de la clase, de las horas de la semana. Todo influye. Depende del carácter del profesor, de cómo sea el alumno, del día de la semana. Si es a primera hora todo el mundo está dormido “atenderá más o dormirá más” Otra hora estará más atento y otra hora montará más bulla. Tendría que mirarse más los horarios, creo yo, poner en las primeras horas aquellas asignaturas que no requieran mucha atención y en la que más cansados poner las que sean más ligeritas

Alum 4. Yo digo lo mismo que

Alm 1: No digas lo mismo en todas las preguntas, eh!

Alm 6: Es difícil relacionarse con los profesores. Ellos tienen su carácter, nosotros el nuestro.

Alm3: Tendrían que tener paciencia

Alm6 : Hay profesores que no tienen paciencia . Esto hace que si un profesor no tiene paciencia y un alumno tiene un carácter muy fuerte, entonces chocan i ya viene el conflicto... y bronca y todo. La paciencia influye mucho en el carácter. La paciencia la tienen que tener los dos, pero yo creo que más el profesor. Un poquito más, sí. También se supone que es mas maduro, más cabeza. Algunos profesores escuchan, si creo que escuchan entonces yo escucho. Si pasan de mi, entonces actúo igual . Según lo que me dan, yo también doy. Me dan confianza,

me dan paciencia, atienden de mi. También hay con quien tengo más confianza con él que con otro.

2. Davant d'un conflicte entre alumne/a i professor/a com creus que s'hauria de resoldre?

Alm 8: Hablando. Escuchando uno al otro a ver qué dice

Alm 3: A veces esto no se da.

Alm 1: Muchas de las veces que hay un conflicto entre profesor y alumno. Por ejemplo: lo más normal es que el alumno insulte al profesor, a este alumno se le exige que se disculpe aunque él esté descontento por otra cosa que haya hecho el profesor antes. Entonces ahí el alumno no tiene la misma disponibilidad de decirle al profesor que no está de acuerdo con él , sin embargo le están obligando a hacer algo que él no quiere...i si no lo hace ... sanción .

Alm 5: Me siento identificado con lo que él ha dicho de lo que los profesores pueden decir, te pueden obligar a que pidas perdón.

Alm 6 : A veces hay diálogo i a veces no . A veces hay diálogo, a veces hay insultos i malas maneras. Insultos no solo por parte del alumno i también por parte de los dos (profesor i alumno). El profesor ha dicho algo y el alumno se lo ha tomado mal i entonces ya el alumno es más impulsivo i entonces dice la palabra gorda , por decirlo de alguna manera. Ahí ya empieza todo... se supone que algún profe insulta a algún niño...

Alum 1: o que no lo insulta, que lo ofende

Alm6: ...que no insulta, sino que dice algo que no se lo toma bien el alumno. Entonces el alumno lo primero que hace es insultar. Entonces como se ve siempre el que es malo es el alumno. A veces hay algunos profesores que creen al alumno. Pero a veces lo del diálogo ya es bronca y entonces siempre eres tu quien tiene

que pedir perdón. Los profesores pocas veces han dicho “ perdón” si han hecho algo mal...pero bueno. A veces que si a veces que no.

Q: Siempre se habla de perdón o lo que falta es diálogo?

Alm 6 :Yo creo que también hay formas de decir las cosas . Si tu a una persona le dices “tienes que pedir perdón” ... pues entonces tu dices pues “no quiero” porque pienso que tengo razón . Entonces en vez de decir “tienes que decir esto”, es como una obligación, entonces la persona se lo toma como una obligación i cuesta más de decirlo. Puedes decir de “hablar i solucionarlo” que tener que ser tu... que no te guste de “pedir perdón “.

Q: Es mejor solucionarlo

Alm 1 : Por ejemplo, sin que nadie te obligue a decirle nada a este profesor .. de disculparte.. que este profesor vaya a hablar con el alumno y le diga “ oye , ha pasado tal cosa , me has insultado..Por qué?, te ha sentado mal algo que te he dicho? o lo que sea? “...y entonces se establece un diálogo y es así es fácil de solucionar .

Q: Entonces es mejor el diálogo?. Resolverlo mediante el diálogo. Es posible dialogar?

Alm 7 A veces

Q: Qué haría falta para que se diese el diálogo?

Alm 7: que estén calmados profesor i alumno

Alm 1 Que no sea en hora de clase o dentro de la hora de clase, pero no delante de todo el mundo. Esto seria más fácil.

3. Hi ha oportunitats (temps i espai) per debatre qüestions escolars? Com es podria fer?

Alm 1,2,3,5,6,7,8:La tutoría

Alm 7: La tutora nos ha dicho que si queríamos hablar en la hora del patio también se podía

Q: Qué diferencia hay entre hablar en la hora del patio i la tutoría

Alm 7: Estás a solas con esta persona i no se enteran dentro de la clase

Alm 1: Dentro de la clase hay muchas cotillas. Es mejor en pequeño grupo que en toda la clase.

Q: Cuando se podría hacer esto?

Alm 1: Todos los profesores tienen unas horas que están de guardia que no dan clase, o hacen su faena o vigilan otras clases que no hay profesor. Si a estas horas viene a sacar-te unos minutos de la clase, pues ahí está el tiempo.

4. Us ajudeu els uns als altres quan us encalleu en alguna tasca?

Diferents alumnes: sí

Alm 3: Si una persona no tiene el libro le dejas el tuyo

Alm 6: Cuando no tienes clase, coges un tiempo que tienes libre, viene a la biblioteca i le explico tal cosa. Pocos compañeros lo hacen pero algunos también

Q: algunos compañeros os piden ayuda?

Alm 4: a mi no me la piden

Q: I tu la pides ?

Alm 4: Tampoco

Alm1: depende con qué alumnos se da más frecuentemente i depende con otros se da menos

Alm 6 : Depende de los cursos . Cuando más bajo menos dificultad. Cuando más años, más dificultad, entonces necesitas apoyo

Alm 4 : En primeo y en segundo nos ayudábamos más. Le decía “pásame la chuleta”

Q: Pero pasar la chuleta no aprendes

Alm 4 Si quieres aprender aprendes

Alm 1 hay gente que no quiere aprender. Simplemente está por obligación en el Instituto

5. Creus que el treball en grup és una bona manera d'aprendre? Saps com fer-ho?

Alm: 1 Sí i no. Sí, porque trabajando en grupo se debaten muchas más cosas y es más sencillo todo i lo que no sabe uno lo sabe el otro. I no, porque depende con que grupo, si tienes un grupo que solo trabajan uno o dos i son 5...pues para eso es mejor trabajar individualmente .

Alm 6: Trabajamos en grupo, por ejemplo, en sociales. La delegada se encarga de formar los grupos. Llega a la clase 5' antes de empezar i organizamos todas las mesas, la profesora nos da tal hoja y tal hoja para formar un esquema: unos leen otros dicen que punto hay que hacer , entonces nos organizamos y hacemos el esquema . Lo hacemos en sociales i en castellano.

Q. Pensáis que es una buena manera de aprender?

Varis alumnes: sí claro!

Q: Por qué?

Añlm 6: Si otro sabe, te aclaras lo que no sabias

6.Què li demanaries al professorat perquè tu et poguessis organitzar i aprendre millor?

Alm 6: Más tiempo libre. No libre para jugar. Un tiempo antes para organizar i eso. A mi me gustaría. A otros les encantaría porque quizás no harían nada, pero quien quisiera lo aprovecharía.

Alm 1: Otra cosa, por ejemplo en los exámenes... ami me ha sucedido otras veces... estoy en un examen, estoy respondiendo una pregunta y de repente se me ocurre "a tengo que preguntarle eso a la profe" y después se me pasa. Que la profesora nos dejase tener una libretita al lado y si se nos ocurre cualquier cosa o cualquier duda, apuntarlo.

Alm 3: por detrás puedes poner cualquier cosa que ni te cuento! . Miras por detrás y tienes una chuleta.

Q: Esto lo dices en momentos de exámenes, pero también puedes utilizarlo en momentos que no son de exámenes.

Alm 1: Pero en cualquier otro momento levantas la mano y se lo preguntas a la profe y contesta o te dice que lo miremos en la siguiente clase o te dice "míralo por Internet"

Q: Vosotros que le pediríais al profesor para poder aprender mejor

Alm 8: Le pediría que me explicase las cosas que no entiendo

Alm 7: Si no entiendes alguna asignatura o una cosa que te dejase un momento para que lo hablastes con él.

Q: Crees que te escucharía?

Alm 7: Sí

Alm 4: El profesor puede ayudar que me apruebe directamente.

Q: Crees que aprobándote directamente te ayuda a aprender?

Alm 4: No. Pero que tuviera las tardes libres, que fuese a la biblioteca.

Q: Te cuesta estudiar?

Alm 3: Mucho

Alm 4: Yo tendría que poner más interés i asistir a clase.

Q: Qué es lo que te lo impide?

Alm 4: La cama, las sábanas. Muchas horas son . Son demasiadas horas.

Alm 3 : Esto parece una cárcel

Alm 6 Demasiadas horas i encima quieren poner más.

Alm 4: Sólo por la mañana debería ser.

Alm 6: En Andalucía se hace. Sólo por la mañana.

Alm 1 Por la tarde podrías hacer actividades extraescolares. Otras cosas que si tienes que venir al colegio no puedes hacer. Te puedes preparar mejor. Son todo ventajas.

Alm 3: Tendríamos que librar todas las tardes.

Q: Cuales serian las ventajas?

Alm 7: Nos prepararíamos más los deberes. Tendríamos más tiempo para ir a la biblioteca a leer.

Alm 4: Vendrías al colegio con más ganas.

Alm 6: Si sales las 5 i media i haces actividades extraescolares, luego se te hace tarde, luego tienes que cenar, tienes que hacer deberes, tienes que estudiar, tienes que acostarte. Se te acumulan muchas cosas. Si tienes la tarde libre tienes más tiempo para estudiar más. También depende de la persona.. Pero bueno

Q : Esto tiene que ver con el tiempo. ¿ I desde el punto de vista de la ayuda que os podría proporcionar el profesor para que pudieseis aprender más?

Alm 1: Un compromiso entre alumnos i profesores. Los alumnos están bien puntuales y con los libros en la mesa cuando suena el timbre. Hacer toda la hora entera i no mandar deberes.

Alm 5: Esto estaría bien

Alm 1: Ahora tal como está organizado el colegio i moviéndonos de clase a clase, tardamos en empezar la clase 10-15 minutos. I después entre que pasa lista el profesor, ahí está el problema. Después siempre queremos terminar un poco antes i siempre nos mandan deberes. Si en vez de hacerlo así i nos moviéramos más rápido, empezar la clase más puntuales i acabar justo cuando suena el timbre y no nos mandaran deberes seria todo más sencillo y sin tantas complicaciones. Los deberes se harían en la misma hora. Aprovechar toda la hora para explicar las lecciones i hacer los ejercicios i después sin deberes.

Alm 6 Esto seria muy difícil que todo el mundo fuera a la misma hora puntuales.

Alm 7: A veces te encuentras con un amigo hablando, si te pregunta alguna cosa. Miras a la agenda si te toca.

Q: Qué tipo de deberes creéis que se podrían realizar aquí.

Alm 1 Depende de la asignatura, pero todos se pueden realizar aquí, menos redacciones y trabajos y cosas que sean muy elaboradas. Para estudiar estarían las tardes libres

Alm 6: Solo dos tardes libres, no veas!!, encima tienes que venir los miércoles a limpiar

Q: Como lo haríais para organizaros por las tardes?

Alm 4: Fiesta

Alm 7 : Ir a casa comer, lavar los platos , poner la TV, luego los deberes i también estudiar.

Alm 6: quiero tener tiempo para ver a los amigos, como mínimo.

7. Creus que pots aprendre si t'ho proposes? Què ho afavoreix i dificulta.

Diferents alumnes: Sí

Q: Què ho afavoreix o dificulta

Alm 1: Depende de las personas. Hay personas que se proponen eso con facilidad y hay personas que no se lo proponen ni pensarlo.

Q: ¿Qué es lo que dificulta que toméis una decisión de aprender.

Alm 6: La pereza. No todo el mundo se levanta a las 7 de la mañana para estudiar.

Alm 7: La educación influye mucho. Hay alguna persona que motiva para que tu aprendas, que vayas al cole , que tengas un horario. Para mí eso favorece que estudies. Una persona mayor que pasa de ti, como tu tienes pereza , si no hay nadie que no te obligues, pues no irás .

Q: Quieres decir tus padres?

Alm 6: Sí. Tus padres o los padres de un amigo. Lo veo yo. Me doy cuenta.

Q: Todos habéis dicho que sí. Si me lo propongo puedo aprender .Pero resulta que después aprendemos poco. Donde está la dificultad?

Alm 6: En aplicar la decisión. Yo quiero estudiar para sacarme la ESO. Pero es fácil decirlo, pero ponerte....., alguien que te apoye...todo esto influye.

Alm 7: Es verdad lo que dice. Porque sí, si tienes una persona que te dices ..”ala venga ,...estudia... yo te ayudo a estudiar...i eso i lo otro”, tienes más ganas . Pero si te dicen: “si estudias o no, me da igual “ “tu sabrás”. Entonces no.

Q: Por tanto lo que lo dificulta, habéis dicho que, seria la pereza y la poca voluntad. Y lo que ayuda seria una persona mayor que os ayudase, no?

Alm 1 :Aun que no sea mayor también. Un amigo que te influya positivamente también puede ser una ayuda.

Alm 6: A veces le dices a uno “venga yo de ayudo” i te dice “i a mi que te importa si me da igual “ yo lo hago por su bien i te dan la espalda. Algunos ayudan y otros no.

8. Creus que ets valorat quan t’has esforçat per aprendre? (per la família, pel professorat i pels companys).

Varis alumnes : Sí

Q : ¿Quines: la familia, los profesores, los amigos ?

Varis alumnes: Todos

Alm 6: Te dicen muy bien, felicidades

Q: Veis que hay alguna diferencia entre lo que dicen la familia, los profesores i los compañeros?

Alm 1: Sí. No es lo mismo que tus compañeros te digan muy bien por las notas, un día, que tu familia que está día tras día diciéndote muy bien por las notas, continua así, y ese tipo de cosas

Alm 6: Si tu tienes una asignatura que lo has hecho mal i el profesor, en vez de decir “ponte las pilas i tal “, se pone borde..... Te lo tiene que decir con más psicología . Si te dice “aquí tienes la nota i ahí de quedas, eso es lo que te mereces”, a mi eso no me motiva, a mi me pone peor, sabes? Si tengo un profe que me dice “venga va , poco a poco, yo se que tu lo puedes aprobar ...” eso a mi me motiva , eso hace que yo ponga más las pilas con esa asignatura . Hay otros profesores que te dicen “aquí tienes tu nota “ te quedas sola i no me motiva ni me pongo las pilas y suspendo.

Q: Esto se da?

Alm 1: Depende de la clase. Si una clase son estudiosos y aplicados será una minoría que les pase eso. Si es al revés, entonces todo lo contrario.

Alm 6: Algunos profesores se dan cuenta que te has esforzado

Alm 7: Los profesores tendrían que motivarte más y hablarte mejor . Hay algunas que están un poco bordes

Q: Pon un ejemplo

Alm7: El otro día no vine porque estaba mala y me ha bajado la nota porque no he enseñado la libreta. La verdad lo encuentro un poco injusto. En cambio otro día no vine, también estaba mala, y el profesor no me dijo nada, me dijo “ya lo harás otro día “.Dijo que lo podía recuperar y esto me gustó más .

TRANSCRIPCIÓ DE COL·LOQUI AMB ELS DELEGATS/DES DE CURS

Centre IES B:

1 Fins a quin punt a classe hi ha, entre professorat i alumnat, amabilitat i interès d'escoltar-se mútuament

Alm2: Jo sí que crec que hi ha amabilitat per part dels professors i si n'hi ha algun moment que no hi ha amabilitat per part dels professors és perquè els alumnes no hi posen de la seva part . Hi ha algun professor que si fa falta perd part de la seva hora per parlar a,mb els alumnes si tenen algun problema .

Alm 10: Jo estic d'acord amb el que ha dit dels professors i professores de que hi ha amabilitat i que si no és per part dels alumnes que no hi ha confiança.....si no hi ha confiança no hi ha res., no hi ha respecte ni res.

Alm:7: Yo sobre este punto creo que aunque algunos alumnos sean buenos i tal... hay algunos profesores específicos , a lo mejor uno o dos de ellos , que por muy amable que tu seas, no les importa nada de lo que te pase ni na.

Alm:2 Yo estoy con ella

Alm tres i quatre tots alhora: Yo también....Sí...Sí

Alm7: Siempre hay algún profesor...Todos pueden ser muy buenos, que te entienden i que te explican muy bien... pero siempre hay alguno que.... ojo!

Alm2: Mas que nada vienen aquí para trabajar, no porque les guste , sino no porque tienen que trabajar i punto.

Alm 3 Para ganarse la vida

Alm2.Yo me acuerdo hace dos años había uno que no sabia ni los nombres en todo el curso

Alm13: Después del patio o a la tarde siempre estamos desconcentrados ..Falta concentración..

Alm:2 El se refiere que cuando venimos del patio se está más alborotado i es cuando los profesores tienen que poner...

Alm: 4: La adrenalina no se les va

Q: Hay interés de escuchar-se mutuamente?

Alm 4: A veces, pero...

Alm 7: Debería haber-lo

Alm 4 : En mi clase pocas veces

Q: Cuando dices que debería haberlo qué quieres decir?

Alm 7 : Es decir, que a veces no lo hay . I yo creo que es algo fundamental, siempre.. Entonces debería haberlo, pero hay casos que no

Q: Cuando se dice interés mutuo, quiere decir ambos. Por parte de los alumnos se escucha?

Alm 3: A veces

Alm7 : La misma respuesta. Debería ;

Q: Si es que debería es que algunas o bastantes veces no se da

AlM 7 Exacto

Alm 4 Si no escuchan al profe , van a escuchar a sus compañeros menos

Alm 2: Depende del tema

Alm 4: Si tienen más confianza con él....

2.Davant d'un conflicte entre alumne/a i professor/a com creus que s'hauria de resoldre?

LA major part del grup diu "Hablando"

Alm: 10 : Yo creo que hablando, pero sin chillar .Algunas veces cuando hay algún problema están discutiendo y chillan a la vez para que les oigan . Y en vez de chilar deberían hablar, sin expulsiones ni nada

Alm 4: En mi clase pasan a segundo nivel

Q: Qué quieres decir que pasan a un segundo nivel?

Alm 4: que nos cogemos de hostias, profe. Que nos zurrarnos todos juntos.

Alm 3: No todos pero algunos.

Alm2: que os pegáis con los profes?

Alm 4: No! Entre los alumnos. Como alguien le pegue a un profe se líala de dios
i

Alm7: Yo creo que lo que pasa es que a veces un alumno intenta hablar con un profesor . Si es este típico profesor lo que te dice: “expulsión ¡ a mi no me contestas” Ya está, así lo arreglan todo. En vez de escucharte, a veces si lo que tu opinas tiene alguna forma de arreglarse....No, expulsión ...fuera.

Alm 8: Eso suele pasar porque el alumno se ha ganado la fama. También tienes que ganar o quitártela.

Alm7 También hay algunos (profesores) que si los alumnos no les hablan con respeto, tampoco tiene porque aguantar alguna conversación así . Pero también hay otros que....

Alm3: Les da igual.

Alm 7: Hay otros que no aceptan peros...

Alm3: Expulsado!..

Q: Entonces creéis que hablando se pueden resolver las cosas.

Diferents alumnes : Sí

Alm 4: Hablando y escuchando

Alm 13: Entre cuarto ojos.

Alm4: Solo con esta persona.

Alm3: verlo con los ojos del otro

Alm 6: En privado i que no haya mas gente alrededor. Que no puedan meter mas cizaña ni nada. Con la persona en conflicto, entonces mediamos .

Q: Resolverlo personalmente?

Alm 4: Si eso

Alm3: Hay gente que se dedica a meter leña al fuego.

3.Hi ha oportunitats (temps i espai) per debatre qüestions escolars? Com es podria fer?

Varis alumnes: Sí. En tutoria

Alm7: Si la tutora te deja hablar y si hay algún tema . Porque hay una que quiere hablar ella sola y no te deja hablar.

Alm 10: Seria en tutoría si hay algún tema a hablar. Si no hay ningún tema nos ponemos a jugar o a hacer otra cosa.

Q: Hay temas para hablar?

Alm 4: En mi clase siempre.

Alm 10: En mi clase no!

Alm 2: En mi clase hay problemas del centre y cosas que hablar. Mi tutora es muy comprensiva . Si hablamos hace todo lo posible para que se entere la Cap d'estudis. En mi tutoria no hay problemas y hablamos de cosas del centro

Q: en las otras tutorías también?

Alguns (3) dicen que sí.

Alm3: Si no hay tema para hablar nos dan un librito.

Alm 4: Creo que no cuentan con nosotros si hay cosas del centro que hablar. Si hay alguna fiesta nos reúnen todos los delegados .

Alm 7: Cuando se va a hacer una fiesta para saber si hay mayoría o no para quitarla o dejarla.

Alm4. Es curioso que nunca se celebra nada.

Alm 2: La biblioteca la han abierto hace poco y no han sido capaces de hacer una reunión para decirnos a cada delegado cuando abrir la biblioteca y a qué hora. Se ha dicho a los tutores para que lo digan a la tutoría. Pero a nosotros, nada.

Alm7: A nosotros no os ha llegado nada.

Alm4: Ni a nosotros

Q: Otros temas que creéis ue se pueden hablar juntos con participación del alumnado?

Alm2: No se si aquí toca el tema o tiene algo que ver. Estoy harta de decir que pongan mas lavabos. Sólo hay dos lavabo para muchas chicas. No es por nada pero se pueden coger un montón de infecciones . Solo hay una papelera. Solo va una cadena

Alm 6 Yo creo que también deberían poner taquillas

Alm 2: Nunca se nos ha reunido para habla de eso. Yo creo que es más importante hablar de eso que del carnaval,

Alm7: Sobre lo de los lavabos, si no quieren poner más, al menos que los pongan bien. Sobre el tema taquillas a mi no me parece buena idea, porque si algún día alguien deja algo se va a forcejear. Ya ha habido más de un robo. Si hay taquillas seguramente las van a abrir todas, porque tengo entendido que son fáciles de abrir. I no creo que pongan unas magníficas, sabes!.

Alm3: Hay algunos compañeros que van a futbol americano. Entre eso y la mochila tenemos la espalda jodida. Un día casi lloro del dolor

Alm 7: Qué queréis que es mejor esto o que roben . Tampoco hay sitio para ponerlas. Lo que se puede hacer si duele la espalda, es traer el material un día si i y oro no.

Alm6 Si no traes material, los profesores se quejan y te ponen negativos.

Q: Estos temas donde creéis que se podrían habar?

Quasi tots: En tutorías

Alm 7: Si pero es que en mi tutoría he querido hablar de una cosa de clase, de algo que no nos parece bien y no te deja hablar. No se está dejando hablar a la clase .Entonces que es una dictadura o que!. Se hace lo que dice ella i punto?.

Q: Esto es un caso pero no es la tónica general?.

Alm 2: General no, pero hay más de uno.

Alm 7 : No pero esto creo que se tendría que mejorar. Imagina que se extiende y ala! ya está. No me parece justo.

Q: Como se podría mejorar esto?

Alm 7: Vd que está haciendo el estudio que hable con los profesores y que diga los problemas que hay . Aunque la mayoría lo haga.. para que los que no lo hagan...

Alm4 Que aprendan a escuchar

Alm7 Que se sea más estricto. Si hay quejas sobre un profesor que no escucha que se tomen medias. Igual te quejas de un profesor i sí, sí, sí.. pero...

Q: Tenéis mecanismos de vehicular la información.

Alm 7 : Si pero a quien se lo decimos? . Nuestras palabras parece que estén vacías

Q: Pero esto será en algunas cosas.

Quatre alumnes: En la mayoría.

Alm 4 El otro día hubo un profesor en la clase que empezó a insultar a un alumno. Lo vi y no me pareció nada bien. Insultos que no hace falta decirlos ahora.

Q: Pasamos al punto 4.

4 .Us ajudeu els uns als altres quan us encalleu en alguna tasca?

Alguns diuen que si i altres diuen que no

Alm 10. Depende. Hay quien no hace nada y cuando se ha acabado se lo copian del que lo ha acabado.

Alm 3: No se cuantas veces me lo han hecho

Alm4: O lo has hecho.

Alm3: También . Las dos cosas.. No nos ayudamos mutuamente. Al menos en mi clase . Los otros no sé. Si somos amigos íntimos sí, pero si no...

Alm10 Compañerismo no hay.

Alm 7 Si una clase hay compañerismo y os conocéis todos es normal que la clase vaya bien

Q: Existe el clima de ayudaros?

Alm 3: En mi clase, sí.

Alm10 Entre amigos, sí.

Alm 4 Entre migos i no amigos . Entre compañerismo. Si no lo entiendes pides ayuda y te puede ayudar, te ayuda. Tu sabes las personas que quieren copiar y las que no

5.Creus que el treball en grup és una bona manera d'aprendre? Saps com fer-ho?

Alm4: A veces y depende. Hay grupos que trabajan y dos se rascan la barriga y otros que están trabajando todo el rato

Alm 2: El problema viene en lo créditos de síntesis. Pagan justos por pecadores .

Alm 4.Tu estás haciendo el trabajo en tu librito y viene otro te dice “déjame que no he podido hacer “ y se copia todo el libro.

Alm2: O tienes que hacerlo tu porque al otro no le da la gana. Normalmente penen al grupo algún problemático, para ayudarlo o para que aprenda.

Q: Solo se hace en síntesis?

Alm2: Sí porque es el trabajo que más cuenta.

Alm7: Te obligan a ponerte con la gente

Q: A parte de los créditos de síntesis, hay actividades de trabajo en grupo?

Diferents alumnes: sí algunos .: , algún ejercicio en grupo, el día de la madre...

Alm3: Actividades ocasionales, pero normalmente no mucho

Q. Sabríais como hacerlo? O necesitaríais que os lo explicaran o que lo aprendieseis.

Alm 4: Los que se esfuerzan tendrían que ponerlos entre ellos . Y los que no se esfuerzan pues que se pongan con la señorita que les ayuden

Alm3: Así se espabilan y no tienen entonces a nadie a quien copiarle.

Alm 2: Si tu te pones al lado de uno que sabe, uno se esfuerza y otro es un vago

Q: El que sabe más no le puede enseñar al que sabe menos?

Diferents alumnes dien que no

Alm 7: Si enseña el que trabaja y el otro no trabaja, aunque el que trabaja le intenta ayudar, el otro pasa. En cambio si están en el mismo nivel “si no hacemos nada vamos a suspender”

Alm 2: Si uno sabe más y otro sabe menos se juntan y el otro aprende y ya está . Pero lo que pasa es que uno es vago y el otro no.

Q: Son dos cosas diferentes: la vagancia y la nesciencia, el no saberlo.

Alm2: También no sabe porqué es vago. El que es vago, es vago. Pero también el que sabe, lo juntas con el que no sabe y entonces aprende.

Alm 7: Entonces tu que quieres aprobar te toca hacer todo el trabajo. O haces todo o haces tu parte y entonces suspendes porque el otro no va a hacer nada. Entonces lo haces todo porque quieres aprobar. Si pones a todos los vagos juntos o se mueven o que suspendan solos.

Alm6: En este caso, en el crédito de síntesis si te dieran opción de elegir cada alumno, el grupo va a estar a gusto trabajando y va a sacar buena nota

Alm2: : El año pasado, en el crédito de síntesis, lo comentábamos con la tutora y ella dijo que estaba muy de acuerdo en que, en vez de juntar una persona que trabaja con otra para favorecer al que no trabajaba, pusiesen a los que trabajaban juntos y a los que no también juntos. Lo comento i..... imposible, no se hizo nada. . El equipo de profesores dijo que esto no se podía hacer: se tiene que juntar el que trabaja con el que no trabaja

Alm7: Si juntas el que no trabaja con el que trabaja, lo que va a hacer es copiarse. Si pones a dos que no trabajan, tienen que moverse y espabilarse. Si se hacen grupos de diferentes niveles, a ti te vamos a pedir algo mas fuerte y a ti más flojo, entonces vale . Pero no puedes poner a una que trabaja con otra que no, porque entonces (el que trabaja) se va a acarrear con todo.

Q: Suponiendo que a unos se les pide una cosa que lo pueden hacer y a otros se les pide otra cosa que también la pueden hacer pero que está en un nivel inferior que es donde pueden llegar , estaríais de acuerdo en trabajar conjuntamente?.

Alm 3: No. Tampoco en niveles, sino considerar el trabajo del que normalmente no trabaja y valorarle el esfuerzo- No poner niveles diferentes, porque el que se está esforzando tampoco le tienes que subir el nivel. El que tiene menos nivel, su trabajo es tener el mismo nivel que tiene el otro. Si no llega es su problema

Alm7: tampoco me estoy refiriendo que a uno le pongas un trabajo difícil y a otro le pongas uno fácil. Sabemos que no “da palo al agua” , que no hace nada. En cambio si se ha esforzado es como hacer por niveles ...No es que ponemos trabajos diferentes ..Ponemos el mismo trabajo y tenerlo en cuenta. Valorar el trabajo de diferente manera. Tampoco un valor exagerado...eso tampoco seria justo, pero tenerlo en cuenta.

Q: veis posible que hubiese un tipo de trabajo hacia un mismo final can actividades diferentes?

Alm7: Exacto.!

Alm4: Yo me acuerdo el año pasado que había una profesora con alumnos que le costaba mucho y los cogía durante una hora y les ayudaba , pero este año yo no lo he visto.

6.Què li demanaries al professorat perquè tu et poguessis organitzar i aprendre millor?

Alm 8: que me cambien de clase . En mi clase nadie trabaja.

Alm 3: Por eso lo hicieron porque los que no trabajan los pusieron ahí

Alm 4: Es un gheto

Q: La pregunta es que le pediríais para aprender mejor

Alm7: Poner más orden . Si dicen que no pueden porque no paran de chillar , pues que el profesor ponga orden .

Alm 3.Hay profesores que ya están hartos

Alm5 : También tienes que ponerte en la situación del profesor: son 20 niños con un solo profesor, por mucho que intente poner orden

Alm 3: Eso depende del profesor: el que tiene disciplina y el que no . Hay profesores que tienen la clase alborotada y llega otro y todos los alumnos se sientan corriendo y no hacen nada

Alm7: Ponerse en el pellejo del profesor....Son profesores y saben a lo que van . Saben que se tienen que poner delante de una clase y imponer.

Alm2: Pero como ellos dicen, no son policías

Alm: 7Entonces no hagas de profesor si no te gusta. Si no quieres aguantar unos niños , no te hagas profesor . Hay muchas profesiones.

Alm4: Tu has escuchado lo que dicen los profes de esta clase? Que hasta les amenazan. Si es que es imposible . Ha habido amenazas hacia el profesorado de parte de los alumnos como...”te voy a pegar “ y cosas así

Alm3 ay una profesora que deja hacer de todo. Por qué ya no sabe que hacer.

Alm10: Me han explicado que le insultas y no te hace nada. Si tu le dices, por ejemplo, “hija de puta”, con perdón de la expresión, creo que con estos insultos debería hacer algo. Pero ella no hace nada

Alm3. El primer día que llegó le amargaron tanto la vida a la pobre mujer que ...

Alm 5: Si una mujer no está capacitada para ser profesora...es lo que ella ha dicho antes .

Q: En vez de hablar de singularidades hay que hablar del conjunto en general. La demanda que os he formulado no es poner orden en la clase sino que es lo que le pediríais para aprender mejor

Alm 7: Si hay orden en clase se puede hacer muy bien una clase, pero si hay una distorsión, lo que se puede hacer en una claseya puedes hacer muchas . Puedes hacer solo un ejercicio. Yo creo que el orden es lo principal y la primordial para poder aprender .

Q: Alguna cosa más que se necesitaría para poder aprender?

Alm 7: Hay que ser buenos profesores. Si no entiendes un ejercicio, a veces hasta le sabe mal volvértelo a explicar . Dices: “ no lo entiendo, me podrías volver a explicar, por favor?” i es que parece que les pesa , “ya sabes lo que se tiene que hacer este día” .Si lo tienes , bien , si no arreando... a suficiencia..

Alm2: La mayoría explican .

Alm 7: La mayoría si, pero hay profesores i profesores Hay caos que a lo mejor te lo explican pero te lo explican con mala gana o un carácter que

Alm 4: O hay clases que , por culpa de algunos alumnos, dicen: “Como no me hacéis caso ... toda la pagina 200, toda.; y si no sabes na, hazlo tu “. Como lo vas a hacer si no te ha explicado nada

7.Creus que pots aprendre si t'ho proposes? Què ho afavoreix i dificulta?

Alm10: Yo creo que la dificultad son los compañeros . Si tu estás en clase y uno empieza a hablar con otro, y otro con otro, creo esta es la dificultad. La profesora está atenta a la clase y también tiene que estar atenta que no se chille.

Alm 2 :También tiene que estar pendiente de lo que dicen los demás

Alm 4 Los profesores se dedican más a mirar si los compañeros se portan bien que a explicar las cosas .

Q: Y vosotros?

(llarg silenci)

Alm 4: Silencio!

Alm2: Hay compañeros que dificultan la clase y otros que no y si el profesor no lo sabe controlar ...que se asumen las consecuencias.

Alm7: Hay casos que a veces el profesor te coge entre ceja y ceja y....

Q: La pregunta es: si tu te lo propones , puedes aprender? , más allá de los vendavales y de las maneras.....

Diferents alumnes : Sí!!

Alm 7: Aunque tu te propongas aprobar, un profesor es quien te corrige el examen .

Q: No hablo de aprobar o suspender. Hablo de aprender

Alm 2: No solo hay una materia sino que hay un montón .Y un profesor te dice “toda la semana santa tenéis todo, porque como tenéis toda la semana santa , tenéis que centraros en esto Todo esto va para tal día “.No podemos dedicarnos un

fin de semana para una materia. Tenemos un montón y no podemos centrarnos solo en una . Y eso hay algunos que lo comprenden y otros que no.

Alm4: Hoy nos ha dicho una profesora “para el martes un examen”. Hemos dicho que el martes ya tenemos uno. Entonces dice “da igual , haz los dos “. Como lo vamos a hacer?

Alm 2: Nuestro deber es estudiar pero también necesitamos nuestro tiempo.

Q: qué es, pues, lo que os favorece que podáis aprender?

Silenci

Alm 3: Es la actitud de cada persona

Alm 10: Las ganas que tenga

Alm 7: Que la clase esté tranquila también influye. Si está tranquila vas a aprender un montón. Si la clase esta distorsionada no vas a aprender nada.

Alm3: Depende da cada profe. Si hay un profe que da caña, todo el mundo...

Alm 5: Pero si hay alguno que está distorsionando y la profe sigue explicando, si tu no quieres te vas a aquedar con lo que ha dicho la profesora.

Alm2: Pero otras veces tu mente está pendiente de lo que hace otro alumno.

Alm 7: Pero a veces un alumno está distorsionando demasiado, y aunque estés escuchando a la profesora, quieras o no , distorsiona mucho.

Alm 4: Hoy hemos hecho más clase que nunca. Hemos hecho muchos ejercicios, porque el chico que la lia en cada clase le dolía la cabeza. Hemos aprendido más que nunca.

Q: Aprendéis fuera del centro?

Varis: No!.

Alm7: Depende. Si lees en casa, aprendes.

Alm4: Yo lo que solo leo son los mensajes del Messenger

Alm8: Se puede aprender en casa pero da palo.

Q: Qué quieres decir?

Alm 8: Da vagancia ponerte en casa con un libro allí y empezar a leer. En casa: o libro o estar con los amigos en la calle. Pues dices, por la mañana en el colegio con los libros y luego con los amigos.

Q: Que diríais que os puede favorecer el aprendizaje?

Silenci

Alm 3: Se hizo el silencio.

Alm4: Nos has salvado

Alm 2: Que algunos profesores cambien su manera de organizar las clases. O que, como dije antes, no se centren en mandar tantos deberes de cada asignatura y que lo compartan entre todos. Que hablen entre ellos. Después hay los que no mandan nada de deberes. Que se lo vayan compartiendo

Q: cuando has dicho un cambio de organización de clase, a qué apuntarías...

Alm 2: Cuando haces los ejercicios el libro lo explica de una manera y nos debemos centrar en el libro cuando los hacemos y después el profesor, a la hora de corregirlos, lo pone a su manera. Nosotros le decimos; primero explícanos tu manera y después nosotros haremos los deberes. Primero que explique como se hacen los ejercicios y después nos mande los deberes.

Q: Más opiniones.

Ningú diu res.

8.Creus que ets valorat quan t'has esforçat per aprendre? (per la família, pel professorat i pels companys).

Alm3 Solo por el tutor.

Alm4: A veces el tutor te dice “muy bien, me han dicho los profesores que has mejorado”. El profesor no te lo dice, te lo tiene que decir el tutor.

Alm10: A veces el profesor también te lo dice , pero a veces ni el tutor ni el profesor A veces un profesor te lo dice y otros pasan.

Q: Y la familia?

Alm4: En ocasiones.... Una vez al año....En mi casa a veces se les pasa por la cabeza de cómo le va a ese los estudios., Entonces te preguntan . Pero el año que viene te lo vuelven a preguntar.

Alm13: cuando saco un seis quieren que saque un siete. Cuando saco un siete, quieren un Ocho. Cuando saco un ocho , quieren un nueve .

Alm4: Su madre vino preocupada porque sacaba 7 u 8

Q: Y los compañeros lo valoran cuando os esforzáis para aprender?

Dos o tres dien: Sí.

Alm7: A veces si sacas muy buena nota los compañeros dicen “empollona” y te hunden , les molesta.

Alm4: Envidia

Alm13: A mi también me ,lo dicen.

Alm4: A mi no se atreven.

Alm10: Yo soy estudiante, pero a mi no me lo dicen .Si mi lo dicen, a mi me entra por un oído y me sale por el otro. Si yo soy empollona es porque me da la gana y porque quiero sacarme la ESO . Si ellos no quieren, pues ‘dos piedras’

Alm4: Los compañeros no valoran nada.

Alm 3:La actitud de la ESO al Bachillerato cambia mucho .En la ESO te llaman empollona... pelota... cualquier cosa . En bachillerato, aunque sean los mismos de antes , parece que han madurado. Al contrario, dicen que bien , que nota buena has sacado. Y entre amigos, si uno ha mejorado, también nos felicitamos.

Alm10: Solo te valoran los que tienen ganas de aprender.

ANNEX 15

PANEL·L·LOQUI DELS PROFESSIONALS REFERENTS DE LES COMISSIONS DE SEGUIMENT DELS PLANS DE MILLORA I QUALITAT DE CENTRE DEL SERVEI EDUCATIU DE L'HOSPITALET

A resultes de la llicència d'estudis retribuïda, concedida pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Resolució EDU/2276/2008, de 9 de juliol (DOGC núm. 5176 18/07/2008)) "*Els plans de millora i innovació de centres com elements afavoridors d'institucions que avancen vers la inclusió educativa. Pautes i guies per optimitzar l'atenció a la diversitat*", que estic realitzant, l'objectiu d'aquest col·loqui és recollir unes dades que poden aportar elements per la millora de la qualitat educativa de tot l'alumnat.

M'adreço a tu sabent que la teva aportació és d'un valor inestimable pel fet de ser assessor psicopedagògic i referent d'un Pla de Millora i Qualitat de Centre

Moltes gràcies per la teva col·laboració.

Josep Mª Andreu

1. Previs

- En el Pla d'actuació del SE del curs 2008-09 es contempla la constitució d'un equip de treball de les persones referents del Servei Educatiu per tal de donar suport i assessorament als centres amb PMQC
- En la descripció dels objectius i actuacions de l'Àmbit Centre i Professorat es planteja donar suport a les iniciatives d'inclusió col·laborant en les comissions dels centres (comissió socioeducativa, d'atenció ala diversitat, absentisme, salut escolar etc..)

2. Pautes pel col·loqui

- Creus que el Pla de Millora propicia cultures inclusives ?
- Quines creus que poden ser les més fàcils i les més difícils de potenciar ?
- Què ho afavoreix i/o què ho dificulta que es puguin donar cultures inclusives ?

- Creus que el Pla de Millora propicia polítiques inclusives ?
- Quines creus que poden ser les més fàcils i les més difícils de potenciar ?
- Què ho afavoreix i/o què ho dificulta que es puguin donar polítiques inclusives ?

- Creus que el Pla de Millora propicia pràctiques inclusives ?
- Quines creus que poden ser les més fàcils i les més difícils de potenciar ?
- Què ho afavoreix i/o què ho dificulta que es puguin donar pràctiques inclusives ?

ANNEX 16

Transcripció de l'entrevista realitzada amb els responsables tècnics de la Regidoria l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

1. Podrieu parlar de les polítiques municipals que afavoreixen la inclusió i la qualitat educativa pel que fa a la cohesió social i l'aprenentatge ?

L'Ajuntament es guia pel PAM (Pla d'Acció Municipal) en el que la línia central és la Millora de l'Èxit Escolar pels ciutadans i ciutadanes de la ciutat. Hi ha un projecte col·legiat de prevenció i atenció a l'absentisme escolar, té incidència en l'educació obligatòria .La part preventiva ja es remunta al parvulari. Hi ha també un programa dirigit a les famílies a fi que participin en el projecte educatiu del centre , un altre dirigit al professorat d'acompanyament als diferents passos per les etapes. L'interès és apropar-se al tutor per fer més extensiva la seva actuació al territori. La idea és fer coses complementàries i no diferents: co-intervenir conjuntament amb l'administració central i la municipal. Coherència del que es fa en els centres amb l'entorn social de l'alumnat . Complementar i no parcel·lar

El que ja s'està fent a la ciutat es reforça pels Plans Educatius d'Entorn i això ajuda a “remoure obstacles i estructures entre les administracions” per intervenir col·legiadament . Es tracta de facilitar i complementar la tasca educativa. Les polítiques educatives van més enllà del centres i l'intent és donar un “ampli ventall perquè tota la ciutadania estigui immersa en aquestes polítiques educatives segons la competències municipals”. Implicació de docents, centres i ciutadans

Hi ha també uns plans integrals de la Florida i Pubilla , els Plans Educatius d'Entorn, per ordenar i cohesionar socialment i el Projecte Educatiu de ciutat com un paraigua on totes les actuacions hi estan emparades. És un esforç per caminar plegats amb tots els seus projectes concrets que es van fent als centres .

Tots els macros i micros plans han de sumar i complementar-se . Això remou les estructures i obliga a veure com aprofitar aquestes sinèrgies. L'important és “escoltar per interactuar”. S'ha trencat el discurs que cadascuna de les administracions vagi pel seu cantó.

2. Com avalueu la incidència dels programes educatius engegats per l'Ajuntament (POA, PONT, BELLVIS, BLOCS D'APRENENTATGE , INSERCOP, OVE, CICERONE,...) pel que fa a la millora de la qualitat i la inclusió educativa ? (grau d'èxit, problemàtica)

Tots els programes i recursos han d'estar parlats ,consensuats i ordenats a fi d'evitar la parcel·lació com una condició d'èxit . S'hi està treballant i és al mateix temps una oportunitat i un risc ja que davant una oferta tothom la pot agafar. Es tracta de veure-ho conjuntament i treballar-ho conjuntament. L'intent és d'integrar en les estructures dels centres fent-se'ls seus els recursos i els programes. Si els programes no s'integren , els objectius seran dels programes i no seran dels centres . Es treballa en aquesta línia i, en cas que no fos així , els resultats tampoc serien significatius . En els centres en què es veu que el camí ha d'ésser aquest , es consoliden les actuacions i es modifiquen en positiu les actuacions educatives. Caminar conjuntament amb actuació compartida . No es tracta des del municipi de donar lliçons a ningú , es tracta que els recursos municipals serveixin per allò que el centre vol fer . Els objectius de cohesió i inclusió han de ser conjunts. Molts d'aquets programes el que pretenen és donar eines perquè els centres els facin servir per les finalitats d'inclusió i cohesió social. Dins d'aquests programes n'hi ha que són transitoris i n'hi ha que són estructurals (PONT,POA,CICERONE, OVE,ⁱ que faciliten mobilització i canvis en els processos organitzatius i educatius. Per

ⁱ POA : Programa d'Orientació i Acompanyament. Es treballa des de l'inici de curs amb el centre, amb tutors i tutores i l'equip directiu per reforçar l'acció tutorial . Es treballa amb els professionals, amb l'alumnat i les famílies. Posteriorment acompanya a l'alumnat

PONT: Programa que ajuda a fer el "pont" a uns alumnes durant 10 setmanes a la post obligatòria no reglada per fer un tastet d'un ofici concret que els ajudi a prendre decisions per la continuïtat de la seva formació.

OVE: Observació de la Violència a l'Escola. Programa d'anàlisi de grups per facilitar la convivència

CICERONE: Programa de guiatge i acollida a nouvinguts a qui se'ls fa de "cicerone" en el context social i educatiu

INSERCOP: Programa d'inserció per la zona nord de l'Hospitalet.

BELLVIS: Programa molt recent activat per promoció econòmica del Departament de Treball n el que es treballa en contra del fracàs . Informació i orientacions a joves . Reforç del programa POA. Incideix en 4 instituts.

exemple el programa OVE (Observació de la Violència a l'Escola . Programa per la convivència) es treballa amb tècniques d'estudi grupal per evitar l'exclusió . Es treballa a nivell preventiu analitzant les causes i fent propostes per la convivència a les aules. El Programa CICERONE treballa l'escollida amb participació del mateix alumnat, ajuda entre iguals, lligat a l'assignatura d'Educació per la Ciutadania utilitzant els valors i les habilitats socials. Incideix en l'aula d'acollida i els alumnes de 1r d'ESO.

La presència a les comissions socioeducatives permet una anàlisi de situacions individuals que modifiquen respostes concretes amb implicacions conjuntes, grupals i institucionals . La majoria dels centres l'han incorporat.

Cal adjuntar altres programes puntuals que sens dubte afavoreixen la cohesió social i de treball amb les famílies: Espai de debat, Tallers amb famílies, Aprenentatge i servei (APS) . Aprenentatge en un servei a la comunitat lligat a una assignatura del centre; la part pràctica és fer un servei a la comunitat "joves pel barri" en el que fan un curs d'iniciació al voluntariat amb presència als esplais del barri.

Hi ha una tasca de coordinació i ordenació dels programes perquè sumin i no hi hagi solapaments.

3. Quin paper hi juga el Pla Educatiu d'Entorn en la millora de la qualitat i la inclusió educativa?

Tot el que en aquests moments s'està fent en el municipi i que està en les zones del PEE es troba sota la protecció de les dues administracions, l'autonòmica i a municipal. La institucionalització i l'organització ha facilitat que es podés actuar, incloent tots els programes sota una mateix pla. Tot això té un procés que s'inicia fa tres anys. Ara va caminant. Els centres i els propis professionals veuen que es va a la una. El seu valor és mes aviat metodològic en el sentit d'anar plegats i de manera compartida: " jo et conec i et reconec". No estic sol i treballo amb els meus criteris i també amb els teus. Anem plegats cap el mateix objectiu . Tothom ho sap i res queda amagat. Que es conegui i això fa un efecte multiplicador. S'ha guanyant en confiança , en estructures i en educació de tots i per a tots , no solsament de l'escola. .

4. En aquests programes engegats, quines novetats, coincidències, llacunes o solapaments s'hi troben amb

el model educatiu de cohesió social i inclusió que reben els ciutadans a les escoles?

S'han trobat solapaments i llacunes però el centres estan valorant que les actuacions conjuntes faciliten els processos d'inclusió . Un exemple són les comissions socials que no són una estructura més sinó un fet que facilita la dinàmica de col·laboració conjunta per treballar, no únicament els casos sinó també algunes modificacions dins de l'organització . No es tracta d'ampliar comissions sinó de treballar d'una manera unificada i globalitzada . No es tracta de fer una comissió per la convivència , una altra per les expulsions i una altra per l'absentisme. Es tracta d'abordar el tema des del mètode .

Hi ha però alguns punts febles:

- l'acollida dels nous i dels absentistes o expulsats : l'acollida ha d'ésser una actuació continuada i integrada en el propi sistema.
- la segregació es fa encara bastant visible pel que fa a la distribució d'alumnat per grups de competències.
- la contradicció des de les pròpies normatives . Mesures sancionadores poc diversificades
- la interculturalitat encara té camí per recórrer, ja que els centre o és intercultural o pot provocar grups identitaris tancats. El sofriment per la dificultat d'acceptació de l'intercultural hi és, però no és fa encara visible del tot.

5. Quina valoració actual en faries d'aquests programes i com podrien millorar en el futur?

Si tot el que s'ha fet ens ho fem nostre , segur que continuarà en el temps. Si ha sobrevingut com una cosa més , desapareixerà . Els projectes actuats val a dir que ja son nostres. No són del departament o de l'Ajuntament .

El que ajuda pel futur és que els centres possessin en valor el que ja han aconseguit . L'important és que el centre assumeixi com a propi el que està fent.

Hi ha l'opinió que no s'està en la cultura de l'avaluació ni de la valoració . Es fan valoracions quantitatives que es queden a l'estanteria i no s'interioritzen.

6. L'Ajuntament col·labora o hauria de col·laborar en actuacions educatives dels Plans de Millora pactats entre el Departament d'Educació i els centres educatius ? Per què?

No s'ha donat informació de manera oficial però s'ha trobat pel contacte directe amb els centres. Són projectes benvinguts perquè milloren .

Tot el que incideix en la repercussió dels ciutadans ha d'anar conjuntament . Si les dues administracions s'han posat d'acord pels PEE també s'ha de suposar que es podrien posar d'acord pels Plans de Millora. La millora de la qualitat s'hauria de compartir en tots els programes que es llencin, perquè hi ha moltes activitats dels Plans de Millora que es poden fer dins el centre i fora per la implicació ciutadana dels centres i dels subjectes . El centres han de visualitzar aquesta dimensió.

8 BIBLIOGRAFIA

- ❖ Ainscow, M (2001) *Desarrollo de escuelas inclusivas . Ideas, propuestas y experiencias para mejorar las instituciones escolares*. Madrid. Narcea
- ❖ Ainscow. M i Booth,T: (2002) *Índex per la inclusió. Guia per l'avaluació i millora de l'educació inclusiva* . CSIE. Traduït ICE UB.
- ❖ Ainscow Mel (2005): *La mejora de la Escuela inclusiva* . Cuadernos de Pedagogia n° 349 p.78-88
- ❖ Ainscow Mel (2005) Ponència del 18è Congrés Internacional per la Millora i l'Efectivitat de l'Escola ICSEI Barcelona 2005
- ❖ CIE Conferencia Internacional de Educación 48 reunión Ginebra 25 de Nov 2008 (2008) <http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user>
- ❖ CNE Conferència Nacional d'Educació . Debat sobre el sistema educatiu català. Conclusions i propostes . Dep Ensenyament 2002
- ❖ Echeita Gerardo. (2008). Inclusión y Exclusión Educativa. Voz y Quebranto. *Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 6(2), pp. 9-18.
<http://www.rinace.net/arts/vol6num2/art1.pdf>
- ❖ Echeita Gerardo i Duk Cynthia. i (2008). Inclusión Educativa. *Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 6(2), pp. 2-8.
<http://www.rinace.net/arts/vol6num2/art1.pdf>
- ❖ El Pais : 21-1-2009; i 14-6-2009 Edición Cataluña.
- ❖ Ferran Ferrer (Director); Castell José Luis; Valiente Oscar: “*Equitat, excel·lència i eficiència educativa a Catalunya. Una anàlisi comparada*” (2009) Ed Mediteranea. Fundació Jaume Bofill
- ❖ Fullan, M (1999) *Los nuevos significados del cambio en educación* . Madrid. Octaedro
- ❖ Gairin:,J: (2005): *La descentralización educativa ¿Una solución o un problema?*. Praxis;
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2002): *Debat sobre el sistema educatiu català. Conferència Nacional d'Educació*
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2006) *Pacte Nacional per l'Educació Oportunitats i Compromisos*.
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació(2007) *Pla d'actuació dels SE de la Ciutat de l'Hospitalet curs 2007-2008 i 2008-2009* Document intern.

- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació(2007) *Informe per la millora dels resultats del sistema educatiu a Catalunya* . Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Informes d'avaluació N° 10
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2007) *Aprendre junts per viure junts. Bases per al Pla d'acció (2007-2010) per avançar en l'educació inclusiva de l'alumnat amb barreres greus per l'aprenentatge i per la participació.*
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2007) *Guia per elaborar i aplicar un pla estratègic.*
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2008) *Bases per a la Llei d'Educació de Catalunya. Una llei de país*
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2008) *Projecte de la Llei d'educació de Catalunya*
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2008): *Pla actuació 2008-2009. Servei educatiu Ciutat de l'Hospitalet de Llobregat.*
- ❖ Generalitat de Catalunya Departament d'Educació (2009): Prova d'avaluació de 6è curs d'educació primària 2009. Avançament de resultats 11-06-09 <http://www20.gencat.cat/portal/site/Educació>
- ❖ Gómez-Granell, Carme i Brullet , Cristina (Coord): "III Informe 2008 sobre l'estat de la infància i les famílies " ("2008) Barcelona CIIMU <http://www.ciimu.org>
- ❖ González González, M^a T (2008): *Diversidad e inclusión educativa : Algunas reflexiones sobre el liderazgo en el centro escolar.* RICE Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad . Eficacia y Cambio en Educación 2008 vol 6 n°2 82-89
- ❖ -Hernández Rivero, V.M. (2005). Asesorando a centros educativos implicados en procesos de mejora escolar. *Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 3(1). http://www.ice.deusto.es/rinace/reice/vol3n1_e/HernandezR.pdf.
- ❖ Huguet.T: "*Aprendre junts a l'aula*". (2006) Edit Graó Barcelona
- ❖ Latorre Antonio. (2006) *La Investigación-acción*. Barcelona. Grao 179
- ❖ Laing R.D.: "*El cuestionamiento de la familia* " (1972).Buenos Aires. Paidós
- ❖ Medina, Alfons; Santacruz Iñaki (2000): "*Cap a una metodologia comunicativa en ciències socials*" A Revista Catalana de Sociologia, n°11, 153-166

- ❖ Moliner Garcia, Odet: “*Condiciones , procesos i circunstancias que permiten avanzar hacia la inclusión Educativa*” *Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 6(2), pp. 27-44.
<http://www.rinace.net/arts/vol6num2/art1.pdf>
- ❖ Murillo, FJ ; Muñoz-Repiso, M; Juana Sancho et al (2002) *La mejora de la escuela. Un cambio de mirada* . Madrid MEC-CIDE . Octaedro
- ❖ Pedró, F i Puig, I (1998) *Las reformas educativas. Una perspectiva política i comparada*. Barcelona Paidós
- ❖ Pedró , Francesc (Director): *El professorat de Catalunya. Diagnosi de la situació actual del professorat* .(2008) Fundació Jaume Bofill
- ❖ Rué, Joan (Coord) Hernandez, F; Sancho, J;(1992) et al *Investigar para innovar en educación*. Barcelona UAB ICE
- ❖ Rué, Joan (2006) *Disfrutar o sufrir la educación obligatoria* Barcelona Octaedro
- ❖ Stainback, S i W (1999) *Aulas inclusivas. Un nuevo modo de enfocar y vivir el currículo*. Madrid: Narcea
- ❖ Stoll, L y Fink (1999): *Para cambiar nuestras escuelas. Reunir la eficacia i la mejora*. Barcelona Octaedro
- ❖ Suports. Revista catalana d'Educació especial i atenció a la diversitat Vol 8 nº 2 (2004)
- ❖ Terricabras Josep M^a (1998) *Més enllà de la integració: l'educació en la diversitat* (fragment). Conferència pronunciada dins el Màster de Pedagogia Terapèutica, a la Facultat de Ciències de l'Educació de la UdG, a Girona, el 20 de novembre de 1998. <http://www.terricabras-filosofia.cat/docs/>
- ❖ Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación - REICE -Volumen 3, número 1. 2005. Número especial.
http://www.ice.deusto.es/RINACE/reice/p_vol3num1_e.htm
<http://www.rinace.net/vol6num2.htm>: Monogràfic sobre l'educació inclusiva

AGRAÏMENTS

En el procés d'aquesta llicència hi ha hagut moltes persones que gràcies a la seva presència , ajut i orientació han fet possible que pogués realitzar el projecte, l'estudi i la recerca. A tots ells vull donar les gràcies.

Les primeres converses tingudes amb Josep Mª Masjoan professor de sociologia de l'UAB em van motivar per prendre consciència que era possible fer un estudi

d'aquestes característiques. La seva aportació em va fer entrar en contacte amb en Joan Rué professor de Pedagogia Aplicada de la UAB perquè em supervisés l'estudi. Tot seguit i, amb molt d'interès, va acceptar tutoritzar el projecte i el desenvolupament de la recerca, un cop acceptada pel Departament d'Educació. Agraïxo moltíssim els seus coneixements teòrics i pràctics que m'han permès centrar, orientar i fer el seguiment de la recerca.

Agraïxo als responsables dels centres i institucions educatives, tant dels serveis centrals com dels municipals, que s'han prestat a acceptar i respondre molt positivament a les demandes plantejades. Amb ells he pogut trobar la manera de posar en pràctica la recerca pròpiament dita, reformulant i reconduint les meves iniciatives a fi que poguessin ser aprofitades en la línia de la recerca-acció. Remarco especial reconeixement, pels contactes sovintejats, a les persones dels equips directius dels IES: Àngela Tarrés, Elena Garcia, Montse Pujol, Jordi Ibáñez., Juli Diaz-Otero, Llorenç Sans.

Especial reconeixement, mereix també la disponibilitat de participació de tot el professorat, dels tutors i dels representants de l'alumnat dels IES que han estat claus per la recollida de dades.

Agraïxo els suports i orientacions rebudes de l'Àngel Domingo, la Rosa Borràs, la Teresa Huguet i la Marga Hernández, tots ells del Departament d'Educació que, relacionats amb el tema han aportat la seva opinió i m'han animat a recercar aspectes del tema.

Als meus companys dels Serveis Educatius de Zona que en tot moment m'han donat idees i nous enfocaments. Amb la seva experiència i coneixement han portat dades valuoses per la recerca. En especial vull reconèixer les aportacions realitzades pels assessors referents dels centres amb plans de millora: Yolanda Marín i Mari Luz Osorio de l'EAP B17; Rosa Guijarro de l'EAP B33; Xavier Bachs, Teresa Rovira i Xavier Corrales del CRP; Enric Roldán, i Montserrat Garcia del LIC.

Vull també agrair als responsables dels programes educatius de l'Ajuntament de L'Hospitalet que s'han prestat a aportar dades i reflexions relacionades amb el tema

Agraïxo a l'Estel Andreu, professora de català que amb la seva intervenció ha permès un ajustament més acurat a la redacció del text. I també al Jordi Gómez per l'assessorament en el tractament de les dades estadístiques.

No voldria acabar sense el reconeixement d'amics i amigues que han aportat informacions, reflexions i contactes relacionats amb la inclusió i la diversitat i que m'han precedit amb altres llicències com l'Irene Puig., l'Eulàlia Bassedes, el Julio Aviñoa,

I a l'Amèlia, la meua companya amb qui he compartit el dia a dia comentant i intercanviant opinions

Gràcies a tots.

